

Dokument nr. 15:4

(2014–2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 451 – 600
14. januar – 12. februar 2015

Innhold

Spørsmål	Side
451. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. brystkreftpasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	13
452. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. legemiddelbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	15
453. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt habilitetsregelverket, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	16
454. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. snuhavnprosjektet i Porsanger, besvart av samferdselsministeren	17
455. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Bøkfjorden, besvart av klima- og miljøministeren	17
456. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. migrane og nakkeskade, besvart av helse- og omsorgsministeren	18
457. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. tilgang på bankkonto et hinder for organisasjonsfriheten for barn og unge, besvart av kulturministeren	19
458. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Jens Brekke, besvart av justis- og beredskapsministeren	20
459. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. prosjektet E16 Bjørum-Skaret i Akershus/Buskerud, besvart av samferdselsministeren	21
460. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kontakt mellom irakiske og norske myndigheter om utreise, besvart av justis- og beredskapsministeren	21
461. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kommunestruktur- bor i en kommune og jobber i en annen kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	22
462. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. endring av utlendingsforskriften for å hindre urimelighet, besvart av justis- og beredskapsministeren	23
463. Fra stortingsrepresentant Kari Raustein, vedr. veisalt, besvart av samferdselsministeren	23
464. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. kald krig-historien, besvart av kulturministeren	24
465. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. privatisteksamen, besvart av kunnskapsministeren	25
466. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. familievernkontorene, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	26
467. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. lotteriregelverket, besvart av kulturministeren	27
468. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. fordeling av arbeidsplasser fordelt på fylker, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	28
469. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. tvangstiltak for å ivareta sikkerhet, besvart av helse- og omsorgsministeren	29

	Side
470. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ekstra ferje på Boknafjorden, besvart av samferdselsministeren	31
471. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. lærerbygget på Kalvskinnet i Trondheim, besvart av kunnskapsministeren	31
472. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. iskanten, besvart av klima- og miljøministeren	32
473. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. privatisering av Statskog, besvart av landbruks- og matministeren	33
474. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. anskaffelse av nye u-båter til Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	34
475. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. TISA-avtala, besvart av utenriksministeren	34
476. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. NRK-lisensen, besvart av kulturministeren	35
477. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. innkjøpsfunksjon for helseforetakene i og med at Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsministeren	36
478. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. overgrep, besvart av utenriksministeren	37
479. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. protonterapi, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
480. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. grønn næringssatsing i Norge, besvart av landbruks- og matministeren	39
481. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. menneskerettighetene, besvart av finansministeren	40
482. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. norm/veileder for bemanning og kvalitet i pleie- og omsorgssektoren, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
483. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. importrestriksjoner, besvart av landbruks- og matministeren	41
484. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. mislighald av foreldrebetaling av barnehageplass/SFO, besvart av kunnskapsministeren	41
485. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Beslutningsforum, besvart av helse- og omsorgsministeren	42
486. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. prosjekter som omfatter veiutbygging i mottakerlandene av midlene i EØS-finansieringsmekanismen, besvart av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	44
487. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. gradert fedrekvote, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	45
488. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. elevene ved Meløy vgs., avd. Inndyr, besvart av fiskeriministerens	45
489. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. danske sjåfører i Tyskland, besvart av arbeids- og sosialministeren	46
490. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. helikopterberedskapen, besvart av justis- og beredskapsministeren	47
491. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. omorganisering innen statlig sektor, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	48
492. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Beiarn kommunes anbefaling om ikke utbygging av Lille Grottåga, besvart av olje- og energiministerens	49
493. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. loven om helligdager og helligdagsfred, besvart av kulturministeren	49

	Side
494. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. frimurerorden/-losje, besvart av justis- og beredskapsministeren	50
495. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. midlertidige jobbar, besvart av arbeids- og sosialministeren	50
496. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. bistandslov, besvart av justis- og beredskapsministeren	51
497. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. arkivloven, besvart av kulturministeren	52
498. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Finnmarkssykehuset, besvart av helse- og omsorgsministeren	53
499. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Nederland, besvart av justis- og beredskapsministeren	53
500. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. ny loslov, besvart av samferdselsministeren	54
501. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsministeren	55
502. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. papirløses utgifter ved norske sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	56
503. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. rusforskning, besvart av helse- og omsorgsministeren	57
504. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. innvilgelse av støtte til trygdebil, besvart av arbeids- og sosialministeren	58
505. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. priser for privatisteksamen, besvart av kunnskapsministeren	59
506. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Helse Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	59
507. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. enslige mindreårige asylsøkere over 16 år, besvart av justis- og beredskapsministeren ...	60
508. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. uførepensjoner, besvart av arbeids- og sosialministeren	61
509. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. frivillige organisasjoner som i 2013 mottok pengegaver, besvart av finansministeren	62
510. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. slukking av FM i 2017, besvart av kulturministeren	62
511. Fra stortingsrepresentant Gerd Eli Berge, vedr. demografien i Noreg, besvart av finansministeren	63
512. Fra stortingsrepresentant Gerd Eli Berge, vedr. fast tilsetjing utan løn, besvart av arbeids- og sosialministeren	64
513. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. Campus Oslo-planen, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
514. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. planen for dyrepoliti, besvart av landbruks- og matministeren	66
515. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. markedsføring av turistlandet Norge i utlandet, besvart av næringsministeren	67
516. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. togstrekningen Ranheim-Hommelvik i Sør-Trøndelag, besvart av samferdselsministeren	68
517. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. bioteknologilova, besvart av helse- og omsorgsministeren	68
518. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. betaling av helsetjenester for papirløse, besvart av helse- og omsorgsministeren	69
519. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. søndagsåpne butikker, besvart av kulturministeren	70
520. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. overgangsstonad, besvart av arbeids- og sosialministeren	71

	Side
521. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utførereformen, besvart av arbeids- og sosialministeren	71
522. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. traumetilbudet i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
523. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. SIRUS, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
524. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. transport til medisinsk behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
525. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. menneskerettane, besvart av statsministeren	75
526. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. arbeidet mot korrupsjon, besvart av næringsministeren	76
527. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. feil i kraftnettet, besvart av olje- og energiministeren	77
528. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. arbeidsmiljøloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	78
529. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. søndagsåpne butikker, besvart av kulturministeren	79
530. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. søndagsåpne butikker, besvart av klima- og miljøministeren	80
531. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. private aktører utredet saker for barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	80
532. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. eksterne aktører i barnevernsundersøkelser, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	81
533. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. metodevurdering, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
534. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ulovlig innførsel av reseptbelagte legemidler, besvart av helse- og omsorgsministeren	84
535. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. fagpersoner i region Helse Fonna og Familievernkontoret, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	85
536. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. utenlandske studenter, besvart av kunnskapsministeren	86
537. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. regionale helseforetak, besvart av helse- og omsorgsministeren	88
538. Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. energipolitikk, besvart av olje- og energiministeren	89
539. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. alkohol i skolebusser, besvart av samferdselsministeren	90
540. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. forslag om forbud mot organisert tigging på høring, besvart av justis- og beredskapsministeren	91
541. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. dødsstraff, besvart av utenriksministeren	91
542. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. skatteordning for ilandføring av olje og gass i tiltakssonen, besvart av finansministeren	92
543. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Arjeplogavtalen, besvart av helse- og omsorgsministeren	93
544. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. helsefag ved Universitetet i Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren	94
545. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. førerkort, besvart av justis- og beredskapsministeren	94

	Side
546. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. driftsbudsjett til familievernkontor, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	95
547. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. tv reklame for spillelskaper, besvart av kulturministeren	99
548. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. barnebortføring, besvart av justis- og beredskapsministeren	99
549. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. om voldsoffererstatning, besvart av justis- og beredskapsministeren	100
550. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. kostnadene knytta til endringa av «fritt sykehusvalg» til «fritt behandlingsvalg», besvart av helse- og omsorgsministeren	101
551. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. ambulansetjenesten i Hammerfest, besvart av helse- og omsorgsministeren	102
552. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. russisk flyvrak fra andre verdenskrig, besvart av forsvarsministeren	102
553. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. arbeidsmiljøloven, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	103
554. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. krigsforbrytelsene og massedrapene av sivile i slutten av krigen mot Tamiltigrene, besvart av utenriksministeren	104
555. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. gratis sykkel på enkelte tog-strekninger, besvart av samferdselsministeren	105
556. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. den varslede gjennomgangen av hele bidragsordningen, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	106
557. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bistandsprosjekter som «sjakk som effektiv bistand til utdanning», besvart av utenriksministeren	107
558. Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. sikker i India, besvart av utenriksministeren	108
559. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth, vedr. kommunereformen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	109
560. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. beredskapslager for matkorn, besvart av landbruks- og matministeren	110
561. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. arronderingssalg av skogeiendommer fra Statskog, besvart av landbruks- og matministeren	111
562. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ekspropriasjonssak i Berge, besvart av samferdselsministeren	112
563. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. tollhindringane til EU-marknaden, besvart av fiskeriministeren	112
564. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. TISA-forhandlingane, besvart av utenriksministeren	113
565. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. kontraktsperioder, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	114
566. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. dommeravhørsforskrift, besvart av justis- og beredskapsministeren	115
567. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. barnehus, besvart av justis- og beredskapsministeren	116
568. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. klimamål, besvart av klima- og miljøministeren	117

	Side
569. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. fordeling av saker i barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	117
570. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. fastsette løyper for kjøring med snøscooter, besvart av klima- og miljøministeren	118
571. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. ambulansetilbudet ved Universitetssykehuset i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	120
572. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. fuglefredningsområder langs Vormå, besvart av samferdselsministeren	120
573. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. alternativ trase E39 til Flekkefjord, besvart av samferdselsministeren	122
574. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. fosterhjem, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	122
575. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. sniknedlegging av domstolar, besvart av justis- og beredskapsministeren	123
576. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. differensiert arbeidsgiveravgift, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	124
577. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. skadefelling av jerv og bruk av snøskuter, besvart av klima- og miljøministeren	125
578. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Monika-saka i Hordaland politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	125
579. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. skiltregelverk, besvart av samferdselsministeren	127
580. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Hellas sin statsgjeld, besvart av finansministeren	127
581. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. OUS-direktøren, besvart av helse- og omsorgsministeren	129
582. Spørsmålet ble trukket	130
583. Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. norsk jernbane, besvart av samferdselsministeren	130
584. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Gratangen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	131
585. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. lengeværende asylbarn, besvart av justis- og beredskapsministeren	132
586. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. informasjonsarbeidet til LNU, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	133
587. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. utlevering av data mellom land, besvart av justis- og beredskapsministeren	134
588. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. lovgivningen og behandlingen av opposisjonsleder Anwar Ibrahim i Malaysia, besvart av utenriksministeren	135
589. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. overføring av kirkelige eiendommer til kirkelig fellesråd, besvart av kulturministeren	136
590. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. rassikre fv 45, besvart av samferdselsministeren	136
591. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker, besvart av justis- og beredskapsministeren	137
592. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. Aker Havfisk, besvart av fiskeriministerens	138

	Side
593. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. støyskjerming ved Sel kirke, besvart av samferdselsministeren	139
594. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. forslaget fra Barneombudet om at barnevernet må begrunne henleggelser ved bekymringsmelding, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	140
595. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. krisesenterloven, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	140
596. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Nasjonale turistvegar, besvart av samferdselsministeren	142
597. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. mastergrad i jordmorfag ved Høyskolen i Bergen, besvart av kunnskapsministeren	143
598. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Norges Realfagsgymnas AS, besvart av kunnskapsministeren	144
599. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. elferdsytingar frå Den europeiske unionen (EU), besvart av arbeids- og sosialministeren	145
600. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. beleggsprosenten i dei ulike helseføretaka, besvart av helse- og omsorgsministeren	146

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (451 - 600) for sesjonen 2014-2015.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	462, 480, 520, 521, 591
Arnstad, Marit (Sp)	476
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	493, 529, 532
Berge, Gerd Eli (Sp)	511, 512
Bergstø, Kirsti (SV)	455, 508, 551, 552, 580
Bjørdal, Fredric Holen (A)	495
Bollestad, Olaug V. (KrF)	451, 452, 469, 503, 533, 534, 574, 590
Breivik, Terje (V)	488, 504
Böhler, Jan (A)	513, 581
Christoffersen, Lise (A)	459, 553
de Ruiter, Freddy (A)	501, 550
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	530
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	571
Gjerstad, Ingunn (SV)	558, 583
Grande, Arild (A)	457, 509, 510, 565
Grande, Trine Skei (V)	557
Greni, Heidi (Sp)	584
Grung, Ruth (A)	456, 479, 543, 544, 597, 598
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	487
Hagaseth, Ingjerd Thon (V)	559
Hansen, Svein Roald (A)	486, 589
Hansson, Rasmus (MDG)	516, 572
Henriksen, Kari (A)	494, 499
Henriksen, Per Rune (A)	538
Huitfeldt, Anniken (A)	474, 496
Johnsen, Tor André (FrP)	579
Juvik, Kjell-Idar (A)	500, 539
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	545
Klinge, Jenny (Sp)	490, 506, 548, 549, 575, 596
Knutsen, Tove Karoline (A)	527
Liadal, Hege Haukeland (A)	535
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	536, 569, 599
Lysbakken, Audun (SV)	482, 522, 523, 540, 562, 568
Mandt, Sonja (A)	531
Marthinsen, Marianne (A)	526
Navarsete, Liv Signe (Sp)	458, 475, 483, 563, 564
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	489, 492
Nybø, Iselin (V)	555
Olsen, Ingalill (A)	592
Pedersen, Helga (A)	453, 454, 468, 477, 491, 524, 542
Pollestad, Geir (Sp)	460, 461, 470, 473, 514, 515, 560, 561, 573
Raja, Abid Q. (V)	478, 585

Raustein, Kari (FrP)	463
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	519, 537
Rotevatn, Sveinung (V)	525, 586
Sivertsen, Eirik (A)	464, 507
Skjelstad, André N. (V)	498, 502, 556
Solhjell, Bård Vegar (SV)	554, 588
Tajik, Hadia (A)	481, 566, 567, 587
Thomsen, Ib (FrP)	497
Toppe, Kjersti (Sp)	484, 485, 517, 518, 578, 600
Trettebergstuen, Anette (A)	528
Tung, Karianne O. (A)	471
Valen, Snorre Serigstad (SV)	541
Vågslid, Lene (A)	594, 595
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	577
Aasen, Marianne (A)	465, 505
Aasland, Terje (A)	472, 570, 576
Aasrud, Rigmor (A)	466, 467, 546, 547, 593

Dokument nr. 15:4

(2014-2015)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 22. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Medikamentet Perjeta ble markedsgodkjent i Norge i juni 2013, behandlet av Beslutningsforum for nye metoder 19. mai 2014, hvor det ble bestemt at det skulle inngås nye forhandlinger med leverandør. 8 måneder etter vedtak er det ennå ikke kommet en endelig avklaring som har vist å gi 15,7 måneder økt overlevelse sammenlignet med det som er standard i Norge i dag.

Synes statsråden at dette er akseptabel saksbehandlingstid, og kan Norge være bekjent av ikke å ta i bruk slik ny og revolusjonerende behandling?»

BEGRUNNELSE:

Medikamentet Perjeta er aktuell behandling for om lag 100 pasienter hvert år i Norge. Den internasjonale brystkreftstudien Cleopatra viser at pasienter som ble behandlet med Perjeta i kombinasjon med Herceptin og Taxotere har en bedret median overlevelse på 56,5 måneder sammenlignet med 40,8 måneder for de pasienter som ble behandlet med det som har vært gullstandard (kun Herceptin og Taxotere). Det er altså en overlevelsesgevinst på 15,7 måneder, og på den tiden en da har ventet på svar fra Beslutningsforum har 80 kvinneår gått tapt.

Leder av Norsk Brystcancer Gruppe (NBCG) har karakterisert medikamentet som en medisinsk revolusjon innenfor behandling av metastatisk brystkreft og NBCG har på lik linje med internasjonale fagmiljøer som for eksempel ASCO anbefalt Perjeta som en del av førstelinjebehandlingen for denne undergruppen av brystkreft.

I Vest-Europa er det nå bare Portugal og Norge som ikke har åpnet for bruk av legemiddelet. Våre naboland Sverige og Danmark har brukt medikamentet i over ett år, og flere andre land har inngått rabattordninger med leverandør.

I Aftenposten 13. oktober 2014 uttaler statsråden at han «håper at de regionale helseforetakene og leverandør vil ta raske grep i saken for å avklare og oppdatere data om pris av Perjeta, slik at det kan fattes en ny beslutning i saken hvis metodevurderingen tilsier det».

Beslutningsforum møtte leverandøren 20. oktober 2014, hvor de fikk presentert to nye pristilbud basert på nye overlevelsedata fra Cleopatra-studien. I et brev fra leverandøren til beslutningsforum 30. november 2014 fremkommer det at det fortsatt ikke er gjort nye avtaleforhandlinger og dialog mellom partene.

Kristelig Folkeparti er dypt bekymret for tidsbruken for å innføre nye legemidler etter dette nye systemet for metodevurdering i spesialisthelsetjenesten trådte i kraft. Ikke minst om en tenker hva statsråden har sagt om pasientens helsevesen, og at norske leger bør bli flinkere til å ta i bruk nye behandlingsmetoder.

Svar:

Perjeta (Pertuzumab) er et nytt legemiddel for behandling av brystkreft med spredning. Ifølge Statens legemiddelverk kan dette legemiddelet i gjennomsnitt utsette spredning av kreften (progresjon) med i overkant av et halvt år, sammenliknet med dagens standardbehandling, dvs. Herceptin (Trastuzumab)

og Taxotere (Docetaxel). Denne effekten ble bekref-
tet i oppdaterte og mer modne effektdata publisert i
september 2014 (Cleopatra-studien).

Median overlevelse med standardbehandling
uten Perjeta er 40,8 måneder. Når pasienter får Perje-
ta i tillegg til dagens standardbehandling vil femti
prosent av pasientene ha en sannsynlighet å kunne
leve 15,7 måneder lenger enn med bare standardbe-
handling, dvs. opptil 56,5 måneder, samtidig vil fem-
ti prosent av pasientene ha en sannsynlighet å ha en
kortere tilleggseffekt enn 15,7 måneder. Studien vi-
ser kun data på gruppenivå og det er relativt stor
spredning i overlevelse mellom pasientene, jf. meto-
devurdringsrapporten fra Statens Legemiddelverk.¹

I møtet i Beslutningsforum for nye metoder 19.
mai 2014 tok de regionale helseforetak ikke stilling
til innføring av Perjeta, men åpnet for videre dialog
med leverandør med tanke på å få et nytt og bedre til-
bud og rabattavtale. De regionale helseforetak har i
etterkant fulgt med utviklingen rundt legemiddelet.
Nye rabattavtale fra leverandør ble presentert for Be-
slutningsforum i oktober 2014. Oppdatert helseøko-
nomisk modell ble oversendt Legemiddelverket 31.
oktober 2014. En oppdatert rapport ble oversendt
Helseforetakene 10. november 2014. Med bakgrunn
i dette har de regionale helseforetak innledet forhand-
linger med leverandør med formålet om å kunne tilby
medikamentet til pasienter i Norge.

Forhandlinger om Perjeta med leverandøren i
regi av de regionale helseforetakene pågår for tiden.
På grunn av krav om strengt hemmelighold fra leve-
randørenes side, har jeg ikke kjennskap til fremskritt
i forhandlingene. Fra pasientens ståsted er det selv-
sagt beklagelig at det ikke foreligger en beslutning i
denne saken enda, men jeg har tillitt til at både indus-
trien og de regionale helseforetakene bidrar for å få
en endelig avklaring i saken.

System for innføring av nye metoder er under ut-
vikling, og evalueres og forbedres fortløpende i dia-
log med pasientorganisasjoner, fagmiljøer og indus-
trien. Aktørene i systemet har iverksatt flere
utviklingstiltak for å gjøre vurderings- og beslut-
ningsprosessene så effektive som mulig.

Ny metodevarslingsfunksjon er innført slik at
nye legemidler skal fanges opp tidligere enn før, og
det jobbes med å koble helseforetakenes forhand-
lingskompetanse tett opp mot systemet for å effekti-
visere forhandlingsprosessene. Metodevarslings-
funksjonen vil forbedre og forkorte systemets re-

sponstid til nye kommende metoder, og dermed vil
effektive og sikre metoder kunne bli tatt i bruk raske-
re i tråd med intensjonene av systemet.

Det er viktig og prisverdig at legemiddelindustri-
en utvikler medisiner og metoder som kan forlenge
livet. Slike medisinske fremskritt trengs og skal støt-
tes. Samtidig er prisene som forlanges på en del nye
legemidler særlig høye, og man ser en trend mot at
det inngås skjulte rabatteravtaler i større grad i mange
land. Utviklingstiltak i systemet for innføring av nye
metoder som beskrevet ovenfor, vil bidra til at også
Norge kan oppnå gode rabatter innenfor et rimelig
tidsperspektiv og til gode for alle pasienter.

Målet er et en mer rettferdig prioritering av fel-
lesskapets ressurser. Det må sikres at en pasient på
Østlandet får tilgang til det samme legemiddelet og
den samme behandlingen som en pasient i Nord-Nor-
ge. Slik har det ikke vært før systemet og Beslut-
ningsforum for nye metoder ble innført. Videre skal
systemet også bidra til at metoder som ikke er effek-
tive skal utfases fra tjenesten. Disse metodene må
også meldes inn fra klinikerne for vurdering.

For at vi skal nå disse overordnede målsettingene
må alle aktører trekke i samme retning og understøtte
dette viktige utviklingsarbeidet som står høyt på
agendaen nasjonalt gjennom videreutvikling og op-
timalisering av systemet for nye metoder.

Tilleggssvar 25. mars 2015:

Presisering av svar til spørsmål nr. 451 til skriftlig be-
svarelse.

Jeg viser til brev fra Stortinget sin president av
14. januar 2015 og spørsmål til skriftlig besvarelse
fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad
vedrørende avklaring om bruk av medikamentet Per-
jeta.

Jeg har blitt gjort oppmerksom på at mitt svar til
Stortinget av 22. januar 2015 ved en inkurie er for-
mulert noe upresist og derfor kan misforstås når det
gjelder min referanse til median overlevelse ved bruk
av legemiddelet Perjeta.

Jeg ønsker derfor å presisere følgende:

Når pasienter får Perjeta, i tillegg til dagens stan-
dardbehandling, vil femti prosent av pasientene ha en
sannsynlighet å kunne leve 15,7 måneder lenger enn
med bare standardbehandling, samtidig vil femti pro-
sent av pasientene ha en sannsynlighet å ha en kortere
tilleggseffekt enn 15,7 måneder. Dataene viser en
median total overlevelse på 56,5 måneder med Perje-
ta og 40,8 måneder med standardbehandling. Studien
viser kun data på gruppenivå og det er relativt stor
spredning i overlevelse mellom pasientene.

¹ http://legemiddelverket.no/Blaa_resept_og_pris/Helseoe-konomiske%20rapporter/Documents/2014-2013/Perjeta_-brystkraft_oppdatert_2014.pdf

SPØRSMÅL NR. 452**Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 22. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre i påvente av Stortingets behandling av den varslede legemiddelmeldingen, for at pasientene skal få større effekt og bedre resultat av legemiddelbehandlingen sin?»

BEGRUNNELSE:

Kostnadene ved feil legemiddelbruk koster det norske samfunnet 5-10 milliarder kroner pr. år, i tillegg til stor menneskelig lidelse.

Det ble for 10 år siden lagt frem en legemiddelmelding (St.meld. nr. 18 (2004-2005)). Allerede da ble det pekt på store problemer med feil legemiddelbruk.

Stortingsmeldingen om Samhandlingsreformen i 2009 avdekket ytterligere omfanget av problemene. Senere er det kommet flere andre stortingsmeldinger.

I meldingen om «God kvalitet og trygge tjenester» i 2012 ble det også slått fast at feil legemiddelbruk sammen med helsetjenesteassosierte infeksjoner var de hyppigste uønskede hendelsene i helsetjenestene.

Folkehelsemeldingen fra 2013 påpekte at halvparten av pasientene med kroniske lidelser enten ikke bruker legemidlene riktig eller lar være å ta dem.

I Meld. St. 11 fra desember 2014 om «Kvalitet og pasientsikkerhet» fremgår det at informasjon om reseptbelagte medisiner og feilmedisinering er blant de områdene der Norge er dårligere enn mange andre vestlige land.

Noen konkrete ting er gjort. Gjennom «Pasientsikkerhetsprogrammet» er det satt i gang noen pilotprosjekter og utviklet noen verktøy, som kan være nyttige for bl.a. kommuner. Det er konsentrert om samstemming av legemiddellister, gjennomgang av legemiddelbruk og lister i sykehjem og hjemmetjenester, utvikling av kjernejournal for å nevne noe.

Apotekforeningen har hatt ulike studier for å vise effekten av informasjon og kunnskap hos hjelpepersonell som leverer ut medisiner og kan gi pasientene god informasjon om hvordan medisiner virker og hvordan bruke dem.

Men de aller fleste pasienter som bruker medisiner til daglig og har problemer med bruken, har ikke merket mye til det som har vært gjort de 10 siste årene med ulike stortingsmeldinger og prosjekter.

Min bekymring er om vi også i fortsettelsen bare skal pøse på med flere meldinger (ny legemiddelmelding, primærhelsetjenestemelding, ny helse og sykehusplan) uten at vi kommer med landsdekkende tje-

nester som kan komme pasientene til gode raskt, slik at de får bedre legemiddelbehandling. England har gjort mye på dette gjennom «Medisinstart».

Vi har mye kunnskap om problemene, og det er mange tiltak som vil hjelpe. Noe av dette er langsiktige satsinger, kulturendringer i helsetjenestene, bedre tverrfaglig samarbeid, nye og bedre IKT-løsninger for å nevne noe.

Likevel er det kanskje flere tiltak på kort sikt som vi ikke har tatt godt nok i bruk.

Pasienter får sine legemidler utdelt på apotek, hvor de møter en farmasøyt som har stor kunnskap om legemiddelet og bruken av det. Kan dette møtet utnyttes bedre? I første omgang kanskje mot de grupper som har størst problemer og dermed vil ha ekstra effekt at god veiledning fra apotekfarmasøyten.

Svar:

Som representanten Bollestad viser til, er det store samfunnsmessige kostnader knyttet til feil bruk av legemidler. Som også representanten er inne på, er flere forbedringstiltak iverksatt (for eksempel pasientsikkerhetsprogrammet) for å nå målet om riktig legemiddelbruk, men vi ser at implementeringen tar tid.

For ett år siden ble pasientsikkerhetskampanjen videreført som et nasjonalt pasientsikkerhetsprogram. Tre av programmets innsatsområder omhandler riktig bruk av legemidler, og de nasjonale pasientskadetallene viser en positiv trend, noe som kan indikere at vi er på rett vei.

Helsepersonell og pasient har i dag mangelfull oversikt over og tilgang til liste over pasientens faktiske legemiddelbruk. Det pågår et stort arbeid for å følge opp målbildet i Meld. St. 9 (2012-2013) «En innbygger – én journal». Blant annet jobbes det for at helsepersonell og pasienten skal få bedre oversikt over pasientens legemiddelbruk. Dette er et langsiktig arbeid. Fastlegen er imidlertid ansvarlig for å vedlikeholde pasientens liste over legemidler i bruk samt gjennomføre jevnlig legemiddelgjennomganger, og det er utviklet et samstemmingsverktøy og en sjekkliste til bruk ved legemiddelgjennomganger for å forenkle disse oppgavene.

For at behandlingen skal virke, er det også viktig at pasienten faktisk etterlever den behandlingen som blir forskrevet. En forutsetning er at pasienten forstår den informasjonen som gis. I den forbindelse ønsker jeg å vise til Legemiddelverkets prøveprosjekt fra i høst hvor pakningsvedlegget ble supplert med et informasjonsark. Informasjonen er kortfattet og foku-

serer de delene av legemiddelbruken som pasienten selv kan påvirke for å optimalisere gjennomføringen av behandlingen. Jeg er kjent med at foreløpige tilbagemeldinger på tiltaket fra leger og pasienter, er positive.

Hovedaktiviteten i et primærapotek er å ekspedere legemidler og sikre at legemidlene brukes riktig. Apotekloven stiller krav om at apotek skal sørge for at de som kjøper legemidler (både reseptfrie og reseptpliktige), har tilstrekkelig informasjon til at legemidlene kan brukes riktig (apotekloven § 6-6 og § 6-7). Fordi apotek er et godt lavterskeltilbud til helsetjenester, er det også viktig å vurdere tiltak hvor man ser på hvordan man kan forsterke rådgiverrollen en apotekfarmasøyt har, og dette vil vi komme tilbake til i legemiddelmeldingen. I den anledning blir det interessant å følge erfaringene fra prosjektet «medisinst-art» som gjennomføres i apotekene.

For å oppnå riktig bruk, har vi også sett Legemiddelindustriens spesifikke produktkunnskap om egne legemidler kan utnyttes til mer pasientrettet informasjon. I den anledning har Legemiddelverket nylig endret sin praksis, slik at instruksjonsvideoer og illustrasjoner av praktisk bruk som bidrar til å demonstrere innholdet i pakningsvedlegget ikke anses som reklame. Det er nylig også åpnet opp for å gi industriens adgang til å gi helse- og sykdomsinformasjon på områder der legemiddelprodusenten har reseptpliktige legemidler. Det kan dermed gis opplysninger om blant annet sykdom og behandlingsalternativer omtalt på legemiddelgruppenivå.

Dette er eksempler som viser at det er satt i gang flere forbedringstiltak, men vi er ikke i mål. I den kommende legemiddelmeldingen vil vi derfor rette stor oppmerksomhet på riktig legemiddelbruk og virkemidler som kan bidra til at pasientene får større effekt og bedre resultat av legemiddelbehandlingen sin.

SPØRSMÅL NR. 453

Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 16. januar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan forstår og praktiserer Kommunal- og moderniseringsdepartementet habilitetsregelverket?»

BEGRUNNELSE:

I Sagat 13. januar fremkommer følgende:

«Statssekretær Anne Karin Olli opplyser innledningsvis i epost-utvekslingen at hun er i familie med snuhavnas styreleder, Per Arve Amundsen, og erklærer seg derfor inhabil i saken. Olli sier likevel at hun skal diskutere saken med de andre i politisk ledelse innenfor KMD.»

Svar:

Det fremgår av forvaltningsloven § 6 når en offentlig tjenestemann er inhabil. Tjenestemannen skal da avstå fra å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i saken. Det er vedkommende selv som avgjør om han eller hun er inhabil, jf. § 8. Når en statssekretær er inhabil, er det som regel en av de andre statssekretærene som overtar saken, alternativt statsråden selv.

I dette konkrete tilfellet mottok statssekretær Anne Karin Olli en sms om snuhavnprosjektet i Porsanger. Hun svarte umiddelbart – allerede på den første henvendelsen – at hun er inhabil til å behandle saken. Når Olli samtidig signaliserte at hun skulle diskutere saken med de andre i politisk ledelse, handlet det om å finne en løsning på hvem som skulle behandle saken når hun selv er inhabil. Hun tok kontakt med meg, og jeg besluttet at statssekretær Jardar Jensen skulle overta saken.

Olli har ikke gått inn i realitetene i saken. Det går klart frem av sms-utvekslingen, hvor det blant annet heter:

«Hei igjen. Siden jeg er inhabil så kan ikke jeg gå inn i realitetene i saken. Derfor må dere henvende dere skriftlig til politisk ledelse i KMD. Jeg tenker at statssekretær Jardar Jensen er rett person.»

Olli har sørget for å få journalført sms-ene i saken, og departementet har gitt innsyn i hele utvekslingen.

Statssekretær Olli har med andre ord opptrådt ryddig og fullt ut i tråd med regelverket.

SPØRSMÅL NR. 454**Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 30. januar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil regjeringa sikre finansiering av snuhavnprosjektet i Porsanger?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Sagat 13. januar, har snuhavnprosjektet i Porsanger (Northcape Turnaroundport AS) fått forsikringer om at man internt i regjeringa diskuterer bevilgning til prosjektet. Som selskapet viser til, har H/ FrP «investert enorm politisk prestisje lokalt i prosjektet, men makter ikke å bære dette alene». For Porsanger kommune vil det være viktig å få avklart eventuelt statlig bidrag raskt.

Svar:

Regjeringen har en aktiv politikk for Nord-Norge. Innen samferdselssektoren investeres det store summer i ny infrastruktur, og i 2014 var det rekordhøyt asfalteringsnivå på norsk norske veier, som følge av ekstrabevilgninger fra det nye stortingsflertallet etter valget 2013.

Det er riktig at representanter for dagens regjeringspartier flere ganger har besøkt Porsanger kommune, deriblant under vår E6 reise sommeren 2014. I

møter lokalt har vi fått god informasjon om snuhavnprosjektet. Prosjektet har spennende perspektiver for flere næringsinteresser, og passer godt inn i regjeringens visjoner for Nord-Norge med et robust og dynamisk næringsliv. Lakselv flyplass Banak har kapasitet til å ta imot flere større fly enn den gjør i dag, og Porsanger kommune mener at ved å skape et «logistikk-nav» i Midt-Finnmark vil så vel turistnæringen som sjømateksport og olje- og gassindustrien nyte godt av en moderne havne- og flyplasslogistikk.

I Prop. 1 S (2014-2015) på Kap 1360 post 01 er det under «Transportplanlegging, kystforvaltning og administrasjon» satt av 20 millioner kroner, og «Innseiling Hambukt (Lakselv)» er et av flere prosjekter som det er aktuelt å bruke planleggingsmidler på.

Porsanger kommune spilte i forbindelse med kompensasjonsordningen for bortfall av arbeidsgiveravgiftsfritak inn prosjektet «finansiering av moderne havneinfrastruktur innerst i Porsangerfjorden». Arbeidet både med statsbudsjettet for 2016 og med fordeling av DA-midler for 2016 er i gang, men det vil være feil å forskuttere konklusjoner av det arbeidet. Jeg setter dog pris på at også Arbeiderpartiet nå viser interesse for prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 455**Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 21. januar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Deler Klima- og miljøministeren Norterminal sitt syn om at is på fjorden kan være en fordel dersom et oljeutslipp skjer i Bøkfjorden?»

BEGRUNNELSE:

Selskapet Norterminal har mot Miljødirektoratets anbefaling, fått tillatelse til oljeomlastning i den nasjonale laksefjorden Bøkfjorden. Norterminal har fått kritikk for sviktende oljevernberedskap, noe selskapet benekter. Tilstrekkelig beredskap er viktig av hensyn til natur og miljø, særlig i en nasjonal lakse-

fjord som vinterstid har perioder med is og sørpe. Klima- og miljødepartementet har tidligere skrevet at «is vil kunne begrense oljevernutstyrets effektivitet betydelig, og det er derfor nødvendig å begrense aktiviteten ved is i fjorden for å sikre en effektiv oljevernberedskap.» Det er Norterminal selv som har fått ansvar for å vurdere om en oljeomlastning må avbrytes på grunn av is på fjorden. I følge selskapet vil en avbrutt oljeomlastning koste 400.000 kroner dagen. Norterminals eier Jacob B. Stolt-Nielsen uttaler følgende til NRK Finnmark den 9. januar i år:

«Is kan være fordelaktig fordi den kan hindre landpåslog av olje og kan ofte holde oljen innenfor et

visst område i stedet for at den flyter fritt. På den måten er det veldig bra for noen eksperter argumenterer med at det er bedre – selv om det er vanskelig, så er det bedre å samle olje langs isen enn det er å samle olje ifra stranden mellom tang og tare.»

Svar:

Det følger av Klima- og miljødepartementets vedtak 11. juli 2014 at omlastingsoperasjonene må skje under betryggende forhold for å redusere faren for akutt forurensning. Is nær land vil isolert sett kunne hindre påslag av olje på land dersom et uhell skulle skje, men is i fjorden vil også kunne begrense olje-vernutstyrets effektivitet betydelig. Det er derfor nødvendig å begrense aktiviteten ved is i fjorden for å sikre en effektiv oljevernberedskap og også redusere risikoen for en uønsket hendelse. På denne bakgrunn ble det stilt følgende vilkår for omlastingsoperasjonene:

«Inn- utseiling, ankring, fortøyning og overføring av last skal skje under betryggende vær- bølge- strøm-

og lysforhold. Det skal ikke gjennomføres omlastingsoperasjoner når det er fast eller oppbrudt is, issørpe, drivende isflak eller andre former for is på sjøen innenfor en avstand på 1 km fra omlastingsstedet dersom dette kan øke faren for forurensning eller påvirke en eventuell forurensningsaksjon negativt. Det skal etableres prosedyrer for forutsigbare nødssituasjoner herunder umiddelbare stopp av lastoverføring, umiddelbar avgang av et av skipene og lignende. Bedriften skal utrede og fastsette relevante avbruddskriterier under normal drift og i en uhellssituasjon for de ulike faser av omlastingssituasjonen. Operasjonen skal avbrytes og eventuelle slanger mellom skipene frakobles når ett av avbruddskriteriene er oppfylt.»

Dette vilkåret innebærer at selskapet må sørge for at virksomheten stanses dersom is innenfor en avstand på 1 km fra omlastingsstedet øker faren for forurensning eller kan påvirke en opprydningsaksjon negativt. Dette er noe selskapet må vurdere kontinuerlig, og dersom virksomheten ikke stanses under slike forhold, vil det være et brudd på tillatelsen.

SPØRSMÅL NR. 456

Innlevert 14. januar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 27. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Migrene og nakkeskade er en utfordring for mange, og de siste årene har flere blitt helt frisk og andre fått betydelig økt livskvalitet etter Upper Cervical behandling i USA. Det arbeides med å få etablert dette tilbudet i Norge, som en del av Albatross senteret – et helsesenter i Sveio. De spesialiserte kiropraktorer fra USA har blitt møtt med krav om ett års turnus for å praktisere i Norge.

Hva vil helseministeren gjøre for at tilbudet blir etablert i Norge, slik at alle får tilbud uavhengig av egen økonomi?»

BEGRUNNELSE:

Det er stor uenighet i fagmiljøet om behandling av nakkeskade. Pasienter med nakkeskade viser til at mange drar til Tyskland og England for å få stående MR, for å få synliggjort skadene. Det vises til at Rikshospitalet har to slike maskiner, men de brukes kun til forskning. I USA har de i mange år praktisert en behandling «Upper Cervical» som går ut på å få øvre nakkevirvel i rett posisjon og dermed løst opp for blokkerte nervebaner.

I dag er det over 35 personer som har startet denne behandlingen i USA og alle betaler opphold og behandling selv. Resultatet for de fleste er bedre funksjonsnivå, fravær av smerte og for mange tilbake i fullt arbeid.

Thespecific driver flere klinikker i USA og ønsker å etablere seg i Sveio. Men Statens autorisasjonskontor viser til sitt regelverk og stiller krav om at de erfarne kiropraktorene må ha ett års turnustjeneste i Norge før de får praktisere. Det er ingen i Norge som kan tilby denne behandlingen og dermed gi relevant veiledning. Resultatet er at dette tilbudet ikke blir etablert i Norge.

Helsetilbudet blir mer globalt og utfordringen er å sikre kvalitet samtidig som regelverket ikke blir misbrukt i en mulig profesjonskamp eller beskyttelse av særinteresser.

Svar:

Representanten Ruth Grung viser til at manglende godkjenning av helsepersonell fra utlandet hindrer etablering av et spesifikt behandlingstilbud ved Albatross-senteret i Sveio. Representanten spør om hva jeg som helse- og omsorgsminister kan gjøre for at

tilbudet kan bli etablert i Norge, slik at alle får tilbud uavhengig av egen økonomi.

Behandlingstilbud som virksomheter tilbyr må være forsvarlige, men jeg tar ikke stilling til enkelttilbud som blir tilbudt og/eller vurderes ved private enkeltinstitusjoner i Norge. Jeg vurderer at problemstillingen her gjelder godkjenning av helsepersonell som har kompetanse til å tilby det aktuelle behandlingstilbudet, og at manglende godkjenning av disse vil kunne forhindre etableringen av behandlingstilbudet i Sveio.

Det har generelt sett stor verdi for helse- og omsorgstjenestene at utenlandsk utdannet helsepersonell velger å jobbe i Norge. Disse tar med seg forskjellige perspektiver og erfaringer som kan være nyttige i tjenestene. Samtidig må utenlandsk utdannet helsepersonell som ønsker å utøve sitt yrke i Norge, ha autorisasjon på lik linje med alt annet helsepersonell i Norge. Dette gjelder selv om de innehar en kompetanse som ikke finnes i Norge. Hensynet til pasient-sikkerhet og kvalitet i tjenestene kommer først.

Når Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) godkjenner utdanninger fra utlandet sammenligner de med tilsvarende norsk utdanning. SAK gjør dette for å sikre at helsepersonell som arbeider i Norge har et tilnærmet likt utgangspunkt når det gjelder praktiske og teoretiske kunnskaper. Dette gir arbeidsgivere nødvendig grad av forutsigbarhet og trygghet på kompetansen til helsepersonellet, og er viktig nettopp for å sikre pasientsikkerheten og kvaliteten i tjenestene.

Siden SAK er nødt til å sammenligne utenlandske utdanninger med de tilsvarende norske utdanningene, kan det oppstå situasjoner hvor personer som har fått en godkjenning i utlandet kan bli nødt til å ta mer utdanning eller praksis for å bli godkjent i Norge. Norge har imidlertid ingen utdanning for kiropraktorer. SAK godkjenner derfor bare kiropraktorutdanning som er ECCE akkreditert. Dette synes ikke å skille seg fra praksis i andre land.

Jeg ønsker ikke å gå inn i enkeltsaker når det gjelder godkjenning av utdanningen til helsepersonell. De generelle kravene til godkjenning av kiropraktorutdanningene er beskrevet på SAKs hjemmesider (<http://www.sak.no/sites/SAK/yrkesgruppe/Sider/kiropraktor.aspx>). Her er også saksbehandlingsprosedyrene tydeliggjort. For å få autorisasjon må kandidaten blant annet godtgjøre at praktisk tjeneste er gjennomført. Dette er hjemlet i forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som ortopediingeniør og kiropraktor. Dette kravet gjelder alle som ønsker autorisasjon som kiropraktor i Norge, men dokumentert relevant arbeidserfaring fra andre land kan i enkelte tilfeller kompensere for hele eller deler av den norske turnustjenesten.

SAK verken har eller bør få mulighet til å fravike de vanlige kravene og saksbehandlingsprosedyrene for å godkjenne helsepersonell, selv om disse er nødvendige for å få etablert spesifikke behandlingstilbud. En slik mulighet vil gå på bekostning av pasientsikkerheten og kvaliteten i tjenestene og vil ikke være i pasientenes beste interesse.

SPØRSMÅL NR. 457

Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 22. januar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Ser kulturministeren, som har ansvaret for koordinering av frivillighetspolitikken, hvordan manglende tilgang på bankkonto kan være et hinder for organisasjonsfriheten til barn og unge?»

BEGRUNNELSE:

I en undersøkelse kommer det frem at 38 % av barne- og ungdomsorganisasjonene har opplevd problemer med bankkontoer grunnet mindreårige styremedlemmer. I dag må man si at kontantkassenes tid i frivillige organisasjoner er så godt som forbi, og offentlige

tilskuddsordninger forutsetter at alle lag og foreninger har egne bankkontoer som tilskudd kan utbetales til.

Svar:

Barn og unges deltakelse i frivillige organisasjoner er av stor betydning, både for den enkelte og for samfunnet for øvrig. Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) har gjennomført en medlemsundersøkelse der organisasjoner oppgir at de har opplevd problemer med bankkontoer grunnet mindreårige styremedlemmer. Det er forøvrig ikke noe informasjon om hva som er bankenes begrunnelse

se for å begrense mindreåriges disposisjonsadgang i undersøkelsen.

I henhold til en uttalelse fra Justisdepartementet av 4. mai 2005 vedrørende Vergemålsloven § 2 Umyndige personers adgang til å være styremedlemmer i foreninger, er det ikke noe rettslig hinder for å velge mindreårige som styremedlemmer i en forening, forutsatt at de har nådd et visst alders- og modenhetsnivå. Det er derved heller ikke noe rettslig grunnlag for å nekte foreninger med lovlig valgte, mindreårige styremedlemmer registrering i Enhetsregisteret.

I henhold til hvitvaskingsregelverket skal banker og andre rapporteringspliktige gjennomføre kundekontroll. Dette innebærer blant annet at identiteten til vedkommende som opptrer på vegne av en juridisk

person må bekreftes på bakgrunn av gyldig legitimasjon, og at det må dokumenteres at vedkommende har rett til å representere kunden utad. Hvitvaskingsregelverket inneholder ikke nærmere bestemmelser om hvem som kan opprette eller disponere konti på vegne av juridiske personer.

Om en forening har tillit til en mindreårig person og derved ønsker at personen skal disponere en bankkonto på vegne av seg, er det så vidt jeg er kjent med ingen hindringer i lovverket. Problemene barne- og ungdomsorganisasjoner opplever kan ha sammenheng med manglende informasjon om gjeldende regler og bankenes krav til dokumentasjon. Jeg vil på bakgrunn av dette orientere Finans Norge om saken og oppfordre dem til å samarbeide med LNU om mulige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 19. januar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil justis- og beredskapsministeren sjå til at politimeisteren i nynorskfylket Sogn og Fjordane rettar seg etter mållova og forvaltingslova og sender svar på breva frå Jens Brekke på nynorsk innan rimeleg tid, og at politimeisteren i sitt vidare arbeid følgjer ein slik praksis?»

GRUNNGJEVING:

3. mai 2014 laga Jens Brekke i Vik i Sogn lauseld for å brenne rusk. Brannvesenet måtte kome til og sløkkje, og Brekke fekk bot på 7000 kroner. Jens Brekke godtok førelegget, men reagerte på at brevet frå politimeisteren var skrive på bokmål. Som god nynorsk-

brukar i eit nynorskfylke ville Brekke motta førelegget på nynorsk.

Politiet har ikkje svara på noko av breva Jens Brekke har sendt dei, og har med det også brote forvaltingslova i tillegg til mållova.

Frå Statens Innkrevjingssentral har Brekke derimot motteke kravet på nynorsk, og dei har sletta alle gebyr. Jens Brekke ynskjer å gjere opp for seg, men ventar framleis på brev med førelegget på nynorsk frå Politimeisteren i Sogn og Fjordane.

Svar:

Politiet skal retta seg etter forvaltningslova og mållova så langt den gjeld. Eg legg såleis til grunn at politiet følgjer reglane i desse lovene – både no og i framtida.

SPØRSMÅL NR. 459**Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 22. januar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva kan og vil samferdselsministeren gjøre for å påskynde den seindrekte framdriften for prosjektet E-16 Bjørum-Skaret i Akershus/Buskerud, og når vil Stortinget bli forelagt saken?»

BEGRUNNELSE:

E-16 mellom Sandvika og Hønefoss er høyt prioritert i Nasjonal transportplan. Ikke minst gjelder det parsellen over Sollihøgda mellom Bjørum og Skaret. Etter en lang planprosess og etter vedtak av kommunedelplan, ble det allerede i 2011 etablert bomsselskap. Reguleringsplanen ble ferdigstilt og vedtatt i Bærum kommune juni 2013. Etter normal prosedyre skal vegvesenet deretter utarbeide en bompengesak, som forelegges lokale og regional myndigheter for tilslutning til finansieringsplan, takster mv. Normalt tar dette noen måneder, og sak var ventet framlagt rundt årsskiftet 2013/2014. Imidlertid har denne viktige saken gang på gang blitt forsinket, til stor bekymring og frustrasjon hos befolkning, næringsliv og lokale myndigheter. Snart to år etter at alle formelle planprosesser er ferdigstilt, foreligger ennå ingen sak. Det er ikke vanlig at slike saker tar så lang tid. Selskapet Sollihøgda AS har tatt opp lån på 25 millioner kroner, som etter ønske ble stilt til rådighet for Statens vegvesen i forbindelse med reguleringsarbeidet. Her påløper stadig renter, som til slutt må betales av biliste-

ne. For alle parter, også staten, må det være en fordel å komme i gang med prosjektet.

Svar:

I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 er det prioritert statlige midler til prosjektet E16 Bjørum – Skaret i siste seksårsperiode (2018-2023). Med bakgrunn i merknader fra et bredt flertall i transport- og kommunikasjonskomiteen ved behandlingen av Meld. St. 26 (2012-2013), legges det opp til å starte utbyggingen med bompenger i første fireårsperiode (2014-2017). Dette er fulgt opp i Statens vegvesens handlingsprogram 2014-2017 (2023).

Statens vegvesen har orientert Samferdselsdepartementet om en kostnadsøkning på om lag 600 mill. kr. Årsaken til kostnadsøkningen er i hovedsak økte tunnelkostnader som følge av dårligere fjell enn tidligere antatt. Ut fra det nye kostnadsoverslaget forbedrer Statens vegvesen en sak om finansieringsopp- legget for lokalpolitisk behandling. I den sammen- hengen har det vært en del dialog mellom Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet de siste må- nedene. Statens vegvesen legger opp til å sende saken til lokalpolitisk behandling i løpet av kort tid. Deret- ter skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2). Samferdselsdepartementet vil legge fram bompengeproposisjonen så snart de nødvendige av- klaringene foreligger.

SPØRSMÅL NR. 460**Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 21. januar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete kontakter i form av telefoner, brev og møter har det vært mellom irakiske og norske myndigheter etter regjeringsskiftet for å få til en av- tale om retur for Mulla Krekar?»

BEGRUNNELSE:

Justisministeren sier til VG Nett 15.01.15:

«Det har vært utstrakt kontakt mellom norske og irakiske myndigheter for å få til en avtale om retur av Krekar innenfor de rammene menneskerettighetene setter. Dette arbeidet fortsetter med sikte på å få til en slik avtale, men det er krevende.»

Det er ønskelig med en kronologisk oppsatt oversikt over de kontakter som har vært med irakiske myndig- heter om saken etter regjeringsskiftet.

Svar:

Jeg kan bekrefte at det etter regjeringsskiftet har vært kontakt mellom norske myndigheter og irakiske myndigheter om retur av Najmuddin Faraj Ahmad (mullah Krekar) til Irak.

Mot slutten av 2013 hadde statssekretær Himanshu Gulati et lunsjmøte med den irakiske ambassadøren i Norge hvor dette var et tema.

Videre har Utenriksdepartementet (UD) tatt opp Krekar-saken i alle møter der det har vært mulig de siste årene. UD har tatt opp saken både via ambassaden i Amman og på politisk nivå. Utenriksminister Brende tok i august 2014 opp Krekar-saken på møter med irakiske myndigheter i Bagdad. Brende tok også opp Krekar-saken i KRG (Nord-Irak) i august 2014.

SPØRSMÅL NR. 461

Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 22. januar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I debatten om kommunestruktur brukes det noen ganger som eksempel at folk bor i en kommune og jobber i en annen kommune.

Hvilke konkrete ulemper gir det for den det gjelder og for forvaltningen?»

Svar:

Dagens kommunegrenser ble i all hovedsak fastsatt på 1960-tallet, da antall innbyggere og deres mulighet for bevegelser på tvers av kommunegrensene var veldig annerledes enn i dag. Befolkningen i Norge har økt med om lag 1,5 millioner innbyggere siden forrige kommunereform, og stadig flere bor i og rundt større byer og tettsteder. Flere utredninger og prosjekter har dokumentert den stadig økende utfordringen knyttet til manglende samsvar mellom administrative og funksjonelle områder. Representanten Pollestad etterspør konkrete ulemper for innbyggere og forvaltningen. Mange innbyggere opplever ulemper når kommunegrensene i mindre grad samsvarer med deres hverdagsregion. En innbygger kan for eksempel bo i én kommune, arbeide i en annen, ha omsorg for nære slektninger i en tredje, og benytte kulturtilbud fra andre kommuner. Kommunene har stor innflytelse på rammene for hverdagen vi forholder oss til. Med dagens kommuneinndeling innebærer dette at avgjørelser og prioriteringer som foretas i nabokommunene kan få vel så stor betydning for egen hverdag som vedtak fattet i egen kommune. Den enkelte innbygger har imidlertid gjennom valg bare muligheter for å påvirke kommunens tilbud i den kommunen man bor. For innbyggere som lever sine liv på tvers av flerkommunale områder kan ulike forvaltningspraksis og ulike politiske prioriteringer føre

til uoversiktlige, varierende og uforutsigbare rammebetingelser, for eksempel knyttet til reguleringsbestemmelser, virkemiddelbruk, skatter og avgifter. Tilsvarende vil gjelde for næringsvirksomheter, organisasjoner og andre aktører i samfunnet. Svaret er ikke å redusere det lokale handlingsrommet og øke den statlige styringen. Svaret er å gi økt samsvar mellom folks hverdag og folks mulighet til å påvirke den gjennom lokaldemokratiet. Vedtak i en kommune kan også ha uforutsette og uheldige konsekvenser for nabokommunene. Endringer av for eksempel tjenestetilbud (eks. skolelokalisering), arealplaner og avgiftsnivå i én kommune, kan tenkes å ha negative effekter for en eller flere nabokommuner, og dermed gi uheldige konsekvenser for regionen sett under ett. Det er også mange eksempler på at planer og tiltak som berører flere kommuner fører til lange, tungroddede og uforutsigbare saksbehandlings- og beslutningsprosesser. En situasjon med utdaterte kommunegrenser bidrar også til at enkeltkommuner får mindre handlingsrom med tanke på å legge til rette for en utvikling som ivaretar innbyggernes og samfunnets behov på en mest mulig helhetlig måte. Utdaterte kommunegrenser kan bidra til å komplisere dimensjonering og tilrettelegging av et godt tjenestetilbud. Tilrettelegging av det kommunale tjenestetilbudet henger også sammen med utvikling og tilrettelegging av nye boligområder, næringsområder og samferdselsløsninger. Oppdelt planansvar mellom kommunene blir da en utfordring. Resultatet kan bli sub-optimale løsninger som er lite gunstige med tanke på lokalisering, kostnader, transportbehov og klima. Denne regjeringen ønsker å legge til rette for en moderne kommunestruktur tilpasset dagens behov. Kommunegrenser som ikke harmonerer godt med innbyggernes hverdag, bidrar ikke til dette.

SPØRSMÅL NR. 462**Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 23. januar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«En kvinne, gift i 19 år med norsk statsborger, 3 barn er norske statsborgere, blir nektet arbeids- og oppholdstillatelse i Norge fordi hun ikke har mastergrad og ikke tjener godt over 400.000 kroner i året som medleder/pastor i den lille pinsemenigheten Filadelfia i Kongsvinger, slik utlendingsforskriften krever. Hun og minstebarnet har måttet forlate landet.

Vil justisministeren ta initiativ til å endre forskriftene slik at denne type urimelighet ikke oppstår?»

Svar:

Det er som kjent Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda som avgjør søknader og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller departementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere den konkrete saken nærmere.

Jeg merker meg imidlertid at avslaget synes begrunnet i at kvinnen ikke oppfyller vilkårene for oppholdstillatelse til medarbeidere i ideelle, religiøse og humanitære organisasjoner, mens rimelighetshensynene, som stortingsrepresentanten henviser til, synes å være begrunnet i hennes familietilknytning til Norge. Regelverket om oppholdstillatelse til medarbeidere i ideelle, religiøse og humanitære organisasjoner ivaretar helt andre hensyn enn familietilknytning. Familietilknytning til Norge er ikke relevante i denne sammenheng. Regelverket kan synes noe uklart på

dette punktet og jeg vil derfor foreta en vurdering om regelverket bør endres.

Når det gjelder regelverket om familieinnvandring, vil derimot de anførte hensynene selvfølgelig være relevante. Det følger av dette regelverket at en utenlandsk borger som er gift med en norsk statsborger, kan få oppholdstillatelse i Norge. Som hovedregel må da referansepersonen oppfylle underholdskravet. Per i dag utgjør underholdskravet en årsinntekt på minst 251 856 kr, men Regjeringen har foreslått å heve underholdskravet til lønnstrinn 24 i statens lønnsregulativ (304 500 kr).

Det kan gjøres unntak fra underholdskravet dersom «særlig sterke menneskelige hensyn» tilsier det, jf. utlendingsforskriften § 10-11. I instruks av 5. mai 2012 (GI-08/2012) ga Justisdepartementet blant annet følgende retningslinje til UDI om praktisering av denne unntaksbestemmelsen:

«I tilfeller hvor søkeren er en utenlandsk borger som har levd i et langvarig og etablert familieliv med en norsk eller nordisk borger og partene har felles barn som er norsk eller nordisk borger, kan det etter en konkret vurdering gjøres unntak fra underholdskravet. Dette gjelder likevel ikke tilfeller hvor det aktuelle familielivet er utøvet i Norge mens søkeren har hatt ulovlig opphold.»

Hensikten var å unngå urimelige utslag av underholdskravet i saker hvor familielivet hadde vært langvarig og hvor partene hadde felles barn som hadde norsk eller nordisk statsborgerskap.

Som nevnt tidligere finner jeg grunn til å vurdere om regelverket bør endres.

SPØRSMÅL NR. 463**Innlevert 15. januar 2015 av stortingsrepresentant Kari Raustein****Besvart 22. januar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Den store bruken av veisalt medfører skadevirkninger for både miljø og biler. Flere land har gjennomført saltblandingsforsøk med tilsetningsstoffer til salt for å få ned saltbruken på veiene.

Hvordan vurderer statsråden muligheten for å kunne gjennomføre slike saltblandingsforsøk også i Norge som ett av flere virkemidler for å kunne redusere bruken av veisalt?»

Svar:

I Statens vegvesen sitt etatsprosjekt Salt SMART (2007-2012) ble det gjennomført en litteraturstudie for å samle internasjonal erfaring på alternative kjemikalier og tilsetningsstoffer til vegsalt (natriumklorid). Litteraturstudien viste at det manglet gode vitenskapelige studier som dokumenterer effekter ved slike tilsetningsstoffer. I Salt SMART ble det også gjennomført egne feltforsøk for å undersøke hvorvidt et utvalgt sukkerbasert tilsetningsstoff gir lengre varighet av et salttiltak. Ut fra de rådende forsøksbetingelser og valgte metoder ble det ikke påvist en effekt av valgte tilsetningsstoff.

Statens vegvesen vil i løpet av 2015 oppdatere litteraturoversikten som ble gjort i Salt SMART, og vil da få kunnskap om nye erfaringer gjort internasjonalt. Ut fra dette vil Statens vegvesen vurdere om det kan være aktuelt å teste slike stoffer i Norge.

Det er også gjort andre utprøvinger av ulike tilsetningsstoffer til vegsalt uten at det er dokumentert klare effekter som kan gi redusert saltbruk.

Gjennom samarbeid med NTNU om opprettelsen av Forskningssenter Vinterdrift har Statens vegvesen i de siste årene fått grunnleggende kunnskap om hvordan kjemikalier virker i vinterdriften. I 2014 ble det gjennomført en studie med laboratorieforsøk for å undersøke hvorvidt et sukkerbasert tilsetningsstoff til vegsalt påvirker tilfrysingen på vegbanen og dermed effekten til salt. Denne studien påviste ingen effekt av tilsetningsstoffet. I løpet av 2015 vil Forskningssenter Vinterdrift ved NTNU gjennomføre nye laboratoriestudier for å undersøke effekt av tilsetningsstoff for å øke varighet av salttiltak.

Statens vegvesen har tett kontakt med andre nordiske land og deltar i felles prosjekter om vinterdrift generelt og kjemikaliebruk spesielt. Statens vegvesen deltar også i andre internasjonale fora der vinterdrift og kjemikaliebruk er på agendaen. Statens vegvesen vurderer fortløpende nye tilsetningsstoffer som skal testes ut.

SPØRSMÅL NR. 464

Innlevert 16. januar 2015 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 23. januar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hva er status for utredning av mulige alternativer for hvordan kald krigshistorien best kan ivaretas, foreligger den varslede rapporten og vil statsråden involvere Stortinget i saken?»

BEGRUNNELSE:

I Innstillingen fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) Innst. 14 S (2012-2013), skriver en samlet komite:

«Norsk Luftfartsmuseum.

Komiteen har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum i Bodø for å etablere en utstilling om den kalde krigen. Prosjektet «Isfronten» har både militære og sivile dimensjoner; komiteen legger derfor til grunn at dokumentasjon og formidling av dette viktige temaet fra vår nære fortid blir utviklet i et nært samarbeid mellom de samlokaliserte museene, det sivile Norsk Luftfartsmuseum (under Kulturdepartementet) og det militære

Luftfartsmuseet, som er en avdeling av Forsvarets museer (under Forsvarsdepartementet). Komiteen er kjent med at det er skissert to alternativer for permanent lokalisering av «Isfronten» – et nybygg i umiddelbar nærhet av det allerede eksisterende museumsbygget eller bruk av Anlegg 96 på Bodø Hovedflystasjon. Komiteen legger til grunn at begge alternativene vurderes i det videre arbeidet for derigjennom å få en best mulig analyse og sammenlikning av museumsfaglige og kostnadsmessige aspekter ved disse planene.»

Blant annet på bakgrunn av dette satte forsvarsdepartementet høsten 2013, i samarbeid med kulturdepartementet, av midler til en ekstern utredning av hvordan kald-krigshistorien best kan ivaretas. Hensikten var å se på ulike alternativer for hvordan historien fra den kalde krigen best kunne dokumenteres og formidles.

Den landsdelen som ble mest berørt under den kalde krigen, var Nord-Norge. Med grense mot Sovjetunionen i øst og Nord-Atlanteren i vest var det uunngåelig. Hele regionen opplevde en kraftig militær utbygging i denne perioden, men også den største velstandssøkningen i vår historie. Dette handler både

om vår forsvarshistorie og vår sivile historie. Alle tilgjengelige alternativer skulle gjennomgås, herunder «prosjekt Isfront» i Bodø.

Forsvarsministeren viste i sitt svar på mitt spørsmål i dokument nr. 15:811 (2013-2014) til at en rapport fra en utredning skulle foreligge på nyåret 2015.

Svar:

Jeg viser til budsjettinnstillingene Innst. 14 S (2011-2012) og (2012-2013) der en samlet komité har uttalt seg positivt om etablering av utstilling om den kalde krigen, herunder «Isfronten»-prosjektet. Komiteen har samtidig understreket at prosjektet må involvere både det sivile Norsk luftfartsmuseum (under Kul-

turdepartementet) og det militære Luftforsvarsmuseet (under Forsvarsdepartementet).

På dette grunnlaget ble Kulturdepartementet, Forsvarsdepartementet og Klima- og miljødepartementet enige om å initiere en ekstern utredning av hvordan Den kalde krigen best kan dokumenteres og formidles. I samarbeid med de andre to departementene har Kulturdepartementet utarbeidet mandat for utredning om Den kalde krigen. Saken har tatt noe lenger tid å forberede enn opprinnelig forutsatt. Utredningsoppdraget lyses ut på Doffin i løpet av kort tid. Utredningen skal ferdigstilles innen 31. desember 2015. På bakgrunn av utredningen vil forslag om videre oppfølging på vanlig måte bli forelagt Stortinget i budsjettssammenheng..

SPØRSMÅL NR. 465

Innlevert 16. januar 2015 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 26. januar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Synes statsråden det er rimelig at de som planla å ta privatisteksamen dette semesteret får beskjed om en mer enn dobling av privatistgebyrene noen få uker før beløpet må betales inn?»

BEGRUNNELSE:

Gebyret for å ta privatisteksamen ble økt fra 1. januar, det vi si midt i skoleåret.

Privatistelever fikk i romjula beskjed om at gebyret for privatisteksamen mer enn dobles, fra 367 kr til 1000 kr for første gang man tar privatisteksamen, og fra 752 kr til 2000 kroner for forbedringsprivatister. Det vil si at elevene fikk informasjonen kun få uker før de måtte betale de økte gebyrene. For de som tar opp mange fag blir dette store summer, som de har hatt liten mulighet til å planlegge for. Tar man opp ti fag eller mer koster det nå 20 000 kr eller mer. Er man blant disse elevene må man på kort tid skaffe mer enn 10 000 kr til de økte gebyrene, innenfor trange budsjetter.

En slik plutselig økning vil få konsekvenser, som at elever enten ser seg nødt til å droppe å ta eksamen eller bruker lengre tid på utdanningsplanene sine. Begge deler er uheldig utdanningspolitikk, fordi det rammer elever som tar opp fag for å komme videre i utdanningsløpet sitt. Det store flertallet av disse har som mål å ta høyere utdanning. I tillegg er det sann-

synlig at de økte gebyrene slår sosialt skjevt ut. Ungdommer fra familier med godt økonomisk handlingsrom vil kunne få hjelp til å håndtere dette. Mens ungdommer fra familier som ikke har økonomi til å ta en slik utgift på strak arm er de som må tåle konsekvensene.

Vi trenger at flere fullfører utdanningen sin, både fra videregående skole og innen høyere utdanning. En slik uforutsett prisøkning får konsekvenser som går motsatt vei av det som er målsetningen for norsk utdanningspolitikk.

Svar:

I forbindelse med statsbudsjettet for 2015 ble det vedtatt å øke gebyret for å gjennomføre privatisteksamen. Privatister som ikke har meldt seg opp i faget tidligere, må fra 1. januar 2015 betale 1 000 kroner. Dersom privatisten har tatt eksamen i faget før og vil forbedre karakteren, er eksamensgebyret 2 000 kroner. Hvis privatisten har tatt faget før og ikke bestått, betaler vedkommende derimot bare 1000 kroner. Tidligere betalte denne gruppen høyeste sats. Det tilsvarende gebyret i 2014 var henholdsvis 403 kroner for førstegangsprivatister og 826 kroner for forbedringsprivatister. Det er fylkeskommunen som er ansvarlig for gjennomføring av privatisteksamen.

Hensikten med økningen er først og fremst å få bedre samsvar mellom privatistavgiften og hva det faktisk koster fylkeskommunen å arrangere eksamen.

En undersøkelse Utdanningsdirektoratet gjorde i 2012 avdekket at fylkeskommunene lenge har hatt høyere kostnader ved å arrangere privatisteksamen enn de inntektene de har fått inn gjennom avgiften. Samtidig har det vært en kraftig økning i antall privatister som velger å ta opp fag for å forbedre karakteren. Bare i Oslo økte antallet privatister fra drøyt 17 000 i 2007 til i underkant av 46 000 i 2012 – nesten en tredobling på bare fem år. Fylkeskommunen har derfor måttet dekke inn en stadig større underfinansiering på grunn av for lav privatistavgift på annen måte, noe som kan gå ut over andre gode formål i fylkeskommunen.

Et annet mål med å øke avgiften er å forsøke å redusere antallet privatister som ikke møter til eksamen. Omtrent en fjerdedel av privatistene møter ikke opp, og dette resulterer i unødvendige kostnader i form av for eksempel leie av lokale og eksamensvakter.

Jeg er opptatt av at alle skal få muligheten til å fullføre videregående opplæring, og at alle skal få en ny sjanse dersom de trenger det. Privatistordningen er et godt tilbud til de med et reelt behov for å få dokumentert sin kompetanse i et fag, og til de som ønsker å forbedre karakterene sine, for eksempel for å søke seg til

høyere studier. Jeg minner likevel om at ordningen kommer i tillegg til det ordinære undervisningstilbudet, som er gratis. Elever har også rett til å ta en ny gratis eksamen på skolen sin dersom de stryker.

Videre er jeg opptatt av at privatistavgiften ikke blir så høy at den rammer elever med legitime behov for å ta eksamener som privatist. Her er det imidlertid flere hensyn som skal ivaretas, og jeg mener økningen i avgiften som er gjort balanserer disse på en god måte.

Forslaget om å øke privatistavgiften var på høring i mai/juni 2014. Høringsbrevet ble også lagt ut på www.regjeringen.no. Flere sentrale aktører, blant annet private skoler som tilbyr undervisning til elever som ønsker å ta eksamener som privatist og Elevorganisasjonen, var inkludert i høringen. Endringen var med andre ord varslet før statsbudsjettet ble lagt frem 8. oktober i fjor. Jeg har forståelse for at de privatister som ikke kjente til forslaget om økningen av gebyret, og som skal melde seg opp til flere fag, synes økningen kom brått på. Jeg mener samtidig at gebyrøkningen var et nødvendig og riktig grep og legger til grunn at det store flertallet av privatister vil ha mulighet til å gjennomføre eksamen i år som planlagt.

SPØRSMÅL NR. 466

Innlevert 16. januar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 27. januar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Er budsjettene til de familievernkontorene som ble kuttet i 2014 videreført på samme nivå 2015 eller er det ytterligere kutt?»

BEGRUNNELSE:

I svaret på mitt spørsmål datert 19.12 om budsjettene til familievernkontorene fremgår det ikke hvordan budsjettsituasjonen er for 2015. Familievernkontoret på Gjøvik fikk mindre midler i 2014, samtidig ser vi av statistikk at antallet skilsmisser og separasjoner har økt i 2014.

I fjor var det flere kontorer som varslet om kutt i bevilgningene og det er ønskelig å få svar på hvordan budsjettsituasjonen for disse kontorene er i 2015.

Svar:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) sender årlig tildelingsbrev til Barne-, ung-

doms- og familiedirektoratet (Bufdir) hvor BLD redegjør for bl.a. bevilgningene, inntekter, mål og resultatkrav. Tildelingsbrevet er basert på Prop. 1 S (2014-2015) for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Stortingets endelige budsjettvedtak.

Statlig regional familievernmyndighet skal etter loven sørge for at familieverntjenestene finnes i regionen, og på forsvarlig vis planlegge, dimensjonere og organisere tjenestene. De offentlige og kirkelige eide familievernkontorene drives etter samme økonomiske rammer, har samme kjerneoppgaver og følger samme lov. Det er Bufetat regionalt som legger de budsjett-messige rammene for det enkelte familievernkontor. Ved fordeling av midlene vil det kunne legges vekt på bl.a. utjaming mellom familievernkontorene. Midler til familievernkontorene varierer i dag målt per capita.

Jeg vil understreke at regjeringen foreslo å øke den samlede bevilgningen til familieverntjenestene

med 15 mill. kroner og at Stortinget økte bevilgnin-
gen med ytterligere 35 mill. kroner gjennom bud-
sjettforliket for 2015. Dette vil styrke familievernets
forebyggende arbeid, tilbudet til familier med høyt
kon-fliktnivå og tilbudet til voldsutsatte familier og
voldsutøvere.

Budsjettrammene for 2015 innebærer at det er
rom for å styrke alle regionene i familievernet. Detal-
jert fordeling av ressurser bør ikke styres av departe-

mentet, men skje i Bufdir basert på forutsetninger om
likeverdige tjenester og god kvalitet i hele landet.

Jeg vil fremover prioritere å utvikle et likeverdig
familieverntilbud med høy kvalitet over hele landet,
uavhengig av offentlig eller kirkelig eierskap. Målet
er at familier og barn skal få god hjelp til rett tid og
uavhengig av hvor de bor. Jeg vil ha fokus på å få til
en geografisk tilgjengelig og likeverdig familievern-
tjeneste samtidig som ressursene utnyttes effektivt.

SPØRSMÅL NR. 467

Innlevert 16. januar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 26. januar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at det i flere tilskuddsordnin-
ger nå kreves at en organisasjon må oppfylle kravet i
lotteriregelverket for å få tilskudd?»

BEGRUNNELSE:

På Frivillighetskonferansen fremkom det at organisa-
sjoner – som for eksempel Kirkens bymisjon i Bodø
– nå opplever at det gjøres endringer i kravene som
stilles for å få tilskudd. Organisasjonene må oppfylle
krav i lotteriregelverket selv om de ikke driver lotte-
rier. Dersom organisasjonene må registrere seg flere
steder strider det også mot intensjonen med Frivillig-
hetsregisteret. Dobbelte registreringer skaper merar-
beid og kostnader for organisasjonene, og skaper
ikke forutsigbarhet.

Svar:

Det er kun en ordning hvor søkere må registrere seg
i Lotteriregisteret for å kunne motta midler. Dette
gjelder fordelingen av Norsk Tippings overskudd til
samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner (18
prosenten). Vilklårene for deltakelse i denne ordnin-
gen ble fastsatt av Stoltenberg II-regjeringen i august
2013, med virkning fra 1. januar 2014.

Fram til 2014 ble midlene fra 18 prosenten kun
tildelt organisasjoner som hadde inntekter fra spil-
leautomater i 2001. Fra 2014 kan også organisasjo-
ner som ikke hadde automatinntekter i 2001 motta
midler fra deler av denne potten. Vilklårene for
hvilke organisasjoner som faller inn under ordnin-
gen i framtiden var på høring våren 2013 og er
fastsatt i forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige

og humanitære organisasjoner fra spilleoverskud-
det til Norsk Tipping.

De nye vilklårene for organisasjonene er at de må
falle inn under utvalgte ICNPO-kategorier i Frivillig-
hetsregisteret, være godkjent som lotteriverdig orga-
nisasjon, være landsdekkende og drive frivillig virk-
somhet, være ikke-fortjenestebaserte med frivillig
innsats som en viktig del av virksomheten, og andre-
orienterte (produsere tjenester eller goder for uten-
forstående).

Fra 2015 vil det være rundt 50 millioner kroner til
fordeling til nye organisasjoner. Ettersom det er be-
grensede midler tilgjengelig i ordningen var det ikke
mulig å åpne for at alle frivillige organisasjoner skul-
le kunne søke midler fra ordningen. Det måtte der-
med settes noen avgrensningskriterier, hvor registre-
ring i Lotteriregisteret er et av disse.

Både pengespilloven[1] § 10 og fordelingsfor-
skriften[2] stiller krav om at midlene fra 18 prosenten
skal gå til samfunnsnyttige eller humanitære organi-
sasjoner. I lotteriloven[3] §§ 5 og 6 fremgår det at lot-
teritillatelse kun kan gis til organisasjoner som ivare-
tar et humanitært eller samfunnsnyttig formål. Ved å
stille krav om at organisasjonene må godkjennes som
lotteriverdige av Lotteritilsynet, sikrer man dermed
at midlene fra 18 prosenten går til samfunnsnyttige
eller humanitære organisasjoner i tråd med kravet i
både pengespilloven og forskriften.

Det er fastsatt en overgangsordning for perioden
2014-2017 for å gi organisasjonene en mulighet til å
tilpasse seg nye økonomiske rammebetingelser i løp-
pet av en 4-års periode. Organisasjoner som hadde
automatinntekter i 2001 vil fortsatt motta midler i
overgangsperioden på samme måte som tidligere.

Regjeringen har ikke tatt stilling til hvordan modellen skal være fra 2018.

Regjeringen vil komme tilbake til hvordan ordningen blir fra 2018 i god tid før overgangsordningen

utløper i 2017. Frivillig sektor vil få mulighet til å komme med innspill i den videre prosessen med utvikling av ordningen som skal gjelde fra 2018.

SPØRSMÅL NR. 468

Innlevert 19. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 26. januar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Av Trønder-Avisa 16. januar går det frem at 8 av 3 000 nye statlige arbeidsplasser som er opprettet under regjeringens første år er lagt til Nord-Trøndelag.

Hvordan er den øvrige fordelingen av disse arbeidsplassene fordelt på fylker?»

Svar:

Jeg takker representanten for spørsmålet.

Veksten i antallet statlige ansatte i perioden 1. mars 2013 til 1. mars 2014 skyldes, på lik linje med de siste årene, i all hovedsak ansettelse i eksisterende virksomheter og ikke nyetableringer. Det betyr at selv om den relative veksten er noenlunde jevnt fordelt i landet, er den absolutte veksten større i Oslo og andre steder der konsentrasjonen av statlige arbeidsplasser er stor fra før.

Regjeringen har i løpet av sitt første år besluttet å lokalisere det nye valgdirektoratet til Tønsberg, som betyr at arbeidsplassene flyttes ut fra Oslo, samt å opprette nye arbeidsplasser tilknyttet Forbrukerrådet i Tromsø. Regjeringen har videre fått på plass reviderte og tydeligere «Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statleg tenesteproduksjon». Hovedregelen ved opprettelse av ny statlig virksomhet er at minst tre alternative lokaliseringsteder bør vurderes. Ved etablering av nye, eller ved omlokalisering av statlige virksomheter, skal det legges vekt på lokalisering i regionale sentra der virksomheten har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser.

I arbeidet med å kartlegge og analysere utviklingen av den geografiske lokaliseringen av statlige arbeidsplasser på landsbasis og mellom regioner legger Kommunal- og moderniseringsdepartementet til grunn antall ansatte i kategori 1 i Statens sentrale tjenestemannsregister (SST), det vil si faste og midlertidige ansatte regulativlønte i det statlige tariffområdet, tilrettelagt i Norsk samfunnsvitenskaplig datatje-

nestes Forvaltningsdatabasen. Begrunnelsen for dette er å få et tallgrunnlag som i størst mulig grad svarer med virkeområdet for «Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statleg tenesteproduksjon». Av samme grunn, og for å synliggjøre utviklingen i fastlands-Norge, inngår ikke tall for ansatte i Forsvaret, Utenrikstjenesten og på Svalbard og Jan Mayen.

Basert på dette økte antall statlige ansatte med 2 989 i perioden 1. mars 2013 – 1. mars 2014. Tall per 1. oktober 2014 for SST vil foreligge i februar. Forvaltningsdatabasen oppdateres likevel kun med tall fra 1. mars hvert år. Den regionale fordelingen viser at Nord-Trøndelag tilsynelatende har en liten nedgang, jf. tabell for fordeling av endringen per fylke. Slike endringer kan likevel skyldes at ansatte har gått over i en annen lønnskategori, jf. kategoriene under.

<i>Fylke</i>	<i>Endring i statlige arbeidsplasser (antall ansatte, ordinært regulativlønte) 2013-2014*</i>	<i>Vekst/nedgang (%)</i>
Østfold	-147	-3,6 %
Akershus	206	3,0 %
Oslo	1 302	3,0 %
Hedmark	94	2,3 %
Oppland	102	3,2 %
Buskerud	102	2,5 %
Vestfold	280	7,0 %
Telemark	83	2,9 %
Aust-Agder	-19	-1,0 %
Vest-Agder	34	1,1 %
Rogaland	158	2,3 %

<i>Fylke</i>	<i>Endring i statlige arbeids- plasser (antall ansatte, ordinært regulativlønte) 2013-2014*</i>	<i>Vekst/ nedgang (%)</i>
Hordaland	185	1,5 %
Sogn og Fjordane	102	5,1 %
Møre og Romsdal	25	0,7 %
Sør- Trøndelag	275	2,1 %
Nord- Trøndelag	-1	0,0 %
Nordland	98	1,6 %
Troms	84	1,3 %
Finnmark	26	1,1 %
Totalt	2 989	
<i>* Tall fra Forvaltningsdatabasen, basert på SST. KMD har gjort enkelte tilpassinger</i>		

Virksomheter under Kunnskapsdepartementets område står for 43 prosent av den totale veksten i perioden 2013-2014, med universiteter og høyskoler som største bidragsyter. For å illustrere dette er cirka 500 av økningen i statlige ansatte i Oslo tilknyttet universitets- og høyskolesektoren. Kunnskapssektoren, sammen med justissektoren (i første rekke Politiet og Kriminalomsorgen) og arbeids- og velferdssektoren (bl.a. Arbeids- og velferdsetaten) står for om lag 81 prosent av veksten.

Artikkelen i Trønderavisa opererer med veksten i antall årsverk, ikke ansatte, og tar utgangspunkt i alle SSTs kategorier. Det vil si at i tillegg til ordinært regulativlønte tilkommer

- ansatte lønnet etter overenskomst, timelønte, tilsatte permitterte med redusert lønn og ansatte som virksomheten har arbeidsgiveransvaret for, men hvor lønn ikke dekkes over statsbudsjettet, og

- toppledere og dommere på egne kontrakter.

Artikkelen tar utgangspunkt i antall årsverk i alle kategorier og inkluderer tall for ansatte i Forsvaret, Utenrikstjenesten og på Svalbard og Jan Mayen. Dette forklarer forskjellen mellom det som presenteres i tabellen og det som ligger til grunn for den aktuelle artikkelen.

SPØRSMÅL NR. 469

Innlevert 19. januar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 27. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan det ses som lovens intensjon i «Lov om kommunale helse og omsorgstjenester» mulighet for tvangstiltak for å ivareta sikkerhet når en person har en utviklingsforstyrrelse og samtidig en adferd som gjør vedkommende farlig, og hvorvidt kan «Lov om kommunale helse og omsorgstjenester kap9» vurderes i slike saker, dersom personen vurderes å ha et funksjonsnivå tilsvarende psykisk utviklingshemming uten å tilfredsstille kriterier for diagnosen psykisk utviklingshemming med kognitive tester?»

BEGRUNNELSE:

Dette spørsmålet gjelder en liten gruppe personer, men omfatter personer som har liten evne til å ta vare på seg selv, har behov for omfattende omsorgstiltak og utgjør en betydelig fare for seg selv, medbeboere, personale og personer i samfunnet for øv-

rig. Det er personer som har tilbøyelighet til svært farlig adferd, som for eksempel ildspåsettelse, eksplosivt sinne og påfølgende voldsutøvelse. Det kan i tillegg være betydelig svekket forståelse ved kommunikasjon med andre mennesker med misforståelser og opplevd krenkelse som resultat. Dette kan føre dem opp i svært farlige situasjoner både for seg selv og for andre.

Mulighet for tvangstiltak ved fare for alvorlige voldshandlinger er omhandlet i ulike lover. Alvorlige sinnslidelser er dekket av «Lov om psykisk helsevern». Psykisk utviklingshemming er dekket av «Lov om kommunale helse og omsorgstjenester». Personer med atferdsproblematikk på grunn av for eksempel autismespekterlidelse er ikke omfattet av disse lovene, og må man/kan man bruke «funksjonell psykisk utviklingshemming» som funksjonsbeskrivelse for å kunne utøve tvangstiltak og sikre tilstrekkelig bemanning innenfor «Lov om kommunale helse og om-

sorgstjenester kap 9» eller må lovverk endres til også å gjelde denne gruppen?

Deres fungering tilsvarer samme hjelpebehov som ved psykisk utviklingshemming, men resultat av kognitive tester vil ikke tilsi denne diagnosen. Disse personene kan utgjøre en betydelig fare nettopp på grunn av sin kognitive styrke og samtidig manglende evne til adekvat sosial oppfatningsevne og evne til vurdering av konsekvenser.

Disse menneskene skal bo i sin hjemkommune, og ivaretas med respekt, omsorg og tilrettelagt tilbud i skole, jobb eller annet dagtilbud. Kommunen trenger lovverk og nødvendig «verktøy» for å ivareta disse personene på en faglig forsvarlig og respektfull måte.

Noen av disse personene er under 18 år og ender av og til opp som barnevernssaker, fordi de er så krevende at foreldre som for øvrig er det beste omsorgsgivere, ikke har mulighet for å ivareta dem, og innenfor barnevernet har lovverk som gir mulighet for tvangstiltak.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen ansvar for å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen. Lovens kapittel 9 regulerer bruk av tvang og makt som ledd i enkelte helse- og omsorgstjenester til personer med psykisk utviklingshemning. Formålet med disse reglene er å forebygge og begrense bruk av tvang og makt i tjenesteytingen samt å hindre at personer med psykisk utviklingshemning utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade. Dersom vilkårene i loven og de særlige grensene for bruk av enkelte tiltak i loven er oppfylt, gir loven hjemmel for å bruke tvang og makt for å hindre vesentlig skade i farlige situasjoner.

Grunnvilkårene for å bruke tvang og makt etter loven er:

- Andre tiltak skal være prøvd først.
- Tvang og makt kan bare brukes når det er faglig og etisk forsvarlig.
- Tiltakene må ikke gå lenger enn det som er nødvendig for formålet og må stå i forhold til formålet.
- Tvang og makt kan bare brukes når det er nødvendig for å hindre eller begrense vesentlig skade.

I tillegg er tvang og makt begrenset til skadeavvergende tiltak i nødsituasjoner og tiltak for å dekke den utviklingshemmedes grunnleggende behov. I praksis kan spørsmålet om hva regelverket gir hjemmel for å forebygge av farlige situasjoner være utfordrende. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide et nytt rundskriv om reglene. Spørsmålet vil bli nærmere omtalt der. Rundskrivet skal etter planen være ferdig i løpet av første kvartal i år.

Reglene om tvang og makt i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 kommer kun til anvendelse i tjenesteytingen til mennesker som har diagnosen psykisk utviklingshemning. Når det ytes helse- og omsorgstjenester til personer som ikke har denne diagnosen, vil spørsmålet om tvang kan brukes bero på annet regelverk. Sentrale eksempler er straffelovens bestemmelser om straffrihet i nødretts- og nødvergesituasjoner og pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 A om helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg hjelpen.

Som representanten Bollestad påpeker i sitt spørsmål, kan også andre personer enn personer med diagnosen psykisk utviklingshemning ha liten evne til å ta vare på seg selv, behov for omfattende omsorg og utgjøre en fare for seg selv og andre. Helsedirektoratet har gjort rede for dagens regelverk senest i brev til Fylkesmannen i Vestfold av 1. desember 2014 om bruk av tvang overfor personer som ikke har diagnosen psykisk utviklingshemning. I brevet fremgår det at «Helsedirektoratet er enig med Fylkesmannen i at behovet for å benytte tvangstiltak i tjenestene for å hindre eller begrense vesentlig skade, vil kunne være til stede uavhengig av tjenestemottakerens diagnose. Det er da etter direktoratets vurdering en utilfredsstillende situasjon både for tjenesteytere og tjenestemottakere at personell i helse- og omsorgstjenesten må basere sin daglige tjenesteytelse på straffrihetsreglene i straffeloven. Det må legges til grunn at tjenestemottakere, uavhengig av sin diagnose, har behov for at eventuelle tvangstiltak vurderes, besluttet og gjennomføres innenfor rammer som sikrer tilstrekkelig utredning og utprøving av andre løsninger, og som ivaretar grunnleggende krav til forsvarlighet og rettssikkerhet.»

Departementet vil i samråd med Helsedirektoratet vurdere behovet for å innhente kunnskap om tjenesteytingen og utfordringene knyttet denne problemstillingen. På dette grunnlaget vil departementet vurdere behov for lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 470**Innlevert 19. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 30. januar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden i forbindelse med nytt anbud sørge for at det kommer en fjerde ferje på Boknafjorden?»

BEGRUNNELSE:

Ferjestrekningen E39 Mortavika – Arsvågen er blant landets største og viktigste ferjesamband. Det skal nå lyses ut nytt anbud.

Den tredje ferjen som går i dag er ofte ute enten på grunn av verkstedopphold eller fordi den er satt inn som reserveferje på E39 Halhjem – Sandvikvåg. Dette skaper manglende forutsigbarhet for både bilister og næringsliv.

Fylkesutvalget i Rogaland har gått inn for en fjerde ferje. Fylkesvaraordfører i Rogaland Terje Halleland (FrP) sa til Stavanger Aftenblad 26. august 2014

at dette begynner å minne om en skandale. I samme sak sa han at samferdselsministeren var orientert om saken og at samferdselsministeren var bekymret.

Det er forventet økende trafikk i sambandet frem mot åpningen av Rogfast. For å sikre en effektiv trafikkavvikling må det stilles krav om en ekstra ferje i neste anbud. Etter det jeg kan forstå haster det nå med en avklaring for å nå utløpet av dagens anbudsperiode.

Svar:

Riksvegferjesambandet Mortavika – Arsvågen vil bli lyst ut for konkurranse i nær framtid. Det arbeides for tida med å ferdigstille anbudsgrunnlaget. Bedre kapasitet i form av krav til antall fartøyer, frekvens og reservefartøy vurderes i den sammenhengen.

SPØRSMÅL NR. 471**Innlevert 19. januar 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 29. januar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Når forventer kunnskapsministeren at Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) får en godkjenning av kontraktsforslaget mellom HiST og E.C. Dahls Eiendom, og dermed også et svar, slik at en bygging av lærerbygget på Kalvskinnet i Trondheim kan realiseres?»

BEGRUNNELSE:

Styret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag har fattet vedtak om å flytte Lærerutdanningen ved Høgskolen fra leide lokaler på Rotvoll i Trondheim og inn i et nybygg på Kalvskinnet i Trondheim Sentrum. E.C. Dahls Eiendom står for byggingen av bygget og HiST har gjennom et kontraktsforslag godkjent av styret, forpliktet seg til en husleie på kr 38 millioner pr år i 15 år for å leie lokaler.

Byggingen av det nye undervisningsbygget er enda ikke igangsatt da det påventes en godkjenning av kontraktsforslaget fra Kunnskapsdepartementet (KD). På grunn av kontraktens størrelse må Finans-

departementet (FD) også godkjenne og foreta en såkalt KS2.

Gevinstene med nybygg er faglig begrunnet:

- Unik mulighet for samarbeid og gjensidig styrking av teknologi- informatikk- og pedagogikk-miljøene, i tråd med KDs forventninger om styrking av realfagene, og samfunnets behov for lærere og ingeniører.
- Mulighet for å realisere KDs ambisjoner om masterutdanning og kvalitetsheving i følge med lærerløftet.
- Samlokalisering bidrar til samordning og kostnadseffektivisering av Høgskolens faglige og administrative virksomhet.
- Flytting av lærerutdanningen innebærer et kvalitativt løft i form av flytting til lokaler spesielt tilrettelagt for undervisnings- og forskningsaktivitet.

Lærerutdanningen holder i dag til i leide lokaler på Rotvoll (privat utleier). Leieavtalen på Rotvoll går ut 1.7.2018 (med opsjon på et halvt år) og en betydelig forsinkelse av kontraktsgodkjennelse fra KD (og FD) sin side vil føre til at lærerutdanningen blir satt på gata fra 2018. Med andre ord haster det å få en avklaring.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung om behandling av søknad fra Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) om samtykke til å inngå leiekontrakt med E.C. Dahls Eiendom om et nybygg for høyskolens lærerutdanning på Kalvskinnet i Trondheim.

Saken om inngåelse av leiekontrakt for det planlagte nybygget ved HiST er til behandling i Kunns-

skapsdepartementet. Jeg prioriterer saken høyt og tar sikte på en avklaring før påske.

Gode bygg og oppdatert infrastruktur ved universiteter og høyskoler er viktig for kvalitet i forskning og høyere utdanning. Det legger til rette for effektiv drift, faglig synergi og ikke minst gode arbeids- og læringsmiljø. For HiST er det i tillegg viktig å samle høyskolens aktiviteter på færre lokaliteter og mer sentralt i byen. Høgskolen er i dag spredt på seks steder i Trondheim. HiST har til sammen 1400 lærerstudenter, og er med det en av landets største og mest attraktive lærerutdanning. Kunnskapsdepartementet er godt kjent med behovet for oppdaterte og riktig dimensjonerte lokaler og har en god dialog med HiST om dette. Det er viktig både for HiST og Kunnskapsdepartementet at høyskolen finner en løsning på sitt arealbehov, og at det også tas høyde for innføring av femårig grunnskolelærerutdanning.

SPØRSMÅL NR. 472

Innlevert 20. januar 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 27. januar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Klima- og miljødepartementet har bedt Norsk Polarinstitut foreta en ny beregning av iskanten hvor nyere isdata fra satellittobservasjoner legges til grunn. Hun viser til at de nye beregningene viser at iskanten og de sårbare områdene har flyttet seg nordover.

Kan statsråden utdype for hva disse nye beregningene viser, og hvilke betraktninger Polarinstituttet nå vurderer de utlyste blokker?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra klima- og miljøministeren dattert 20.1.2015 viser hun til at våren 2015 vil regjeringen fremme en melding til Stortinget med en oppdatert beregning av iskanten i forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten.

Hun viser til at det er viktig å ha oppdatert kunnskap om hvor de sårbare områdene befinner seg. Derfor har statsråden bedt Norsk Polarinstitut om en oppdatert beregning av iskanten, slik at forvaltningsplanen blir oppdatert med nye isdata.

Svar:

Iskanten er identifisert som et særlig verdifullt og sårbart område i St. meld. nr. 8 (2005-2006) Helhet-

lig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan) oppdatert i Meld. St. 10 (2010-2011) Oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten. I de to meldingene er dette området kartfestet basert på en grunnlagsrapport der grensen er satt der det er 30 % sannsynlighet for forekomst av is i april. Stortinget har i behandlingen av de to meldingene sluttet seg til at det ikke skal være petroleumsvirksomhet ved iskanten. Beregningen av iskanten som er brukt som grunnlag for kartfesting i forvaltningsplanen er basert på eldre isdata fra perioden 1967-1989 med unntak av året 1976. Det er vel kjent at isutbredelsen i Barentshavet på grunn av klimaendringene har minnet betydelig, både om sommeren og om vinteren. Jeg har derfor bedt Norsk Polarinstitut om å foreta en ny beregning, som er basert på nyere isdata fra satellittobservasjoner. Den nye beregningen er gjort på samme måte som i grunnlagsrapporten for forvaltningsplanen, men på grunnlag av data fra perioden 1984-2013. En beregning hvor også 2014-data inngår (1985-2014) vil bli lagt frem i en melding om forvaltningsplanarbeidet til Stortinget denne våren. Den nye beregningen viser at havisen har trukket seg nordover de siste årene, særlig i de østlige delene av Barents-

havet. Iskanten slik den nå er beregnet ligger nord for områdene som er åpnet for petroleumsvirksomhet i Barentshavet sør og sørøst. Det følger av beregningsmåten at det kan forekomme is også sør for forvaltningsplanens iskant. Norsk Polarinstitutt har i sin høringsuttalelse til 23. konsesjonsrunde påpekt at flere

av de foreslåtte blokkene ligger nært eller innenfor maksimalgrensen for isutbredelse når isen er på sitt fremste. Maksimalgrensen for isutbredelse ligger et godt stykke sør for iskanten slik den er beregnet i forvaltningsplanen og tilsvarer omtrent 1 % sannsynlighet for is.

SPØRSMÅL NR. 473

Innlevert 20. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 28. januar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva er det konkrete oppdraget som er gitt til Statskog om å utrede ulike modeller for privatisering, og kan statsråden bekrefte at privatisering og salg av hele eller deler av selskapet Statskog SF ikke er en del av mandatet?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra Landbruks- og matdepartementet 10.10.2014 står det:

«Statskog SF er i foretaksmøte i dag bedt om å belyse ulike modeller for privatisering og organisering av Statskog SFs skogvirksomhet på økonomisk drivbare arealer, og økonomiske og praktiske konsekvenser av modellene. Dette omfatter videreføring og eventuelt også utvidelse av pågående arronderingsalg, og andre former for privatisering av Statskog SF sin skogvirksomhet.»

Det har kommet ulike påstander i media fra regjeringspartiene om hva som ligger i oppdraget som er gitt til Statskog SF.

Svar:

I Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, og i regjeringens politiske plattform – Sundvolden-erklæringen – vises det til at regjeringen vil styrke det private skogbruket ved å selge arealer fra Statskog SF tilsvarende det foretaket har kjøpt de siste årene. I ekstraordinært foretaksmøte 10. oktober 2014 ble Statskog SF gitt i oppdrag å forberede privatisering av foretakets skogvirksomhet gjennom å utrede ulike modeller for privatisering og

organisering av skogvirksomheten på økonomisk drivbare arealer.

I vedtaket fra foretaksmøtet fremgår det at:

- «– Utredningene skal belyse ulike modeller for privatisering og organisering av skogvirksomheten på økonomisk drivbare arealer, og økonomiske og praktiske konsekvenser av modellene. Maksimering av statens verdier skal ligge til grunn for det videre arbeidet. Det legges til grunn at skogvirksomheten ikke nødvendigvis skal være eid eller deleid av staten, verken direkte eller indirekte.
- Statskog SFs utredninger skal kartlegge og belyse i hvilken grad allmennhetens tilgang til jakt og vilkår for jakt, fiske og friluftsliv kan bli påvirket som følge av privatisering av skogvirksomheten, og på hvilken måte en kan sikre at de ikke blir dårligere.

Utredningene skal også belyse eventuelle problemstillinger knyttet til andre brukerinteresser på de arealene som blir berørt av en mulig privatisering av skogvirksomheten. Omfang av og innretning av Statskog SFs utredninger drøftes i kontaktmøter med en departemental styringsgruppe, organisert av Landbruks- og matdepartementet. Statskog SFs vurderinger og forslag legges fram for foretaksmøte innen 1.3.2015.»

Det ikke er aktuelt å privatisere og selge hele selskapet. Statskog SF utreder nå ulike modeller for privatisering av den delen av foretakets produktive skog som ikke er statsallmenning, fredet eller båndlagt på andre måter. Dette omfatter om lag fire prosent av Statskog SFs samlede areal, og mindre enn en prosent av Norges totalareal. Regjeringen vil på selvstendig grunnlag vurdere utredningen og forslagene fra Statskog SF og komme med forslag til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 474**Innlevert 20. januar 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 28. januar 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Forsvarsdepartement skal snart ta beslutning om anskaffelse av nye ubåter til Forsvaret.

Vil statsråden kreve at de ulike tilbyderne offentliggjør hvilke kommunikasjonsselskaper de benytter i prosessen?»

BEGRUNNELSE:

Fremtidens ubåtkapasitet har vært utredet siden 2007. Regjeringen har nå besluttet at prosjektet skal gå inn i en definisjonsfase og utrede en nyanskaffelse av ubåter til erstatning for Ula-klassen når den går ut på dato.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 21. januar 2015 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om statsråden vil kreve at ulike tilbydere av nye ubåter skal offentliggjøre hvilke kommunikasjonsselskaper de benytter. Ubåter er en sentral militær kapasitet for Norge. Gjennom evnen til å opere-

re skjult kombinert med stor slagkraft, vil ubåter kunne bidra signifikant til Forsvarets avskrekkende effekt. Ubåter har stor innvirkning på militære operasjoner i det maritime domene, både over og under vann, og betraktes som en kapasitet som er av vesentlig betydning for opprettholdelsen av en krigsforebyggende terskel. For en maritim nasjon som Norge, fremstår ubåter som en av de viktigste kapasitetene i vårt forsvar. Forsvarsdepartementet er nå i gang med definisjonsfasen av et prosjekt for nyanskaffelse av ubåter til erstatning for dagens Ula-klasse. Definisjonsfasen er planlagt ferdigstilt i 2016. Deretter vil et eventuelt investeringsprosjekt bli fremmet for Stortinget. På samme måte som det ble praktisert i kampflyanskaffelsen, anser Forsvarsdepartementet det som hensiktsmessig at også aktuelle tilbydere knyttet til en ubåtanskaffelse blir bedt om å opplyse om hvilke kommunikasjonsselskaper og rådgivere de benytter. Dette vil bidra til at offentligheten, departementet og Forsvaret har oversikt over de aktuelle aktørene og hvilken rolle de har i forbindelse med anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 475**Innlevert 20. januar 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 28. januar 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Dersom eit fylke finn det mest framtidsretta å drive kollektivtrafikk i offentleg eigarregi, etter at denne tenesta ei periode har vore konkurranseutsett, med kva for klausular vil TISA-avtala kunne sikre retten til eit slikt grep, og er det evt. andre klausular, som den sokalla ratchet-klausulen, som vil påverke eit slikt tilfelle?»

GRUNNGJEVING:

Regjeringa er no på andre året i forhandlingar om TISA-avtala, ei internasjonal avtale for handel med tenester. Mellom anna har Public Services International og International Trade Union Confederation, som representerer mange titals millionar arbeidstaka-

rar verda over, uttrykt sterk uro over effekten TISA-avtala kan få for det vi kallar offentlege tenester. Her i landet er Fagforbundet mellom dei som åtvarar sterkt mot konsekvensane av TISA-avtala. Avisa Nordlys skriv fredag 16. januar om uro i Troms omkring framtidens busstilbod i fylket, grunna forhandlingane om TISA-avtala. Nordlys påpeikar at EØS-reglane i dag opnar for at kommunar og fylke sjølve kan drifte og eige kollektivtilbod, men at TISA-regelverket vil innebære at ein kvar privatisering av offentlege tilbod blir umuleg å reversere. Ingrid Marie Kielland, kommunestyrerepresentant i Tromsø, konkluderer med at det hastar å få på plass eit offentleg busselskap, fordi ein ikkje kan snu og lage eit offentlig tilbod etter at TISA-avtala trer i kraft.

Svar:

Det er ingen klausul i TISA som vil stå i vegen for at eit fylke vil kunne sikre busstilbodet og drive kollektivtrafikk i offentlig eigarregi etter at ei slik teneste har vore konkurranseutsett.

Det viktigaste føremålet med TISA er å pålegge fleire land ei plikt til å sikre ikkje-diskriminerande marknadstilgang for utanlandske tenester. Føremålet er å gjere desse grunnprinsippa gjeldande for tenester som det finst ein marknad for, og som det i stadig større grad vert handla med på tvers av landegrensene. Noreg har ei lang rekke bindingar med grunnlag i WTO-avtala om handel med tenester. Det er ønskeleg at TISA-forhandlingane fører til at andre TISLand kjem nærmare det norske bindingsnivået, som er høgt når det gjeld tenester som det vert handla med. Lykkast det, vil TISA sikre tilgangen norske tenester har til andre marknader på like vilkår som konkurrentar frå andre land. Dette gjeld til dømes viktige tenester som skipsfart, som aleine har 97,5 milliardar kroner i inntekt frå utemarknader, eller mobiltelefoni, ein sektor som omset for om lag 70 milliardar kroner på utemarknader. Klare og avtalefesta spelereglar vil vere særskild viktig for alle dei små og mellomstore tenesteverksemdene innan til dømes ingeniørtenester som finst i sektorar som energi og maritim, med samla inntening på fleire titals milliardar kroner.

Plikta til ikkje-diskriminerande marknadstilgang gjeld berre for dei tenestene eit land skriv inn i ei bin-

dingsliste og med dei unntaka som er skrivne inn. Når det gjeld kollektivtransport, har Noreg ikkje skrive det inn i tilbodet og vi har ikkje merka noka stor interesse for dette emnet i forhandlingane så langt. Som i WTO-avtala, har Noreg berre skrive inn plikt til å tillate selskap som driv grensekryssande kollektivtransport å kunne drive slik verksemd i/frå Noreg, under føresetnad av ei økonomisk nyttevurdering og konsesjon.

Sidan det er fastsett i TISA at alle diskriminerande tiltak må skrivast inn i bindingslista for å kunne halde fram, såkalla negativ liste, var det naudsynt å skrive eit unntak i Noregs opningstilbod for vegtransport, som kollektivtransport er ein del av. Dette unntaket er skrive inn slik at det òg er unntak frå den såkalla ratchet-klausulen. Ratchet – eller skralle på norsk – er nytt med TISA, men gjeld berre for tiltak som diskriminerer utanlandske tenester. Med unntak frå skralle på denne sektoren er det mogleg å stå fritt i framtida til å gjere tiltaka meir eller mindre diskriminerande.

Skralle-mekanismen påverkar ikkje privatisering eller konkurranseutsetting eller ei tilbakeføring til offentlig drift. Det er ikkje rett at Noreg gjennom TISA bind seg til at all framtidig regulering berre kan verte meir liberaliserande. På same vis som med WTO-avtala, vil ikkje TISA pålegge nye plikter for norske styremakter til å konkurranseutsette offentlege tenester.

SPØRSMÅL NR. 476

Innlevert 21. januar 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 28. januar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Som følge av at lisensen ikke ble økt tilstrekkelig i årets statsbudsjett, må NRK redusere sine kostnader, og gjennomføre tøffe kutt. Det varsles nå at distriktskontorene skal kutte 40 stillinger ved at kontorene i Hedmark / Oppland og Trøndelag skal nedbemanne.

Kan kulturministeren redegjøre for hvorfor det nettopp er distriktsdivisjonen og de to nevnte distriktskontorene som må gjennomføre et så stort kutt?»

BEGRUNNELSE:

NRK sine distriktskontor er en del av kjernen i allmennkringkasteroppdraget til NRK. Distriktskonto-

rene er spredt over det ganske land, og produserer nyheter som både brukes lokalt i distriktssendingene, men også i mange av riksflatene som Dagsrevyen, Dagsnytt, Her og nå og Norge i dag.

Dette er etter Senterpartiet sitt syn en del av NRK sin rolle som allmennkringkaster og kulturbærer.

Distriktskontorene representerer også en beredskap for dekning av store og uforutsette hendelser i hele landet.

Senterpartiet mener det er en feilslått prioritering at lisensen ikke oppjusteres, og at NRK dermed må redusere den redaksjonelle bemanningen.

Tidligere har det vært bred enighet i Stortinget om at NRKs distriktsstruktur er en viktig prinsipiell sak.

Svar:

Som kulturminister har jeg ansvar for å fastsette de overordnede rammene for NRKs virksomhet og sørge for at NRKs oppfyller sitt samfunnsoppdrag. Det er styret og ledelsens ansvar å forvalte selskapets verdier og prioritere ressursbruk innenfor de økonomiske rammene som blir fastsatt i Stortingets årlige vedtak om kringkastingsavgift. NRKs vedtekter krever at styret forelegger alle saker som antas å være av vesentlig, prinsipiell, politisk eller samfunnsmessig betydning for generalforsamlingen. Jeg har ikke motatt noe varsel fra styret om at det ønsker å legge frem sak for generalforsamlingen om hvordan selskapet vil gjennomføre kostnadsreduksjoner. Jeg har for øvrig tillit til at NRK-styret og ledelsen er i stand til å

gjøre de disposisjoner som er riktige og nødvendige innenfor rammene av vedtektene.

Jeg vil ellers korrigere representanten Arnstads saksfremstilling. Kravet til effektivisering og innsparring gjelder hele NRK, ikke bare distriktskontorene. NRK opplyser at styret har vedtatt et budsjett for 2015 som legger til grunn at reduksjonen i bemanning som NRK påbegynte i 2014 må fortsette i 2015 for å sikre et årsresultat i balanse. Målet for NRK som helhet er at bemanningen innen utgangen av 2015 skal være redusert fra 3638 til 3500 faste årsverk. De 40 stillingene representanten Arnstad refererer til er i følge NRK et måltall for Distriktsdivisjonen som helhet og gjelder følgelig ikke distriktskontorene i Hedmark/Oppland og Trøndelag alene.

SPØRSMÅL NR. 477

Innlevert 21. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 27. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ligger det framtidige føringer i organisering og lokalisering av en felles innkjøpsfunksjon for helseforetakene i og med at Helse Sør-Øst er blitt bedt om å lede arbeidet med å etablere nytt foretak?»

BEGRUNNELSE:

I protokoll fra foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 7. januar i år står det at de regionale helseforetakene skal: «Legge fram en plan for etablering av felles eid foretak for samordning av innkjøp innen 15. september 2015, jf. «modell A» i Utredning av nasjonal innkjøpsfunksjon – sluttrapport. Foretaket skal være etablert innen 31. desember 2016. Helse Sør-Øst RHF ble bedt om å lede arbeidet.»

I dag koordinerer Helseforetakenes innkjøpsservice AS (HINAS) nasjonale innkjøpsavtaler for helseforetakene i Norge, noe som siden etableringen i 2003 har gitt en gevinst på nærmere 2 milliarder kroner. HINAS ligger i Vadsø. Det er viktig å få avklart hvorfor Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse Sør-Øst ansvaret for å lede arbeidet med framtidig felles innkjøpsfunksjoner, og om det i dette implisitt ligger føringer på framtidig organisering og lokalisering av dette arbeidet.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom flere styringskrav de senere årene lagt opp til å effektivisere funksjoner i spesialisthelsetjenesten gjennom å organisere på tvers av helseregionene. Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF, Nasjonal IKT HF, Pasientreiser ANS, Sykehusbygg HF og HINAS er eksempler på dette. På bakgrunn av en utredning gjort av de regionale helseforetakene 20. september 2014 ba departementet i foretaksmøtene for 2015 om at de videreførte dette strategisk viktige arbeidet gjennom følgende styringskrav når det gjaldt organisering av en nasjonal innkjøpsorganisasjon:

Foretaksmøtet ba de regionale helseforetakene om å legge fram en plan for etablering av felles eid foretak for samordning av innkjøp innen 15. september 2015, jf. «modell A» i Utredning av nasjonal innkjøpsfunksjon – sluttrapport. Foretaket skal være etablert 1.1.2016. Regionale ressurser og enheter skal innlemmes i foretaket innen 31. desember 2016. Helse Sør-Øst RHF ble bedt om å lede arbeidet.

Det fremgår av nevnte utredning at en nasjonal innkjøpsfunksjon baseres på en desentralisert struktur med utgangspunkt i dagens fysiske lokalisering av innkjøpsressursene. Det foreligger derfor ingen plan om å samlokalisere de aktuelle enhetene som inngår i en nasjonal innkjøpsenhet.

Det avklares i utredningen at man vil satse på HINAS og at virksomheten vil inngå i den nye organisasjonen. De regionale helseforetakene vedtok for øvrig så sent som i 2014 en 4-årig handlingsplan for HINAS, hvor en øker deres nasjonale portefølje til om lag NOK 9 mrd. kroner i planperioden.

Det har blitt en vanlig og hensiktsmessig fremgangsmåte i spesialisthelsetjenesten at et regionalt helseforetak får i oppdrag å lede utrednings- og utviklingsarbeid på vegne av alle de regionale helseforetakene, men disse arbeidene vil normalt involvere alle regionene både i utrednings- og beslutnings-sammenheng. I den aktuelle utredningen har alle regionene deltatt aktivt, og saken har vært behandlet i alle styrene. HINAS har også deltatt i arbeidet både i styringsgruppe, prosjektgruppe og i arbeidsgrupper.

HINAS fikk også utredningen til gjennomsyn før den ble ferdigstilt.

Helse Sør-Øst RHF fikk i foretaksmøtet for 2014 i oppdrag å lede arbeidet som ledet frem til den aktuelle utredningen levert i september 2014, og fikk som kjent også ansvaret lede arbeidet videre i foretaksmøtet for 2015. Dette oppdraget forutsettes imidlertid løst i et tett samarbeid med de andre regionale helseforetakene, og det ligger ingen føringer fra departementets side i tildeling av lederoppgaven mht. fremtidig organisering eller eventuelle lokaliseringsspørsmål. Til dette siste vil jeg igjen minne om at en nasjonal innkjøpsfunksjon baseres på en desentralisert struktur med utgangspunkt i dagens fysiske lokalisering av innkjøpsressursene.

SPØRSMÅL NR. 478

Innlevert 21. januar 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 29. januar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak gjør Norge og den norske ambassaden i Yangan for å beskytte tros-minoriteter fra diskriminering og overgrep samt fremme tros- og livssynsfrihet for alle i Myanmar?»

BEGRUNNELSE:

Siden myanmarske myndigheter iverksatte reformprosesser mot demokrati, har religiøs konflikt og samfunnsfiendtlighet mot annerledes troende økt drastisk. I følge Pew Research Center har Myanmar gått fra 5,5 til 7,4 på en skala fra 0-10 som måler samfunnsfiendtlighet i et land. Buddhist-nasjonalistiske grupper som «969-bevegelsen» og «Ma Ba Tha» blomstrer og mobiliserer sterkt for et «buddhistisk Myanmar». De er pådriverne bak en rekke nye religionslovsforslag som søker å begrense trosfriheten i Myanmar. Buddhist-nasjonalistiske krefter vil at myndighetene skal beskytte «rase og religion» ved å kriminalisere religiøs konvertering og tverreligiøse ekteskap. Det har den senere tid blitt registrert flere blasfemisaker i landet. Blant annet er skribent og NLD-medlem Htin Lin Oo saksøkt av lokale myndigheter for å ha fornærmet buddhismen og Buddha i november 2014. Htin Lin Oo risikerer opp til to års fengselsstraff. I tillegg er tre bar-eiere, hvorav to fra Myanmar og en fra New Zealand, arrestert i

desember 2014 etter å ha promotert baren sin med et bilde av Buddha med hodetelefoner. Mennene risikerer fire års fengsel. I tillegg til blasfemianklagene foregår det systematisk diskriminering mot religiøse minoriteter, særlig Rohyinga muslimene, men også mot kristne, etniske minoritetsgrupper, blant annet mot Kachin-folket i Kachin hvor krigen fremdeles herjer.

Norge har en unik posisjon overfor både myanmarske myndigheter og sivilsamfunn. Norge har ved flere anledninger uttalt at menneskerettigheter og trosfrihet skal flagges høyt i samarbeid med bl.a. Myanmar.

Svar:

Jeg er bekymret for den spente situasjonen mellom buddhister og muslimer i Myanmar, herunder den ut-satte situasjonen for den muslimske minoriteten i Rakhine. Menneskerettigheter og trosfrihet er høyt prioritert i vårt samarbeid med Myanmar. Norge har blant annet støttet opprettelsen av et lokalt senter som skal arbeide med interreligiøse konflikter (Center for Diversity and National Harmony). Senteret spiller en nøkkelrolle for å styrke dialogen mellom trossamfunnene i Myanmar og gjennomføre forhandlings- og forsoningsmøter mellom buddhister og muslimer. Senterets hovedoppgave er å overvåke situasjonen samt varsle og forebygge nye voldelige sammenstøt.

Norge var en av de første bidragsyterne til dette senteret, som for tiden fokuserer særlig på Rakhine-staten. I tillegg finansierer Utenriksdepartementet Norsk Folkehjelps støtte til lokale organisasjoner i Rakhine, som legger til rette for dialog og konfliktløsning mellom muslimer og buddhister. Norge har i en årrekke bidratt med humanitær bistand til Rakhine, hovedsakelig gjennom Leger Uten Grenser.

Ambassaden i Yangon følger situasjonen i Rakhine nøye og foretar regelmessige besøk til regionen. Saken tas jevnlig opp både med myndighetene og andre viktige politiske aktører. Jeg tok sist opp den uholdbare situasjonen for de muslimske minoritetene i Myanmar i møte med president Thein Sein og øvrige myndighetsrepresentanter under statsbesøket til Myanmar i desember 2014.

Norge støtter opp om FNs høykommissær for menneskerettigheters arbeid med å etablere permanent tilstedeværelse i Myanmar. Norge er aktivt engasjert i de årlige forhandlingene i FNs generalforsamling om menneskerettighetssituasjonen i Myanmar og var også i år medforlagsstiller til resolusjo-

nen. Her uttrykkes det en klar forventning til at Myanmar tar tak i problemene med diskriminering og overgrep overfor tros-minoriteter.

Gjennom vår rolle i fredsprosessen i Myanmar har Norge har spilt en aktiv rolle både med direkte støtte til prosessen, og for å samle internasjonal politisk og økonomisk støtte. En viktig del av dette arbeidet handler om fredsbygging og forsoning mellom majoritetsbefolkningen og de etniske gruppene samt tillitsbyggende tiltak inne i konfliktområdene.

Som representanten påpeker er arbeidet for å fremme tros- og livssynsfrihet høyst relevant for et land som består av ulike etniske grupper og religiøs tilhørighet. Tros- og livssynsfrihet er ett av de prioriterte områdene i Stortingsmelding nr. 10, Muligheter for alle – menneskerettighetene som mål og middel for utenriks- og utviklingspolitikken. Regjeringen vil fortsette å arbeide for å beskytte trosminoriteter og fremme tros- og livssynsfrihet for alle i Myanmar. Dette vil forbli et sentralt punkt i samtalene med myndighetene.

SPØRSMÅL NR. 479

Innlevert 22. januar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 28. januar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Antall nye kreftpasienter er sterkt økende. I 2012 ble det diagnostisert over 30 000 nye tilfeller og det er forventet en økning på ca. 20 pst. frem mot 2020. Stråling er en viktig form for kurerende og lindrende behandling. Protonterapi er en videreutvikling av dagens strålebehandling og det er vedtatt å etablere sentre for protonterapi i hver helseregion.

Når vil det bli gitt klarsignal til bygging, og vil statsråden sikre likebehandling dersom det blir gitt ekstra tilskudd til bygging?»

BEGRUNNELSE:

I foretaksmøte 27. september 2013 fikk Helse Vest i oppdrag fra departementet om å lede arbeidet med etablering av regionale protonsentre lokalisert i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. Foretakene fikk frist til 1. desember 2014 å komme med konkrete innspill til departementet som en del av en idefase for etablering av regionale protonsentre.

I 2010 fikk mer enn 11 000 pasienter strålebehandling med fotonar. Strålebehandling med protoner kan redusere strålebelastning på frisk vev og reduserer langtidsskader og bivirkninger av behandling. Det vil ha særlig positiv effekt for barn som må gjennom strålebehandling. Protonterapi er estimert til å ha en merkostnad på ca. 150 000 per pasient, men den nye behandlingen vil gi økt livskvalitet, mindre sykemelding, færre uføre og redusert behov for behandling av bivirkninger.

Det er over 100 000 pasienter på verdensbasis som har fått slik behandling og det er i dag 47 protonsentre i drift. Mye av innovasjonen i stråleterapi vil skje innenfor protonstrålebehandling og det er viktig at Norge tar del i denne utviklingen for å gi økt kvalitet i behandlingstilbudet.

Frem til det er etablert protonsentre i alle regioner er det viktig å etablere en nasjonal samordning slik at alle pasienter uavhengig av bosted får lik tilgang på rett og god behandling. Det forventes at 1 450 til 2 000 pasienter vil ha nytte av protonterapi i 2020.

Dagens finansieringsregime for investering i hel-sebygg legg opp til at helseforetakene kan låne inntil 70 pst. og at det resterende må tas som egenkapital. Det vil bli krevende for helseforetakene å bygge protonsentre uten ekstraordinære investeringstilskudd.

Selv om det er langt rimeligere å behandle pasienter i Norge, fremfor å sende de til utlandet, vil protonterapi kreve en økning av rammene til de enkelte helseforetak.

De enkelte helseregionene er ulikt stilt når det gjeld planlegging og realisering av regionale sentre, men det bør være i helse Norge sin interesse å få startet utbyggingen så snart som mulig.

Svar:

Som representanten Grung er kjent med har departementet mottatt idéfaserapport for utbygging av regionale protonsentra lokalisert i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. Jeg vil i løpet av kort tid gi de regionale helseforetakene i oppdrag å starte en langsiktig nasjonal satsing på utvikling av kompetanse og kunnskap om protonterapi, slik at man får bygget opp kompetansen om denne nye behandlingsformen. Når det gjelder særskilte midler til etablering av regionale sentra er dette spørsmål som må behandles gjennom de ordinære budsjettbehandlinger. En mulig etablering av protonterapi vil gi et nytt behandlingstilbud i Norge, og jeg er selvfølgelig opptatt av å sikre likeverdighet i tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 480

Innlevert 22. januar 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. januar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«SV mener statlig eie av Statskog må brukes som innsatsfaktor i en grønn næringssatsing i Norge, men Regjeringen vil leie og eller selge seg ut. Til NTB sier høyres næringspolitiske talsperson om salg av Statskog til utenlandske eiere: «det er det rene skjære tøv. Det er ingen som har snakket om utenlandske investorer.»

Kan statsråden bekrefte at det er utelukket at noe av Statskog kan bli solgt eller leid ut til utenlandske eiere?»

Svar:

Det er tidligere redegjort for bakgrunnen for at Statskog SF har i fått i oppgave å utrede ulike model-

ler for privatisering og organisering av skogvirksomheten. Dette fremkommer i Meld. St. 27 (2013-2014). Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, Prop. 1 S (2014-2015), samt i regjeringens politiske plattform – Sundvolden-erklæringen, og senest i svar på skriftlig spørsmål nr. 480 fra representanten Geir Pollestad. Utleie har ikke vært en aktuell problemstilling i denne sammenheng.

Statskog SFs vurderinger og forslag legges fram for foretaksmøte innen 1.3.2015, og jeg ønsker ikke nå å gå nærmere inn på hvordan en privatisering kan gjennomføres før jeg har blitt forelagt Statskog SFs utredninger.

SPØRSMÅL NR. 481**Innlevert 22. januar 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 28. januar 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan statsministeren forsikre at menneskerettighetene ligger til grunn for regjeringens – og alle statsrådenes arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Menneskerettighetene er en sentral del av det norske verdigrunnlaget og en forutsetning for rettsstaten Norge.

På TV2 nyhetene 16. januar 2015 svarte statsråd Siv Jensen «ja» på direkte spørsmål om hun er villig til å sette menneskerettighetene til side. At en fungerende statsråd, og tidvis fungerende statsminister,

kommer med slike utsagn er svært urovekkende. Det er derfor nødvendig at statsministeren forsikrer det norske folk om at statsråd Jensens uttalelser ikke er regjeringens politikk.

Svar:

Jeg viser til brev av 22. januar 2015 fra Stortingets presidentskap til statsministeren. Spørsmålet er oversendt meg for besvarelse.

Siden spørsmålsstilleren tar utgangspunkt i mine uttalelser, vil jeg presisere at regjeringen legger Grunnloven og norsk lov, herunder menneskerettsloven, til grunn for sitt arbeide.

SPØRSMÅL NR. 482**Innlevert 23. januar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 3. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Regjeringserklæringen slår fast at Regjeringen vil «etablere en norm/veileder for bemanning og kvalitet i pleie- og omsorgssektoren.»

Hva er status for dette arbeidet, planlegges det en lov- eller forskriftsfestet norm, og når forventer regjeringen å etablere en slik norm eller veileder?»

Svar:

Punktet i regjeringserklæringen, som representant Audun Lysbakken viser til, er motivert både ut fra et ønske om å sikre et likeverdig tjenestetilbud uavhengig av bostedskommune, og et behov for å sikre et forsvarlig tjenestetilbud. Målsettingen er at alle skal ha tilgang til likeverdige helsetjenester av god kvalitet. For at den enkelte kommune skal kunne yte nødvendig og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, må

kommunen ha knyttet til seg rett kompetanse og tilstrekkelig kompetanse. I regjeringsplattformen er det uttalt at regjeringen vil innføre kompetansekrav i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. I stortingsmeldingen om fremtidens primærhelsetjeneste, som regjeringen tar sikte på å fremlegge i løpet av våren, vil jeg komme nærmere tilbake til hvordan dette skal følges opp. For å styrke kvaliteten i tjenestene skal Helsedirektoratet utvikle og innføre kvalitetsindikatorer, blant annet basert på bruker- og pårørenderfaringer. Dette vil gi oss verdifull kunnskap om brukeropplevd kvalitet i tjenestene. Som del av arbeidet skal vi også etablere en norm/veileder for bemanning og kvalitet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til oppfølging av dette punktet i regjeringserklæringen.

SPØRSMÅL NR. 483**Innlevert 23. januar 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 2. februar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre Noreg sin vidare rett til å marknadsføre trygg norsk mat gjennom merkeordninga Nyt Noreg, trass ESA si tolking av EU sitt konkurranselovverk?»

BEGRUNNELSE:

Nationen omtalar 23. januar saka der EFTAs overvåkingsorgan ESA, før jul sendte eit brev til landbruks- og matminister Sylvi Listhaug (Frp) med beskjed om at matmerket Nyt Norge kan vere i strid med EØS-avtalen.

I brevet viser ESA mellom anna til avtalens paragraf 11 som seier at «kvantitative importrestriksjonar og alle tiltak med tilsvarende merking skal være forbode mellom avtalepartane» og refererer samstundes to dommar frå EU-domstolen som slår fast at det er ulovlig å fremme omsetning av innanlandske varer dersom reklamen er basert på offentlige midlar.

Merkeordninga Nyt Noreg mottar i år 5 millionar kroner i støtte frå Landbruks- og matdepartementet. Det er ironisk at ESA meiner Noreg ikkje skal ha lov til å marknadsføre norske matprodukt, når EU sjølv nylig lanserte matmerket «Enjoy Europe» der målet er å styrke EU-landbrukets konkurransekraft frå 61 millionar euro i 2013 til 200 millionar euro i 2020.

Svar:

Nyt Norge er i utgangspunktet en privat merkeordning som forvaltes av Matmerk.

Merkeordningen oppfyller et ønske hos forbrukerne om merking av opprinnelse på matvarer. Merkeordningen er også et resultat av at hele verdikjeden på dette området har ønsket en felles måte for å dokumentere norsk opprinnelse – og med basis i et eget kvalitetssystem i landbruket.

ESA sendte 25. november 2014 et brev til Landbruks- og matdepartementet der de ba om nærmere informasjon om merkeordningen Nyt Norge. Departementet sendte svarbrev til ESA 12. januar 2015 der vi svarte på konkrete spørsmål om selve merkeordningen.

Vi viste videre til at EUs felles landbrukspolitik ikke er en del av EØS-avtalen.

Merkeordningen Nyt Norge brukes nesten utelukkende for produkter som ikke er en del av EØS-avtalen. Disse produktene er derfor ikke omfattet av forbudet mot kvantitative importrestriksjoner i artikkel 11 i EØS-avtalen.

De EU-dommene som ESA viser til, vurderes derfor heller ikke som relevante for Nyt Norge – produktene.

SPØRSMÅL NR. 484**Innlevert 23. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 2. februar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Bergen kommune har praktisert at mislighald av foreldrebetaling av barnehageplass/SFO fører til oppseiing av barnehageplass/SFO.

Er dette lovlig praksis, og i tilfelle ; meiner statsråden dette er ein ønska nasjonal praksis som tar omsyn til barnas beste?»

GRUNNGJEVING:

Bergens Tidende melder den 22/1-15 at 180 barn er blitt kasta ut av barnehage eller SFO i Bergen i år.

Det gjeld 33 barnehagebarn og 147 barn på SFO. Ein juridisk ekspert som er intervjuet i BT, meiner denne praksisen er fullstendig ulovlig og at Barnehagelova ikkje opnar opp for dette. I følgje avisartikkelen er både KS og Fylkesmannen inne og vurderer saka, men ingen har svart enno. Byråd for barnehage og skole i Bergen uttaler til Bergens Tidende: «dette er et nasjonalt anliggende, hvor alle norske storbyer trenger en god og rask avklaring fra sentralt hold.»

Svar:

Stortingsrepresentanten Kjersti Toppe har bedt om Kunnskapsministerens vurdering av om det er lovlig å si opp barnehageplass eller SFO som følge av betalingsmislighold. Alle kommuner skal ha et tilbud om skolefritidsordning for elever fra 1.-4. årstrinn og for elever med særskilte behov fra 1.-7. årstrinn, jf. opplæringsloven § 13-7. Opplæringsloven gir imidlertid ikke elevene rett til plass i SFO. Skolefritidsordningen skal ha vedtekter om blant annet foreldrebetaling og oppsigelse av plassen, jf. opplæringsloven § 13-7. Vedtektene fastsettes av kommunen for offentlige skolefritidsordninger og av eier for private skolefritidsordninger. Hvorvidt betalingsmislighold kan føre til oppsigelse av plass i SFO må derfor reguleres nærmere i vedtektene og i kontrakten som inngås mellom SFO og foreldrene. Når det gjelder barnehager, er reglene slik at barn som oppfyller vilkårene, har en individuell rett til barnehageplass, jf. barnehageloven § 12a. Den individuelle retten innebærer at kommunen skal tilby en barnehageplass uavhengig av egne prioriteringer, og inngrep i retten må ha hjemmel i lov. Selv om rett til barnehageplass er innført, er det på det rene at barnehageloven fremdeles legger opp til at en viss del av kostnadene skal dekkes gjennom foreldrebetaling, jf. barnehageloven § 15 og forskrift om foreldrebetaling i barnehager av 16.12. 2005 nr. 64. Størrelsen på foreldrebetalingen fastsettes gjennom Stortingets årlige budsjettvedtak. Når foreldre tar imot tilbud om plass, aksepteres samtidig denne betalingsforpliktelsen. Barnehageloven har ikke regler for oppsigelse. Departementet har derfor lagt til grunn at en oppsigelse av barnehageplass må baseres på et kontraktsrettslig grunnlag. Hvorvidt et betalingsmislighold kan føre til oppsigelse av barnehageplass, må reguleres og beskrives nærmere i barnehagens vedtekter, jf. barnehageloven § 7 fjerde ledd, og i den konkrete kontrakten om barnehageplass som inngås mellom barnehagen og foreldrene. Dersom det går fram av barnehagens vedtekter og kontrakten

med foreldrene at plassen kan sies opp ved mislighold, er det et alminnelig kontraktsrettslig krav at misligholdet må være vesentlig for at avtalen skal kunne heves. Ethvert mislighold kan dermed ikke føre til oppsigelse. Det vises til at foreldrebetalingen er liten i forhold til de offentlige tilskuddene til barnehageplass, noe som må få betydning for hva som skal regnes som et vesentlig mislighold. Misligholdt foreldrebetaling i én måned kan ikke regnes som vesentlig. I tillegg til å vurdere om misligholdet er vesentlig, må barnets beste være et grunnleggende hensyn når det skal tas stilling til om en barnehageplass skal sies opp, jf. Grunnloven § 104 annet ledd og barnekonvensjonen som er gjennomført i norsk rett ved menneskerettsloven § 2 fjerde ledd. Dersom et barn mister barnehageplassen som følge av betalingsmislighold, må det understrekes at barnet ikke mister retten til barnehageplass. Dette innebærer at foreldrene kan søke om barnehageplass ved neste opptak, og kommunen skal i denne sammenhengen oppfylle retten til plass, uavhengig av om det er ubetalte betalingsforpliktelser fra en tidligere barnehageplass. Det er ikke heldig at et barns plass sies opp og barnet dermed mister barnehageplassen og kontakten med kjente og trygge omgivelser. Både barnehageeier og kommunen har et ansvar for å vurdere om det ligger årsaker bak betalingsmisligholdet som kan gi grunnlag for hjelp og støtte fra kommunen. Det kan også benyttes ordinære former for gjeldsinndrivelse i stedet for å si opp plassen dersom foreldrene misligholder foreldrebetalingen. For øvrig er det viktig å følge opp denne problematikken med forebyggende tiltak som legger til rette for at familier med lav betalings-evne kan benytte seg av barnehageplass. I år vil det bli innført ny moderasjonsordning som gjelder alle familier med lav inntekt og gratis kjernetid for 4 og 5-åringer. Dette vil kunne bidra til at familier med lav inntekt får redusert foreldrebetaling, og dermed vil ha lettere for å betjene denne uten mislighold.

SPØRSMÅL NR. 485

Innlevert 23. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Beslutningsforum har avgjort at Legemiddel som er til metodevurdering ikkje kan gis til pasientar i saks-

behandlingstida. Saksbehandlingstida for legemiddel som har fått positivt vedtak, ligg på mellom 235 og 368 dagar. Vedtaket er i strid med tidlegare beskjed frå Helsedirektoratet.

Meiner statstråden at dette er eit klokt vedtak og meiner statsråden at Beslutningsforum har fullmakter til å avgjere slike forhold sjølv?»

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i Dagens Medisin 15/1 om Beslutningsforum, og at legemiddel som er til metodevurdering ikkje kan brukast i saksbehandlingstida. Kreftlegar meiner dette er eksempel på å kneble fagmiljøet, og at det ikkje er rett at dei må vente med å ta i bruk godkjente medikament når Beslutningsforum brukar såpass lang tid.

Spørsmålet er om statsråden kan informere om kva fullmakter og rammer Beslutningsforum har, og grunngjevnad for denne praksisendringa.

Svar:

Jeg viser til Regjeringen Stoltenberg II sin Meld. St. 10 (2012-2013) God kvalitet – trygge tjenester der bakgrunnen og prinsippene for systemet for metodevurdering i spesialisthelsetjenesten ble beskrevet. Her står det blant annet:

«Det er ulike praksis mellom helseforetakene i samme region og mellom regionene, mellom legemidler og annen medisinsk teknologi, og mellom legemidler som benyttes i sykehus og annen legemiddelbruk. Systemet for metodevurdering tar utgangspunkt i det ansvaret aktørene har i dag. Mini metodevurderinger skal ikke benyttes til vurdering av legemidler eller metoder der legemidler inngår som en vesentlig komponent. Slike vurderinger skal gjøres på nasjonalt nivå.»

I Innst. 250 S (2012-2013) sluttet komiteens medlemmer seg til problembeskrivelsen og innføring og videreutvikling av systemet,;

«K o m i t e e n mener det er uheldig at det er ulike praksis når det gjelder innføring av nye metoder og utfasing av eksisterende metoder i spesialisthelsetjenesten. Det er ulike praksis mellom helseforetak i samme region og mellom regioner, mellom legemidler og annen medisinsk teknologi, og mellom legemidler som benyttes i sykehus, og annen legemiddelbruk.» og «K o m i t e e n slutter seg til de syv tiltakene for en mer systematisk utprøving av nye behandlingsmetoder som er foreslått i meldingen. Disse er:

- - innføre og videreutvikle systemet for bruk av metodevurdering før nye metoder tas i bruk i spesialisthelsetjenesten,
- - etablere retningslinjer for hurtig metodevurdering for ny teknologi i spesialisthelsetjenesten,
- - gjennomføre hurtig metodevurdering for legemidler som finansieres av spesialisthelsetjenesten...»

Et av formålene med systemet for innføring av nye metoder er å utarbeide kunnskapsbaserte metodevurderinger for nye metoder før det fattes beslutning om innføring av en metode. Dette skal bidra til å sikre kvalitet og pasientsikkerhet, likeverdig tilgang til

nye, virksomme metoder samt gode prioriteringer. Pasienter må kunne være sikre på at behandling de får er veldokumentert, effektiv og sikker, og at disse forhold er grundig gjennomgått og vurdert før pasientbehandlingen iverksettes. Dette er et grunnleggende pasientsikkerhetsmessig hensyn.

For at dette skal skje så raskt som mulig, er det stilt krav om at utredningsenhetene Statens Legemiddelverk og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten skal ha en saksbehandlingsfrist på 180 dager for å gjennomføre en hurtig metodevurdering. Fristen på 180 dager gjelder fra når Legemiddelverket eller Kunnskapssenteret har mottatt dokumentasjon fra leverandørene.

I statsbudsjettene for 2013, 2014 og 2015 ble det bevilget midler til å styrke metodevurderingskapasiteten både i Statens Legemiddelverk og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Statens Legemiddelverk har utarbeidet de aller fleste metodevurderingene innen saksbehandlingsfristen med en total utredningstid mellom 30 – 215 dager. I tillegg kommer tiden leverandørene bruker på å levere inn dokumentasjon før saksbehandlingen kan starte. Den har variert fra 0 – 309 dager. Systemet for innføring av nye metoder er under utvikling, og evalueres og forbedres fortløpende i dialog med pasientorganisasjoner, fagmiljøer og industrien. Aktørene i systemet har iverksatt flere utviklingstiltak for å gjøre vurderings- og beslutningsprosessen så effektive som mulig.

De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for at befolkningen i de respektive regionene tilbys spesialisthelsetjenester, se spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a første ledd. Helsetjenester som tilbys eller ytes skal være forsvarlige. Videre har de regionale helseforetakene ifølge helseforetaksloven § 2

«et overordnet ansvar for å iverksette den nasjonale helsepolitikken i helseregionen. Regionale helseforetak skal planlegge, organisere, styre og samordne virksomhetene i helseforetakene som de eier.»

De regionale helseforetakene skal gjennomføre sitt ansvar for å tilby spesialisthelsetjenester innenfor de ressursene som blir stilt til rådighet gjennom Stortingets behandling av de årlige statsbudsjettene.

Både ansvaret for å gi pasientene et forsvarlig tilbud og ansvaret for å styre egne helseforetak innebærer at de regionale helseforetakene kan gi helseforetakene føringer for prioritering av ressurser og behandlingsmetoder. Slik kan de regionale helseforetakene ivareta det overordnede ansvaret for en forsvarlig spesialisthelsetjeneste, gi pasienter tilgang til nye og virkningsfulle metoder og legge til rette for at behandlingsmetoder som er ineffektive eller skadelige for pasienten ikke brukes.

Beslutningsforumet ble etablert etter styrevedtak i alle de fire regionale helseforetakene i mars og april

2014. De fire administrerende direktørene i de regionale helseforetakene ble da gitt ansvar for å ta felles beslutninger om innføring av nye kostbare metoder i de fire regionene. Formålet er å gi pasienter et likeverdig tilbud om nye metoder som er vurdert effektive og sikre, uavhengig av hvor i landet de bor. De administrerende direktørene i Beslutningsforum for nye metoder møtes omtrent månedlig, avhengig av om metodevurderingene er ferdig behandlet i de regionale helseforetakene.

Beslutningene i møte mellom de administrerende direktørene formidles til sekretariatet i Helsedirektoratet. Helsedirektoratet koordinerer arbeidet med å ta nye metoder inn i nasjonale faglige retningslinjer. De ferdige metodevurderingene publiseres og helseforetakene informeres.

Beslutningsforumet har dermed en sentral rolle i den samlede innsatsen på nasjonalt nivå for å sikre likebehandling av pasientene uavhengig av geografi.

Beslutningsforum for nye metoder har uttalt at pasienter som i dag mottar en behandling som er til metodevurdering, fortsatt kan få den aktuelle behandling i påvente av en beslutning, dersom de har god effekt av behandling. Dette gjelder tilsvarende for pasienter som har mottatt behandling som deltakere i kliniske forsøk.

Leder i Bestillerforum RHF har presisert at enkeltpasienter som har startet med en gitt behandlingsmetode under en av de mange ordningene som i dag eksisterer, skal fortsette denne så lenge det er medisinsk indikasjon for dette. Det innebærer at pasienter ikke må avslutte en pågående behandling når en metodevurdering starter eller pågår.

Metoder som er under metodevurdering skal derimot ikke tas i bruk for nye pasienter. Dette og beslutningsprosessen er beskrevet på Helsedirektoratets hjemmesider.¹

¹. <http://helsedirektoratet.no/Om/nyheter/Sider/bruk-av-metoder-som-er-til-metodevurdering-.aspx>

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 3. februar 2015 av ministeren ved Statsministerens kontor for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Har det vært prosjekter som omfatter veiutbygging i mottakerlandene av midlene i EØS-finansieringsmekanismen, enten den felles mekanismen eller den norske mekanismen, i noen av programperiodene?»

BEGRUNNELSE:

Påstander fra tid til annen i media om at Norge gjennom EØS-midlene finansierer veiutbygging i europeiske land.

Svar:

Norge har siden etableringen av Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS) i 1994 bidratt til sosial og økonomisk utjevning i EØS. Tildelinger til EUs mindre velstående land gjennom ulike finansieringsordninger er siden 1994 på til sammen 3 344 mill. euro[1], hvorav 1 798 mill. euro utgjør forpliktelsen for perioden 2009-2014.

Formålet med EØS-midlene for 2009-2014 er å bidra til å redusere sosiale og økonomiske forskjeller

og å styrke de bilaterale forbindelsene mellom Norge og mottakerlandene. Innenfor de avtalte innsatsområdene støttes tiltak som er i tråd med EUs mål og mottakerlandenes nasjonale planer og strategier for økonomisk og sosial utvikling. Våre 150 programmer dekker klima og miljø, grønn næringsutvikling, forskning og utdanning, justis og innenrikssaker, anstendig arbeid og trepartssamarbeid, sivilt samfunn, menneskelig og sosial utvikling og kulturarv. Store investeringer i infrastruktur som for eksempel veibygging er ikke omfattet av våre programområder.

Det er derfor ingen prosjekter eller programmer under EØS-midlene verken for perioden 2004-09 eller inneværende periode som har hatt som målsetning å bygge veier i mottakerlandene. For perioden 2004-2009 ble det i 29 av 1200 prosjekter (rundt 2,4 % av prosjektene) på grunn av arbeid med hus eller minnesmerker, noe utbedring av adgangsveier. For 2009-2014-prosjektene er det for tidlig å konkludere, men det er ingen av de 150 programmene som har som målsetning å bidra til offentlig veibygging i Europa.

SPØRSMÅL NR. 487**Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 2. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at regelverket må tolkes dithen at uttak av gradert fedrekvote når far har flere arbeidsgivere ikke er mulig, og mener statsråden det er en riktig og rimelig begrensning?»

BEGRUNNELSE:

En familie opplever på tross av god kontakt med og god behandling av NAV, at de har et problem og en løsning, men at NAVs konklusjon er at regelverket hindrer en rimelig løsning på situasjonen.

Far har til sammen 100 prosent jobb fordelt på fire arbeidsgivere. Han ønsker å fordele sin permisjon over et år ved å ta ut 20 prosent i x antall uker. Dette vil få familiens kabal til å gå opp.

Hos en av hans arbeidsgivere arbeider han en kveld i uken. Han og arbeidsgiver er enige om at det ville passe fint om han tar ut hele sin permisjon hos denne arbeidsgiveren. Det vil innebære at arbeidsgiver finner en vikar i ett år, far tar hele sin permisjon den ene dagen i uken og opprettholder aktiviteten hos de tre øvrige arbeidsgiverne. Det ville gitt samme resultat som om en ansatt i en 100 prosent stilling hadde fri en dag i uken. Dette mener NAV er en god løsning, men de mener regelverket hindrer en slik ordning.

Etter mye korrespondanse og telefoner, samt bistand fra en jurist, så det ut til at saken skulle løse seg, og far gjorde seg klar til å starte sin permisjon nå i januar, i forståelse med sine arbeidsgivere.

Så kom det nye brev fra NAV, hvor de nå hevdet at han kunne ta ut 30 prosent permisjon hos den ene arbeidsgiveren – men måtte da frasi seg retten til permisjon hos de tre andre.

Dette er en løsning som er umulig å sette ut i praksis. Familien sitter igjen med spørsmålet om ikke denne faren har samme rettigheter som alle fedre, fordi han har flere arbeidsgivere. Det virker lite sannsynlig at lovgivers intensjon er i tråd med en slik konklusjon og praksis.

Svar:

Jeg vil for ordens skyld understreke at jeg ikke kan ta stilling til den konkrete saken stortingsrepresentant Grøvan tar opp. Generelt kan jeg si at folketrygdloven § 14-16 fastsetter at hver av foreldrene bare kan ta gradert uttak ut fra avtale med én arbeidsgiver av gangen. Det betyr likevel ikke at foreldre med flere arbeidsgivere er avskåret fra å ta ut graderte foreldrepenger, men de kan altså bare ha avtale om gradering med én arbeidsgiver av gangen. Regelen er i Ot.prp. nr. 104 (2004-2005) begrunnet med hensynet til administreringen av regelverket.

SPØRSMÅL NR. 488**Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 3. februar 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Hva vil fiskeriministeren gjøre for at elevene ved Meløy vgs., avd. Inndyr, skal få nødvendig kvalitet på utdanningstilbudet de har søkt på?»

BEGRUNNELSE:

Høsten 2015 ble praksisanlegget til Meløy vgs., avd. Inndyr, åpnet av fiskeriministeren.

«Her har landsdelen uten tvil fått en solid og unik rekrutteringsbase for havbruksfag og akvakultur. Det

vil løfte faget og gir nye muligheter for læring på en ny og mer sanselig måte. Praksissenteret er en meget klok investering for fremtiden, både fra fylkeskommunens og næringens side» sa fiskeriministeren under åpningen.

Anlegget som er Nordland fylkeskommunes største satsing innen akvakultur-utdanning er bygd for å fremme kompetanse og rekruttering til en svært viktig næring i Nordland.

Skolen har nå fått endelig avslag på sin søknad om en konsesjon på 7 tonn MTB i landanlegget i

praksisbygget Domus Pisces. Grensen de har nå for tillatt biomasse er 60 kg i landanlegget, fra et vedtak i 2005. Ifølge avdelingsleder Knut-Eirik Svendsen tilsvaret det tre slakteklare laks per oppdretteskar i praksisrommet. Dette medfører at elevene ikke får den realistiske opplæringen i prosessen fra smolt til slaktet fisk som de var forespeilet.

Fiskeridirektoratet mener at skolen kan ta av sin konsesjon på 780 tonn MTB laks og ørret i sitt sjøstående anlegg. Denne konsesjonen er utleid til Gildeskål Forsøksstasjon AS (Gifas) med 36 måneders oppsigelsestid og er således ikke et alternativ for skolen. Å ikke gi skolen konsesjon som omsøkt virker derfor rimelig uforståelig.

Svar:

Norge er i dag verdens nest største eksportør av sjømat. Etterspørselen etter sjømat vokser, og de positive helseeffektene dokumenteres stadig bedre. Det er spådd at verdiskapingen i marine næringer kan seksdobles innen 2050.

Å skape verdier av naturressurser krever kompetanse. Dersom vi skal kunne realisere utviklingspotensialet i den norske havbruksnæringen, må vi skaffe tilstrekkelig med kvalifisert arbeidskraft. Kravene til kunnskapsbasert utvikling av havbruksnæringen

vil ikke bli mindre i fremtiden. Denne regjeringen vil virkeliggjøre kunnskapssamfunnet, og dette innebærer at vi skal være høyt kvalifisert på alle felt. Norge kan ikke levere billigst; vi må levere best.

Siden stortingsrepresentant Breiviks spørsmål ble stilt, har det skjedd en utvikling i saken. Etter kontakt med Nordland fylkeskommune, er jeg blitt opplyst om at Meløy videregående skole og deres samarbeidspartner Gildeskål forskningsstasjon AS har blitt enige om at 7 tonn av biomassen fra skolens matfiskstillatelse i sjø kan utnyttes på land. Elevene vil med dette få muligheten til å følge laksefisks utvikling, fra den klekkes, gjennom sjøfasen og til den slaktes.

Jeg er glad for at saken derfor har løst seg til det beste for elevene ved Meløy vgs., og jeg håper at det nye praksisanlegget skal bli et viktig element for at elevene blir godt kvalifiserte fagfolk og at utdanningen blir attraktiv for fremtidige søkere.

Til orientering viser jeg til at Nordland fylkeskommune har påklaget Fiskeridirektoratets vedtak om avslag på skolens søknad om biomasseutvidelse. Fiskeridirektoratet har opprettholdt sitt vedtak, og oversendt sin klageinnstilling til Nærings- og fiskeridepartementet som klageinstans 9. januar i år. Saken er nå til behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 489

Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 5. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Ser statsråden for seg at dette er et krav som gjennom lov også kan innføres i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Tyskland har i fra 01.01.2015 innført et krav om nasjonal minstelønn på EUR 8,50 pr time til transport-sjåfører. Ifølge tyske myndigheter skal minstelønnen gjelde for all transport på tysk territorium. Dette inkluderer både internasjonal transport, transittkjøring og kabotasjeoppdrag. Transportselskaper som skal utføre kjøring i Tyskland, er nødt til å på forhånd rapportere inn sjåfører som skal utføre jobb i Tyskland til tyske myndigheter. En slik rapportering vil gjelde for den enkelte sjåfør i et halvt år før ny må sendes inn, opplyser Dansk Transport og Logistik (DTL), ifølge transportmagasinet.dk.

DTL anbefaler at danske sjåfører i Tyskland bør ha med seg kopi av rapporten som er sendt inn, ansettelsesbekræftelse og siste lønsslipp til fremvisning ved en eventuell kontroll. I henhold til tyske regler skal selskapet kunne dokumentere en sjåførs arbeidstid og lønn for de siste to år.

Svar:

1. januar 2015 innførte Tyskland lovfestet nasjonal minstelønn. Ordningen er et supplement til allmenngjøring av tariffavtaler. Reglene om lovfestet minstelønn gjelder generelt for alle bransjer, følgelig også for transportbransjen.

Regjeringen går ikke inn for å utrede en ordning med generell nasjonal lovfestet minstelønn på nåværende tidspunkt. Jeg viser til at dette spørsmålet nylig er behandlet av Stortinget på grunnlag av et represen-

tantforslag fra representantene Rotevatn, Farstad, Skjeldstad og Raja (representantforslag 74 S (2013-014)).

Som det fremgår av den politiske plattformen vil regjeringen videreføre allmenngjøringsordningen. Allmenngjøringsordningen innebærer en bransjevis forskriftsfesting av minimumslønn og visse andre arbeidsvilkår. Allmenngjøringsforskrifter fastsetter minimumslønnen for alle som arbeider i vedkommende bransje, uavhengig av om de er bundet av den underliggende tariffavtalen eller ikke. Forskriftene gjelder også for utenlandske virksomheter når arbeidet utføres i Norge. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at allmenngjøringsforskriftene etterleves, og sanksjonerer brudd på dem. For tiden gjelder det allmenngjøringsforskrifter i fem bransjer.

Deler av transportbransjen har utfordringer knyttet til økt internasjonal konkurranse og press på lønns- og arbeidsvilkår. Dette er bakgrunnen for at regjeringen har etablert treparts bransjeprogram i transportbransjen, hvor målsettingen er at partene i samarbeid med myndighetene, skal finne frem til de best egnede virkemidlene for å bedre forholdene i bransjen.

Arbeidstakerorganisasjonene i godsbilbransjen og turbilbransjen (YS og LO) har begjært sine tariffavtaler allmenngjort. Om disse tariffavtalene skal allmenngjøres, og i så fall hvordan forskriftene skal utformes med hensyn til virkeområde, vilkår mv. er det opp til Tariffnemnda å avgjøre innenfor de rammene som allmenngjøringsloven oppstiller. Sakene er nå på høring, med høringsfrist 12. mars 2015.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 5. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Er Justisdepartementet tilfreds med framdrifta for å betre helikopterberedskapen i Noreg, og viss ikkje: kva slags planer har JD for å betre helikopterberedskapen?»

BEGRUNNELSE:

P4 hadde 23. januar i år ein reportasje om helikopterberedskapen i Noreg, og viste til at ein tre og eit halvt år etter terroren 22. juli 2011 framleis ikkje har eit politihelikopter som er eigna til bruk av skarpskyttarar. Responstida til Forsvaret sine helikopter er éin time.

Svar:

Jeg tolker spørsmålet, på bakgrunn av begrunnelsen, at det gjelder helikopterberedskap for politiet.

Helikopterberedskapen for politiet i Norge er forbedret gjennom flere tiltak de siste årene. Politiet besitter to egne helikopter med en døgnkontinuerlig tjeneste og 15 minutters responstid. Disse utgjør et viktig verktøy for politiet i forbindelse med søk og ob-

servasjon. I tillegg har Forsvaret en dedikert helikopterberedskap for politiet. Responstiden for Forsvarets helikoptre som står i beredskap for politiet har fra 1.1.2015 blitt redusert fra to til en time. Disse helikoptrene kan også brukes som ildstøtteplattform og til taktisk innsetting for politiet over land. Med en halvering av responstiden kan politiet reagere raskere ved alvorlige hendelser. Politiet har også mulighet for å be Redningstjenesten om helikopterbistand i akutte situasjoner med stor fare for liv og helse. Redningstjenestens helikoptre har en spredt basestruktur, står på 15 minutters beredskap hele døgnet og er utstyrt med søk og sensorkapasitet. Dette gjør at de hurtig kan bistå politiet med transport av innsattpersonell i hele landet.

Justis- og beredskapsdepartementet ser på flere muligheter for å kunne bedre politiets helikopterkapasitet ytterligere. Politidirektoratet har i 2013 og 2014 utredet politiets behov for luftkapasiteter og har nylig sendt en tilråding om framtidig helikopterkonsept til departementet. Rapportene og tilrådingen gir et grunnlag for det videre arbeidet med politiets helikopterberedskap.

SPØRSMÅL NR. 491**Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 3. februar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvor mange, og hvilke, omorganiseringer har regjeringen igangsatt, eller planlagt igangsatt innen statlig sektor?»

Svar:

Det er nødvendig å gjøre noen avgrensninger for å kunne svare på dette spørsmålet. Vi har lagt til grunn at det er perioden etter siste regjeringsskifte som er relevant. Vi har også i hovedsak lagt vekt på organisasjonsendringer som berører mer enn én etat, men i tillegg nevnes endringer i regioninndelinger og lignende i store etater, som DFØ og Mattilsynet.

Departementet sitter ikke med noen fullstendig oversikt over hvilke organisasjonsendringer i statlig sektor som er pågående til enhver tid. Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) samler opplysninger om organisatoriske endringer, men da etter at disse er gjennomførte. Innenfor den tidsrammen som er tilgjengelig for å besvare et skriftlig spørsmål, har ikke departementet hatt mulighet til å innhente egne data eller få kvalitetssikret opplysninger hos de øvrige departementene. Det er derfor nødvendig å ta et forbehold om at det kan være ytterligere eksempler på igangsatte eller planlagte omorganiseringer som ikke er nevnt her. Når regjeringen planlegger organisatoriske endringer som endrer oppgave- og budsjettfordelingen ulike etater innen statsforvaltningen, legges dette fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet.

Med forbehold om at dette ikke er en fullstendig liste, nevnes her noen aktuelle organisatoriske endringer og endringsforslag:

- Landbruksdirektoratet er etablert fra 1.juli 2014 (sammenslåing av Reindriftsforvaltningen og Landbruksforvaltningen)
- Norsk helsearkiv etablert fra 1.1.2014, som del av Arkivverket
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet etablert fra 1.1.2014 (sammenslåing UMB og Norges veterinærhøyskole)
- Høgskolen i Buskerud og Vestfold etablert fra 1.1.2014 (sammenslåing av HiB og HiV)
- Etablering av NFD, KMD og andre mindre endringer i saksansvar mellom øvrige departementer etter regjeringsskiftet 2013
- Statens finansfond ble nedlagt 1.5.2014
- Foretak for sykehusbygging – Sykehusbygg HF etablert med hovedkontor (i Trondheim 10.11.2014)
- Statens innkrevingssentral overføres til Skatteetaten i 2015 (jf Prop 1 S (2014-2015))
- Skatt- og avgiftsforvaltningen – endring av oppgavefordeling mellom Skatteetaten og Tolletaten (jf omtale i Prop 1 S (2014-15))
- Kommunal skatteoppkreving overføres til Skatteetaten (forslag er på høring, frist 2.3.2015, jf omtale i Prop 1 S (2014-15))
- Forskningsinstituttene Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap slås sammen fra 1.7.2015.
- Direktoratet for økonomistyring (DFØ) – antall kontorsteder skal reduseres fra 8 til 3
- Innovasjon Norge – gjennomgang av organiseringen (høring avsluttet 19.12.2014)
- Utbyggingsselskap for veg planlegges etablert i 2015, jf Gul bok for 2015
- Norsk kulturråd – gjennomgang (høring av utredning avsluttet 15.08.2014)
- Kriminalomsorgen planlegges forenklet fra 3 til 2 forvaltningsnivåer, jf Meld. St. 12 (2014-2015)
- Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) – forslag til ny organisering av funksjon og oppgaver er på høring – høringsfrist 6.2.2015
- Kirken skilles ut fra staten – etablering av Den norske kirke som eget rettssubjekt (høring avsluttet 1.11.2014)
- Regelråd for næringslivet, permanent forvaltningsorgan, (jf statsbudsjettet for 2015 + høring med frist 19.3.2015)
- Strukturen i universitets- og høyskolesektoren under vurdering, jf pressemelding fra KD 23.01.2015
- Håndhevingsapparatet på likestillings- og diskrimineringsområdet – Utredning satt i gang av BLD januar 2015
- Mattilsynet – omlegging fra 3 til to forvaltningsnivåer og fra 8 til 5 regioner, jf Prop 3 L (2014-2015), lovendring sanksjonert 20.12.2014, jf kgl.res. 19.12.2014 og LMDs budsjettprop 2015
- Valgdirektorat (utskilles fra KMD, lokalisering Tønsberg)
- Fylkesmannsembetene i Aust-Agder og Vest-Agder skal slås sammen (fra 2016)

SPØRSMÅL NR. 492**Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 2. februar 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden følge Beiarn kommunes anbefaling om ikke utbygging av Lille Grottåga, og mener olje- og energiministeren at kommunenes anbefalinger i slike saker må veie tungt?»

BEGRUNNELSE:

Beiarn kommune i Nordland har stilt mye areal til disposisjon for småkraft/kraftutbygging i mange år. Det vil også skje mye i årene som kommer på dette området. Sjøfossen/SKS sitt anlegg i Steinåga, Arstadalen ble ferdig sist år. SKS/Statskog Energi/Clemens Kraft bygger Govddesåga Kraftverk som vil stå ferdig i 2016. I tillegg er det gitt utbyggingstillatelse til Nord-Norsk Småkraft for bygging av Breivikelva Kraftverk. Beiarn kommune legger i plansammenheng og i praksis til rette for småkraftutbygging. NVE har gitt sitt ja til Småkrafts søknad om utbygging av Lille Grottåga. Denne utbyggingen har Beiarn kommune reist innsigelse til, det samme har Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland gjort. Kommunens begrunnelse er at ulempene

med den omsøkte utbyggingen er større enn fordelene, og viser til konsekvensutredningen som er utført. Hovedbegrunnelsen er at utbyggingen kan gi negative virkninger på geologiske prosesser og naturmangfold i grottesystemet. Dette er som sagt en kommune som har og er positive til kraftutbygging, men som i dette tilfellet mener at kraftutbygging ikke må skje.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fattet 9.12.2014 vedtak om å gi konsesjon til Lille Grottåga kraftverk. Beiarn kommune, Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland har fremmet innsigelse til saken. NVE har per dags dato ikke oversendt saken til departementet for endelig behandling. Saken er fremdeles under behandling i NVE, og jeg kan ikke forskuttere behandlingen av saken i departementet. Generelt kan jeg si at lokale myndigheters vurdering tillegges vekt i konsesjonsbehandlingen av vannkraftverk. Det vil likevel være tilfeller der konsesjonsutfallet ikke er i samsvar med lokale myndigheters anbefalinger.

SPØRSMÅL NR. 493**Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 4. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet at forslag til endringer i loven om helligdager og helligdagsfred om kort tid blir sendt på bred høring, og at regjeringen ønsker å fremme lovforslag for å åpne for søndagsåpne butikker.

Hvordan vurderer kulturministeren konsekvensene for frivilligheten av en eventuell liberalisering av helligdagslovgivningen?»

BEGRUNNELSE:

Frivillighet Norge har sammen med HK, Framtiden i våre hender, Voksne for barn, Naturvernforbundet, Norges Bygdekvinnelag, Den Norske Kirke, Norges Barne- og ungdomsorganisasjoner, Norsk Transportarbeiderforbund og VIRKE bedt regjeringen om å

gjennomføre en helhetlig konsekvensutredning før et eventuelt forslag om søndagsåpne butikker fremmes for Stortinget. Organisasjonene mener det er sannsynlig at søndagshandelen kan ødelegge for frivillig aktivitet. Det vises til at frivilligheten har økt i omfang i takt med at folk har fått mer fritid, samt at søndagen i dag er den siste dagen folk fortsatt har fri samtidig, ettersom butikkens åpningstider er utvidet på hverdager. Det oppleves som en forutsetning for drift og arrangering av frivillig aktivitet som for eksempel loppemarkeder og skirenn på dugnadsbasis at folk har fri på samme tid. Organisasjonene advarer mot en samfunnsendring som konsekvens av en lovendring som åpner for søndagsåpne butikker.

Svar:

I spørsmålet sies det at regjeringen ønsker å fremme lovforslag for å «åpne for søndagsåpne butikker». Jeg vil presisere at det allerede i dag er mange unntak fra dagens påbud om søndagstengte butikker, og åpne butikker på søndager er derfor ikke noe nytt. Lovforslaget som regjeringen har varslet vil bli sendt på høring, må sees på bakgrunn av dette.

Regjeringens utgangspunkt er at tilbud og etter-spørsel egner seg bedre enn lovverket til å regulere butikkenes åpningstider, også på søndager. Butikkene bør selv få ta stilling til om de skal tilby søndagsåpent, og forbrukerne bør selv få avgjøre når de ønsker å handle. Vi har tillit til at de næringsdrivende og forbrukerne tar gode valg. Vi mener også at det gjeldende regelverket bør forenkles, blant annet fordi det gir ulike konkurransevilkår for de næringsdrivende. Dagens påbud om søndagstengte butikker har, som nevnt, mange unntak. En rekke butikker, slik som mindre dagligvarebutikker, hagesentre og ikke minst utsalgsstedene på alle de typiske turiststedene, har allerede søndagsåpent.

Mindre lovregulering rundt butikkens åpningstider gir større valgfrihet, men det behøver ikke å endre prioriteringer og tidsbruk. Frivillig aktivitet er svært viktig i og for samfunnet. Jeg har tiltro til at folk vil prioritere frivillig aktivitet selv om det åpnes for større likebehandling, slik at flere butikker enn i dag kan holde søndagsåpent dersom de selv ønsker det.

Arbeidsmiljøloven har grenser for søndagsarbeid for de som må arbeide på søndager. Hvordan hensynet til tilrettelegging av fritiden for arbeidstakere skal ivaretas, mener jeg best kan løses innenfor rammene i arbeidsmiljølovgivningen.

Regjeringen har varslet at det vil bli sendt på høring et forslag om å bygge ned lovreguleringen av butikkenes åpningstider, slik at butikker får adgang til å ha åpent på vanlige søndager. Samtidig har vi varslet at forslaget vil innebære at noen særskilte dager fortsatt skal skjermes.

Jeg legger vekt på at høringsrunden vil bidra til å opplyse saken ut i fra forskjellige hensyn, også forslagenes betydning for frivillig aktivitet på søndager, og jeg vil vurdere hvordan de ulike hensynene i saken skal vektlegges på bakgrunn av høringsuttalelsene.

SPØRSMÅL NR. 494

Innlevert 27. januar 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 2. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Er, eller har justisministeren vært medlem av en frimurerorden/-losje?»

Svar:

Jeg verken er eller har vært medlem av en frimurerorden/-losje.

SPØRSMÅL NR. 495

Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 9. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Arbeidsministeren sin statssekretær Dahlberg Hauge skriv i Dagbladet 23. januar at alternativet til mellombels tilsetjing er arbeidsløse, og at dette grunn-

gjev behovet for å gjøre flere faste jobbar midlertidige.

Hva fagleg belegg har statssekretæren for denne påstanden?»

Svar:

Fast tilsetjing er hovudregelen i norsk arbeidsliv, i samsvar med arbeidsmiljølova § 14-9 første ledd. I Prop. 39 L (2014-2015) gjer regjeringa framlegg om at det skal vere høve til midlertidig tilsetjing i inntil tolv månader. Framlegget inneheld også reglar for å hindre at ein arbeidstakar blir verande i midlertidig tilsetjing eller at ei stilling utelukkande blir fylt av midlertidig tilsette, jf. nærare omtale i lovproposisjonen.

Det er ikkje riktig, slik det blir framstilt i spørsmålet, at framlegget i proposisjonen handlar om å gjere fleire faste stillingar midlertidige. Regjeringa har tru på at ei utviding av høvet til midlertidig tilsetjing vil kunne fungere som ein inngangsport for fleire av dei som i dag slit med å kome i arbeid. I Noreg varer dei fleste midlertidige tilsetjingane i relativt kort tid. Undersøkingar tyder på at om lag halvparten går over i fast stilling etter eitt år i midlertidig stilling. Dette vil seie at vi har gode føresetnader for at midlertidige tilsetjingar kan bli eit springbrett inn i arbeidslivet for fleire. Det er ein realitet at vi har alt for mange som står utanfor arbeidslivet som følgje av

sjukdom eller nedsett arbeidsevne. Nokre har vanskar med å få jobb eller med å halde seg i arbeid over tid. Det gjeld særskilt personar med nedsett funksjonsevne, einskilde innvandrargrupper, unge og andre personar utan fullført vidaregåande opplæring. Det er krevjande, men nødvendig, å endre på dette.

Regjeringa vil leggje til rette for at flest mogleg kan delta i arbeidslivet. Ei fast tilsetjing er målet, men ei midlertidig tilsetjing er betre enn å stå utanfor arbeidsmarknaden. OECD gir ei grundig vurdering av midlertidig tilsetjing og andre atypiske kontraktar i sitt Employment Outlook for 2014. Ein viktig konklusjon er at dette kan vere eit springbrett til stabil sysselsetjing for mange arbeidstakarar, særleg for unge. OECD sine analysar viser at det er meir sannsynleg å ende opp i ei fast stilling for ein person som har vore midlertidig tilsett samanlikna med dei som har vore arbeidslause. Nyare forskning tyder på at det er tiltaksplassar i ordinære verksemdar som er mest effektivt for å få personar med redusert arbeidsevne inn i arbeid. Det talar for at det å få prøve seg i ein midlertidig jobb kan gjere det lettare å oppnå fast tilsetjing.

SPØRSMÅL NR. 496

Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 3. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Forsvaret kan når politiet anmoder om det bistå med en rekke ulike kapasiteter, for eksempel helikoptertransport, sikring av viktige objekter og bistand fra Forsvarets spesialstyrker.

Vil statsministeren sikre gjennomføringskraft i arbeidet for å lovfeste Forsvarets bistand til politiet i en egen bistandslov?»

BEGRUNNELSE:

Et forslag om å lovfeste Forsvarets bistand til politiet i tråd med hovedlinjene i bistandsinstruksen, beslutningsansvaret hva gjelder luftbårne terroranslag, samt Forsvarets mulighet til å bistå Politiets sikkerhetstjeneste med etterretnings- og sikkerhetsmessig bistand har vært på høring med frist 11. oktober 2013. Ved å få på plass dette lovverket vil man bidra til stats- og samfunnssikkerheten, samtidig som at forsvarets bistand fastslås i egen lov – vil bidra til å

fjerne enhver tvil om at forsvarets bistand til politiet er i strid med grunnloven.

Det vises til spørsmål stilt 31.03.2014 til forsvarsministeren som svarte at

«Saken har høy prioritet, og det pågår nå et arbeid med sikte på en avklaring av den videre prosess».

Statsminister Erna Solberg sa til NRK 11. juli 2013 om høringsutkastet til loven:

«...det er nå snart to år etter 22. juli, og vi er ikke kommet i havn med det som skal gi oss raskere respons, økt beredskap på dette området.»

statsministeren sa videre at:

«vi burde vært i den situasjonen at vi hadde gitt dette allerede, at det var en del av faktisk lovverk».

Når i denne stortingsperioden kan Stortinget forvente en ny bistandslov.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse til statsminister Erna Solberg. På vegne av regjeringen kan jeg meddele at vi er i sluttfasen av arbeidet med en lovproposisjon om Forsvarets bistand til politiet. Planen er å fremme proposisjonen for Stortinget i mars i år. Stortinget er for øvrig også varslet om tidspunktet i liste fra Statsministerens kontor til Stortinget av 27. januar 2015 over planlagte saker vårsesjonen 2015.

SPØRSMÅL NR. 497

Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 4. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å tillegge Riksarkivaren sanksjonsmyndighet, slik at arkivloven § 22 om at personer som i vilje handler i strid med arkivlovens bestemmelser kan straffes med bøter, ikke blir en sovende bestemmelse?»

BEGRUNNELSE:

Tidsskriftet Kommunal Rapport har avslørt at Statsarkivet ved flere tilsyn har avdekket flere tusen skjulte dokumenter i offentlige arkiv. Den 24. november i fjor år skrev Kommunal Rapport om at dokumenter om en sykehusgranskning ble holdt skjult fra den offentlige postjournalen, ved å merke dokumentet med «skjermet». Den 15. januar i år skrev tidsskriftet at dokumenter, bevisst eller ubevisst, skjules i systemene, også andre steder. Mange steder er det et betydelig etterslep på journalføring, som gjør at mange dokumenter, som skal være offentlige, ikke befinner seg på en offentlig postjournal. Der dokumenter skjules med vilje, kan den ansvarlige straffes for dette etter dagens arkivlov § 22, en bestemmelse Kommunal Rapport beskriver som en sovende bestemmelse. Sanksjonering etter denne bestemmelsen krever nemlig at påtalemyndigheten reiser straffesak. Riksarkivaren har ikke mulighet til å ilegge sanksjoner.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentant Ib Thomsen påpeker: Den som med vilje handler i strid med arkivloven og forskrift om offentlig arkiv, kan med hjemmel i arkivloven § 22 straffes med bøter. Denne sanksjonsmuligheten er imidlertid hittil ikke brukt.

I begrunnelsen viser stortingsrepresentant Ib Thomsen til tidsskriftet Kommunal Rapports artikler om manglende registrering i offentlig postjournal. Arkivverket v/Statsarkivet i Trondheim har i tilsyn avdekket arkivrutiner som ikke er i samsvar med arkivforskriftens bestemmelse om registrering i offentlig postjournal. Innbyggernes og mediernes demokratiske kontroll av forvaltningen er avhengig av at forvaltningen journalfører dokumenter i tråd med arkivforskriften. Handlinger i strid med arkivforskriften svekker muligheten for demokratisk kontroll med forvaltningen.

Riksarkivaren har ansvar for veiledning og tilsyn med arkivarbeidet i statlige, fylkeskommunale og kommunale institusjoner og enheter. Riksarkivaren har myndighet til å godkjenne blant annet journalføringssystemer og gi pålegg som er nødvendig for at bestemmelsene i arkivloven og arkivforskriften oppfylles. Riksarkivaren har rapportert at tilsynet med forvaltningen og veiledningsarbeidet er styrket og systematisert. Arkivverket kartlegger nå arkivtilstanden i offentlig sektor med sikte på å kunne sette inn målrettede tiltak for forbedringer. Som et ledd i dette arbeidet blir arkivstatistikken videreutviklet for å gi bedre styringsdata. Arkivverket har som mål å øke arkivbevisstenheten og kompetansen i offentlig sektor. I tillegg skal Arkivverket gi pålegg om tiltak som skal bedre arkivfunksjonene.

Riksarkivaren har således et bredt spekter av virkemidler til rådighet for å påse at forvaltningen overholder forpliktelsene i arkivregelverket. Jeg vil følge med på dette arbeidet, og i den forbindelse vurdere om Riksarkivarens virkemidler er tilstrekkelig for å sikre at offentlig sektor følger arkivregelverket, herunder vurdere å tillegge Riksarkivaren sanksjonsmyndighet.

SPØRSMÅL NR. 498**Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 3. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden be Finnmarkssykehuset avvente sin utviklingsplan slik at denne kan inkludere føringer gitt i den nasjonale helse- og sykehusplanen, og vil statsråden forsikre seg om at pålagte utredninger er gjennomført og reelle lokaliseringalternativer er vurdert iht. til veilederen «Tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter» før Finnmarkssykehuset ferdiggjør sin utviklingsplan?»

BEGRUNNELSE:

Finnmarkssykehuset jobber med å få sendt ut sin varslede «Utviklingsplan mot 2030».

Høsten 2015 legger regjeringen frem en nasjonal helse- og sykehusplan for Stortinget. Denne planen skal være regjeringens viktigste verktøy for hvordan sykehusene og spesialisthelsetjenesten innrettes fremover.

Nasjonal helse- og sykehusplan skal være et viktig redskap for regjeringen, så det framtidige behovet for spesialisthelsetjenester kan møtes på en god måte.

Planen vil synliggjøre sykehustjenester sett i forhold til kompetanse, befolkning og geografi, og vil være et viktig grunnlagsdokument for utarbeidelse av utviklingsplaner i helseforetakene.

Helse Nord og Finnmarkssykehuset er i gang med en investeringsplan for helseforetaket, inkludert vurdering av et nytt sykehusbygg i Hammerfest. Dette skjer uten at det er foretatt en helhetlig analyse av hvilken lokalisering som vil være den beste fremtidige løsningen for Vest Finnmark, verken for pasientene eller samfunnsøkonomisk. I andre steder i landet er det utarbeidet grundige samfunnsøkonomiske ana-

lyser av sykehusstruktur, og en offentlig debatt om lokalisering har vært en naturlig del av prosessen frem mot investeringer i nye sykehusbygg. Det synes påfallende at det gjelder andre regler for Finnmark enn resten av landet, og at helseforetaket gir uttrykk for at det er fra regjeringsnivå de er forhindret fra å utrede alternative lokaliseringer.

Svar:

Som representanten Skjelstad viser til, arbeider regjeringen nå med en nasjonal helse- og sykehusplan som skal legges fram for Stortinget der Stortinget kan behandle de overordnede prinsipper for utvikling og struktur for sykehus og spesialisthelsetjenester i planperioden. Samtidig er plan- og virksomhetsutvikling i sykehus omfattende og tidkrevende prosesser, og jeg har gitt klare føringer om at planarbeidet ikke skal stoppe opp i helseforetakene i påvente av en nasjonal helse- og sykehusplan. Videre er det slik at helseforetakenes planarbeid skal bygge på nasjonale strategier og planer. Framleggelse av nasjonal helse- og sykehusplan kan dermed føre til at helseforetak må justere sine utviklingsplaner i tråd med nye føringer som blir lagt her. En utviklingsplan består av to delplaner, en utviklingsplan for virksomheten og en for bygningsmassen, hvor den bygningsmessige planen skal bygge på den virksomhetsmessige planen. Til dette ønsker jeg å understreke at en utviklingsplan bør vise alternativer for hvordan ulike tiltak kan løse aktuelle og framtidige behov – men det ingen krav knyttet til utredning av ulike lokaliseringalternativer.

SPØRSMÅL NR. 499**Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 2. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I Meld St 12 (2014-2015) står det: «Regjeringen har i budsjettet for 2015 tatt høyde for et eventuelt samarbeid med Nederland.» Finansministeren svarte på

spørsmål 231 i forbindelse med budsjettbehandlingen, at det ikke var mulig å gi opplysninger om kostnader for transport og oppfølging av innsatte da. Nå er avtalen snart i havn.

Kan justisministeren forsikre Stortinget om at hele avtalen og alle omkostninger blir lagt frem for Stortinget så snart den foreligger og når ser han for seg at det blir?»

Svar:

Kriminalomsorgen har behov for mer kapasitet til gjennomføring av straff og varetekt, jf. Meld. St.12 (2014- 2015) «Utviklingsplan for kapasitet i kriminalomsorgen», som ble fremlagt for Stortinget i de-

seember 2014. Jeg er derfor tilfreds med at det nå ser ut til at vi får en leieavtale med Nederland i havn.

En eventuell avtale vil bli signert med forbehold om Stortingets samtykke. Departementet tar sikte på å legge frem en Prop. LS i løpet av våren 2015, som vil omhandle forslag til nødvendige endringer i straffegjennomføringsloven, samtykke til inngåelse av avtale med Nederland og bevilgningsvedtak. I proposisjonen vil avtaleteksten fremgå og en redegjørelse av de økonomiske og administrative konsekvensene.

SPØRSMÅL NR. 500

Innlevert 28. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 6. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer samferdselsministeren at situasjonen er for havnen i Mo i Rana etter at ny loslov er trådt i kraft, og hvordan vurderer statsråden at Stortingets intensjonen med ny loslov er ivarettatt?»

BEGRUNNELSE:

Ny lov om los-ordningen ble behandlet og vedtatt av Stortinget våren 2014. Loven trådte i kraft 1. januar 2015. Overordnet formål med endring av Losloven og los-ordningen var først og fremst å redusere sannsynligheten for skipsulykker langs norskekysten, samtidig som man hadde en intensjon om at endringene samlet sett ville gi en administrativ forenkling både for staten og skipsfartsnæringen. I tillegg hadde man en intensjon om effektivisering og kostnadsreduksjon for lostjenestene for blant annet å nå målsettingen om å overføre mer godstransport fra veg til sjø.

Etter at ny loslov er trådt i kraft er jeg blitt gjort kjent med at det nye regelverket tvert i mot Stortingets intensjon for ny los-ordning både har forverret og fordyret betingelsene for skipsfarten i Mo i Rana havn. Dette bl.a. som følge av at den nye loven med regelverk visstnok stenger for havnelosordninger og kompliserer for korte forflytninger i havneområdet. I tillegg sies det at det har oppstått kapasitetsproblemer med forhaling i havnen fordi det nå kun er statsloser som har anledning til å forflytte skip i havnen. Disse er imidlertid stasjonert Sandnessjøen som ligger et godt stykke unna Mo i Rana, noe som visstnok skaper store forsinkelser og økte kostnader i havnen. I det hele tatt beskrives forholdene ved havnen i Mo i

Rana overfor meg som kraftig forverret etter at ny loslov trådte i kraft.

Svar:

Jeg vil begynne med å understreke at Regjeringen vil transportere mer gods på sjø. Det innebærer at vi må styrke sjøtransportens konkurranseevne, blant annet ved å sikre at kostnadene til sjøtransport er så lave som mulig. Jeg setter derfor stor pris på stortingsrepresentant Juviks engasjement for de økonomiske betingelsene for skipsfarten i Mo i Rana havn.

Den nye losloven og endringene regjeringen har gjennomført i losordningen er viktige tiltak for å legge til rette for økt sjøtransport. Vi har omorganisert lostjenesten for å oppnå et tydeligere skille mellom forvaltning og drift, innført en differensiert farledsbevisordning og gjennomført enkelte lettelsener i lospliktregelverket. Administrativ forenkling, effektivisering og reduserte kostnader for sjøtransporten har vært sentrale målsetninger for arbeidet.

Samtidig som vi styrker sjøtransportens konkurranseevne, må vi også ivareta et av sjøtransportens fortrinn; det høye sikkerhetsnivået. Losordningen er et viktig sjøsikkerhetstiltak, og bidrar til å redusere sannsynligheten for skipsulykker langs norskekysten ved å sikre at fartøy over en viss størrelse har navigatører med tilstrekkelig kompetanse og kjennskap til farvannet. Hensynet til sjøsikkerheten har derfor også vært viktig i arbeidet med den nye losloven og endringene som er gjennomført i losordningen for øvrig.

Lospliktige fartøy kan oppfylle losplikten på to måter; ved å ta los eller ved å bruke navigatør med

farledsbevis for det aktuelle farvannet. Videre følger det av losloven at en los er en person ansatt i lostjenesten med lossertifikat som er utstedt i henhold til loven. Det er med andre ord ikke anledning til å drive privat losvirksomhet, eller å benytte seg av rådgivere som ikke er sertifiserte loser dersom fartøyet har behov for veiledning med hensyn til navigering og manøvrering.

Forbudet mot å benytte rådgivere som ikke er sertifiserte loser er sikkerhetsmessig begrunnet. Gjennom å kreve at de som gir navigasjonsmessig veiledning til lospliktige fartøy har lossertifikat for det aktuelle området, sikrer loven at loser til enhver tid har kompetansen, farvannskunnskapen og erfaringen som er nødvendig. Dette innebærer også at staten ved Kystverket har kontroll med losenes opplæring og kompetanse, og at lostjenesten dermed har høy kvalitet.

Jeg vil også understreke at vi har en lang kyst med holmer, skjær og trange farvann, og at dette medfører kompliserte navigasjonsforhold i mange områder. Lostjenesten må derfor kunne tilby navigasjonsveiledning langs hele kysten. Sjøtrafikken varierer sterkt i ulike geografiske områder, både i trafikk-tetthet og i hvilke typer fartøy som benyttes. For å sikre at en statlig, lovpålagt tjeneste ikke virker konkurransevridende mellom landsdeler eller enkelthavner, er det derfor lagt til grunn at lostjenesten skal tilbys med samme kvalitet og pris langs hele kysten. Det forutsetter et felles prissystem for lostjenester i hele landet. Jeg vil tilføye at regjeringen i forbindelse med budsjettframlegget for 2015 har vist til at vi vil vurdere å redusere losavgiftene som et tiltak for å fremme nærskipsfarten.

Såkalt havnelosing, som innebærer at lokale kjentmenn uten lossertifikat gir fartøy navigasjons-

veiledning i innseilingen til havn, er ikke tillatt etter losloven. Kystverket har, etter ikrafttreddelsen av den nye losloven, presisert overfor Mo i Rana havn at havnelosing ikke er tillatt. Som i alle andre havner, må dermed lospliktige fartøy som anløper eller går fra Mo i Rana, og som ikke har navigatører med farledsbevis for det aktuelle området, ta los og betale losavgifter til Kystverket.

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentant Juvik hevdes det at det nye losregelverket har forverret og fordyret betingelsen for skipsfarten i Mo i Rana havn, at korte forflytninger i havneområdet er blitt mer komplisert og at avviklingen av havnelosordningen har ført til store forsinkelser og økte kostnader. Kystverket opplyser imidlertid at det tilbys lostjenester til fartøy som anløper eller går fra Mo i Rana havn på lik linje som i andre havner.

Videre innebærer den nye lospliktforskriften, som trådte i kraft 1. januar 2015, at enkle og sikkerhetsmessig uproblematisk forflytninger i havn er unntatt fra losplikten. Som følge av disse forskriftsendingene, er det blitt enklere å gjennomføre korte forflytninger i havn.

Jeg vil avslutningsvis understreke at havnelosordninger går på tvers av prinsippene for finansiering av lostjenesten, og kan virke konkurransevridende. Havnelosing, slik det har vært praktisert blant annet i Mo i Rana, gir heller ikke tilstrekkelig kontroll med kvaliteten på navigasjonsveiledningen som tilbys, og går derfor på tvers av losordningens primære formål om å ivareta sjøsikkerheten. Avviklingen av havnelosordningen i Mo i Rana havn er derfor en nødvendig konsekvens av den nye losloven og Stortingets behandling av denne.

SPØRSMÅL NR. 501

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 4. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye anslår helse- og omsorgsministeren det vil koste helsebudsjettet å anskaffe domenet frittbe-handlingsvalg.no og å omprofilere «fritt sykehusvalg» til «fritt behandlingsvalg» inkludert kostnader til informasjon til befolkninga og internt i helsevesenet om navneendringa?»

BEGRUNNELSE:

Helseministeren varslet 23. januar 2015 at han vil endre navnet på «fritt sykehusvalg» til «fritt behandlingsvalg».

Svar:

For å redusere ventetiden og øke valgfriheten for pasienter, vil regjeringen innføre fritt behandlingsvalg. Reformen ble presentert 23. januar 2015.

Som en del av dette, slår vi sammen fritt behandlingsvalg og fritt sykehusvalg til én felles ordning. Sammenslåingen av fritt sykehusvalg og fritt behandlingsvalg betyr at pasientene får én liste å velge fra og én ordning å forholde seg til. Pasientene får flere behandlingssteder å velge mellom. Behandlingssteder som har avtale med det offentlige vil kunne øke kapasiteten. Pasienter med rett til nødvendig spesialisthelsetjeneste kan velge å bli utredet eller behandlet på offentlige sykehus, på private behandlingssteder som har avtale med det offentlige eller behandlingssteder som er godkjente. Dette får et samlet navn, fritt behandlingsvalg.

Informasjon om fritt behandlingsvalg skal finnes på den eksisterende helseportalen, www.helsenorge.no. Helsenorge-portalen ble etablert allerede i

2011 og skal være en felles inngangsport til offentlige helsetjenester på nett. I løpet av få år har helsenorge.no blitt en viktig informasjonskilde og kommunikasjonskanal for pasienter og innbyggere. Innbyggerne besøker portalen for å finne kvalitetssikret informasjon om sykdom og behandling, og for å få råd og veiledning for å kunne ivareta egen helse. Ved å logge seg på Min helse, får innbyggerne også tilgang til nyttige e-helsetjenester som tilgang til egen helseinformasjon og mulighet for digital dialog.

På helsenorge.no skal pasienter finne informasjon om hvilke institusjoner de kan velge mellom, behandlingstilbud, forventede ventetider og kvalitet i tjenesten.

Jeg vil således ikke opprette nye nettsteder, men bygge videre på helsenorge.no og samle all informasjon om fritt behandlingsvalg på ett sted. Dette mener jeg vil gi pasientene et bedre grunnlag for å ta informerte valg av behandlingssted.

SPØRSMÅL NR. 502

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 4. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at norsk praksis og regelverk er godt nok sett i forhold til FNs kritikk, og mener statsråden at våre aller mest sårbare kvinner skal betale for sin egen fødsel ved norske sykehus, og hvilke konsekvenser mener statsråden denne praksisen kan føre til for fattige rettighetsløse gravide kvinner og deres kommende barn?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten skriver i dag om en papirløs kvinne som har mottatt en regning på 52.00 kroner i forbindelse med at hun fødte på Levanger sykehus. Faren er norsk statsborger, gutten er norsk statsborger – men moren er papirløs. Det vises også til tidligere svar fra helseminister Anne Grete Strøm-Erichsen til Trine Skei Grande i tilsvarende sak 18.11.2011.

Av svaret fremgår det: «Helse- og omsorgsdepartementet har i nylig utsendt rundskriv (I-5 2011) presisert at det uansett ikke kan kreves forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp og for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente. I tillegg er det bestemt at dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene

selv, skal de dekkes av vedkommende helseinstitusjon eller tjenesteyter. Loven pålegger med andre ord sykehuset å dekke behandlings- og forpleiningsutgifter hvis pasientene ikke kan dekke utgiftene selv. Dette gjelder både utgifter til fødsel og utgifter til annen helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten».

Et ukjent antall mennesker kan av ulike årsaker ikke returnere til hjemlandet sitt. Flere helseeksperter frykter at en politikk som gir sykehusene anledning til å fakturere barnefødsler vil kunne resultere i at kvinnelige asylsøkere, som i utgangspunktet er en svært sårbar gruppe, vil skremmes til risikofylte handlinger og som kan være svært farlig både for mor og barn.

En slik politikk er kvinnefiendtlig og skaper en egen underklasse av kvinner som tvinges til å utsette seg selv og barnet helse for unødvendig risiko. Både Røde Kors og Legeforeningen mener Norge bør endre regelverket. De mener heller at vi bør gjøre som svenskene og slutte å sende sykehusregning til papirløse. Svend Mollekleiv påpeker at Norge flere ganger er kritisert av FN fordi mennesker i landet ikke får samme behandling når de er fysisk eller psykisk sy-

ke, og mener det er brudd på menneskerettighetene når det er ulike regler for helsehjelp.

Regelverket gir nå rett til helsehjelp når en kvinne skal føde, men dette blir ikke betalt. Dermed er retten til hjelp ikke reell fordi papirløse ofte ikke har råd til å betale selv. Frykten for k'ostnadene kan også hindre at de søker hjelp, mener leder av Legeforeningen.

Svar:

Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket trådte i kraft 1. januar 2012. Forskriften klargjør retten til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket, herunder personer uten lovlig opphold. Voksne personer uten fast opphold i riket har rett til øyeblikkelig hjelp og helsehjelp som ikke kan vente. Alle gravide som oppholder seg i riket har rett til nødvendig helsehjelp før og etter fødsel, herunder svangerskaps- og barselomsorg.

Regler om dekning av utgifter for pasienter som ikke har bosted i riket er fastsatt i spesialisthelsetjenesteloven § 5-3. Pasient som ikke har bosted i Norge, må selv dekke behandlings- og forpleiningsutgiftene. Men dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, må helseinstitusjonen eller tjenesteyteren dekke utgiftene. Det er ikke anledning til å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp eller for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente.

De forpliktelsene Norge har etter de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene innebærer også krav om effektiv gjennomføring og reell tilgjengelighet til tjenestene. Retten til helsehjelp knyttet til fødsel framstår som tilgjengelig, ettersom det ikke er anledning til å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp eller for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente. Slike utgifter skal dekkes av vedkommende helseinstitusjon eller tjenesteyter dersom pasienten ikke kan dekke dem selv.

Det er svært viktig at sykehusene praktiserer regelverket i tråd med dette. Jeg ser at det kan stilles spørsmål ved sykehusenes praktisering og at praksisen kan variere når det gjelder hvor strengt hovedregelen og unntaket i spesialisthelsetjenesteloven § 5-3 om dekning av utgifter for pasient som ikke har bosted i riket blir tolket.

Ingen gravide skal være bekymret for at de ikke skal få hjelp fra det offentlige i forbindelse med en fødsel. Spørsmålet om pasientens betalingsevne skal ikke tas opp i forkant, men skal være en vurdering i etterkant. Dersom pasienten er uenig i sykehusets vurdering av betalingsspørsmålet kan hun klage til Helsedirektoratet. Pasient- og brukerombudet kan bistå pasienten med utforming av en slik klage.

Jeg anser dette som en ordning som ivaretar pasientens rettigheter på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 503

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 6. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Den statlige helseforvaltningen er under omorganisering, og har statsråden i den omorganiseringen et mål om å legge SIRUS inn under Folkehelseinstituttet?»

BEGRUNNELSE:

SIRUS har vært og er et viktig uavhengig, troverdig fagmiljø og en samfunnsaktør innenfor rus, rusdebatt og rusforskning. Legges denne enheten inn under andre enheter, blir de mindre synlige, og det kan bli en dårligere offentlig debatt omkring ruspolitikken. Rus som samfunnsproblem kan bli mindre synlig på denne måten.

Når vi vet hvilke samfunnsproblem rus er, bør vi ikke ødelegge gode fagmiljø, eller miste den offent-

lige debatten om dette store problemet i en omorganisering.

Svar:

I regjeringsplattformen sier vi at vi skal ha en gjennomgang av strukturen i departementene og direktoratene med sikte på forenkling, avbyråkratisering og en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor iverksatt prosjekter for å gjennomgå organiseringen av helseforvaltningen; organisering av underliggende etater, organisering på IKT-området og en gjennomgang med sikte på å avdekke gråsoner og dobbeltarbeid mellom etatene. Målet er å vurdere mulighetene for effektivisering og faglige synergier. På flere fagområder er det

argumenter både for og mot endring av organiseringen. Dette gjelder også for rusmiddelområdet. Utredningen skal være ferdig i løpet av februar, og jeg vil

avvente anbefalingen der før jeg tar stilling til eventuell sammenslåing av fagmiljøer. Eventuelle endringer vil bli gjennomført i dialog med berørte etater.

SPØRSMÅL NR. 504

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 5. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hvilket rom for skjønn har Nav-ansatte når det gjelder innvilgelse av støtte til trygdebil, og vil statsråden arbeide for at Nav-ansatte settes i stand til å utøve mer skjønn i de tilfeller der det er åpenbart at regelverket er for stivbeint og rigid og ikke bidrar til å fremme likestilling i samfunnet for mennesker med nedsatt funksjonsevne?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt gjort kjent med en sak der en familie har kjempet i over tre år for å få en spesialbil til sin nå 13 år gamle sønn som har autisme, moderat psykisk utviklingshemming, betydelige atferdsproblemer og ADHD.

Søknaden om trygdebil er behandlet tre ganger i Nav-systemet, sist gang i Nav Klageinstans Midt-Norge. Alle ganger er søknaden avslått. Familien har også nylig tapt saken i Trygderetten.

Avslaget fra trygderetten var blant annet begrunnet med:

«Da NN i forbindelse med inn- og utstigning av bil ikke er avhengig av heis eller rampe, og han ikke har sterkt begrenset gangfunksjon, oppfyller han ikke vilkårene for støtte til bil».

I avslaget antas det også at kjøring til og fra familiebesøk kan foretas sammen med den øvrige familien.

Samtidig har Nav vedgått at det medisinske grunnlaget for å innvilge trygdebil er tilstede.

Selv om gutten har gangfunksjon, så er ikke det årsaken til at han ikke kan benytte seg av offentlig transport. Årsaken til at gutten må transporteres i egen bil er at gutten har en uberegnelig atferd og derfor kan være en fare for omgivelsene og seg selv. Foreldrene vurderer det som uansvarlig å ta gutten med på kollektivtransport som buss og tog. Å ikke få innvilget støtte til trygdebil vil kunne føre til at gutten blir isolert og ikke kan delta på fritidsaktiviteter, avlastning eller familiebesøk. Gutten kan ikke være ale-

ne og har alltid assistenter med seg. Gutten må også ha assistent når han sitter i bil og må sitte i god avstand til sjåføren av sikkerhetsmessige grunner. Dette er også en av årsakene til at familien vil trenge en spesialtilpasset bil til gutten.

Familien har fått støtte til å spesialinnrede egen bolig, og ønsker at barnet kan fortsette å bo hjemme. Gutten og hans familie mottar mye støtte fra kommunen som anerkjenner guttens hjelpebehov. Et stivbent regelverk med lite rom for skjønn, kan nå føre til at foreldrene ser seg nødt til å sende gutten på institusjon. Dette er verken en god løsning for gutten, familien eller for samfunnet.

Svar:

Som representanten er kjent med, har Stortinget gitt sin tilslutning til regjeringens forslag i statsbudsjettet for 2015 om å endre innretningen på bilstønadordningen fra 1. januar 2015. Formålet med omleggingen er å målrette ordningen bedre, ved at de med de største funksjonsnedsettelsene og dermed også de største økonomiske utgiftene, gis en forbedret ordning. Det er nå flere som vil få stønad til bil i gruppe 2 enn tidligere. Samtidig er kriteriene i gruppe 1 strammet inn, slik at det nå kun gis støtte til personer som har behov for bil til å komme seg til og fra arbeid eller utdanning. Jeg viser til nærmere omtale i Prop. 1 S (2014-2015) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Jeg kan ikke uttale meg om enkeltsaker av den typen representanten viser til. Jeg vil på generelt grunnlag si at regelverket er utformet slik at det er fullt mulig å utøve et skjønn for saksbehandlerne av slike saker, men selvsagt slik at skjønnnet utøves innenfor rammene for lovverket. Jeg vil følge utviklingen på dette området tett fremover, og se om de endringene som ble gjort fra 1. januar 2015 treffer de brukerne som bør få slik stønad.

Jeg mener at vi nå må la den justerte ordningen få virke en periode for å gjøre oss noen erfaringer med praktiseringen av denne før vi vurderer om det eventuelt er nødvendig å gjøre ytterligere justeringer.

SPØRSMÅL NR. 505**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 6. februar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«I et svar på et tidligere spørsmål om nye priser for privatisteksamen, skriver statsråden at hensikten er todelt: Å få bedre samsvar mellom pris og faktiske kostnader og forsøke å redusere antallet som ikke møter til eksamen.

Hva er den reelle kostnaden for en fylkeskommune å arrangere eksamen og hva ville prisen vært hvis den kun dekker reelle utgifter, uavhengig av oppmøte?»

Svar:

Bakgrunnen for den nylig vedtatte økningen i privatistgebyret er en gjennomgang av privatistordningen som Utdanningsdirektoratet utførte på oppdrag for Kunnskapsdepartementet i 2012. Gjennomgangen avdekket at fylkeskommunene jevnt over hadde større utgifter knyttet til gjennomføring av privatisteksamen enn det de fikk dekket over privatistgebyret. Samtidig har det vært en kraftig økning i antall privatister som velger å ta opp fag for å forbedre karakteren. Bare i Oslo økte antallet privatister fra drøyt 17 000 i 2007 til i underkant av 46 000 i 2012 – nesten en tredobling på fem år. Fylkeskommunen har derfor måttet dekke inn en stadig større underfinansiering på grunn av for lav privatistavgift på annen måte, noe som kan gå ut over andre gode formål i fylkeskommunen.

Når det gjelder kostnadene ved gjennomføring av den enkelte privatisteksamen, varierer disse i følge fylkeskommunene fra ca. 400 kroner til 2500 kroner per eksamen. Kostnadene varierer etter hva slags type eksamen det gjelder. Rimeligst er det for fylkeskommunen å gjennomføre sentralt gitt skriftlig eksamen med sentral sensur, fordi staten da bærer hoveddelen av kostnadene. For disse eksamenene skal fyl-

keskommunene kun administrere påmelding og gjennomføring av eksamen, i tillegg til å utstede ny dokumentasjon. For lokale eksamener er kostnadene betydelig høyere. Særlig gjelder dette muntlig-praktiske eksamener. For lokale eksamener er fylkeskommunens kostnader knyttet til å utarbeide eksamensoppgaver, gjennomføre eksamen, sensurere og utstede ny dokumentasjon. Men det er lokale forskjeller knyttet til gjennomføring av lokale eksamener. I fylker med store avstander, som for eksempel Finnmark, er kostnadene høyere for de lokale eksamenene enn i andre fylker.

De administrative kostnadene ville blitt altfor høye dersom fylkeskommunen skulle kreve inn nøyaktig det hver enkelt privatisteksamen koster å gjennomføre. Dette taler for å ha en ordning med standardisert gebyrstørrelse, som reflekterer gjennomsnittlige kostnader per privatisteksamen. Slik har ordningen også vært gjennom flere år. For å sikre privatister uten vitnemål muligheten til å dokumentere sin kompetanse, er ordningen imidlertid innrettet slik at det er rimeligere for disse såkalte «førstegangsprivatistene» å gjennomføre privatisteksamen, enn for de som vil forbedre karakteren i et fag.

Ca. 25 % av privatistene møter ikke opp til eksamen. Den reelle kostnaden for fylkeskommunen når privatisten ikke møter opp er likevel betydelig, for eksempel utgifter til leie av lokaler og eksamensvakter. De utgiftene fylkeskommunene sparer, er knyttet til sensur og evt. utstedelse av ny dokumentasjon. Samfunnsøkonomisk mener jeg uansett det er uheldig at fylkene bruker relativt store ressurser på å planlegge gjennomføring for et så stort antall privatister som likevel ikke møter til eksamen.

SPØRSMÅL NR. 506**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 9. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helse Møre og Romsdal har gått inn for at barneavdelinga ved Kristiansund sjukehus blir helgestengt, noko som har ført til bekymring. Dette handlar om

dei yngste og mest sårbare pasientgruppene. Helgestenging vil innebera at pasientane må fraktast til Ålesund eller Trondheim for å få tilsvarande behandling.

Meiner statsråden at ungane får eit like godt tilbod på helg som dei har elles i veka når barneavdelinga no er helgestengt?»

Svar:

Helse Møre og Romsdal la om til 5-døgns drift ved somatisk sengepost, Barne- og ungdomsavdelingen, Kristiansund sjukehus fra 17. oktober 2014. Endringen er gjort bl.a. for å være i stand til å øke den polikliniske kapasiteten. Helse Møre og Romsdal har gjort grundige vurderinger bak endringen og viser til at sengeposten tidligere har vært stengt i påsken, samt åtte uker om sommeren. Det er etablert et samarbeid mellom barne- og ungdomsavdelingene i

Kristiansund og i Ålesund for å sikre den nødvendige informasjonsflyt og planlegging av kontroll/innleggelse i Kristiansund etter kontakt med vakthavende i Ålesund i helgen. Også før omleggingen ble en del barn med komplekse problemstillinger/alvorlig sykdom sendt til Ålesund og Trondheim. Helse Møre og Romsdal må også etter endringen innrette sin drift på en hensiktsmessig måte der kvalitet og pasientsikkerhet tillegges nødvendig vekt, slik at barna får en god og forsvarlig helsehjelp, også i helgene. Jeg har forståelse for at endringen oppleves som belastende for de som blir berørt. Helse Møre og Romsdal har imidlertid ansvar for at det samlede tilbudet skal bli best mulig og mener at endringen bidrar til dette.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 19. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Etter utlendingsforskriften § 8-8, kan det gis begrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere over 16 år som får opphold på grunn av mangel på forsvarlig omsorg ved retur.

Hvilken effekt mener statsråden at bestemmelsen har hatt fra 2009 til i dag på antallet asylsøknader, og hva er situasjonen/statusen for de som har fått midlertidig opphold, og hvor mange har oppgitt å være enslige mindreårige men ved undersøkelse vist seg å være myndige?»

Svar:

Det er ikke konstatert om det er sammenheng mellom innføringen av bestemmelsen i 2009 om slik begrenset tillatelse og utviklingen i ankomsttall. Statistikken viser at antallet som søkte som enslige mindreårige asylsøkere til Norge ble kraftig redusert fra 2009 til 2010 (fra 2 500 personer i 2009 til 892 personer i 2010), for så å få en liten stigning i 2014 (til ca 1 200 personer).

Etter hva jeg har fått opplyst fra Utlendingsdirektoratet (UDI), har omlag 200 enslig mindreårig mellom 16 og 18 år fått en slik begrenset tillatelse av UDI eller Utlendingsnemnda (UNE) siden ordningen

ble innført i 2009. Disse personene kommer fra 35 ulike land.

UDI oppgir videre at i overkant av 30 personer av alle enslig mindreårige som har fått en slik begrenset tillatelse, i ettertid har fått en oppholdstillatelse på annet grunnlag, enten etter klage eller etter ny søknad. Noen få av disse tillatelsene er av begrenset karakter, for eksempel fordi det er tvil om utlendingens identitet, behovet er midlertidig eller andre særlige grunner tilsier det, jf. utlendingsloven § 38 femte ledd. I overkant av 15 personer har i dag en begrenset tillatelse til enslig mindreårig asylsøkere mellom 16 og 18 år.

I underkant av 100 personer av gruppen enslige mindreårige som har fått en begrenset tillatelse etter utlendingsforskriften § 8-8, har i følge UDI i dag plikt til å forlate Norge. Mellom 35 og 40 personer har så langt blitt uttransportert eller reist med returprogram gjennom International Organization for Migration (IOM).

UDI oppgir at de i perioden 2013 til 2014 har foretatt aldersundersøkelse i omlag 1750 asylsaker. Av disse har ca. 900 blitt ansett å være enslig mindreårig asylsøker på vedtakstidspunktet. De resterende har enten blitt antatt å være over 18 år på vedtakstidspunktet eller å ikke være enslige mindreårige.

SPØRSMÅL NR. 508**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 5. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvilke endringer dagens uførepensjonister har fått i sin inntekt etter skatt som følge av uførereformen?»

BEGRUNNELSE:

I fjor høst var det vanskelig å få konkrete svar på hvordan inntekten til uførepensjonister ville rammes av uførereformen. Arbeids- og sosialminister Robert Eriksson skrev i sitt svar til Lise Christoffersen 31.10.2014 at den samlede effekten av reformen ville bli klar etter at Skatteetaten har gjennomført skatteberegninger for 2015 basert på det skatteopplegget Stortinget vedtok for 2015.

En samlet arbeids- og sosialkomite skrev i sine merknader til prop. 130 L (2010-2011) at:

«Komiteen slutter seg til at de nye beregningsreglene bare skal gjelde fullt for de som får innvilget uføretrygd etter at uførereformen har trådt i kraft. De som ved iverksettelsen av ny uføretrygd allerede mottar dagens uførepensjon, får uførepensjonen konvertert til ny uføretrygd, med sikte på at ytelsen etter skatt skal være den samme som før. Komiteen mener dette sikrer forutsigbarhet for de som er mottakere av uføretrygden.»

Ber om en tabell med oversikt over hvor mange som opplever redusert nettoinntekt og hvor store disse inntektstapene er. Ber om at tabellen også viser oversikt over hvor mange av disse som er en del av kompensasjonsordningen, og hvor mye av inntektstapet den kompenserer for i praksis.

Svar:

Svaret på spørsmålet er basert på informasjon som Finansdepartementet har innhentet fra Skattedirektoratet. Skattedirektoratet har gjennomført nye beregninger av hvor mange personer som kommer bedre eller dårligere ut ved overgang til ny uføretrygd. Anslagene er basert på forskuddsutskriving av skatt for 2015 for personer med uføretrygd, som igjen bygger på sist tilgjenge-

lige selvangivelser (inntektsåret 2013). Anslagene tyder på at de tidligere anslagene overvurderte antall personer som får en så stor nedgang i nettoinntekten at de får rett til skattefradrag. Det anslås nå at i underkant av 30 000 personer får så stor nedgang i nettoinntekten at de får rett til skattefradrag (overgangsordning).

Tabellen under viser skattedirektoratets tall fra forskuddsutskrivingen over hvor mange personer som får skattefradrag etter størrelsen på skattefradraget.

<i>Størrelse på skattefradrag, kroner</i>	<i>Antall personer</i>
1-5 000	16 963
5 000-10 000	6 647
10 000-20 000	4 673
20 000-30 000	1 034
30 000-40 000	259
40 000-50 000	73
Over 50 000	43
I alt	29 692

Skattedirektoratet har også beregnet endring i nettoinntekt for uføre som ikke kommer inn under overgangsreglene. Ifølge forskuddsutskrivingen får:

- 94 017 en økning i nettoinntekt på mer enn 6 000 kroner,
- 176 356 en endring i nettoinntekt i intervallet +6000/-6000, og
- 14 345 en nedgang i nettoinntekt på mer enn 6 000 kroner.

Dette innebærer at totalt om lag 44 000 personer hadde fått en nedgang i nettoinntekten på minst 6000 kroner uten overgangsordningen. Med overgangsordningen anslås dette å gjelde om lag 14 000.

SPØRSMÅL NR. 509**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 6. februar 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan finansministeren gi en oversikt over hvilke frivillige organisasjoner som i 2013 mottok pengegaver?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål nr. 435 til skriftlig besvarelse skriver kulturministeren at «I 2013 innrapporterte 379 organisasjoner at de til sammen hadde mottatt nærmere 2,8 milliarder kroner i pengegaver.»

Svar:

Skattedirektoratet offentliggjør årlig en liste over hvilke frivillige organisasjoner som har mottatt fradragsberettigede gaver etter skatteloven § 6-50, og samlet gavebeløp den enkelte organisasjon har mottatt. En oversikt legges ut på skatteetaten.no året etter gaveåret. Listen over organisasjoner som har mottatt gave med fradragsrett for giveren i 2013, ligger på: <http://www.skatteetaten.no/no/Bedrift-og-organisasjon/Rapportering-til-Skatteetaten/Fradrag/Gaver-til-frivillige-organisasjoner-tros--og-livssynssamfunn/Organisasjoner-som-har-mottatt-gave-med-fradragsrett-for-giveren-i-2013/>

SPØRSMÅL NR. 510**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 6. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Mener kulturministeren at Stortingets betingelser for slukking av FM i 2017 er oppnådd?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt en rekke krav som skal være innfridd for at FM skal slukkes i 2017. Gjennom media er vi gjort kjent med at det reises tvil om hvorvidt disse kravene er oppnådd. Det er viktig å kvalitets sikre funnene og at fremdriften i planene holdes i tråd med Stortingets intensjon.

Svar:

Jeg vil følge de prosedyrene som er lagt i Meld. St. 8 (2010-2011) Digitalisering av radiomediet og

Prop. 1 S (2014-2015) Kulturdepartementets budsjettproposisjon for 2015 som Stortinget har sluttet seg til.

I samsvar med denne prosedyren vil Kulturdepartementet senest 1. mars 2015 motta statusrapporter fra Medietilsynet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom). Rapporten fra Nkom vil inneholde en vurdering av om kriteriene for geografisk dekning er oppfylt, mens Medietilsynet vil rapportere på de øvrige vilkårene.

Regjeringen vil deretter fatte en beslutning om hvorvidt kriteriene er oppfylt og om FM-nettet kan slukkes i 2017. Inntil all relevant informasjon foreligger ønsker jeg ikke å trekke noen konklusjon om hvorvidt kriteriene er oppfylt eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 511**Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Gerd Eli Berge****Besvart 9. februar 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi ei oversikt over andelen personar som er innvandrarar i samsvar med noverande SSB-def. og personar med fire utanlandsfødde besteforeldre i Noreg, for kvart fylke, i byane Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Tromsø og Drammen og i bydelane i Oslo for perioden 1994-2014, og kan statsråden synleggjera tilsvarende tal med framskrivingar til 2040 både i samsvar med SSB sine tre hovudalternativ og med eit alternativ der innvandringa framover er lik gjennomsnittleg innvandring dei siste fem åra?»

GRUNNGJEVING:

Demografien i Noreg har endra seg mykje dei siste åra og er framleis i stor endring. God kunnskap om framtidig demografi er viktig m.a. i planlegging av framtidig økonomisk politikk. Det blir bede om at statsråden i sitt svar på andel innvandrarar i fylke, byar og bydelane i Oslo viser landbakgrunnen til innvandrarar og til personar med fire utanlandsfødde besteforeldre fordelt på i) Norden, ii) Vest-Europa utanom Norden og Tyrkia, iii) EU-land i Aust-Europa, iv) Nord-Amerika og Oseania, v) Asia, vi) Afrika og vii) Sør- og M.-Amerika. I svaret som går på folketalsframskrivingar må gjerne statsråden bruka kategoriane R1, R2 og R3, slik SSB gjer i sine folketalsframskrivingar.

Svar:

Eg viser til brev av 30. januar 2015 frå Stortingspresidenten med spørsmål til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Gerd Eli Berge.

Dei vedlagte tabellane, som er utarbeidde av Statistisk sentralbyrå, gjev oversikt over utviklinga i kor stor del av befolkninga som er innvandrarar i Noreg sett under eit og fordelinga på fylka, byane Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Tromsø og Drammen og bydelane i Oslo.

Vedlegg 1 viser talet på personar som er innvandrarar og kor stor del desse personane utgjer av den samla befolkninga. Innvandrarar er her slått saman med barn fødte i Noreg av innvandrarar (og som difor har fire utanlandsfødde besteforeldre). Tabellen omfattar åra 1998, 2000, 2002, 2006, 2010 og 2014. Statistisk sentralbyrå har justert den vanlege inndelinga etter landbakgrunn slik at inndelinga i tabellen stemmer med spesifikasjonen i brevet frå Stortinget. Innvandrarar frå land i Aust-Europa utanfor EU er slått saman med statslause og ikkje oppgjevne til ei restgruppe.

Statistisk sentralbyrå har gjort merksam på to høve som gjeld tala for bydelane i Oslo:

- For det første finst det berre tal frå 2000, og ikkje frå 1998. Det er difor teke med tal for 2000 og for dei andre geografiske inndelingane, slik at dei blir samanliknbare.
- Det andre problemet er at Oslo fekk ny inndeling av bydelar i 2003, slik at det er éi inndeling for innvandrarar for åra 2000 og 2002 og ei anna inndeling frå og med år 2006.

I spørsmålet er det bedt om tal frå 1994. Statistisk sentralbyrå har gjort merksam på at dei har datafiler som inneheld opplysningar for åra før 1998/2000, men at det å utarbeide statistikk svarande til den første tabellen for åra før 1998 ville krevje programmeringsarbeid og datakøyringar på rådata som det diverre ikkje var praktisk mogleg å få til før tidsfristen. Ettersom det finst grunnlagsdata, kan ein likevel truleg produsere slike tall hvis det er ønskeleg. Når det gjeld kor stor del som vil vere innvandrarar i fylke og dei største byane i framtida, gjer ikkje Statistisk sentralbyrå slike berekningar som ein del av dei ordinære befolkningsframskrivingane. Likevel publiserte Statistisk sentralbyrå i 2012 ein studie der talet på innvandrarar i ulike delar av Noreg blei framskrivne (Texmon, 2012). Desse tala inneheld summen av innvandrarar og personar fødte i Noreg med to foreldre som hadde innvandra. Vedlegg 2 gjev att resultat frå denne studien. Her er tal for fylka (alle innvandrarar totalt, i eit mellomalternativ, høgalternativ og lågalternativ og eit alternativ utan innanlands flytting) og tal for Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Bergen (alle innvandrarar totalt og fordelte etter landgruppe, kun i mellomalternativet). Slike tal er ikkje laga for Tromsø og heller ikkje for bydelane i Oslo. Landgruppe 1 omfattar Vest-Europa, USA, Canada, Australia og New Zealand, Landgruppe 2 omfattar dei nye EU-landa i Aust-Europa, og Landgruppe 3 omfattar resten av verda. I spørsmålet er det også bedt om framskrivingar av innvandrarar i fylke og byar i eit alternativ der innvandringa framover er lik gjennomsnittleg innvandring dei siste fem åra. Slike tal finst ikkje på regionalt nivå, men i dei ordinære befolkningsframskrivingane for heile landet blir det laga eit alternativ MMMK der innvandringa gjennom heile framskrivingsperioden blir halden på same nivå som det innvandringa var i 2013. Vedlegg 3 viser desse tala frå befolkningsframskrivinga som kom i 2012, og

som altså kun finst på nasjonalt nivå. For samanlikninga si skyld er òg dei tilsvarande tala for dei ordinære mellom-, høg- og lågalternativa lagde ved.

3 vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201415-511-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 512

Innlevert 29. januar 2015 av stortingsrepresentant Gerd Eli Berge

Besvart 5. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Fast tilsetjing utan løn er ein realitet for fleire tilsette i bemanningsbyrå. Det synest som om arbeidsgjevar med denne ordninga veltar kostnader over på det offentlege.

Kan statsråden leggja fram naudsynte lovendringar i arbeidsmiljølova og ev. andre lover som er påkravde for å hindra at bemanningsbyrå kan tilsetja personar i faste og mellombelse stillingar utan garantert løn?»

GRUNNGJEVING:

Fellesforbundet understreka på høyringa i arbeids- og sosialkomiteen onsdag 21. januar at tilsettingsforma «fast tilsetjing utan løn mellom oppdrag» har blitt dominerande innanfor bemanningsbransjen. Fellesforbundet meiner denne tilsetjingsforma ikkje har forankring i gjeldande lov. Statsråden viser i svar til stortingsrepresentant Lise Christoffersen dagsett 13. januar i spørsmål om såkalla fast tilsetjing utan garantilønn er i samsvar med gjeldande regelverk, til at reglane i arbeidsmiljølova òg gjeld for tilsette i bemanningsbransjen, men at det

«I tråd med vårt rettssystem er det domstolene som må ta stilling til om den enkelte arbeidsavtale er i samsvar med loven, og derved fastslår grensene i lovgivningen.»

For at den lovgjevande forsamlinga skal kunna vedta lovendringar som slår fast at såkalla faste tilsetjingar

utan garantiløn ikkje er i samsvar med gjeldende regelverk, må statsråden leggja fram dei konkrete lovendringane som må gjerast av Stortinget.

Svar:

Som eg tidlegare har vist til i skriftleg svar til stortingsrepresentant Lise Christoffersen, er fast og mellombels tilsetjing dei to formene for tilsetjing som vert regulert i arbeidsmiljølova. Fast tilsetjing er hovudregelen, medan mellombels tilsetjing er eit unntak som kan nyttast på visse vilkår. Dette inneber at dei ulike tilsetjingstilhøva ein finn i verksemdene, må plasserast rettsleg enten som det eine eller det andre. Vilkåra og det nærare innhaldet i dei to tilsetjingsformene må avgjerast etter ei tolking av lova og rettspraksis i tillegg til andre kjelder. Etter mi meining lar det seg vanskeleg gjere å lovregulere tilsetjingsformene på ein slik måte at det ikkje oppstår tvistar. Avgjerdene til domstolane er samla sett best når det gjeld å trekke opp konkrete grenser i einskilde saker. Dei tilsette sine organisasjonar kan bidra økonomisk og juridisk overfor arbeidstakar i slike tvistar.

Som eg har nemnd tidlegare, meiner eg det er grunn til å følgje nøye med på utviklinga av formene for tilsetjing i bemanningsbransjen. Dette har departementet sett ulike forskingsinstitusjonar i gang med. Me har dessutan under planlegging fleire prosjekt på dette feltet.

SPØRSMÅL NR. 513**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 6. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mange har påpekt at Campus Oslo-planen til ledelsen ved OUS ikke har støtte i Stortinget. Når OUS-direktøren skal svare på en VG-kommentar om dette, viser han i en artikkel i VG 22/1 til et oppdrag fra helseministeren i 2008 til Helse Sørøst om å slå sammen Oslo-sykehusene. Han skriver også at ingen helseministre har ønsket å stoppe dette arbeidet, og argumenter sterkt for Campus Oslo.

Mener statsråden at 2008-oppgavet gir tilstrekkelig politisk avklaring av Norges største sykehusprosjekt, eller hvordan vil dette skje?»

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget besluttet å slå sammen Helse Sør og Helse Øst i Helse Sørøst i 2008 var en viktig del av begrunnelsen behovet for å samordne Oslo-sykehusene bedre. Men man var overhodet ikke inne på hva dette skulle bety for framtidens bygge- og rehabiliteringsprosesser.

Den første OUS-direktøren jobbet i nær to år med en løsning der mer av virksomheten skulle samles på Ullevåls område, og planen var at det var der de største investeringene skulle komme. Hun gikk av i juni 2011, etter at hun ikke fikk avklart investeringer på 17 milliarder til Ullevål-planene.

Det var først etter at ny OUS-direktør kom på plass at man en gang i 2012-13 begynte å se på nye planer – som etter hvert utkrystalliserte seg til Campus Oslo-prosjektet i Gaustad-/Rikshospital-området. Det er foreløpig beregnet til å koste ca. 43 milliarder i investeringer fram mot 2040. Virksomhetene ved Aker, Ullevål og Radiumhospitalet skal avvikles etter hvert som Campus Oslo bygges opp, og tomtene selges.

Senest i Stortingets spørretime 17/12 understreket helse- og omsorgsministeren at Oslo Universitetssykehus også må utrede det såkalte «0-alternativet». Det innebærer at man satser på å rehabilitere og bygge ut virksomheten på de fire sykehusene Ullevål, Aker, Radiumhospitalet og Rikshospitalet, og legger opp til langsiktig bruk av disse sykehusene. For en god ledelse er det selvsagt mulig å samordne de fire sykehusene på en effektiv måte uten å måtte bygge tjue tusen arbeidsplasser sammen fysisk.

Men trass i helse- og omsorgsministerens understreking av 0-alternativet, skriver OUS-direktøren i VG 22/1 at «å modernisere dagens fire sykehus for å bevare deres institusjonelle egenarter» er «lite fremtidsrettet både for pasienter, fag og forskning og setter samordningsprosessen i Oslo Universitetssykehus minst ti år

tilbake i tid.» Dette er ganske oppsiktsvekkende sett i lys av ministerens uttalelser til Stortinget så sent som 17/12, og av at OUS-ledelsen til nå har prøvd å gi inntrykk av at de også reelt utreder 0-alternativet.

De beslutningene som skal tas framover om Campus Oslo vil få avgjørende betydning for helsetjenestene ikke bare i hovedstaden, men i hele Norge. For at legitimiteten i foretakssystemet skal opprettholdes, blir det avgjørende at denne prosessen ikke bare kjøres videre i helsebyråkratiet, uten en bred og offentlig politisk debatt og forankring av veivalgene som gjøres. Det vil være viktig at ministeren beskriver hvordan han tenker seg dette, slik at man kan unngå en situasjon hvor man igjen følger seg overkjørt av helsebyråkratiet.

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar på representantens spørsmål i spørretimen 17. desember 2014.

Det må være helt klart at alle helseforetak har et ansvar for å planlegge for en forsvarlig drift i framtiden og i den forbindelse også må se på hvilke bygningsmessige tiltak som er nødvendige for å gi den nødvendige kvalitet og grunnlag for videre drift.

Styresak 18. desember 2014

Oslo universitetssykehus beskriver i saken til styremøtet 18. desember 2015 hvordan prosjektet Idéfase Oslo universitetssykehus HF ble igangsatt på bakgrunn av følgende behov i samsvar med sitt samfunnsoppdrag om å skape et helhetlig og fremtidsrettet sykehus:

- Behov for forbedring av sykehusets bygningsmasse
- Samle pasientforløp for å styrke kvalitet og effektivitet i pasientbehandlingen
- Behov for økt kapasitet pga. befolkningsvekst

Styret vedtok 18. desember 2015 at det i idéfaserapporten skulle innarbeides en plan for det videre arbeid med en fremtidsrettet løsning for utviklingen av Oslo universitetssykehus. Planen skulle ta hensyn til resultatene av ekstern kvalitetssikring og høring. Alternativene «Full samling på Ullevål» og «Gaustad Øst» ble bestemt at ikke skulle utredes videre. Det ble bedt om at bearbeidet rapport inkludert plan for det videre arbeidet skulle legges fram i neste styremøte.

Når det gjelder 0-alternativet så fremkommer det i styresaken 18. desember 2014 at dette er det svakest løsningsalternativet, men at løsningen skal tas med

i det videre arbeidet. I kvalitetssikringen gjennomført av OPAK AS og Metier AS som lå med denne styresaken fremkommer det blant annet at 0-alternativet innebærer langt høyere arealbruk enn andre alternativer og at dette alternativet ikke er økonomisk bærekraftig, dvs. at Oslo universitetssykehus ikke vil kunne drive innenfor sine forventede økonomiske rammebetingelser i fremtiden med dette alternativet. Når 0-alternativet tas med i de videre vurderingene, er det som et sammenligningsgrunnlag for de andre alternativene. Prosjektet Idéfase Oslo universitetssykehus HF handler i stor grad om å redusere arealet som Oslo universitetssykehus skal drive på. Oslo universitetssykehus har solid dokumentasjon på at de har alt for mye uhensiktsmessig og dårlig vedlikeholdt bygningsmasse.

Departementets vurderinger

Jeg har hatt flere møter med Helse Sør-Øst og Oslo universitetssykehus om planene for videre utvikling av Oslo universitetssykehus siden jeg ble helseminister. Senest tirsdag i denne uken hadde jeg et møte med Helse Sør-Øst og Oslo universitetssykehus for å bli orientert om status i saken. Der orienterte ledelsen i OUS om deres vurderinger nå og konsekvensene av kvalitetssikringen og høringsrunden for prosessen videre.

I møtet var det en felles oppfatning av de politiske realitetene i saken. Høringsrunden og den politiske diskusjonen viser at det er liten oppslutning om ideen om å samle store deler av Oslo universitetssykehus på Gaustad. En slik løsning ville ha krevd tydelig politisk støtte både i Oslo kommune og i Stor-

tinget. Videre er det ved OUS Radiumhospitalet nå samlet viktige forskningsinstitusjoner på kreftområdet og det er stor bekymring for at dette vil svekkes hvis sykehusfunksjonene blir flyttet derfra. Jeg ga i møtet uttrykk for at det er positivt at Oslo universitetssykehus har lagt vekt på Oslo kommunes høringsuttalelse om betydningen av lokalsykehusfunksjonene og at det i det videre arbeidet også vektlegges behovet i Oslo øst.

Jeg registrerer at det i offentligheten har festet seg et bilde av at prosjektet ved Oslo universitetssykehus handler om et stort gigantbygg. Det gjør det ikke. Dette handler om hvordan sikre seg en god plan for videre faglig-, bygningsmessig og økonomisk utvikling ved Oslo universitetssykehus. I uoverskuelig fremtid vil dette handle om hvordan utnytte de lokalisasjonene som man har nå for å sikre best mulig pasientbehandling innenfor en bærekraftig økonomisk ramme, og i tillegg se på hvor man bør legge nye bygg. En utbygging ved Oslo universitetssykehus vil måtte skje i etapper.

2008-vedtaket handlet bl.a. om å sikre best mulig kvalitet for pasientbehandling og forskning og utdanning ved Oslo universitetssykehus. Jeg mener at dette er et vedtak som fortsatt gir et godt grunnlag for Oslo universitetssykehus sitt planarbeid. Jeg mener at Oslo universitetssykehus og Helse Sør-Øst nå har tatt tak i sine bygningsmessige utfordringer på en god måte.

Styret i OUS vil behandle saken 13. februar 2015. Styret har et selvstendig ansvar for å vurdere hvilke alternativer det nå går videre med.

SPØRSMÅL NR. 514

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 5. februar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet at den vil innføre dyrepolitiet. Nå er det fullt kaos om hva man er blitt enig om både mellom FrP og Høyre og internt i FrP.

Kan statsråden gjøre rede for hva som er planen for dyrepolitiet, og kan statsråden bekrefte at det ikke skal finansieres gjennom omprioritering i politiet eller kutt i Mattilsynet?»

Svar:

Jeg har sammen med justis- og beredskapsministeren satt ned en arbeidsgruppe som skal se på hvordan politiets arbeid med dyrevelferdssaker og samarbeidet mellom politiet og Mattilsynet kan styrkes.

I arbeidsgruppen deltar Mattilsynet, Politidirektoratet, ØKOKRIM, i tillegg til representanter fra Landbruks- og matdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

Arbeidsgruppen skal beskrive et pilotprosjekt lagt til Sør-Trøndelag politidistrikt innen bekjempel-

se av kriminalitet mot dyr. I prosjektet skal det legges vekt på samarbeid, kompetanseutveksling og møtepunkter mellom politidistriktet og det lokale Mattilsynet. Mattilsynet har meget god kompetanse på dyrevelferd, mens det er politiet som kan etterforskning og bevissikring. Derfor må alvorlige dyrevelferdssaker

ker møtes gjennom felles innsats og kompetanseoverføring.

Organisering og omfang av dette pilotprosjektet, samt kostnader og finansiering er temaer som ikke er ferdig utredet.

SPØRSMÅL NR. 515

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 9. februar 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Regjeringen har kuttet kraftig i markedsføringen av Norge som turistland. En ny rapport fra Menon viser at dette er et steg i feil retning og at det bør satses, og ikke kuttes, i markedsføringen av Norge i utlandet.

Vil statsråden nå endre politikk og satse på markedsføring av turistlandet Norge i utlandet?»

Svar:

Reiseliv er en av verdens raskest voksende næringer. Økt globalisering gir nye vekstmuligheter for utvikling av den norske reiselivsnæringen. Reiselivsnæringen gir arbeidsplasser og lokal utvikling, ikke minst i mange distriktskommuner. Norge har en stor slått natur, et rikt mangfold av kulturminner og et kulturliv som fanger internasjonal oppmerksomhet på stadig flere områder.

Norsk reiselivsnæring kan deles inn i fem bransjer; overnatting, servering, transport, opplevelser og kultur og formidling. Nye tall basert på SSBs næringskoder viser at reiselivsnæringen stod for en verdiskaping på 69 mrd. kroner og en sysselsetting av 137 000 personer i 2013. Næringen stod for 3,2 prosent av norsk næringslivs verdiskaping og 7,8 prosent av sysselsettingen. I 2015 bevilger NFD 225 mill. kroner til Innovasjon Norges arbeid med reiseliv, det meste til å markedsføre Norge som reisemål. I tillegg mottar ulike reiselivsaktører betydelige offentlige midler via andre kanaler. Det ytes støtte på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå. I tillegg til støtte til næringsdrivende, ytes det støtte til reiselivets organisasjoner og infrastruktur.

I verdiskapingsanalysen jeg fikk overlevert fra Menon onsdag 28.1.2015, sies det at det i Norge underinvesteres i internasjonal markedsføring ved at bedriftene i stor grad fokuserer på markedsføring i sine nærmarkeder, hvor det er tilstrekkelige volumer

til å skape bedriftsøkonomisk lønnsomhet av markedsinvesteringene. Rapporten peker også på at måten markedsføringsmidlene brukes på kan favorisere næringens største bedrifter, på bekostning av de små og mellomstore. Videre sies det i Menons rapport at dagens nivå av midler til nasjonal markedsføring bør økes betydelig hvis målet er å sikre en sterk vekst for norsk reiseliv fremover. Menons analyse indikerer at staten kan ha en rolle i å bidra med finansiering for å korrigere for en kjent markedssvikt knyttet til generisk markedsføring som et felles gode.

Det er viktig å presisere at reduksjonen i «reiselivsbevilgningen» til Innovasjon Norge kan fordeles på ulike andre reiselivsrelaterte oppgaver enn markedsføring av Norge som reisemål.

Jeg arbeider med å utvikle en ny reiselivspolitikken. Det er da viktig å ha fakta på bordet. Forskningsrådet har et stort forskningsprosjekt for reiselivet. Prosjektet startet i 2013, går over fire år og gir et stort løft i kunnskapsbygging om og for reiselivet. Hovedfokus er økt lønnsomhet og verdiskaping i norsk reiseliv. Menons verdiskapingsanalyse og Damvads rapport om restaurant- og utelivsbransjen er også viktige grunnlag når den nye politikken skal formes.

Jeg ser frem til å få en debatt om reiselivspolitikken som dreier seg om mer enn størrelsen på de offentlige bidragene til markedsføring av Norge som reisemål. Jeg er opptatt av å legge til rette for økt konkurransekraft i den norske reiselivsnæringen. Jeg mener at det er nødvendig å vurdere grunnleggende problemstillinger knyttet til forvaltningen av viktige innsatsfaktorer for reiselivsnæringens virksomhet, fremtidig utvikling av reiselivsnæringen og arbeids- og ansvarsdeling mellom offentlig og privat sektor i reiselivspolitikken. Slik kan reiseliv bli en næring som bidrar enda mer positivt til norsk verdiskaping, en næring for fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 516**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 6. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«For togstrekningen Ranheim-Hommelvik i Sør-Trøndelag planlegges nå elektrifisering av dagens trasé, mens det er sterke, lokale ønsker om at framtidens dobbeltspor legges til Jernbaneverkets alternativ 2.2C Indre linje, i tunnel.

Hvilke vurderinger ligger til grunn for å velge å elektrifisere dagens linje, er dette vurdert opp mot en eventuell ny trasé i tunnel, og hva er de ventede kostnadene ved å utbedre eksisterende trasé gjennom Malvik, dersom en om kort tid vil ønske å flytte linjen inn i tunnel?»

Svar:

Tiltakene på Trønderbanen og rekkefølgen for gjennomføring er forankret i KVV for transportløsning veg/bane Trondheim – Steinkjer datert august 2011. Den rød-grønne regjeringen besluttet i september 2012 at den videre planleggingen skulle følge Moderniseringskonseptet hvor elektrifisering er den første store investeringen.

Elektrifisering Trondheim – Steinkjer er prioritert med oppstart i første periode i NTP 2014 – 2023, og planlagt ferdig 2021/2022. Dobbeltspor på strekningen Trondheim – Stjørdal er imidlertid ikke inne i NTP 2014-2023, men det er igangsatt arbeid med kommunedelplan for dobbeltspor. Jernbaneverket opplyser at kommunedelplanen forventes vedtatt vår 2016, og at det da vil være avklart hvor traseen vil gå, og at elektrifiseringsprosjektet vil ta hensyn til dette i sine planer.

Jernbaneverket opplyser at om lag 5 prosent av den totale kostnaden av elektrifisering på strekningen Leangen-Ranheim- Hommelvik vil måtte gjøres om igjen dersom dobbelsportraseen legges i tunnel og ikke går langs dagens trase. Det opplyses at AT-transformatorer kan flyttes, omformere vil kunne stå der de står, og av øvrig materiell som master og strømledninger i området som legges om fra dagens trase, vil 60 prosent kunne flyttes og brukes om igjen. Denne kostnaden på 5 prosent anser Jernbaneverket at i sin helhet blir oppveiet av nedskrivninger og nytten ved å bytte ut eldre dieseltogmateriell med elektrisk materiell 5-10 år tidligere.

SPØRSMÅL NR. 517**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 4. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Regjeringa har i samarbeidsavtalen med KrF og Venstre slått fast at bioteknologilova skal evaluerast, og at det ikkje vert innført eit offentleg tilbod om tidleg ultralyd eller eit tilbod om NIPD- blodprøve til alle gravide.

På kva slags måte skal bioteknologilova evaluerast, vert det gjort i form av ei stortingsmelding som så blir fulgt opp av eventuelle lovendringar, og kor tid planlegg statsråden å levere ei slik sak til Stortinget?»

GRUNNGJEVING:

Bioteknologilova inneheld etiske vurderingar, som treng ein overordna diskusjon av prinsipp og verdiar,

før ein går på dei konkrete forslaga. Dette kan best skje gjennom ei ny stortingsmelding. Statsråden har varsla fleire stortingsmeldingar som vert førebudd, blant anna stortingsmelding om legemiddelpolitikk, primærhelsetenesta, folkehelse og sjukehuspolitikk (nasjonal helse- og sjukehusplan). Spørsmålet er om statsråden også vil fremje ei Stortingsmelding om bioteknologi og kor tid dette vil skje.

Svar:

Regjeringen vil evaluere bioteknologiloven. I den forbindelse har Bioteknologirådet fått i oppdrag å reise en bred og offentlig debatt om flere tema som reguleres i bioteknologiloven og å oppsummere denne debatten. Samtidig har Helsedirektoratet fått i opp-

drag å gi en oppdatering av den faglige utviklingen på bioteknologiområdet. Resultatene av oppdragene skal leveres departementet henholdsvis 14. august og 1. juni 2015.

Etter dette vil Helse- og omsorgsdepartementet utarbeide en stortingsmelding med evaluering av bioteknologiloven. Det nærmere tidspunktet for fremleggelse av meldingen vil bli meddelt Stortinget på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 518

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 4. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Papirløse som skal føde barn, må betale sykehusoppholdet ved fødsel selv. Norge har forpliktelse til å sørge for at alle som er i landet, får lik helsehjelp. Regelverket gir rett til helsehjelp når en kvinne skal føde, men frykten for kostnadene kan hindre papirløse å ta kontakt med helsevesenet, og at de tvinges til å føde hjemme uten medisinsk oppfølging.

Vil helse- og omsorgsministeren endre dagens regelverk og pålegge helseforetakene å gi gratis tilbud til papirløse fødende, og slik også sikre barns beste?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Aftenposten 29/1-15 har et par i Levanger fått regning fra sykehuset på 52 000 kroner etter en barnefødsel, fordi kvinnen er «papirløs». Barnefar og gutten som ble født, er norske statsborgere. Retten til et trygt fødetilbud gjelder også for papirløse, men denne retten er av ingen verdi dersom de må betale slike summer for tilbudet. Sykehuset sier de har fulgt regelverket.

Svar:

Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket trådte i kraft 1. januar 2012. Forskriften klargjør retten til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket, herunder personer uten lovlig opphold. Voksne personer uten fast opphold i riket har rett til øyeblikkelig hjelp og helsehjelp som ikke kan vente. Alle gravide som oppholder seg i riket har rett til nødvendig helsehjelp før og etter fødsel, herunder sangerskaps- og barselomsorg.

Regler om dekning av utgifter for pasienter som ikke har bosted i riket er fastsatt i spesialisthelsetjenesteloven § 5-3. Pasient som ikke har bosted i Norge, må selv dekke behandlings- og forpleiningsutgiftene. Men dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, må helseinstitusjonen eller tjenesteyteren dekke utgiftene. Det er ikke anledning til å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp eller for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente.

Norge har forpliktelser etter de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene. Disse innebærer også et krav om effektiv gjennomføring og reell tilgjengelighet til tjenestene. Retten til helsehjelp knyttet til fødsel framstår som tilgjengelig, ettersom det ikke er anledning til å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig hjelp eller for helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten som ikke kan vente. Slike utgifter skal dekkes av vedkommende helseinstitusjon eller tjenesteyter dersom pasienten ikke kan dekke dem selv.

Det er svært viktig at sykehusene praktiserer regelverket i tråd med dette. Jeg ser at det kan stilles spørsmål ved sykehusenes praktisering og at praksisen kan variere når det gjelder hvor strengt hovedregelen og unntaket i spesialisthelsetjenesteloven § 5-3 om dekning av utgifter for pasient som ikke har bosted i riket blir tolket.

Ingen gravide skal være bekymret for at de ikke skal få hjelp fra det offentlige i forbindelse med en fødsel. Spørsmålet om pasientens betalingsevne skal ikke tas opp i forkant, men skal være en vurdering i etterkant. Dersom pasienten er uenig i sykehusets vurdering av betalingsspørsmålet kan hun klage til Helsedirektoratet. Pasient- og brukerombudet kan bistå pasienten med utforming av en slik klage.

Jeg anser dette som en ordning som ivaretar pasientens rettigheter på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 519**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 9. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet at de vil sende på høring lovforslag om å åpne for søndagsåpne butikker. Kulturministeren har påpekt at det ikke er nødvendig å konsekvensutrede forslaget nærmere, selv om innføring av søndagsåpne butikker vil få betydning på mange samfunnsområder. Spesielt vil det gå ut over arbeidstakerne.

Har statsråden oversikt over hvor mange arbeidstakere som vil bli berørt av lovforslaget, både direkte og indirekte, og hva er statsrådens begrunnelse for at dette ikke konsekvensutredes nærmere?»

BEGRUNNELSE:

Hverken arbeidsgiver- eller arbeidstakerorganisasjonene ønsker å åpne opp for søndagsåpne butikker, og argumentene er mange og gode. Næringen selv har påpekt at det vil medføre dårligere tilbud samt økte kostnader. Fagforeningene er skeptiske fordi forslaget vil gå ut over velferden til de ansatte. Søndagsåpne butikker vil også få betydning blant annet for frivillig sektor og miljøet. I tillegg vil søndagsåpne butikker få konsekvenser for familiene ved at man tar bort muligheten for en felles fridag. Familier som per dags dato er under sterkt tidspress, vil få enda større utfordringer om lovforslaget vedtas. Mange arbeidsgrupper vil bli berørt, foruten butikkmedarbeiderne vil det også gå ut over de som jobber innenfor transport og de som jobber i offentlig tjenesteyting. Regjeringen bør derfor vurdere alle sider av forslaget før de eventuelt fremlegger et slikt lovforslag for Stortinget.

Svar:

I spørsmålet sies det at regjeringen vil sende på høring lovforslag om «å åpne for søndagsåpne butikker». Jeg vil presisere at det allerede i dag er mange unntak fra påbudet om søndagsstengte butikker, og åpne butikker på søndager er derfor ikke noe nytt. Lovforslaget som regjeringen har varslet vil bli sendt på høring, må sees på bakgrunn av dette. Regjeringens utgangspunkt er at lovverket ikke er godt egnet til å regulere åpningstidene for butikker, heller ikke

på søndager. Butikkene bør selv få ta stilling til om de skal tilby søndagsåpent, og forbrukerne bør selv få avgjøre når de ønsker å handle. Vi har tillit til at de næringsdrivende og forbrukerne tar gode valg. Vi mener også at det gjeldende regelverket bør forenkles, blant annet fordi det gir ulike konkurransevilkår for de næringsdrivende. Dagens påbud om søndagsstengte butikker har, som nevnt, mange unntak. En rekke butikker, slik som mindre dagligvarebutikker, hagesentre og ikke minst utsalgsstedene på alle de typiske turiststedene, har allerede søndagsåpent. Forslaget som regjeringen vil sende på høring, vil ikke nødvendigvis føre til at alle butikker med en gang vil ha åpent på søndager. Det vil være tilbud og etterspørsel som vil avgjøre hvordan markedet tilpasser seg nye reguleringsrammer. Utviklingen av et tilbud om kveldsåpne butikker har for eksempel kommet gradvis, etter tidligere reformer. Når butikkene etter regjeringens forslag vil få større valgfrihet, er det naturligvis vanskelig å presist angi konsekvenser av forslaget. De vil antakelig først vise seg etter hvert. Varehandelen har i følge tall fra Statistisk Sentralbyrå om lag 370 000 ansatte. Arbeidsmiljøloven har grenser for søndagsarbeid for de som må arbeide på søndager. Dette vil også gjelde ved en eventuell utvidelse av adgangen til søndagsåpne butikker. Hvordan hensynet til tilrettelegging av fritiden for arbeidstakere skal ivaretas, mener jeg best kan løses innenfor rammene i arbeidsmiljøloven. Om den enkelte arbeidstakeren faktisk skal utføre søndagsarbeid, vil dessuten bero på den aktuelle arbeidsavtalen og bestemmelser om søn- og helgedagsarbeid i en eventuell tariffavtale. Regjeringen har varslet at det vil bli sendt på høring et forslag om å bygge ned lovreguleringen av butikkenes åpningstider, slik at butikker får adgang til å ha åpent på vanlige søndager. Samtidig har vi varslet at forslaget vil innebære at noen særskilte dager fortsatt skal skjermes. Jeg legger vekt på at høringsrunden skal bidra til å opplyse saken ut i fra forskjellige hensyn, også forslagenes betydning for arbeidstakerne, og jeg vil vurdere hvordan de ulike hensynene i saken skal vektlegges på bakgrunn av høringsuttalelsene.

SPØRSMÅL NR. 520**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 5. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«I reglene for overgangsstønad kan det gjøres unntak for faktisk samlivsbrudd, men flyktningssituasjon er unntatt. Det betyr at kvinner som har fått opphold og der mannen er forsvunnet, tvinges til å be om separasjon for å få ytelsen. At mannen er arrestert og forsvunnet kan være fluktgrunnen og det er helt urimelig å presse fram separasjon hos noen som ikke ønsker skilsmisse og ikke kan stadfeste dødsfall. Det må være den faktiske situasjonen som avgjør.

Vil statsråden endre reglene?»

BEGRUNNELSE:**Eksempel:**

Enslig mor med 3 barn fra Eritrea kom i 2010. Mannen forsvunnet. Han ble hentet av militærpolitiet etter at han ikke vendte tilbake fra permisjon og er siden ikke sett. Hun ble også arrestert og flyktet så med barna.

Hun har måttet få bistand fra privatpersoner fordi Nav ikke ga veiledning. Hun ønsker ikke å be om separasjon fordi hun så inderlig håper at mannen kan komme til rette og være i live. Og det er ingen aksept i hennes kultur for å skille seg fra en forsvunnet mann før det har gått lengre tid.

Hun er reelt sett enslig, veldig lett å dokumentere og kontrollere, men får avslag på overgangsstønaden begrunnet i sin flyktningssituasjon.

Hun mister dermed muligheten til å kvalifisere seg med trygg inntekt i 3 år og må leve på sosialhjelp.

Svar:

Reglene i folketrygdloven kapittel 15 om stønader til enslig mor eller far har alltid hatt vilkår om sivilstatus for å få rett til ytelser. Det fremgår av folketrygdloven § 15-4 at rett til stønad er avhengig av at søkeren enten er ugift, separert eller skilt. Stønader kan innvilges ved faktisk separasjon, men da er det et krav at det er reist sak om separasjons- eller skilsmissesak. Etter at sak er reist, må det i tillegg gå seks måneder før stønaden kan innvilges. Det har hele tiden vært en forutsetning at hensikten med separasjons- eller skilsmissesaken er at ekteskapet reelt og formelt skal oppløses.

I § 15-4 andre ledd d) er det en mulighet for å få rett til stønad etter ett års faktisk separasjon uten at separasjons- eller skilsmissesak er reist, men da er det et vilkår at spesielle forhold har gjort det vanskelig å reise sak. Som hovedregel vil det være mulig å reise sak, også om ektefellen har forsvunnet. Bestemmelsen tolkes derfor strengt. Bestemmelsen omfatter ikke tilfelle der det ikke foreligger en hensikt om å oppløse ekteskapet. Det gis ikke stønad etter denne bestemmelsen ved faktisk separasjon på grunn av at ektefellene av ulike årsaker bor hver for seg, om ektefellen er i utlandet eller soner fengselsstraff eller om det er religiøse, eventuelt kulturelle oppfatninger som gjør at man ikke søker om separasjon/skilsmisse.

Vilkår om sivilstatus bidrar til å bekrefte at stønadsmottakeren reelt er enslig. Vilkåret bør være tydelig utformet for å motvirke mulige misbrukssituasjoner. Jeg mener det er et rimelig krav for rett til stønad at stønadsmottakeren både faktisk og rettslig er enslig mor eller far.

SPØRSMÅL NR. 521**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 12. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for provenyeffekten av innføringen av uførereformen, sammenlignet med provenyeffekten som ble skissert i Prop. 130 L

(2010-2011) Endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre), og dersom den har endret seg, kan statsråden begrunne hovedårsakene til det?»

Svar:

Beregningsreglene for ny uføretrygd innebærer en vesentlig økning i brutto ytelser fra 2015 som en følge av endringer i skattereglene. Samtidig vil de nye beregningsreglene i gjennomsnitt gi en noe høyere ytelse etter skatt for nye tilfeller enn tidligere uførepensjon.

I Prop. 130 L (2010-2011) ble anslagene for de økonomiske virkningene av ny uføretrygd sammenliknet med en videreføring av tidligere uførepensjon. Det ble anslått at brutto utgifter til uføretrygd ville øke med om lag 15 prosent, eller om lag 8,5 mrd. 2011-kroner, i 2015, jf. også tabell 13.1. Usikkerheten i anslagene ble tydelig påpekt. Gjennomsnittlig uføretrygd etter skatt ble anslått til å øke med om lag 3 prosent for nye mottakere av uføretrygd sammenliknet med tidligere uførepensjon, men effekten i 2015 ble antatt å være relativt liten fordi antall nye mottakere i 2015 ble antatt å være relativt lavt (om

lag 50 mill. 2011-kroner).¹ Det ble i disse beregningene lagt til grunn at konverteringen av eksisterende uførepensjoner til ny uføretrygd fra 2015 ville være om lag provenynøytral, dvs. at økt ytelse motsvares av økt skatt. I beregningene ble det kun sett på uføretelsen som sådan, dvs. at en så bort fra effekten av endret skattlegging på andre inntekter og fradrag utover standardfradrag.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gjort nye beregninger av brutto økte utgifter for 2015, basert på siste tilgjengelige prognose og statistikk. Tabellen nedenfor viser endringer i forhold til bruttoanslagene i Prop. 130 L (2010-2011).

¹ Netto merutgifter til uføretrygd ble anslått å øke til om lag 1 mrd. kroner i 2025 og reduseres igjen til om lag 0,5 mrd. kroner i 2050 (bl.a. som følge av utfasing av etterlattefordeler). På den annen side ble det anslått en besparelse på lang sikt som følge av endringene i avkortingsreglene mot arbeidsinntekt, blant annet fordi flere vil kombinere arbeid og uføretrygd.

Antall uføre, bruttoutgifter og gjennomsnittlig uføreytelse i 2015 ved en videreføring av tidligere uførepensjon og innføring av ny uføreordning. Sammenligning av anslag i Prop. 130 L og nye anslag.

Anslag	Videreføring av tidligere uførepensjon			Ny uføreordning		Utgiftsvekst som følge av reformen	
	Antall uføre (tall i 1000)	Utgifter, mrd. kroner	Snitt uførepensjon, 1000 kroner	Utgifter, mrd. kroner	Snitt uføretrygd, 1000 kroner	Mrd. kr	Prosent
a) Prop. 130 L	309,7	56,4	182,4	64,9	209,8	8,5	15,0
b) Prop. 130 L omregnet til gjeldende grunnbeløp 1)	309,7	64,6	208,9	74,3	240,3	9,7	15,0
c) Anslag per 26.1.2015 2)	312,3	65,1	208,6	75,7	242,4	10,6	16,2

1. Omregnet anslag fra Prop. 130L fra G=77.149 (2011) til gjeldende G for 2015 =88.370 kroner
2. Direktoratets seneste vurderinger i forhold økonomiske effekten av ny uføretrygd per januar 2015, basert på opplysninger fram til 31.12.2014. Alle beløpsstørrelser inkl. barnetillegg.

De siste anslagene viser en økning i brutto utgiftene til ny uføretrygd med 0,9 mrd. kroner i 2015 sammenliknet med anslagene i Prop. 130 L. Dette tilsvarer en forskjell på 1,2 prosentpoeng. De opprinnelige beregningene for ny uføretrygd var basert på skatteopplysninger og selvangivelsesdata fra 2008. Virkningen av skatteomleggingen ble beregnet av Statistisk Sentralbyrå, og basert på skattereglene for 2011. Det ble i Prop. 130 L lagt til grunn at den nye uføretrygden ville medføre en vekst på 15 prosent i 2015 i gjennomsnittlig bruttoytelse og i bruttoutgifter. I forbindelse med endelig konvertering av personer med løpende uførepensjon pr. 31.12.2014 ble det utarbeidet en sjablongmessig konverteringstabell for omregning av uførepensjonen. Som følge av endrede skatteregler i perioden 2011-2014, er konverteringstabel-

len blitt endret/tilpasset gjeldende regler for skatt og avgifter. Disse endringene antas å kunne forklare en sterkere bruttovekst i utgiftene til ny uføretrygd i 2015 enn tidligere forutsatt. Videre er anslaget for antallet nye uføretrygdde gjennom 2015 nå høyere enn det som lå til grunn i 2011. Dette vil også kunne forklare noe av veksten i brutto utgifter, ettersom gjennomsnittlig ytelsesnivå for nye uføretrygdde etter 2015 vil være høyere enn nivået på tidligere uførepensjon. Dette er en konsekvens av omleggingen av beregningsreglene, som også forklarer de anslåtte merutgiftene framover. Departementet har på det nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å foreta nye beregninger av nettoeffektene av uførereformen. Det har heller ikke vært mulig å foreta nye beregninger av bruttoeffekten i 2050.

SPØRSMÅL NR. 522**Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 12. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Viser til tidligere spørsmål om traumetilbudet i Nord-Norge etter nedleggelsen av traumeenheten i Bodø. Det kommer stadig meldinger om at behandlingstilbudet til denne gruppen ikke er like godt som man kunne få inntrykk av når statsråden informerte Stortinget om at det ble 'erstattet av andre tilbud'.

Kan statsråden redegjøre for hvilke, konkrete behandlingstilbud som erstatter kapasiteten som forsvant med nedleggelsen av traumeenheten, og garantere at ingen som ville fått behandling tidligere nå ikke får det?»

Svar:

I mitt svar av 22.10.14 på representanten Lysbakkens skriftlige spørsmål om alvorlig syke traumepasienter i Nord-Norge får god nok helsehjelp, viste jeg til at disse pasientene nå får tilbud både ved distriktspsykiatrisk senter og på sykehusnivå. Ifølge Helse Nord er dette i tråd med anbefalinger fra fagrådet i regionen og med det som er kunnskapsbasert praksis i Norge og Skandinavia for øvrig. Som det videre fremgår av svarbrevet har Salten DPS fått overført personell med kompetanse på området fra den avviklede traumeenheten i Bodø, og dette DPSet har nå et differensiert behandlingstilbud med både døgn-, dagbehandling og gruppeterapi. To andre viktige poenger jeg vil gjenta her er for det første at traumelidelser synes å være økende i samfunnet, og det er stor faglig enighet om at hyppig forekommende tjenester så langt det er mulig og faglig forsvarlig bør gis nært folks hjemmemiljø slik at de kan settes i stand til å mestre livet sitt i lokalmiljøet. For det andre opplyser Helse Nord å ha stilt betydelige midler og mobilisering av kompetanse til disposisjon for å sikre pasientene i Helse Nord et likeverdig og forsvarlig tilbud.

Helse Nord RHF opplyser videre at foretaket har kartlagt traumekompetansen og behandlingstilbudet for traumepasienter i de lokale helseforetakene. På bakgrunn av tilbakemeldingene, er det foretakets vurdering at pasienter med traumelidelser i Helse Nord får et godt og differensiert tjenestetilbud. Tilbudet er ulikt organisert, men er erfarings- og kunnskapsbasert, og tilpasset lokale variasjoner. I tillegg har Viken Senter døgntilbud for behandling av traume, som også kan benyttes i tilfeller der poliklinisk behandling ikke er tilstrekkelig.

Traumeenheten ved Nordlandssykehuset (NLSH) i Bodø hadde ikke en regional funksjon for traumebehandling i Nord-Norge. Basert på den na-

sjonale føringen om at det er DPS som skal være veien inn og ut av spesialisthelsetjenesten, har Nordlandssykehuset, i tråd med styrets beslutning i april 2014, bygget opp et av sine DPS for å kunne gi et faglig og differensiert behandlingstilbud til denne pasientgruppen.

Med bakgrunn i styrets vedtak 29.04.2014 arrangerer Helse Nord RHF en regional konferanse om traumer 18. og 19. februar. Konferansen arrangeres i samarbeid med brukerorganisasjonene, Viken Senter, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og helseforetakene. På denne konferansen vil brukernes erfaringer og situasjon bli viet stor oppmerksomhet. Tre brukere vil presentere sine erfaringer fra møte med spesialisthelsetjenesten.

Etter det jeg får opplyst vil helseforetakene og Viken senter presentere sitt tilbud for traumepasienter på konferansen. Sistnevnte vil bl.a. presentere sitt arbeid med pasienter med komplekse utviklings- og relasjonstraumer. I tillegg vil RVTS holde innlegg om traumeforståelse i et behandlings- og samfunnsmessig perspektiv. Konferansen har allerede over 60 påmeldte og det har vært stor interesse fra alle helseforetak. Deltakerne representerer både døgntilbud og poliklinikk. I tillegg ønsker ledere å delta, noe som er positivt for den videre satsing i det enkelte DPS. I følge Helse Nord viser oppslutningen om konferansen at problemstillingen og fagområdet tas på alvor og prioriteres.

Helse Nord fremhever at foretaket gjennom denne regionale konferansen vil bidra til økt fokus på fagfeltet og trekke fram brukernes erfaringer som ledd i å gjøre behandlingstilbudet enda bedre. Videre skal konferansen bidra til å danne grunnlag for høstens kompetanseprogram som vil tilbys helseforetakene i regi av RVTS. Kompetanseprogrammet skal presenteres på konferansen og være klart til høsten. Programmet vil bli pilotert senest 1. juni. Programmet vil bestå av ulike moduler og vil bli tilpasset den enkeltes kompetansegrunnlag, enten man er tilknyttet miljøpersonalet eller behandlergruppen. Programmet vil gjennomføres gjennom e-læring, samlinger og veiledning. Parallelt med utarbeidelse av e-læringsprogram skal det også rekrutteres veileder i det enkelte DPS. I tillegg til denne regionale satsingen gjennomføres det også kompetanseheving i alle helseforetakene, der det tas utgangspunkt i kunnskapsbasert praksis.

Etter min vurdering viser Helse Nord gjennom overnevnte at foretaket jobber aktivt, målrettet og

bredt med å heve bevisstheten og kompetansen om traumeproblematikk og traumebehandling i hele regionen. Jeg er spesielt glad for at brukernes erfaring vil få en sentral plass både i konferansen og i den videre utviklingen av behandlingstilbudet i regionen.

For å lykkes med å etablere gode helsetilbud der pasienten er i sentrum, er det avgjørende med et nært samarbeid mellom fag- og brukerfeltet. Jeg mener satsningen i Helse Nord vitner om at denne ambisjonen holdes høyt i foretakets prioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 523

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 6. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Uavhengig forskningsbasert kunnskap er avgjørende for en god offentlig helsedebatt og politikkutviklinga på feltet. Vi har mottatt bekymringer fra sektoren om at man frykter at Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) står i fare for å avvikles som selvstendig institutt, og flyttes inn under Folkehelseinstituttet.

Hvordan vil statsråden sikre at den viktige, uavhengige forskningsbaserte stemmen SIRUS har videreføres?»

Svar:

I regjeringsplattformen sier vi at vi skal ha en gjennomgang av strukturen i departementene og direktoratene med sikte på forenkling, avbyråkratisering og en mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor iverksatt tre prosjekter for å gjennomgå organiseringen av helseforvaltningen; organisering av underliggende etater, organisering på IKT-området og en gjennomgang med sikte på å avdekke gråsoner og dobbeltarbeid mellom etatene. Målet er å vurdere mulighetene for effektivisering og faglige synergier. På flere fagområder er det argumenter både for og mot endring av organiseringen. Dette gjelder også for rusmiddelområdet. Utredningen skal være ferdig i løpet av februar, og jeg vil avvente anbefalingen der før jeg tar stilling til eventuell sammenslåing av fagmiljøer. Eventuelle endringer vil bli gjennomført i dialog med berørte etater.

SPØRSMÅL NR. 524

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 11. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at pasienter får god informasjon og tilpasset reise ved transport til medisinsk behandling, og hvordan jobber regjeringen for å bedre dekningen for pasienter som har store kostnader med lang reisevei og overnatting?»

BEGRUNNELSE:

Avisa Finnmarken har satt søkelys på at enkelte pasienter blir tilbudt uhensiktsmessig transport som blir en tilleggsbelastning for syke pasienter. I tillegg kommer det frem at mange ikke vet hvordan de skal gå frem for å få reise tilpasset sine medisinske behov. Samtidig har regjeringen svekket dekningen av oppholdskostnader ved lange reiser sammenlignet med Stoltenberg II sitt budsjettforslag for 2014, og enkelte pasienthotell har økt sine priser kraftig.

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 gir pasienter rett til dekning av nødvendige utgifter når pasienter må reise for å motta helsetjenester. Rettigheten utdypes i syketransportforskriften. Pasienten har rett til dekning av utgifter tilsvarende billigste reisemåte med rutegående transportmiddel, med mindre pasientens helsetilstand gjør det nødvendig å bruke et dyrere transportmiddel, eller rutegående transport ikke er tilgjengelig på strekningen. Dersom pasientens helsetilstand ikke tillater bruk av rutegående transportmiddel, må dette dokumenteres av behandler. Behandler utsteder da rekvisisjon på medisinsk grunnlag for bruk av annet transportmiddel for pasienten. Behandler er ansvarlig for å informere om og rekvirere tilpasset transportmiddel til pasientens helsetilstand.

Pasientreisekontorene er ikke kjent med pasientens diagnose. Dersom pasienten henvender seg til pasientreisekontoret og ikke har rekvisisjon til reisen fra sin behandler, tilpasser pasientreisekontoret reisen til pasientens beste, innenfor de rammene de må forholde seg til. Dersom det ikke finnes rutegående transport på strekningen, kan pasientreisekontoret for eksempel bestille drosje.

Jeg må selvsagt erkjenne at Nord-Norge har noen særskilte geografiske utfordringer når det gjelder avstander og reiser for pasienter. Jeg tror imidlertid at helseforetakene i regionen er oppmerksomme på disse utfordringene, og at de tas med i deres betraktning knyttet til organiseringen av det totale pasienttilbudet. Det er helseforetakene som må balansere bruk av sine ressurser mellom pasientreiser og behandlings-

tilbud, slik at det totale tjenestetilbud til innbyggerne blir både faglig godt og effektivt. Samtidig er det selvfølgelig viktig at helseforetakene informerer pasientene om hvilke rettigheter de har og behovet for at en må ha en særskilt medisinsk vurdering for å få rekvisisjon på særlig tilrettelagt transport. Det er dessuten viktig at pasienter gir tilbakemelding til pasientreisekontorene dersom de har forslag til forbedringer av pasientreisetilbudet, og selvfølgelig også benytter adgangen til å påklage vedtak til fylkesmannen dersom de er uenige i avgjørelsen om refusjon av utgifter m.v.

Pasienter som har rett til å få dekket utgifter ved reise, har også rett til godtgjørelse ved overnatting dersom dette er nødvendig under reisen, for eksempel på grunn av lang reisevei. Det er Stortinget som årlig fastsetter sats for overnatting, og i 2015 er satsen inntil 520 kroner per døgn. Dette gjelder uavhengig av om en benytter pasienthotell eller annet overnattingstilbud.

Jeg er opptatt av at helsevesenet gjennomfører tiltak for forenkling og fornying, og at vi gjør det for å forenkle pasientens kontakt med helsevesenet. Dette gjelder selvsagt også for pasientreiseområdet. Vi planlegger nå for eksempel en forenkling av refusjonsordningen ved transport til og fra behandling, slik at en blant annet kan få mer standardiserte satser og færre dokumentasjonskrav. Det legges også opp til at en kan etablere en elektronisk løsning for søknad om refusjon til pasienter på helsenorge.no. Forslag om forenkling av refusjonsordningen legges etter planen frem for Stortinget våren 2015.

SPØRSMÅL NR. 525

Innlevert 30. januar 2015 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 9. februar 2015 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Meiner statsministeren det er i tråd med embetsmannseden at eit regjeringsmedlem, i rolla som partileiar, seier seg villig å bryte menneskerettane?»

GRUNNGJEVING:

Finansminister Siv Jensen uttalte til TV2 i 2009 at ho «i ytterste konsekvens» er villig til å bryte menneskerettane, konkret for å setje ein borgar i forva-

ring. Dette synet stadfesta finansministeren overfor TV2 16. januar.

Når eit regjeringsmedlem tiltrer, må vedkomande etter Grunnlova § 21 sverge eid. Eiden finansministeren har sverga lyd som følgjer:

«Jeg, finansminister Siv Jensen, lover og sverger, å vise Konstitusjonen og Kongen lydighet og troskap, så sant hjelpe meg Gud den Allmechtige og Allvitende».

Ein del av Grunnlova («Konstitusjonen») er truska-
pen til internasjonale menneskerettar. Dette vert stad-
festa i både §§ 2 og 92. Sistnemnde paragraf lyd som
følgjer:

«Statens myndigheter skal respektere og sikre
menneskerettighetene slik de er nedfelt i denne
grunnlov og i for Norge bindende traktater om men-
neskerettigheter.»

Det finansministeren har uttalt til TV2 står i skarp
kontrast til innhaldet i Grunnlova ho har sverga tru-
skap til. På spørsmål frå representanten Audun Lys-
bakken i spørjetimen 28. januar uttalte finansmi-
nisterens at ho i den aktuelle saka hadde uttalt seg som
partileiar. Spørsmålet er då om embetsmannseiden
om å vise 'Konstitusjonen [...] troskap' berre gjeld når
vedkomande opptre i embetsrolla, og om dette i det

heile er mogleg å skilje når det er tale om ein partilei-
ar som også er visestatsminister.

Eg ber statsministeren klargjere om det er i tråd
med embetsmannseiden at medlemmar i regjeringa
uttalar at dei er villige til å bryte menneskerettane, og
dermed også den norske Grunnlova.

Svar:

Etter Grunnloven § 21 skal embetsmenn avlegge em-
betsed eller embedsforsikring. Alle regjeringens
medlemmer har i tråd med dette avlagt ed eller for-
sikring da de ble utnevnt i statsråd. Statsråd Jensen
avla ed 16. oktober 2013.

Regjeringen og statsrådene legger Grunnloven
og norsk lov, herunder menneskerettsloven, til grunn
for sitt arbeide.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 2. februar 2015 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 9. februar 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Åpenhet og gjennomsiktighet er nødvendige forut-
setninger i arbeidet mot korrupsjon, skatteunndragel-
ser og annen økonomisk kriminalitet. Brønnøysund-
registrene har foreslått å begrense tilgang til og bruk
av opplysninger om eierskap.

Kan næringsministeren bekrefte at det i Norge
skal være en åpent tilgjengelig aksjebok, der både ul-
timat eier og børsnotert selskap er søkbart, og hvilken
prosess legger statsråden opp til for å innhente rele-
vant og nødvendig informasjon i saken før endelig
beslutning treffes?»

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet ba Brønnøysund-
registrene utrede hvordan Stortingets vedtak om opp-
rettelsen av et digitalt offentlig tilgjengelig eierregis-
tert kan gjennomføres. Rapporten fra Brønnøysund-
registrene anbefaler begrensninger i offentlighetens
tilgang til og bruk av slike opplysninger.

Innsynsrett og ytringsfrihet er under press i man-
ge land. Åpenhet om eierskap er blant annet viktig for
å sikre reell konkurranse, for å ha kjennskap om
hvem en handler med, for kjennskap til beslutnings-
takeres egeninteresser og som verktøy for å motar-
beide ulovligheter. Erfaring viser at avsløringer om
kritikkverdige forhold ofte kommer etter tips fra in-

formerte enkeltpersoner eller organisasjoner. Det er
derfor avgjørende at denne informasjonen ikke be-
grenses til utvalgte grupper.

Åpenhet om eierskap er satt på dagsorden inter-
nasjonalt, blant annet av G20 og EU. Financial Acti-
on Task Force (FATF) har kritisert Norge, blant an-
net fordi data om aksjonærer er uverifiserte, ikke
oppdaterte, og mangelfulle.

Svar:

Stortinget har bedt regjeringen om å etablere en of-
fentlig løsning med informasjon om eiere av aksje-
selskaper som sikrer større åpenhet, med etablering i
løpet av 2015. Stortingets anmodningsvedtak følges
opp av Nærings- og fiskeridepartementet i samråd
med Finansdepartementet. Som et ledd i oppfølgin-
gen har Brønnøysundregistrene utarbeidet rapporten
«Elektronisk aksjeeierbok i Altinn». Rapporten er nå
til vurdering i departementet.

Regjeringen har foreløpig ikke besluttet hvilken
løsning som skal etableres for å følge opp Stortingets
anmodningsvedtak. Rapporten «Elektronisk aksjeei-
erbok i Altinn» skisserer én mulig løsning.

Hovedmålet med arbeidet er å få på plass en løs-
ning som sikrer økt åpenhet om hvem som er eiere av
aksjeselskaper. Samtidig mener jeg at man ved valg av
løsninger også må sikre at hensynet til personvern iva-

retas på en god måte. Avveiningen mellom åpenhets- og personvern hensyn er blant de temaene jeg vil vurdere nærmere i det videre arbeidet med å få på plass en løsning i tråd med Stortingets anmodningsvedtak.

Opplysninger i aksjeeierboken er etter gjeldende regelverk offentlig. Enhver kan kreve å få utskrift av

aksjeeierboken fra selskapet. Jeg vil understreke at forslagene i Brønnøysundregistrenes utredning ikke innebærer noen innstramming. Tvert imot er det forslag i rapporten som vil kunne gjøre det vesentlig enklere å skaffe opplysninger om aksjeeiere.

SPØRSMÅL NR. 527

Innlevert 2. februar 2015 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 10. februar 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Torsdag 29. januar ble store deler av Troms og Finnmark mørklagt i flere timer som følge av en feil i kraftnettet. Feilen ble relativt raskt reparert. Likefullt ble situasjonen i de mørklagte områdene raskt vanskelig. Mange husstander har bare elektrisk oppvarming, og flere steder var også det mobile nødnett ute av drift.

Hvordan vil statsråden sikre kraftforsyningen i nord mot slike alvorlige hendelser, både med tanke på kortsiktige tiltak og når det gjelder videreføring av linjenettet når Ofoten-Balsfjord står ferdig i 2017?»

Svar:

Avbruddet i kraftforsyningen som oppstod torsdag 29. januar i Nord-Norge berørte mange mennesker i Troms og Finnmark, og påvirket næringsvirksomhet og dagligliv på negativ måte. Det er derfor naturlig at Statnett, som systemansvarlig og netteier, nå går gjennom denne hendelsen og evaluerer det som skjedde. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), som tilsynsmyndighet, vil også følge opp hendelsen og Statnetts håndtering.

Det stilles høye krav til beredskap i kraftforsyningen gjennom forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (beredskapsforskriften). Ved utfall er det også krav etter forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet om at gjenoppretting skal skje uten ugrunnet opphold.

Regjeringen prioriterer en sikker energiforsyning. Det legger vi grunnlaget for gjennom bygging av tilstrekkelig nettkapasitet. Et godt utbygd nett vil i tillegg legge til rette for mer fornybar kraftproduksjon og gi grunnlag for fortsatt verdiskapning i industri og næringsliv. Dette er også viktige mål i Sundvol-den-erklæringen.

Jeg viser videre til Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2011-2012) «Vi bygger Norge – om utbygging av strømmettet» hvor politikken for utbygging av strømmettet ble gjennomgått. I meldingen ble det blant annet redegjort for behovet for involvering av berørte parter og interessenter i store kraftledningsaker.

Det er stort behov for å øke sentralnettskapasiteten i Nord-Norge, både for å bedre forsyningssikkerheten og legge til rette for økt forbruk og ny fornybar kraftproduksjon i landsdelen. Dette er bakgrunnen for at Statnett i mai 2009 søkte om konsesjon til å bygge en ny sentralnettslinje fra Ofoten, via Balsfjord og Skaidi, til Hammerfest. NVE fattet konsesjonsvedtak for hele forbindelsen i mai 2012 og vedtaket ble påklaget til Olje- og energidepartementet.

I august 2013 fattet Olje- og energidepartementet endelig konsesjonsvedtak for delstrekningen fra Ofoten til Balsfjord. Statnett er allerede godt i gang med byggingen av denne forbindelsen, som er svært viktig for å bedre forsyningssikkerheten i hele Nord-Norge. Videreføringen fra Balsfjord via Skaidi til Hammerfest er til klagebehandling i Olje- og energidepartementet og har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 528**Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 18. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvilke grupper mennesker er disse 600 000 statsråden og representanter for regjeringspartiene viser til, hva slags stønader går de på i dag, og hvordan fordeles de seg på aldersgrupper?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden og representanter for regjeringspartiene bruker i den offentlige debatten om endringsforslagene til arbeidsmiljøloven argumentet om at 600 000/650 000 mennesker står utenfor arbeidslivet men vil inn. Senest i politisk kvarter på NRK 02.02.2015 ble dette tallet nevnt.

Svar:

Tall fra NAV viser at i 2013 var det 641 000 mottakere fordelt på ulike stønader; dagpenger (53 685), sykepenger (115 689), arbeidsavklaringspenger (165 903) og uføretrygd (305 886). I tillegg til disse er det også en del som mottar økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsstønad eller ikke er registrert. Det er blant annet en del ungdom som ikke er registrert og strever med å komme inn i lønnet arbeid. Blant innvandrere

kvinner er det mange som ikke er registrert som arbeidssøkere, men som kan være aktuelle for arbeidsmarkedet. For eldre arbeidstakere som blir ledige, kan valget ofte være pensjon framfor å fortsette å søke arbeid. Det finnes med andre ord ikke helt eksakte tall for gruppen som står utenfor og vil inn i arbeid. Tallet på 600 000 er et anslag basert på tall fra registrene til NAV.

I Regjeringen Stoltenberg II sin stortingsmelding «Flere i arbeid» henvises det til et tilsvarende antall, i overkant av 600 000, mottakere av helserelaterte ytelser (St.meld.46 (2012-2013:33)). Det har ikke skjedd noen omdefinering eller store endringer i fordelingen av antallet personer mellom de ulike stønadsgruppene siden den gang, men løsningene er nye og mer målrettet.

Som en annen indikasjon på utenforskapet kan man også se på tall for tapte årsverk. Tall for tapte årsverk i 2013 etter status på arbeidsmarkedet fordeler seg slik: uførepensjon (276 178), nedsatt arbeidsevne (141 178), sykefravær (104 333), helt arbeidsledig (68 334), delvis arbeidsledig (13 385) og arbeidssøker på tiltak (16 025). Aldersfordelingen er vist i tabell 1.

Tabell 1: Tapte årsverk pga. dårlig helse eller mangel på ordinært arbeid, etter alder. Prosent av befolkningen. 2013.

	<i>Uførepensjon</i>	<i>Nedsatt arbeidsevne</i>	<i>Sykefravær</i>	<i>Helt arbeidsledig</i>	<i>Delvis ledig</i>	<i>Arbeidssøkere på tiltak</i>
16-19 år	0,4	0,8	0,3	0,8	0,1	0,7
20-24 år	1,2	4,4	1,6	3,0	0,4	0,9
25-29 år	1,5	4,9	2,9	3,3	0,5	0,7
30-39 år	2,6	5,7	3,6	2,8	0,5	0,6
40-49 år	6,4	6,4	3,7	1,8	0,5	0,4
50-61 år	15,7	5,6	3,8	1,2	Minimalt	Minimalt
62-67 år	26,6	2,4	2,0	0,7	Minimalt	Minimalt

Kilde: Arbeid & Velferd 2014-1, NAV

SPØRSMÅL NR. 529**Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 10. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet at forslag til endringer i loven om helligdager og helligdagsfred om kort tid blir sendt på bred høring, og at regjeringen ønsker å fremme lovforslag for å åpne for søndagsåpne butikker.

Hvordan vurderer kulturministeren konsekvensene for folks opplevelse av søndagen som en annerledes dag, dersom søndagene åpnes for vanlig handel?»

BEGRUNNELSE:

Det er i debatten om hvorvidt søndagene skal åpnes for vanlig handel blitt hevdet av mange at søndagen har en selvstendig verdi i kraft av å være en felles hviledag i samfunnsrytmen. Det hevdes at søndagen er en dag fellesskapet opplever hvilepuls, og at en regulering av søndagshandelen vil endre dette i vesentlig grad. Det er naturlig å få kulturministerens vurdering av om disse verdiene har betydning og om statsråden oppfatter at de trues dersom søndagene åpnes for vanlig handel.

Svar:

I spørsmålet sies det at regjeringen ønsker å fremme lovforslag for å «åpne for søndagsåpne butikker». Jeg vil presisere at det allerede i dag er mange unntak fra dagens påbud om søndagsstengte butikker, og åpne butikker på søndager er derfor ikke noe nytt. Lovforslaget som regjeringen har varslet vil bli sendt på høring, må sees på bakgrunn av dette.

Regjeringens utgangspunkt er at tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverket til å regulere butikkenes åpningstider, også på søndager. Butikkene bør selv få ta stilling til om de skal tilby søndagsåpent, og forbrukerne bør selv få avgjøre når de ønsker å handle. Vi har tillit til at de næringsdrivende og for-

brukerne tar gode valg. Vi mener også at det gjeldende regelverket bør forenkles, blant annet fordi det gir ulike konkurransevilkår for de næringsdrivende. Dagens påbud om søndagsstengte butikker har, som nevnt, mange unntak. En rekke butikker, slik som mindre dagligvarebutikker, hagesentre og ikke minst utsalgsstedene på alle de typiske turiststedene, har allerede søndagsåpent.

Regjeringen har varslet at det vil bli sendt på høring et forslag om å bygge ned lovreguleringen av butikkenes åpningstider, slik at det blir tillatt for butikker å ha åpent på vanlige søndager. Samtidig har vi varslet at forslaget vil innebære at noen særskilte dager fortsatt skal skjermes.

Søndagen som en annerledes dag, der flere personer, familier, grupper mv. kan ha fri samtidig og sammen, har lang tradisjon. Behovet for en veksling mellom dag og natt, aktivitet og søvn, arbeid og hvile er viktig for alle. Hvilke konsekvenser regjeringens forslag om deregulering av butikkenes åpningstider vil få for folks opplevelse av søndagen som en annerledes dag, er det vanskelig å si noe sikkert om nå. Både de næringsdrivende og forbrukerne vil få større valgfrihet, men denne friheten behøver ikke å endre den enkeltes prioriteringer og tidsbruk.

Arbeidsmiljøloven har grenser for søndagsarbeid for de som må arbeide på søndager. Hvordan hensynet til tilrettelegging av fritiden for arbeidstakere skal ivaretas, mener jeg best kan løses innenfor rammene i arbeidsmiljølovgivningen.

Jeg legger vekt på at høringsrunden vil bidra til å opplyse saken ut i fra forskjellige hensyn, også forslagenes betydning for søndagen som annerledes dag i uken, og jeg vil vurdere hvordan de ulike hensynene i saken skal vektlegges på bakgrunn av høringsuttalelsene.

SPØRSMÅL NR. 530**Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 9. februar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet at forslag til endringer i loven om helligdager og helligdagsfred om kort tid blir sendt på bred høring, og at regjeringen ønsker å fremme lovforslag for å åpne for søndagsåpne butikker.

Hvordan vurderer klima- og miljøministeren konsekvensene vil være for klimautslipp fra oppvarming og persontransport, dersom søndagene åpnes for vanlig handel?»

BEGRUNNELSE:

En rapport som selskapet Damvad har utarbeidet for Handelens samarbeidsutvalg (HSU) beregner at klimautslippene vil øke med 4,6 prosent om søndagene åpnes for vanlig handel. Ifølge Vårt Land, 22. januar 2015, tilsier rapporten at effekten av å innføre 10 000 elbiler blir spist opp.

Rapporten fra Damvad beregner blant annet at:

Transport av ansatte vil øke med 10 prosent.

Energiforbruk (bl.a. til oppvarming) anslås øket med 10,6 prosent.

Utslippene av klimagasser kan øke med 21 350 tonn CO₂-ekvivalenter, som altså tilsvarer 4,6 prosent.

Analyseselskapet sammenligner utslippene med at '97 passasjerfly flyr jorda rundt én gang' – eller at en '3,5 mil lang konvoi av 1 814 lastebiler kjører en runde rundt jorda'. Oppvarming og persontransport er utfordringen. Varelevering til supermarkedene vil

trolig helst dreie seg om bakverk og enkelte ferskvarer, noe som ikke forverrer klimautslippene særlig.

Svar:

Det følger av regjeringens politiske plattform (Sundvolden-erklæringen) at regjeringen vil tillate butikker å holde åpent på søndager. En endring av lovverket vil ikke nødvendigvis føre til at alle butikker faktisk og umiddelbart velger å holde åpent på søndager. Det er en av grunnene til at det er vanskelig å anslå de samlede konsekvensene av den foreslåtte dereguleringen. Det skal nå gjennomføres en bred høringsprosess hvor fordeler og ulemper ved en endring av lovverket vil bli nærmere belyst. Norge skal omstilles til et lavutslippssamfunn innen 2050. Det grønne skiftet som nå pågår vil få konsekvenser for mange samfunnsområder. Som Klima- og miljøminister er jeg svært opptatt av at klimaeffekten ved ulike samfunnsbeslutninger blir vurdert og vektet. I en del tilfeller – som her – kan klimaeffekten være vanskelig å anslå i forkant, fordi man ikke vet hvordan markedet vil reagere på en deregulering og fordi det er usikkert hvordan en endring av åpningstidene vil påvirke det samlede handels- og transportmønsteret. Jeg er kjent med rapporten til selskapet Damvad og deres anslag over hvilken utslippseffekt som kan påregnes. Flere aktører har allerede kommet med synspunkter på klimaeffekten av den foreslåtte dereguleringen, og jeg regner med at dette er noe som vil bli ytterligere utdypet i den kommende høringsprosessen.

SPØRSMÅL NR. 531**Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 11. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i denne uheldige dobbeltrolle som private aktører har fått i barnevernet som både utreder og tilbyder?»

BEGRUNNELSE:

På nyhetene i NRK 2. februar 2015 fikk vi en beskrivelse av hvordan private aktører utredet saker for barnevernet, og gir råd i barnevernssaker i flere kommuner. Begrunnelsen de da var kapasitet og kompetanse. De sammen aktører gir også tilbud om institusjonsplasser og fosterhjem. Det er betenkelig at det er

sammen aktører som tilbyr kommunene plasser ved omsorgsovertakelse. Dette er en uheldig dobbeltrolle en kan stille spørsmål ved.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at vi har lang tradisjon for å benytte private aktører i barnevernet. De private aktørene er en viktig bidragsyter på barnevernfeltet, og benyttes for eksempel i forbindelse med gjennomføring av undersøkelser. Jeg mener det er klart at det kommunale barnevernet har anledning til å benytte private for å utføre visse oppgaver. Samtidig ser jeg at kommunene må ha et bevisst forhold til bruk av private, blant annet for å unngå uheldige dobbeltroller og for å sikre klare ansvarsforhold.

Barneverntjenesten skal utføre det daglige løpende arbeid, herunder gi råd og veiledning, treffe vedtak i henhold til loven, forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp vedtak.

Dersom en kommune benytter seg av private, er det en forutsetning at barneverntjenesten både faglig, reelt og formelt har det fulle ansvaret. Kommunens barneverntjeneste er forpliktet til å forbeholde seg fulle styringsmuligheter. Dette innebærer blant annet at lederen for barneverntjenesten er forpliktet til å utøve aktiv styring og ledelse av de private konsulentene, og at disse er underlagt instruksjonsmyndighet. Konsulentene vil også omfattes av kommunens internkontroll og fylkesmannens tilsyn med at kommunen utfører sine lovpålagte oppgaver. Det er også en grunnleggende forutsetning at all bruk av private må

skje innenfor faglig forsvarlige rammer, og at private som utfører oppgaver etter barnevernloven for barneverntjenesten må følge de kravene som følger av barnevernloven.

Spørsmål om bruk av eksterne aktører i barnevernet har blitt reist for departementet flere ganger tidligere. Som vist ovenfor mener jeg det er klart at kommunen har adgang til å benytte private konsulenter ved behov. Samtidig ser jeg at bruken av private aktører i barnevernets arbeid reiser enkelte dilemmaer, blant annet med tanke på mulige dobbeltroller.

Det er viktig at kommunene har klare rutiner som sikrer at de private konsulentene blir styrt og ledet av kommunens barneverntjeneste når de utfører oppgaver på kommunens vegne. Dette ansvaret ligger til kommunen i dag.

På denne bakgrunn mener jeg at det i forbindelse med arbeidet med kommende strukturendringer i barnevernet er grunn til å se nærmere på noen problemstillinger knyttet til bruk av private i det kommunale barnevernet og hvilke utfordringer dette gir. Jeg vil også innhente fylkesmennenes vurderinger og erfaringer knyttet til kommunens bruk av private aktører i barnevernet.

Jeg viser for øvrig til at styrkingen av det kommunale barnevernet gjennom 900 øremerkede stillinger de siste årene gir kommunen økte ressurser og kapasitet. Kommunereformen vil også gjennom sammenslåing av kommuner gi større fagmiljøer og dermed kunne bidra til at flere kommuner selv har den faglige kompetansen som er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 11. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Ifølge Dagsrevyen 2. februar 2015 har NRK gjennomført en undersøkelse som viser at over halvparten av norske kommuner benytter seg av eksterne aktører i barnevernsundersøkelser.

Hvordan ser statsråden på denne praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK bruker de kommunale barnevernstjenestene private aktører til å gjennomføre undersøkelser. De eksterne barnevernsfirmaene gjennomfører

undersøkelsene og gir sin vurdering og anbefaling om hvilke tiltak barnevernet eventuelt skal sette inn.

Det stilles spørsmål om hvorvidt denne praksisen er lovlig, i og med at kommunene ikke kan delegeres beslutningsmyndighet, og at disse undersøkelsene innebærer myndighetsutøvelse.

Det påpekes dessuten at de samme aktørene ofte tilbyr også andre barnevernstiltak, noe som gir risiko for dobbeltroller.

Det påpekes i saken at begrunnelser for å benytte private aktører kan være sykefravær, stadig høyere faglige krav og for store saksmengder i forhold til an-

tall ansatte i barnevernstjenesten i kommunen. Kapasiteten i det kommunale barnevernet er ikke stor nok til å møte behovene. Ifølge eksempel fra Sandnes kommune vil det gi lavere utgifter og bedre kontroll dersom barnevernstjenestene øker antall egne ansatte i stedet for å benytte eksterne aktører.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at vi har lang tradisjon for å benytte private aktører i barnevernet. De private aktørene er en viktig bidragsyter på barnevernfeltet, og benyttes for eksempel i forbindelse med gjennomføring av undersøkelser.

Jeg mener det er klart at det kommunale barnevernet har anledning til å benytte private for å utføre visse oppgaver. Mange små kommuner har også små barneverntjenester. For disse kan bruk av private aktører, både i administrative spørsmål, til undersøkelser og som tilbydere av tjenester, være av nytte på grunn av manglende kapasitet i kommunen. Det er opp til kommunene selv å bestemme om de ønsker å benytte seg av private aktører og kommunen må sikre at private har nødvendig kompetanse. I en del tilfeller kan bruk av private aktører gi kommunene tilgang på kompetanse kommunen ikke selv besitter.

Samtidig ser jeg at kommunene må ha et bevisst forhold til bruk av private, blant annet for å unngå uheldige dobbeltroller og for å sikre klare ansvarsforhold.

Det følger av barnevernloven at hver kommune skal ha en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgaver etter loven, jf. barnevernloven § 2-1. Ansvar for oppgavene er med andre ord klart lagt til kommunen. Administrasjonen som utfører disse oppgavene etter barnevernloven utgjør kommunens barneverntjeneste. Barneverntjenesten skal utføre det daglige løpende arbeid, herunder gi råd og veiledning, treffe vedtak i henhold til loven, forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp vedtak.

Departementet har tidligere forelagt spørsmålet om bruk av private konsulenter til å gjennomføre undersøkelser for Lovavdelingen i Justisdepartementet. Lovavdelingen konkluderte blant annet med at private konsulenter ikke kunne gis kompetanse til å fatte vedtak etter barnevernloven. Videre konkluderte de med at det var anledning til å benytte eksterne konsulenter i forbindelse med gjennomføring av en undersøkelse etter barnevernloven.

Uttalelsen fra Lovavdelingene er fra 1991 og knyttet til den gamle barnevernloven av 1953, men den anses å være relevant også for tolkningen av dagen lov.

Blant annet på bakgrunn av uttalelsen fra Lovavdelingen har departementet også ved senere anled-

ninger lagt til grunn at vedtak og beslutninger som innebærer utøvelse av offentlig myndighet ikke kan fattes av andre enn den kommunale barneverntjenesten, men at det samtidig er anledning til å benytte private konsulenter for utøvelse av visse oppgaver. Dette gjelder både oppgaver av administrativ karakter og faglige oppgaver, for eksempel som ledd i gjennomføring av en undersøkelse etter barnevernloven § 4-3.

Dersom en kommune benytter seg av private konsulenter, er det en forutsetning at barneverntjenesten både faglig, reelt og formelt har det fulle ansvaret. Kommunens barneverntjeneste er forpliktet til å forbeholde seg fulle styringsmuligheter. Dette innebærer blant annet at lederen for barneverntjenesten er forpliktet til å utøve aktiv styring og ledelse av de private konsulentene, og at disse er underlagt instruksjonsmyndighet. Konsulentene vil også omfattes av kommunens internkontroll og fylkesmannens tilsyn med at kommunen utfører sine lovpålagte oppgaver. Det er også en grunnleggende forutsetning at all bruk av private må skje innenfor faglig forsvarlige rammer, og at private som utfører oppgaver etter barnevernloven for barneverntjenesten må følge de kravene som følger av barnevernloven.

Spørsmål om bruk av eksterne aktører i barnevernet har blitt reist for departementet flere ganger tidligere. Som vist ovenfor mener jeg det er positivt at kommunen har adgang til å benytte private konsulenter ved behov. Samtidig ser jeg at bruken av private aktører i barnevernets arbeid reiser enkelte dilemmaer, blant annet med tanke på mulige dobbeltroller. Det er derfor viktig at kommunene har klare rutiner som sikrer at de private konsulentene blir styrt og ledet av kommunens barneverntjeneste når de utfører oppgaver på kommunens vegne. Dette ansvaret ligger til kommunen i dag.

På denne bakgrunn mener jeg at det i forbindelse med arbeidet med kommende strukturendringer i barnevernet er grunn til å se nærmere på noen problemstillinger knyttet til bruk av private i det kommunale barnevernet og hvilke utfordringer dette gir. Jeg vil også innhente fylkesmennenes vurderinger og erfaringer knyttet til kommunens bruk av private aktører i barnevernet.

Avslutningsvis vil jeg vise til at de øremerkede stillingene til det kommunale barnevernet er videreført og ytterligere styrket i 2015. Totalt er det øremerket over 900 stillinger i perioden 2011-2015. Videre viser jeg til det pågående arbeidet med kommunereform. Større kommuner vil gi mulighet til å etablere større og mer robuste fagmiljøer i de kommunale barneverntjenestene. Samlet sett vil dette gi kommunene økt mulighet for selv å besitte nødvendig kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 533**Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 12. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Beslutningsforum i det nasjonale systemet for metodevurdering har vedtatt at metoder som er til vurdering i systemet ikke kan tas i bruk mens vurderingene pågår.

Hvordan vil statsråden sørge for at pasienter som har medisinske behov for legemidler som er til vurdering i systemet får tilgang til disse meds vurderingene pågår?»

BEGRUNNELSE:

Beslutningsforum fattet 15. desember 2014 et vedtak om at nye metoder som er under metodevurdering på det nasjonale nivå ikke skal tas i bruk i helseforetakene eller i institusjoner som har avtale med de RHF-ene, før metodevurderingene er ferdigstilt, og det er fattet en beslutning om å innføre metoden. I hovedsak er det spørsmål om innføring av nye legemidler i spesialisthelsetjenesten som behandles av Beslutningsforum.

Legemidler behandles også over Blåreseptordningen. Saksbehandlingstiden for blåresepter skjer normalt innen 180 dager. For legemidler som har fått positiv avgjørelse i metodevurderingssystemet har saksbehandlingstiden ligget mellom 235 og 368 dager. For tiden er det om lag 20 legemidler inne til metodevalg, og antallet forventes å øke i tiden fremover.

Innen Blåreseptordningen kan behandlende lege på vegne av pasienten søke om individuell refusjon mens søknad om opptak på blå resept blir vurdert, når legen mener at pasienten har et klart medisinsk behov for denne aktuelle medisinen. Pasienten vil normalt ha måttet prøvd ut det som allerede er godkjent på blå resept uten ønskelig resultat, før søknaden om individuell refusjon blir innvilget. Ordningen med individuell refusjon fungerer som et sikkerhetsnett som fanger opp pasienter som har medisinske behov som går utover det som er standardbehandling.

I systemet for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten finnes det ikke noe tilsvarende sikkerhetsnett. Det betyr at hvilke finansieringssystem som legemidlet er omfattet av vil ha betydning for pasientens tilgang til nødvendig behandling. For en pasient er det likegyldig om behandlingen er finansiert av folketrygden eller av helseforetakene, så lenge han/hun får nødvendig behandling. I pasientens helsetjeneste må det derfor være vanskelig å finne noen god begrunnelse for et slikt system hvor systematisk

forskjellsbehandling av pasientens mulighet til å få rett behandling er basert på finansieringsordningen.

Slik forskjellsbehandling kan motvirkes dersom pasienten gjennom sin behandlende spesialist får anledning til å søke individuell refusjon av folketrygden i den perioden legemidler er til metodevurdering. Det viktige her må være å sikre pasienter nødvendig tilgang til legemidler som er inne til metodevurdering.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til mitt svar til brev fra Stortinget sin president av 26. januar 2015 med spørsmål nr. 485 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe.

Et av formålene med systemet for innføring av nye metoder er å utarbeide kunnskapsbaserte metodevurderinger for nye metoder før det fattes beslutning om innføring av en metode. Dette skal bidra til å sikre kvalitet og pasientsikkerhet, likeverdig tilgang til nye, virksomme metoder samt gode prioriteringer. Pasienter må kunne være sikre på at behandling de får er veldokumentert, effektiv og sikker, og at disse forhold er grundig gjennomgått og vurdert før pasientbehandlingen iverksettes. Dette er et grunnleggende pasientsikkerhetsmessig hensyn.

Beslutningsforum for nye metoder har fattet vedtaket om at legemidler som er til metodevurdering, ikke kan tas i bruk som etablert behandling før beslutningen er klar. Jeg viser til Beslutningsforumets begrunnelse om at noe av det viktigste ved denne beslutningen er å hindre forskjellsbehandling av pasienter, avhengig av hvor de får behandling eller hvem som er behandlende lege. De er opptatt av at det må være én dør inn for legemidler til ordinær klinisk bruk. Hvis vi åpner for bruk av nye legemidler ved å gå utenom ordningen blir prinsippet om likeverdig tilgang ikke ivaretatt. Det vil derfor undergrave formålet om å sikre god kvalitet i pasientbehandlingen og likeverdig tilgang til nye virksomme metoder.

Beslutningsforum for nye metoder har samtidig tydeliggjort at enkeltpasienter som i dag allerede mottar en behandling som er til metodevurdering, fortsatt kan få den aktuelle behandling i påvente av en beslutning, dersom det er medisinsk indikasjon for dette. Dette gjelder tilsvarende for pasienter som har mottatt behandling som deltakere i kliniske studier. Det innebærer at pasienter ikke må avslutte en pågående behandling når en metodevurdering starter eller pågår.

Metoder som er under metodevurdering skal derimot ikke tas i bruk for nye pasienter før det er gjort en helhetlig vurdering av effekt, sikkerhet og mulighet for å kunne tilby legemiddelet på likeverdig basis til pasienter i hele landet.

Det offentlige finansieringssystemet for legemidler er i hovedsak delt mellom sykehus og folketrygden. De regionale helseforetakene har ansvar for utgifter til legemidler brukt under sykehusopphold og poliklinisk behandling. Folketrygden yter stønad til legemidler brukt utenfor institusjon: Folketrygdloven § 5-14 slår fast at legemidlet må være forskrevet til bruk utenom sykehus.

Etter folketrygden kan det gis stønad på blå resept for legemidler etter tre ulike ordninger; forhåndsgodkjent refusjon (§ 2), individuell refusjon (§ 3) og stønad til allmennfarlige smittsomme sykdommer (§ 4). Ordningen med individuell refusjon gjelder for pasienter som ikke kan bruke legemidler med forhåndsgodkjent refusjon.

Sykehusleger kan i tråd med gjeldende regelverk søke om individuell refusjon på pasientenes vegne når selve behandlingen foregår utenom sykehus, men ikke dersom legemidlene skal brukes under sykehusopphold eller poliklinisk behandling. Dette gjelder

følgelig også for legemidler som er til metodevurdering i system for innføring av nye metoder.

For at pasienter skal få rask tilgang til nye metoder er det stilt krav om at utredningsenhetene Statens Legemiddelverk og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten skal ha en saksbehandlingsfrist på 180 dager for å gjennomføre en hurtig metodevurdering. Fristen på 180 dager gjelder fra når Legemiddelverket eller Kunnskapssenteret har mottatt dokumentasjon fra leverandørene.

Videre er det i statsbudsjettene for 2013, 2014 og 2015 bevilget midler til å styrke metodevurderingskapasiteten både i Statens Legemiddelverk og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Statens Legemiddelverk har utarbeidet de aller fleste metodevurderingene innen saksbehandlingsfristen med en total utredningstid mellom 30 – 215 dager. I tillegg kommer tiden leverandørene bruker på å levere inn dokumentasjon før saksbehandlingen kan starte. Den har variert fra 0 – 309 dager.

Systemet for innføring av nye metoder er under utvikling, og evalueres og forbedres fortløpende i dialog med pasientorganisasjoner, fagmiljøer og industrien. Aktørene i systemet har iverksatt flere utviklingstiltak for å gjøre vurderings- og beslutningsprosessene så effektive som mulig.

SPØRSMÅL NR. 534

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 12. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Når tid vil regelverket som skal stoppe ulovlig innførsel av reseptbelagte legemidler tre i kraft, og kan statsråden redegjøre for fremdriften med regelverket?»

BEGRUNNELSE:

13. februar 2014 vedtok Stortinget en lovendring som bl.a. gav Tollvesenet mulighet til å beslaglegge og destruere ulovlig importerte legemidler, jf. Innst. 115 L (2013-2014) til Prop. 168 L (2012-2013).

Formålet var å stoppe den økende privatimporten av falske og ulovlige legemidler. Undersøkelser har vist at over 60 % av reseptbelagte legemidler som nordmenn kjøper over internett er falske. Falske legemidler kan være helseskadelige og endog dødelige.

Av den grunn er det nødvendig med et strengt regelverk som kan forhindre innførsel av slike varer.

Forskriftstekst som forbyr privatimport av reseptbelagte legemidler ved forsendelse er vedtatt, men har ikke trådt i kraft. Mer detaljerte bestemmelser for prosedyrer omkring beslagleggelse og destruksjon var på høring i 2014. Det er bred politisk enighet om behovet for disse tiltakene både på Stortinget og blant høringsinstansene. Det skulle derfor ikke være noen særskilt grunn til at implementeringen av dette regelverket skal trekke ut i tid. Med tanke på hvilke alvorlige konsekvenser bruk av falske og ulovlige legemidler har for brukerne, er det viktig at regelverket kommer på plass og at det følges opp med en tydelig informasjonskampanje til befolkningen om det nye regelverket.

Svar:

Kontrollaksjoner utført av tollmyndighetene viser et betydelig omfang av import av falske og ulovlige legemidler. Hjemmelen til å beslaglegge og destruere legemidlene vil bidra til at disse tas ut av sirkulasjon. Omfanget av import er imidlertid stort, og selv om kun en mindre del av forsendelsene underlegges kontroll, vil et betydelig antall forsendelser kunne stanses daglig. En effektiv ordning krever derfor klare og enkle rutiner.

I prosedyrene for beslagleggelse og destruksjon var på høring i 2014, ble det foreslått at virksomheter som utfører forsendelse og tollbehandling (forsendel-

sesselskapene) skal varsle importøren ved beslag og ta imot tilbakemeldinger fra vedkommende. Det vil imidlertid være toll- og legemiddelmyndighetene som fatter vedtak om beslagleggelse og destruksjon. I etterkant av høringen har vi diskutert forslaget nærmere med forsendelsesselskapene og vi avrunder nå en endelig fastsettelse av prosedyrene.

For å redusere omfanget av ulovlig privatimport er det viktig at risikoen ved kjøp på internett og de nye reglene er kjent for befolkningen. Jeg vil derfor gi informasjon om dette i forbindelse med at den nye ordningen trer i kraft.

SPØRSMÅL NR. 535

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 11. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at slike samarbeidsfunksjoner i 1. linjeleddet ikke i framtiden må legge ned sitt arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Siden 2002 har fagpersoner i region Helse Fonna og Familievernkontoret samarbeidet om et team som jobbet mot voldsutsatte og seksuelt misbrukte barn. Teamet er bredt sammensatt og jobber i 1. linje lokalt og i region. Per 30. juni 2014 ble arbeidet nedlagt da oppgaven ikke defineres som en 'må-ha'-funksjon og Bufetat har trukket seg ut av samarbeidet. Mye kompetanse på området er opparbeidet over mange år og står i fare for å gå tapt. Dette er kompetanse som er viktig å ivareta for regionen.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Haukeland Liadal retter fokus på arbeidet mot vold og seksuelle overgrep mot barn. Dette er et tema også regjeringen prioriterer høyt. I november 2014 la regjeringen frem en ny tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom.

Arbeidet for å bekjempe vold og seksuelle overgrep er avhengig av et godt og bredt anlagt samarbeid mellom ulike lokale instanser. Dette tverretatlige samarbeidet kan være ulikt organisert i ulike kommuner. Mange steder er det opprettet samarbeidsteam

mellom barnevern, BUP, politi, familievernkontoret og krisesenter.

Når det gjelder det konkrete eksempelet i region Helse Fonna, hadde Bufetats fagteam det koordinerende ansvaret for samarbeidet. Da denne type tverretatlig samarbeid ikke er lovpålagt, så har det i følge Bufetat vært nødvendig å trekke fagteamet ut av samarbeidet. Dette medførte at aktiviteten i samarbeidsteamet opphørte.

Til tross for at fagteamet nå ikke lenger er en del av samarbeidet, er det viktig at kompetansen som er opparbeidet tas i bruk i det videre arbeid for å forebygge vold og overgrep mot barn og unge. Alternativer for videreføring av kompetansen og aktiviteten har derfor vært vurdert.

Bufdir opplyser at det nå er tatt initiativ fra Familievernkontoret for Haugalandet og BUP Helse Fonna til å gjenoppta dette arbeidet. Dette vil sikre at opparbeidet kompetanse på volds- og overgrepssområdet fortsatt skal komme utsatte barn og unge til gode, og det tverretatlige samarbeidet vil bli videreført selv om fagteamet ikke lenger deltar.

Regjeringen er svært opptatt av å styrke arbeidet mot vold og seksuelle overgrep mot barn, også i familievern tjenestens arbeid. I 2015 er bevilgningen til familievern tjenesten styrket med 50 mill. kroner. I tillegg til å styrke familievernets forebyggende arbeid og arbeidet med høykonfliktfamilier, skal familievernets tilbud til voldsutsatte barn og familier, og tilbudet til voldsutøvere styrkes. Dette gis det føringer om i tildelingsbrevet til Bufdir for 2015.

Med økte bevilgninger, og føringene om å styrke det utadrettede, forebyggende arbeidet vil jeg forvente at familievernet vil ha større anledning til å delta i denne type tverretattlig samarbeid til beste for barn og

familier. Et styrket tilbud på dette området vil være en del av regjeringens arbeid med å bekjempe vold og undertrykking.

SPØRSMÅL NR. 536

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 17. februar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kan statsråden for perioden 1994-2014 gi en oversikt over andelen utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler (samlet og fordelt på både hver enkelt institusjon og fag/studieretning), utviklingen i antall norske og utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler, andelen utenlandske studenter som tildeles studentboliger ved de ulike lærestedene, samt antall norske studenter ved utenlandske utdanningsinstitusjoner?»

BEGRUNNELSE:

Det bes om at utenlandske studenter kategoriseres (Norden, EU/EØS-området, annet).

På NRK radio kunne man mandag 2. februar høre at mange personer betaler mye penger for å forbedre karakterene i vitnemålet fra videregående skole med formål å komme inn på ønskt studieønske. I den tilhørende artikkelen «Professor: – Karakterjaget er ulønnsomt» på hjemmesidene til NRK er det vist til at antall privatister i har økt fra 41 000 i 2009 til 68 000 i fjor, ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet. Som det står i artikkelen:

«Tallet nærmer seg antallet som avlegger eksamen på ordinær måte i videregående skole, som var på 87 000 i fjor.»

For Oslo alene er antall privatister mer enn tredoblet på fem år. Professor Kjell Salvanes karakteriserer dette karakterjaget som ulønnsomt både for den enkelte og for samfunnet. Jeg mener dette bør være en stor tankevekker for oss alle.

Det kreves i dag svært gode karakterer for å få studieplass på studier som lege, psykolog og sivilingeniør. Disse studiene er også populære studier for utenlandske borgere. Uten vekst i antall studieplasser samtidig som mange blir presset til å betale for å forbedre vitnemålet fra videregående skole, ved å ta opp enkelteksamener hos private, blir nåløyet for å kom-

me inn på slike studier bare trangere og trangere. Det er derfor viktig å få belyst hvordan utviklingen i både antall studieplasser, utenlandske studenter i Norge og norske studenter i utlandet og hvordan disse fordeler seg på ulike studieretninger.

Det blir i artikkelen referert til at utgiftene for fylkeskommunene eksploderer i takt med den store veksten i privatisteksamener.

Lenke til nevnte artikkel på NRKs hjemmesider:

<http://www.nrk.no/norge/professor-karakterjaget-er-ulonnsomt-1.12181506>

Svar:

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 536 om bl.a. omfanget av utenlandske studenter i Norge og norske studenter i utlandet i perioden 1994 – 2014

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen angående andelen utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler, utviklingen i antall norske og utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler, andelen utenlandske studenter som tildeles studentboliger ved de ulike lærestedene, samt antall norske studenter ved utenlandske utdanningsinstitusjoner.

Representanten Lundteigen viser til at utgangspunktet for spørsmålet er et innslag i NRK radio mandag 2. februar d.å. Innslaget omhandlet økningen i antall privatisteksamener i videregående opplæring av personer som har behov for å forbedre karakterene med sikte på en studieplass på populære studier som lege, psykolog og teknologi ved norske universiteter og høyskoler.

Vedlagt følger rapporter med oversikt over de forhold representanten Lundteigen ber om svar på. Jeg vil nedenfor knytte noen kommentarer til dette materialet. Jeg gjør oppmerksom på at spørsmålene er av et slikt omfang at jeg har måttet innhente rapporter fra flere kilder. Disse omfatter primært:

- Database for statistikk for høyere utdanning (DBH) som samler og systematiserer statistikk fra norske universiteter og høyskoler.
- Statens lånekasse for utdanning (Lånekassen) som gir studielån til norske studenter i utlandet
- Studentsamskipnadene i Norge som bl.a. har ansvar for studentboliger.

1. Andelen utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler

a) Samlet

Det finnes ikke en presis definisjon for hvem som regnes som utenlandske studenter. Det er derfor heller ikke enkelt å få nøyaktige tall for utenlandske studenter i Norge for den perioden som representanten Lundteigen har bedt om. Jeg gjør oppmerksom på at rapportene fra DBH er basert på statsborgerskap. Dette innebærer at oversikten også omfatter utenlandske statsborgere som allerede er bosatt i Norge, og som ikke primært har søkt seg hit for studier. Mange av disse har opphold i Norge for eksempel på humanitært grunnlag. Dette vil være studenter som har fått opptak på linje med norske studenter i Norge.

Fra DBH har jeg fått rapporter fra år 2000 til 2014 som viser andel utenlandske studenter fra EU/EØS, Norden og uspesifisert/annet. Frem til og med 2001 var det bare de statlige institusjonene som rapporterte til DBH, men fra 2002 har også de fleste private høyskolene rapportert på studentenes statsborgerskap. På 1990-tallet og frem til 2002 er tallene derfor ikke komplette. BI kom først med i 2009 med ca 800 studenter. Det er derfor først fra 2009 at DBH-tallene kan sies å være komplette.

b) Fordelt på hver enkelt institusjon

DBH har oversendt rapporter over de enkelte institusjonene, jf. vedlegg.

c) Fordelt på fag/studieretning

Representanten Lundteigen ønsker en oversikt fordelt på fag/studieretning. I DBH brukes betegnelsen «studium» om fag/studieretning. Det er vanskelig å trekke klare grenser mellom tilgrensende studier. For eksempel omfatter studiet «medisin» i all hovedsak studenter som er registrert på profesjonsutdanningene, men det kan også forekomme andre medisinske fag som for eksempel nevrovitenskap etc.

2. Utenlandske studenter kategorisert på Norden, EU/EØS-området, annet

Dersom en ser på de komplette tallene fra DBH fra 2002 så viser de en økning i antall utenlandske studenter i alle kategoriene. Gitt det faktum at tallene fra DBH baserer seg på statsborgerskap, må det legges til grunn at en del av de utenlandske studentene har

opphold av andre grunner enn studier. Særlig gjelder dette ved institusjoner som ligger i områder med høy innvandretetthet.

Når det gjelder studenter fra Norden så minner jeg om Overenskomst mellom Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om adgang til høyere utdanning som første gang ble inngått 1975. Ved denne overenskomsten forplikter landene seg gjensidig til å gi utdanningssøkende som er bosatt i et annet nordisk land adgang til sin offentlige høyere utdanning på samme eller likeverdige vilkår som søkere fra sitt eget land.

Tabellen under viser et utsnitt av økningen av antall utenlandske studenter fra 2002 – 2014. De komplette rapportene følger som vedlegg.

	2002	2009	2014
Norden	1 391	1 666	4 140
EU/EØS	1 945	4 098	7 290
Annet	3 597	6 935	11 331
Uspesifisert	2 005	2 725	1 031
Totalt	8 938	15 424	23 792

3. Utviklingen i antall studenter ved norske universiteter og høyskoler

Tall fra DBH for 2002, 2009 og 2014 gir en total oversikt over registrerte studenter ved norske institusjoner. I tabellen under har jeg trukket ut de samme årstallene som i tabellen over for sammenligningens skyld.

	2002	2009	2014
Kunsthøyskoler	810	818	849
Private høyskoler	8 344	9 594	12 852
Private vitenskapelige høyskoler	18 608	16 141	21 603
Statlige høyskoler	94 636	87 606	95 907
Statlige vitenskapelige høyskoler	8 832	7 787	8 805
Universiteter	74 205	91 756	110 447
Totalt	205 435	213 702	250 463

4. Utviklingen i andel utenlandske studenter ved norske universiteter og høyskoler

En sammenstilling av tabellene under punktene 2 og 3 viser at andelen utenlandske studenter har økt fra ca 4,4 pst i 2002 til 9,5 pst i 2014.

5. Andelen utenlandske studenter som tildeles studentboliger ved de ulike lærestedene

Det er først i de senere årene at departementet har bedt studentsamskipnadene om å rapportere om andel internasjonale studenter som leier bolig hos dem. Det er derfor ikke mulig å angi slike tall før 2010.

Vedlagt følger en sammenstilling basert på rapportene fra samskipnadene, med oversikt over prosentandel internasjonale studenter som er registrert bosatt i studentsamskipnadenes studentboliger i tidsrommet 2010-2013. Rapport for 2014 vil foreligge på et senere tidspunkt.

6. Antall norske studenter ved utenlandske utdanningsinstitusjoner

Det finnes ikke offisiell oversikt over norske studenter i utlandet. Jeg forutsetter imidlertid at det er Statens lånekasse for utdanning (Lånekassen) som har best oversikt, siden de fleste norske studenter mottar lån og stipend fra Lånekassen.

Lånekassen har data fra 1994 som viser at det den gang var totalt 8 249 gradsstudenter som fikk støtte til studier i utlandet. I 2002 var antallet økt til 15 207. I 2014 var det 16 943 gradsstudenter som mottok slik støtte. I tillegg var det i 2014 registrert 7 543 delstudenter i utlandet (studenter som tar deler av en grad ved utenlandske institusjoner). Totalt var det altså i 2014 24 286 norske studenter som studerte i utlandet med støtte fra Lånekassen.

Vedlagt følger oversikt over antall norske grads- og delstudenter i utlandet i perioden 1994-2014. Lånekassen har også utarbeidet oversikter som viser ut-

viklingen av antall studenter i fem av de mest populære studielandene for gradsstudenter og delstudenter, og en oversikt over antallet norske studenter i utlandet fordelt på de ulike studielandene. Denne oversikten er også vedlagt.

Oppsummering

Det har lenge vært tverrpolitisk enighet om behovet for internasjonalisering av norsk høyere utdanning og forskning, herunder ønsket om økt studentmobilitet. I St.meld. nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt – Krev din rett het det for eksempel at man ønsket å stimulere til at flere utenlandske studenter tar høyere utdanning i Norge. Denne ambisjonen ble gjentatt i St.meld. nr. 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning. Vedlagte rapporter viser at det har vært en økning i den innreisende mobiliteten, en utvikling jeg mener bidrar til å berike norsk høyere utdanning og forskning.

I 2014 var det altså totalt 24 286 norske studenter som studerte i utlandet med støtte fra Lånekassen, mens vi hadde 23 792 utenlandske studenter ved norske læresteder. Selv om tallene ikke er direkte sammenlignbare, gjenspeiler disse tallene etter min vurdering en rimelig balanse i innreisende og utreisende mobilitet.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201415-536-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 537

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 12. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til skriftlig spørsmål nr. 678 (2013-2014).

Kan statsråden bekrefte at hans krav til de regionale helseforetakene om konstruktiv dialog med bemanningsselskapene nå er iverksatt, at det er satt en konkret tidsfrist for gjennomføring, og at helseforetakenes represalier mot varslere nå er opphørt?»

BEGRUNNELSE:

Hensynet til liv og helse – samt hensynet til en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk – står sentralt i den na-

sjonale helsepolitikken. 30.07.2014 mottok statsråden et varsel fra et bemanningsbyrå om kritikkverdige forhold i de regionale helseforetakene. Statssekretæren besvarte varselet i brev 05.08.2014, og på de regionale helseforetakene – hensyntatt en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk – en konstruktiv dialog og prosess med bemanningsbyråene om de problemstillinger som byrået hadde tatt opp i sitt varsel.

Undertegnede har igjen blitt kontaktet og underrettet om at varslere av kritikkverdige forhold i stedet ble møtt med represalier. Helseforetakenes administrerende direktører lot varslere spørsmål om tidspunkt for

dialogoppstart forbli ubesvart. Spekter skrev at helseforetakene kan ha kommet i erstatningsansvar til bemanningsbransjen. En samlet bemanningsbransje ba – via NHO Service – om dialog. Men dialogen ble avvist av helseforetakenes felles innkjøpsservice-selskap.

Styreleder i Helse Sør-Øst har bedt varsler henvende seg til helseforetakenes felles innkjøpsservice-selskap. Men det er jo dette selskapet det klages på, og en må kunne forventa at regionale helseforetak overholder sitt tilsynsansvar og ikke la spørsmål og varsel om kritikkverdige forhold besvares og behandles av de som potensielt har begått en feil – i det tilfellet innkjøpsservicekontoret.

Helseforetakene har nettopp invitert til nytt helsebemanningsanbud. Tilsynelatende uten at statsrådets eget dialog-krav er fulgt opp. Potensielt med fire nye, konfliktfylte år mellom byråkrati og bransje.

Svar:

Storingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad viser innledningsvis til sitt tidligere spørsmål til skriftlig besvarelse om blant annet bemanningsselskapenes tilgang til lokale arbeidsplaner fra helseforetakene mv. I mitt svar viste jeg til at spørsmålet om ivaretagelse av informasjonsplikten kan betraktes som en uenighet av avtalerettslig karakter, og som følgelig må håndteres mellom avtalepartene. Jeg understreket dessuten i mitt svar at det er et absolutt krav fra min side at helseforetakene drives i tråd med arbeidsmiljøloven og at de respekterer de inngåtte rammeavtalene. Det hører med til saken at departementet inviterte de regionale helseforetakene til møte om de problemstillingene som varsler reiste i sitt brev datert 30. juli 2014, og at de regionale helseforetakene her presenterte sine vurderinger. De regionale helseforetakene understreket at alle bemanningsselskapene som hadde rammeavtale ble håndtert i tråd med avtalene.

I denne konkrete saken har det aktuelle bemanningsselskapet, etter hva jeg har fått opplyst, ikke

samarbeidet i tråd med inngått avtale. Selskapet har motsatt seg gjentatte forsøk på å få gjennomført en avtalebestemt revisjon, og rammeavtalene har etter dette blitt sagt opp av motparten. Oppsigelsen av rammeavtalen er begrunnet og meddelt selskapet. Hvis selskapet mener at oppsigelsen av rammeavtalene er i strid med rammeavtalenes bestemmelser har de anledning til å forfølge dette rettslig. Det aktuelle bemanningsselskapet har etter de regionale helseforetakenes oppfatning ikke blitt utsatt for represalier, men har fullt ut blitt behandlet på linje med de øvrige leverandørene. De øvrige leverandørene har etter hva jeg har forstått samarbeidet i gjennomføringen av den nevnte avtalebestemte revisjonen.

Vi er kjent med at det er igangsatt en anskaffelsesprosess for vikartjenester på enkelte helsepersonellområder, områder hvor det aktuelle selskapet har vært leverandør. Leverandørene har blitt invitert til å gi innspill til kontraktskrav mv. i denne anskaffelsen, og dette har også blitt meddelt alle interessenter skriftlig. I tillegg er det invitert til møte for alle interesserte leverandører. Dette viser at det er lagt opp til en dialog og involvering innenfor de rammer som regelverket for offentlige anskaffelser tillater. Det har videre vært en egen dialog med NHO-service omkring de problemstillingene som har vært reist rundt helseforetakenes informasjonsplikt overfor bemanningsselskapene.

Avslutningsvis vil jeg igjen understreke at innspill og uenigheter knyttet til kontrakter mv. må rettes til de regionale helseforetakene (og HINAS) som part, og at en ved uenighet må benytte de alminnelig etablerte tvisteløsningsmekanismer som er etablert både for gjennomføring av offentlige anskaffelser og andre rettslige tvister. Departementet er ingen klageinstans i slike saker, og en involvering fra departementet vil kunne skape uklarhet for alle parter. Vi må respektere at partene er egne rettssubjekter, og selv må gjøre sine vurderinger og stå til ansvar for disse.

SPØRSMÅL NR. 538

Innlevert 3. februar 2015 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 11. februar 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Vil olje- og energiministeren legge frem en melding til Stortinget om EUs energipolitikk og virkninger dette har for norsk energipolitikk, kraftutveksling og salg av gass?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringens strategi for samarbeid med EU heter det at «Regjeringen vil også styrke dialogen med Stortinget gjennom kortfattede meldinger til Stortinget om særlig viktige EU/EØS-saker».

I Europakommisjonens arbeidsprogram for 2015 fremheves EUs energiunion som en av kommisjonens hovedprioriteringer. Forsyningstrygghet for energi og reduksjon av avhengighet av import fra tredjeland blir pekt på som et mål. Dette vil i stor grad kunne påvirke rammevilkårene for vår eksport av energi til Europa. I disse dager skal det tas investeringsbeslutning for to nye overføringskabler av kraft mellom hhv Tyskland og Storbritannia, det arbeides for å få på plass ny produksjon og infrastruktur for gassalg til Europa. Det vil derfor være av stor betydning for Norge hvordan EU vil opptre overfor Norge som energileverandør i fremtiden og det vil være viktig for Norge at vi har en bred enighet om hvordan vi forholder oss til EU i energispørsmål.

Svar:

Betydningen Europas energipolitikk potensielt kan ha på verdien av norske energiressurser står sentralt i Norges dialog med EU i spørsmålet om energiunion og den videre utviklingen av energimarkedene. Det er forventet at Kommisjonen vil legge frem et eget strategipapir om energiunionen 25. februar, og det tas sikte på et vedtak om dette under toppmøtet i juni. Dette er en videreføring av prosessen med å fastsette et europeisk klima- og energirammeverk frem mot 2030.

Spørsmålet om betydningen av EUs rammeverk på energiområdet vil bli et tema i den planlagte stor-

tingsmeldingen om energipolitikken, som vi tar sikte på å legge fram i 2016.

Regjeringen har spilt inn norske holdninger underveis i denne prosessen, og Stortinget har blitt informert – blant annet gjennom Stortingets europautvalg. Et sentralt punkt for Norge er at velfungerende energimarkeder og utvikling av infrastruktur er en nødvendig forutsetning for å lykkes med det videre arbeidet med forsyningssikkerhet og en effektiv energi- og klimapolitikk i EU.

Norge er en stor eksportør av energi til EU, og er tett integrert med energimarkedene i Europa. Utviklingen i EUs energipolitikk og -marked har derfor stor betydning for vår egen energi- og kraftsektor.

EUs målsetninger og virkemiddelutforming på energiområdet kan få virkninger for norsk energipolitikk gjennom krav som følger av nytt EU-regelverk, som kan være EØS-relevant. Vi har som mål å utnytte handlingsrommet under EØS-avtalen ved utforming og utøvelse av norsk energipolitikk. Samtidig vil norsk energisektor påvirkes gjennom vår sammenkobling med energimarkedene i Norden og Nord-Europa, for eksempel gjennom den påvirkning EUs energipolitikk har på priser, prisstruktur og handel.

Vi vil fortsette å holde Stortinget løpende informert i den videre prosessen, blant annet gjennom europautvalget.

SPØRSMÅL NR. 539

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 9. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I NTP som ble vedtatt juni 2013 og i merknad fra flertallet i statsbudsjettet for 2015 ble regjeringen bedt om å vurdere ta inn bestemmelser om alkolås i skolebusser i «forskrift om sikring av skyss berettigede skoleelever». I dag er det forskjellig praksis i fylkene, og bare 8 av fylkene har krav om dette, og det er kun noen få fylker som har en stor andel skolebusser med alkolås, men flere har det med i nye anbudskrav.

Hva er status på saken, og når kan Stortinget forvente å få en sak på dette?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2015 etterlyste flertallet bestående av Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre regjeringens vurdering og tiltak på å ta inn i bestemmelsene om alkolås i skolebusser i «forskrift om sikring av skyss berettigede skoleelever».

Utredningsseksjon på Stortinget har foretatt en kartlegging av status i fylkene på antall skolebusser pr. fylke? Hvor mange som har alkolås i 2014? Og om det er krav om alkolås fremover og når det ev. kommer? (eks. ved nytt anbud når?) oversikten viser at det er store forskjeller i fylkene. Aust-Agder, Oppland, Sør-Trøndelag, Troms, Vestfold og Østfold er de fylkeskommunene som er kommet lengst og som

har delvis innført alkolås i busser hvor skolebarn inngår i transporten. Mange busser brukes både til skoletransport og ordinær transport. 8 av fylkene har krav om alkolås i dag eller i nye anbud som er på gang. Dette viser at bare halvparten av fylkene har innført alkolås helt/delvis og har krav i nye anbud.

Skal man få en ordning der alle skolebarn i Norge får de samme sikkerhetskravene må dette inn i forskrift.

Finland og Frankrike har krav i dag om alkolås i skolebusser og allerede i 2011 hadde 85 % av alle kommuner i Sverige krav om alkolås.

Svar:

Det skal være trygt å ferdes på norske veier, uavhengig av om man er sjåfør eller passasjer. Ansvarlige tilbydere av kollektivtransport har et spesielt ansvar i å sikre at deres sjåfører er skikket og ansvarlig i sitt arbeid. Det gjelder spesielt innen skoleskyss. Noen

fylkeskommuner har i den forbindelse valgt å ta i bruk alkolås på skolebusser. Som kjent utføres imidlertid en betydelig del av skolebarntransporten som en integrert del av det ordinære rutetilbudet med buss. Innføring av obligatorisk alkolås påfører busselskapet en økonomisk kostnad. Et slikt krav for skolebusser vil dermed kunne berøre store deler av den samlede bussparken i Norge, og hvor kollektivselskapene gjør ulike vurderinger om kostnaden står i stil med nytteverdien. Både innføring av et slikt påbud og etterfølgende praktisk gjennomføring må ses i lys av et slikt omfang. For å få bedre oversikt over hvordan et krav om alkolås på skolebusser vil slå ut, skal Vegdirektoratet kartlegge økonomiske og administrative konsekvenser ved en slik regulering, som grunnlag for et eventuelt konkret forskriftsforslag og alminnelig høring av dette.

SPØRSMÅL NR. 540

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 18. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Justis- og beredskapsdepartementet har sendt forslag om forbud mot organisert tigging på høring med kortere frist enn vanlig.

Vil statsråden forlenge høringsfristen for forslag til endring i straffeloven 1902 og 2005 (ny § 350a og ny § 181a om forbud mot organisert tigging)?»

Svar:

Den aktuelle høringsprosessen er stanset, slik at det ikke lenger er aktuelt å forlenge fristen.

SPØRSMÅL NR. 541

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 11. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Ifølge en rapport fra organisasjonen Reprieve fra 2014 har bidrag til FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC) ført til at dødsstraff har blitt mu-

liggjort og fremmet for brudd på narkotikalovgivning i Iran og Pakistan.

Er det riktig at norske bevilgninger til UNODC kan kobles til inhumane avstraffelsesmetoder, og hva vil utenriksministeren i så fall foreta seg i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I rapporten «European Aid for Executions» hevder organisasjonen Reprieve at bevilgninger til FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC) kan kobles direkte til økt bruk av dødsstraff for brudd på narkotikalovgivningen i Pakistan og Iran. Midlene blir blant annet brukt til opplæring og etterretning, som igjen fører til arrestasjoner og dødsdommer. Norge har, ifølge rapporten, bidratt med 711 268 amerikanske dollar til et prosjekt i regi av UNODC i Pakistan over perioden 2004-2016 med en direkte kobling til bruk av dødsstraff. Ifølge rapporten har det i perioden 1999-2014 blitt utført over 3 000 henrettelser som kan kobles til europeiske bevilgninger til UNODC. Om det er riktig at norske midler kan kobles til denne praksisen, vil det være et brudd med norsk motstand mot dødsstraff i utenrikspolitikken.

Svar:

Kampen mot dødsstraff er et prioritert innsatsområde for regjeringen. Vi arbeider for at alle land avskaffer dødsstraff ved lov eller innfører stans i henrettelser, og slutter seg til et internasjonalt forbud mot dødsstraff. Norges motstand mot dødsstraff er utvetydig.

Narkotika utgjør et stort samfunnsproblem i både Iran og Pakistan. Iran er et av de viktigste transittlandene for narkotika fra Afghanistan, og mye av denne narkotikaen blir smuglet videre til Europa og Norge. Norge har siden 2011 støttet UNODCs arbeid i Iran og Pakistan. Denne støtten har hatt som mål å styrke statenes evne til å hindre narkotikakriminalitet samt styrke rettsstaten og rettssikkerheten.

UNODC-programmet i Iran er tredelt. Norge har støttet delprogram 2 og 3, som omfatter støtte til informasjonskampanjer, forebygging av narkotikarela-

tert HIV/AIDS, behandlingstilbud for unge narkotikamisbrukere, kapasitetsbygging i organisasjoner som arbeider for å forebygge avhengighet, og forebygging av korrupsjon og hvitvasking av narkopenger. Norge har ikke støttet delprogram 1 (narkotikasmugling og grensekontroll) nettopp for å unngå at norsk støtte skulle kunne bidra til å ta narkotikasmuglere, som i neste instans kan risikere dødsstraff.

Den norske støtten til UNODC i Pakistan går til etablering av en moderne enhet for åstedsgranskning, opplæring i åstedsgranskning og opplæring i forbedret samarbeid mellom politietterforskere og aktor/påtalemyndighet for å kunne rettsforfølge kriminalitet og sikre rettfærdig rettergang.

UNODC har med bidrag fra en ekstern menneskerettighetsekspert gjennomgått samarbeidet med justissektoren i Pakistan. Konklusjonen i disse gjennomgangene er at det ikke er mulig å påvise noen kobling mellom UNODCs arbeid og Pakistans tilnærming til dødsstraff.

Pakistan har hatt et moratorium på fullbyrdelse av dødsstraff siden 2008. Moratoriet ble opphevet etter terrorangrepet på en skole i Peshawar i desember 2014. De dødsdommene som er blitt utført etter dette, har, så langt Norge kjenner til, berørt domfelte for terrorhandlinger. Vi har ingen informasjon om at noen er henrettet for narkotikaforbrytelser etter 2008. Jeg tok selv opp opphevelsen av moratoriet og ba om at dette gjeninnføres da jeg møtte Pakistans nasjonale sikkerhetsrådgiver Sartaj Aziz under mitt besøk til landet nylig.

Det vil være en fortsatt forutsetning for videre støtte til UNODC at midlene ikke bidrar til brudd på menneskerettighetene.

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 11. februar 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva er status i arbeidet med å notifikere en egen skatteordning for ilandføring av olje og gass i tiltaks-sonen?»

Svar:

Statsstøtte i form av direkte støtte eller gunstig skattlegging mv. er som hovedregel ulovlig etter EØS-av-

talen. Det er likevel gitt flere unntak fra det generelle forbudet mot statsstøtte. Unntakene innebærer at statsstøtte på nærmere vilkår kan være forenlig med EØS-avtalen. Statsstøtte må i utgangspunktet notifiseres og godkjennes av ESA før den kan gis.

ESA har med virkning fra 1. juli 2014 vedtatt nye retningslinjer for statsstøtte til investeringer for perioden 2014-2020. Etter regelverket kreves det blant

annet godtgjort at statsstøtte er nødvendig for å utløse investeringer. Inntil det foreligger et tilstrekkelig konkret faktagrunnlag til at det kan vurderes om vilkårene for lovlig statsstøtte er oppfylt, har det dermed liten hensikt å notifisere støtteordninger til ESA.

Petroleumsskattesystemet har tjent oss godt ved å sikre det norske folk en stor del av inntektene fra petroleumsressursene på norsk sokkel. Skattesystemet er utformet med sikte på at selskapenes beslutninger ikke skal påvirkes av beskatningen. På denne måten

bidrar skattesystemet til god utnyttelse av våre petroleumsressurser. Det er viktig, også for næringen, at skattesystemet er forutsigbart. Det har vært en styrke at skattesystemet er generelt og lønnsomhetsbasert.

I enkelte tilfeller kan selskapene ønske løsninger som ikke er de beste for samfunnet. Det kan da være aktuelt for myndighetene å vurdere tiltak som sikrer at de beste samfunnsøkonomiske løsninger gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 543

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 11. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Av stortingsmeldingen om Nordisk Samarbeid, går det frem at Arjeplogavtalen av 14. juni 1993 mellom de nordiske land foreslås sagt opp med virkning fra 1.7.2015.

Hvilke rutiner er etablert for å sikre at plikten til å utveksle informasjon om helsepersonell som mister sin autorisasjon i et nordisk land overholdes, jf. avtalens artikkel 18.2?»

Svar:

Overenskomst om felles nordisk arbeidsmarked for visse yrkesgrupper innen helsevesenet og veterinærer (Arjeplogavtalen) omfatter 19 regulerte helseprofesjoner. Avtalen er underlagt Nordisk Ministerråd. Det har over flere år blitt tematisert at avtalen bør kunne oppheves. Hovedårsaken er EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv som har høyere rang enn overenskomsten og ved eventuell motstrid har forrang. En annen grunn til å oppheve avtalen er av pasientsikkerhetshensyn. Dette fordi avtalen kan ha noen uheldige, ikke tilsiktede, konsekvenser som følge av plikt om automatisk godkjenning av personell som allerede er godkjent i et annet nordisk land.

Som de andre nordiske ministrene, er også jeg opptatt av å sikre en fortsatt plikt til å utveksle tilsynsinformasjon og informasjon om opphør eller innskrenkninger i godkjenningsstatus ved et opphør av artikkel 18 i Arjeplogavtalen. Siktemålet er å få på plass gode ordninger for informasjonsutveksling før overenskomsten opphører. Et endelig vedtak om opphør av Arjeplogavtalen er utsatt og vil etter planen bli tatt opp igjen på Ministerrådsmøtet i september i år. Innen den tid bør det være etablert gode rutiner for å imøtekomme behovet for informasjonsutveksling på dette området.

De nordiske landene er for øvrig enige om at det fortsatt er behov for en nordisk arbeidsgruppe med deltakelse fra helsemyndighetene for utveksling av informasjon om relevante profesjonsutdanninger og spørsmål som angår godkjenning av helsepersonell. God gjensidig informasjon skal bidra til å fremme pasientsikkerheten og motvirke unødige grensehindringer mellom de nordiske landene. En arbeidsgruppe forankret i Nordisk Ministerråd vil bidra til å holde oversikt over relevante helsefaglige utdanninger og jevnlig utveksle informasjon, som igjen letter arbeidsflyten mellom landene.

SPØRSMÅL NR. 544**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 11. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Universitetet i Bergen har fremmet behov for en økning i helsefag for å møte fremtidens helseutfordringer og innfri ambisjonene i samhandlingsreformen. Regjeringens uttalte ønske om økt satsing på rus, psykisk helsevern og bedre folkehelse er del av dette. Helsefagene ved UiB utgår fra sterke forskningsmiljø og er praksisnære utdanninger med høy samfunnsrelevans og svært god rekruttering.

Vil helseministeren fremme forslag om flere studieplasser i medisin, psykologi og farmasi til Universitet i Bergen?»

BEGRUNNELSE:

Det er et generelt behov for å øke utdanningskapasiteten innen helsefag på universitetsnivå og spesielt innen medisin, psykologi og farmasi for å møte dagens og fremtidens helseutfordringer. En slik styrking av utdanningskapasiteten vil også være viktig for å realisere Universitetet i Bergen sine planer om å utvikle helsecampus Årstadvollan og styrke samarbeidet mellom helsefag og profesjonsutdanningene ved Universitet i Bergen, Høgskolen i Bergen, Helseforetaket, Folkehelseinstituttet, Bergen kommune og omegn kommunene til beste for hele Vestlandsregionen. Sammen med kommunene, Høgskolen og andre aktører kan Årstadvollan bli et sentrum for samvirke

om forskning og utdanning, som også vil fremme innovasjon og næringsutvikling i denne grenseflaten.

Svar:

Utdanning av og tilgang på helsepersonell er av stor betydning for å ivareta og utvikle gode helsetjenestetilbud til befolkningen. Det er Kunnskapsdepartementet som har hovedansvaret for utdanningene, herunder også dimensjoneringen av disse. Kunnskapsdepartementet regulerer utdanningskapasiteten av kandidater innen enkelte helseutdanninger, hvor det blir vurdert som kritisk at samfunnets behov blir imøtekommet. Medisin, psykologi og 3-årig og 5-årig farmasiutdanning er blant utdanningene som blir regulert. Reguleringen innebærer at det blir angitt et minstekrav om antall uteksaminerte kandidater som den enkelte institusjonen skal ha innenfor de forskjellige utdanningene. Dette blir gjort i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til universiteter og høyskoler. I tillegg til reguleringen har også utdanningsinstitusjonene visse frihetsgrader til å selv opprette studieplasser.

Vurderingen av kapasiteten i helseutdanningene inngår i regjeringens årlige budsjettprosesser og konklusjonene presenteres i de årlige budsjettframleggene. I vurderingen blir det tatt hensyn til tilgjengelig kunnskap om hvilke personell- og kompetansebehov helse- og omsorgstjenestene vil ha i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 545**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos****Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre rede for hvorvidt myndighetene har plikt til å gi veiledning om hva som kreves for å få førerkortet tilbake for personer som er dømt for promillekjøring og som samtidig har innrømmet et alkoholproblem og dermed har blitt fratatt førerkortet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har vært i kontakt med en mann og hans advokat i forbindelse med hans sak der vedkommende er dømt for promillekjøring og hvor han har vedkjent for retten at han har et alkoholproblem. Dommen var på 2 år, og det har nå gått 2,5 år siden domsavsigelse.

1,5 år ut i dommen, tok vedkommende kontakt med myndighetene for å starte prosessen for å få tilbake førerkortet. Da fikk vedkommende beskjed om

at han mangler dokumentasjon på at han har vært edruelig i perioden straffen hadde vart. Dokumentasjonen som manglet var CDT-prøver. Vedkommende hadde frem til det tidspunktet vært i god tro om at han hadde fulgt kravene, men fikk nå opplyst at det foreligger en klar instruks for hvordan edruelighet skal dokumenteres før han kan få tilbake lappen, blant annet gjennom CDT-prøver.

Vedkommende har ikke fått denne veiledningen. Dette resulterer i en betraktelig forlenget dom. Det er svært uheldig, spesielt siden vedkommende er sjåfør av yrke. Den forlengede perioden uten førerkort er derfor særdeles krevende for hans arbeids- og livssituasjon.

Det kan legges til at vedkommende har hatt tett oppfølging av lege som har gjennomført diverse prøver for å dokumentere avhold fra alkohol.

Det foreligger altså en klar legeerklæring som ikke blir tatt til følge da den ikke er i tråd med gjeldende regelverk. Dette regelverket har vært ukjent for både pasient og lege.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke har kjennskap til, eller kan ta stilling til, den konkrete saken som stortingsrepresentant Kjos beskriver. På generelt grunnlag kan jeg imidlertid si at forvaltningsmyndigheter har en alminnelig veiledningsplikt innenfor sitt saksområde, jf. forvaltningsloven § 11. Når det gjelder førerkortsaker, er veiledningsplikten for politiets vedkommende beskrevet i politiets «Håndhevingsinstruks i førerkortsaker mv.» (Politidirektoratets rundskriv 2007/001).

Etter vegtrafikkloven § 24 fjerde ledd første setning kreves det edruelighet for å erverve og gjennerverve førerrett. I saker der det er kjent at søkeren har alko-

holproblemer, er det av vesentlig betydning at politiet vurderer kravet om edruelighet grundig. I slike saker vil det være avgjørende at vedkommende kan sannsynliggjøre et endret forhold til alkohol over tid. I vurderingen vil politiet legge stor vekt på legeerklæringer med underliggende dokumentasjon og prøvesvar.

I Statens Helsetilsyns retningslinjer for fylkesmennene ved behandling av førerkortsaker, utgitt 03/2013, pkt. 17.5 om dispensasjonspraksis ved bruk av rusmidler, beskrives blant annet følgende:

«Kontrollene vil oftest basere seg på klinisk inntrykk, samt eventuelt urin-, blod- og/eller andre prøver. Håranalyser kan være et supplement for vurdering av om det foreligger kronisk skadelig bruk av alkohol eller et annet rusmiddel. Spyttprøver kan bli en praktisk viktig prøveform. Ved alkoholmisbruk er det særlig prøvene CDT % (carbohydrat deficient transferrin), EtG (etylglucuronid), EtS (etylsulfat), leverprøver og MCV (mean cellular volume) som er aktuelle. For medikamenter og illegale rusmidler vil det for hvert stoff finnes spesifikke markører i urin eller blod, eventuelt spytt eller hår.

Vurdering av dispensasjonsspørsmål er ingen strafferettslig vurdering. Det må i disse sakene foretas en skjønnsmessig vurdering av validiteten og konsekvensene av de prøvesvar som foreligger. En dispensasjonsvurdering skal ikke bygges på prøver alene, men på en kombinasjon av klinisk og laboratoriemessig verifikasjon av opphørt skadelig bruk.»

Jeg antar at leger som følger opp pasienter over tid med tanke på dokumentasjon knyttet til alkoholbruk, må forutsettes å være kjent med disse retningslinjene og veilede pasienten.

Spørsmålet om hvor langt veiledningsplikten går for politiet og helsetjenesten vil for øvrig bero på de konkrete omstendighetene, herunder hvorvidt den saken gjelder har henvendt seg med spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 546

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 12. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvor stort er driftsbudsjettet til de enkelte familievernkontorene i 2015 sammenlignet med 2013 og hvor stor er økningen i direktoratet/ regionskontorene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål om samme tema og registrerer at jeg ikke utfra de svarene jeg har fått kan

vurdere hvordan budsjettene har utviklet seg for de som jobber direkte mot brukerne ute på familievernkontorene.

Jeg ber derfor om en oversikt over hvordan bevilgningene er for de enkelte familievernkontor i 2015 sammenlignet med tilsvarende bevilgning i 2013.

Svar:

Riksrevisjonen hadde i sin årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2011 en gjennomgang av familieverntjenesten, jamfør Dokument 1 (2012-2013). Et viktig punkt i revisjonen var målet om at familieverntjenesten skulle ha et geografisk likeverdig tjenestetilbud. Revisjonen viste at det ikke var et geografisk likeverdig tjenestetilbud i familievernet. I etterkant av revisjonen har det blitt arbeidet med tiltak for å utvikle et mer likeverdig tilbud i hele landet. Departementet har innhentet nærmere informasjon fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) om driftsutgifter til familievernet. Stortingsrepresentant Rigmor Aasrud etterspør driftsbudsjett for det enkelte kontor for 2015 sammenlignet med 2013. Bufetat arbeider med å fastsette endelige budsjetttrammer for det enkelte familievernkontor for budsjettåret 2015 hvor årets økninger inkluderes. Dette skal drøftes med tillitsvalgte på virksomhets- og regionsnivå. Budsjett for det enkelte kontor for 2015 vil bli oversendt representanten Aasrud når disse foreligger, slik hun har etterspurt, anslagsvis i midten av mars. Nedenfor presenteres oversikt over driftsutgifter og regnskapstall for kap. 842 Familievern post 01 og 70, fordelt på utgifter til regionkontorer/fellesoppgaver og til familievernkontorene for 2013.

Budsjett- og regnskapsfordeling etter formål for kap. 842 Familievern for postene 01 og 70 (etter endelig saldering av statsbudsjettet 2013).(kroner)

<i>Formål</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Fagutvikling ¹	1 621 000	749 000

Budsjett- og regnskapsfordeling etter formål for kap. 842 Familievern for postene 01 og 70 (etter endelig saldering av statsbudsjettet 2013).(kroner)

<i>Formål</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Bufetats senter for administrasjon og utvikling ²	2 114 000	2 114 000
Drift av IKT for de statlige og kirkelige familievernkontorene	5 262 000	5 262 000
Utgifter på regionalt nivå og felles prosjekter	7 481 353	6 665 150
Familievernkontorene	339 785 423	339 070 283
Sum Bufetat	356 263 776	353 860 433

Vedlagt oversendes også budsjett- og regnskapstall for det enkelte familievernkontor for 2013, jf. representantens spørsmål om fordeling på det enkelte kontor. I tillegg ligger det midler til bl.a. utviklingsprosjekter på kap 842, post 21. Familieverntjenesten har blitt styrket med 50 millioner kroner i statsbudsjettet for 2015. I tildelingsbrevet for 2015 er det lagt vekt på at den styrkede innsatsen skal øke familievernkontorene sin behandlingsskapasitet med flere stillinger, bl.a. for å bidra til et geografisk likeverdig tilbud. Jeg vil legge vekt på at midlene i 2015 blir brukt til økt aktivitet og kvalitet ved familievernkontorene. I tildelingsbrevet er Bufdir bedt om å prioritere tjenestens forebyggende arbeid med mål om å gi foreldrene verktøy til å sikre barn gode, trygge og utviklingsfremmende oppvekstvilkår. Videre skal direktoratet prioritere arbeidet rettet mot

^{1.} En del av fagutviklingen foregår i direktoratet (inkl. stillinger) og i tillegg brukes noe midler til administrasjon av de kirkelige kontorene, både de som er utenfor og innenfor Stiftelsen kirkens familievern.

^{2.} Statlige familievernkontorenes andel av utgiftene til Bufetats senter for administrasjon og utvikling.

barnefamilier med høyt konfliktnivå og familier og barn utsatt for vold i nære relasjoner.

Vedlegg til svar:

Budsjett- og regnskapstall for kap 842 driftspostene 01 og 70¹

Familievernkontor Region øst

<i>Statlige familievernkontor</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Familievernkontoret Asker og Bærum	8 260 000	7 065 541
Familievernkontoret Øvre Romerike	5 565 000	6 079 173
Familievernkontoret Nedre Romerike	8 643 000	8 552 019
Familievernkontoret Hamar	8 820 000	8 962 317
Familievernkontoret Kongsvinger	3 223 000	3 156 477
Familievernkontoret Tynset	2 103 000	2 104 241
Familievernkontoret Gjøvik Fagernes	9 270 000	8 806 538
Familievernkontoret Lillehammer	3 365 000	3 472 257
Familievernkontoret Østfold sør	10 725 000	11 191 266
Familievernkontoret Moss Askim	9 926 000	10 074 860
Familievernkontoret Homansbyen	13 409 000	12 952 617
Familievernkontoret Enerhaugen	12 392 000	12 324 666
Otta	3 600 000	3 600 000
Christiania Torv	16 395 000	16 395 000
Follo	8 095 000	8 095 000
Sum	123 791 000	122 831 972

Familievernkontor Region sør

<i>Kontor/regionkont</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Familievernkontoret i Vestfold	8 421 000	8 399 050
Familievernkontorene Drammen-Kongsberg	11 339 000	11 427 670
Familiekontoret Aust-Agder	6 928 000	7 392 599
Familiekontoret Hallingdal	8 437 000	8 466 188
Familiekontoret i Vest-Agder	2 116 000	2 177 002
Familievernkontoret i Søndre Vestfold	4 662 000	4 779 921
Grenland familiekontor	5 831 000	5 688 994
Ringerike familievernkontor	10 441 000	10 725 053
Øvre Telemark familiekontor	3 108 000	3 070 818
Sum Region	61 283 000	62 127 296

Familievernkontor Region Vest

<i>Kontor/regionkont</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Bjergvin Familierådgivningskontor	6 614 000	7 255 450
Familiekontora for Sunnfjord og Sogn	7 630 000	7 221 690
Familiekontoret i Nordfjord	3 267 000	3 200 995
Familievernkontoret for Bergen og omland	13 078 490	12 789 028
Familievernkontoret for Haugalandet	5 656 000	6 234 893
Familievernkontoret for Sør-Rogaland	16 736 000	16 322 581
Familievernkontoret i Odda	2 885 430	2 721 185
Familievernkontoret på Stord	2 567 856	2 382 360
Kirkens Familierådgivning i Biskopshavn	6 138 000	6 728 484
Sum Region	64 572 776	64 856 666

¹. Regnskapstallene er fratrukket refusjon av sykepenger, foreldrepenger og arbeidsmarkedstiltak for å gi et mest mulig reelt bilde av familievernkontorenes driftsutgifter.

Familievernkontor Midt-Norge

<i>Kontor/regionkont</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Familievernkontoret Namsos	4 497 323	4 356 460
Familievernkontoret Levanger	6 978 070	6 852 614
Familievernkontoret i Sør-Trøndelag	17 172 000	17 353 192
Familievernkontoret Kristiansund	3 923 677	3 671 098
Familievernkontoret Molde	5 409 638	5 235 030
Familievernkontoret Ålesund	8 454 746	8 382 550
Sum Region	46 435 454	45 850 944

Familievernkontor Region Nord

<i>Kontor/regionkont</i>	<i>Budsjett 2013</i>	<i>Regnskap 2013</i>
Alta FV	2 740 358	2 561 907
Bodø FV	5 504 290	5 084 513
Finnsnes FV	2 666 828	2 536 865
Hammerfest FV	2 912 396	2 854 733
Harstad FV	3 687 940	3 825 385
Indre finnmark FV	2 730 774	2 970 928
Mo i Rana kirkelige FV	3 724 115	3 492 061
Mosjøen kirkelige FV	3 585 602	3 594 073
Narvik FV	2 613 174	2 635 945
Sør Varanger kirkelig FV	3 960 651	3 777 924
Tromsø FV	6 754 415	7 193 231
Vesterålen FV	2 822 651	2 875 838
Sum Region	43 703 193	43 403 405

Tilleggssvar 27. mars 2015:

I brevet fra 12.02.2015 oppga jeg at budsjett for det enkelte kontor for 2015 vil bli oversendt representanten når disse foreligger. Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har nå oversendt opplysningene om budsjett for det enkelte familievernkontor til departementet.

Nedenfor presenteres en samlet oversikt over driftsutgifter for kap. 842 Familievern post 01 og 70, fordelt på utgifter til regionkontorene/fellesoppgaver og til familievernkontorene for 2013 og 2015.

Budsjett etter formål for kap. 842 Familievern for postene 01 og 70 (etter endelig saldering av statsbudsjettet 2013).(kroner) og budsjett for 2015

Formål	Budsjett 2013	Budsjett 2015
Fagutvikling	1 621 000	4 630 000
Bufetats senter for administrasjon og utvikling (BSA)	2 114 000	4 064 000
Tilskudd til Stiftelsen Kirkens familievern	0	2 000 000
Drift av IKT for de statlige og kirkelige familievernkontorene	5 262 000	5 455 000
Utgifter på regionalt nivå og felles prosjekter	7 481 353	7 239 037
Familievernkontorene	339 785 423	409 520 300
Sum Bufetat	356 263 776	432 908 337

Fagutviklingen i budsjettet for familievern dreier seg om arbeid knyttet til foreldreveiledning og godt foreldreskap, herunder oppfølging av tiltaksplan «Barndommen kommer ikke i reprise». Noe av midlene innen fagutvikling brukes til administrasjon av de kirkelige kontorene, både de som er utenfor og innenfor Stiftelsen Kirkens Familievern. Fagutviklingen foregår i direktoratet. Det ble opprettet 3,5 stillinger på fagutvikling i 2014 som ble besatt på ulike tidspunkt i løpet av året.

I 2014 samlet Bufetat en rekke administrative oppgaver fra enhetsnivå i Bufetats regioner til Bufetat Senter for administrasjon og utvikling (BSA). Hensikten med omleggingen var å effektivisere og bedre kvaliteten på de administrative oppgavene i etaten. Omleggingen vil gi familievernet reduserte administrative oppgaver som frigjør tid til faglig arbeid. BSA administrerer ikke drift av IKT på familievernområdet, men kun merkantile oppgaver.

I tillegg til det som er presentert i tabellen ligger det midler til bl.a. utviklingsprosjekter på kap 842, post 21.

Vedlagt oversendes også budsjett for det enkelte familievernkontor for 2013 og 2015, jf. representantens spørsmål om fordeling på det enkelte kontor.

SPØRSMÅL NR. 547**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 12. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å sette i gang prosedyrer etter ATM-direktivet (TV-direktivet) for å stanse reklame på norsk TV fra utenlandske spillselskaper uten lisens i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Rapporter fra Lotteri og stiftelsestilsynet la i fjor fram en rapport om penge- og dataspillproblemer i Norge. Den anslår at omlag 20 000 spillere har problematisk spilleadferd og 89 000 er definert med moderat risiko. Spilleproblemer rammer mange flere enn bare spilleren, og har ofte store og alvorlige konsekvenser. Utenlandske spillselskaper bruker omlag 0.5 mrd. kroner på markedsføring av ikke lovlig spill rettet mot det norske markedet via TV reklame på kanaler som sender fra utlandet. Rapporten «Grenselaus pengespel» foreslår i sin rapport å igangsette prosedyrer etter ATM direktivet for å stanse slik reklame.

Svar:

Etter gjeldende pengespillovgivning er det ikke tillatt å markedsføre pengespill i Norge uten norsk tillatelse. Likevel markedsføres det for slike pengespilltilbud på TV-kanaler som sender fra utlandet, særlig Storbritannia, til Norge. Slik markedsføring følger reglene i AMT-direktivet, som legger et senderlandsprinsipp til grunn for regulering. Dette innebærer at TV-kanalene er underlagt reglene i landet hvor de er etablert og sen-

der fra. Kanaler som er etablert i Storbritannia, som for eksempel TV3, er derfor regulert av britisk rett, som tillater markedsføring av pengespill.

AMT-direktivet åpner for en konsultasjonsprosedyre, hvor mottakerlandet kontakter senderlandet med sikte på å oppnå en gjensidig tilfredsstillende løsning. Prosedyren innebærer at Medietilsynet ber britiske myndigheter om å anmode britiske TV-kanaler med sendinger rettet mot Norge om å følge norske regler for markedsføring av pengespill. En ekspertgruppe for pengespill som ble nedsatt av Kulturdepartementet, har nettopp levert rapporten «Grenselaus pengespel – krev ny teknologi ny regulering?». I rapporten foreslår gruppen bl.a. at AMT-direktivets konsultasjonsprosedyre benyttes som et tiltak for å begrense de utenlandske spillselskaperes virksomhet i Norge.

Som representanten sikker kjenner til sendte statssekretær Mina Gerhardsen sommeren 2013 et brev til den britiske statssekretæren der hun anmodet om et møte for å diskutere problemet med omgåelse av det norske reklameforbudet mot spillreklame. Brevet ble aldri besvart av britiske myndigheter. Som et ledd i departementets oppfølging av rapporten har jeg gitt Medietilsynet, i samarbeid med Lotteritilsynet, et oppdrag om å vurdere og dokumentere om det foreligger konkrete brudd på norsk regelverk fra fjernsynskanaler etablert i andre EØS-land med sendinger som helt eller hovedsakelig er rettet mot Norge. Dersom det foreligger slike brudd skal Medietilsynet gjennomføre en konsultasjonsprosedyre med senderlandet i henhold til AMT-direktivet.

SPØRSMÅL NR. 548**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Barn som er akutt plasserte av barnevernet gjennom akuttvedtak har ikkje vern i straffelova § 216 i dei høve kor dei blir bortførte av sine biologiske foreldre.

Meiner statsråden at dagens lovverk er tilstrekkeleg på dette området?»

Svar:

La meg først understreke at regjeringen og Justis- og beredskapsdepartementet er opptatt av å forebygge internasjonal barnebortføring. Vi arbeider kontinuerlig med å vurdere og gjennomføre nye tiltak for å forhindre barnebortføringer.

Straffansvaret for barnebortføring er regulert i lov av 22. mai 1902 nr. 10 § 216. Foruten bortføring fra foreldre, rammer bestemmelsen også bortføring fra noen som har omsorg for barnet etter barnevernloven. Det vil i praksis si fra barnevernsinstitusjon eller fosterforeldre.

I en kjennelse fra januar 2013 (Rt. 2013 side 59) kom Høyesteretts ankeutvalg til at et akuttvedtak etter barnevernloven § 4-6 annet ledd ikke medfører at omsorgen for barnet blir overført til barnevernet på en måte som omfattes av straffeloven § 216. Selv om barnebortføringen i slike tilfeller ikke vil være belagt med straffeansvar, vil den likevel være ulovlig etter Haagkonvensjonen om internasjonal barnebortføring av 1980.

En ekstern arbeidsgruppe leverte i januar 2014 en rapport med forslag til tiltak på barnebortføringsområdet. Arbeidsgruppen mener at er svært uheldig at internasjonal barnebortføring ikke er straffbart i de tilfellene der det er fattet et akuttvedtak etter barnevernloven § 4-6 annet ledd.

Det blir foreslått at loven endres slik at også dette omfattes av straffebudet.

Rapporten fra arbeidsgruppen har vært på høring og de fleste av høringsinstansene har stilt seg positive til dette forslaget.

Jeg understreker at denne saken vil bli fulgt nøye opp av Justis- og beredskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 549

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I saker om voldsoffererstatning som var strafferettslig foreldet før 01.07.14, har det nå blitt vanskeligere å få erstatning. Praksis i dag er at mange saker avslås, som ville blitt innvilget dersom de hadde vært behandlet før 01.07.15.

Mener statsråden dette er en god praksis, og vil eventuelt departementet vurdere å utforme ny instruks i disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

Høsten 2009 kom det flere vedtak fra Erstatningsnemnda for voldsoffererstatning der søknad om voldsoffererstatning ble avslått fordi forholdet var sivil- og strafferettslig foreldet. De aktuelle sakene ble behandlet etter voldsofferforskriften som gjelder for straffbare forhold i perioden 1975 og frem til vi fikk voldsoffererstatningsloven (1. juli 2001). Dette var en endring i praksis, selv om det i teori og tidligere praksis var åpnet for at «passivitet» kunne medføre at det ikke var rimelig å tilkjenne voldsoffererstatning. Etter dette ble aktuelle saker stilt i bero i påvente av en prinsipiell avgjørelse fra ENV om foreldelse i forskriftssaker. Denne avgjørelsen kom i ENV-2010-144. I vedtaket bruker nemnda de regler for strafferettslig foreldelse som gjaldt på vedtakstidspunktet. Dette medførte blant annet at regler om utskutt foreldelse (straffeloven § 195 og § 196) kom til anvendelse i saker om voldsoffererstatning. Gjeldende fra 1. juli 2014, trådte endringer i foreldelsesreglene, i straffeloven i kraft. Det legges til grunn at denne lov-

endringen også skulle få betydningen for tilkjenning av voldsoffererstatning for de saker som ikke allerede var foreldet. Erstatningsnemnda for voldsofre har i avgjørelse ENV-2014-1024 truffet avgjørelse med følgende tolkning av regelverket:

Fra vedtaket siteres følgende: «Voldsoffererstatning tilkjennes i den utstrekning det finnes rimelig, jf. voldsoffererstatningsforskriften § 1. Gjennom fast praksis har nemnda i rimelighetsvurderingen lagt avgjørende vekt på hvorvidt forholdet er sivil- og strafferettslig foreldet. Det har vært nemndas praksis at dagens regelverk har blitt lagt til grunn ved vurdering av strafferettslig foreldelse. Med virkning fra 1. juli 2014 er det vedtatt nye strafferettslige foreldelsesregler. Disse endringene får virkning i tilfeller der straffeansvaret ikke er foreldet ved ikrafttreddelsen. Det er lovgivers intensjon at nemnda nå skal legge regelverket som gjaldt på hendelsestidspunktet til grunn ved vurdering av strafferettslig foreldelse.»

Tilbakemeldinger går på at det som en følge av dette vedtaket har blitt vanskeligere å få erstatning for de sakene som var strafferettslig foreldet 01.07.14.

Svar:

Endringen i straffeloven 1902 som trådte i kraft 01.07.2014, var ment som en generell styrking av voldsofres stilling ved at saker om drap, voldtekt og seksuell omgang med barn under 14 år og 16 år ble unntatt fra reglene om foreldelse. Lovendringen innebar også at utskutt foreldelse skal gjelde også i

saker om vold i nære relasjoner og tvangsekteskap, det vil si at foreldelsesfristen tidligst kan begynne å løpe når fornærmede fyller 18 år. Endringene ble gjort gjeldene også for handlinger som er begått før loven trer i kraft, såfremt foreldelse ikke allerede er inntrådt. Endringen medførte ikke at saker som allerede var foreldet, ble vekket til live igjen. Det ville ha vært i strid med Grunnloven § 97 om tilbakevirkning.

I statsråd 6. februar oppnevnte Kongen et offentlig utvalg som skal gjennomgå voldsoffererstatnings-

ordningen og vurdere behovet for endringer når det gjelder kompensasjon til skadelidte ved alvorlig kriminalitet mv. Utvalget vil også kunne vurdere foreldelsesregelverket. Informasjon om utvalget og deres mandat ligger på www.regjeringen.no. Utvalget har fått frist for å levere sin utredning 1. april 2016.

Jeg vil avvente utvalgets utredning før eventuelle endringer i voldsoffererstatningsordningen vurderes.

SPØRSMÅL NR. 550

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 11. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til skriftlig spørsmål av 29.1.2015 og påfølgende svar fra statsråden. Kan ikke se at jeg har fått svar på de totale kostnadene knytta til endringa av «fritt sykehusvalg» til «fritt behandlingsvalg».

Kan statsråden anslå hvor mye dette totalt sett vil koste og hvor disse midlene skal tas fra?»

Svar:

For å sikre at pasienter og helsepersonell får god og brukervennlig informasjon om fritt behandlingsvalg, vil jeg samle all informasjon om ordningen på den eksisterende helseportalen, www.helsenorge.no.

Helsedirektoratet har det overordnede ansvaret for dagens informasjonstjeneste som består av nettsiden www.frittsykehusvalg.no og en pasientrådgivningstjeneste per telefon. Her finnes informasjon om behandlingstilbud og ventetider. Dette er informasjon som pasienter og helsepersonell også vil ha behov for i den nye ordningen for fritt behandlingsvalg. Helsedirektoratet har også ansvar for nettportalen www.helsenorge.no.

Når vi nå slår sammen fritt sykehusvalg og fritt behandlingsvalg til én felles ordning, flyttes derfor nettsidene for fritt sykehusvalg over på www.helsenorge.no. Samtidig forbedres løsningen slik at den blir mer brukervennlig, og slik at oversikt over tilbud

og ventetider kobles tettere sammen med informasjon om kvalitet og behandlinger.

Som det er beskrevet i statsbudsjettet for 2015, Prop. 1 S (2014 – 2015), og Prop. 56 L (2014-2015) Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og spesialisthelsetjenesteloven (fritt behandlingsvalg), legges det opp til at Helsedirektoratet skal forvalte fritt behandlingsvalg. Helsedirektoratet har allerede et ansvar for å forvalte flere ulike finansieringsordninger, fristbruddordningen og refusjonsordningen for helsetjenester i andre EØS-land.

I 2014 ble det bevilget til sammen 17 mill. kroner til forberedelser av forvaltning av fritt behandlingsvalg og vedtatte endringer i pasient- og brukerrettighetsloven. I 2015 er det bevilget 20 mill. kroner til forvaltning og IKT. Bevilgningen i 2015 vil også komme andre ordninger til gode. Det skal etableres en ny felles informasjonsløsning for flere pasient- og brukerrettigheter i tillegg til fritt behandlingsvalg.

De totale budsjettmessige konsekvensene knyttet til pasientbehandlingen av fritt behandlingsvalgformen vil i sum avhenge både av hvor mange pasienter som velger å benytte fritt behandlingsvalg og av offentlige sykehus sin evne til å øke aktiviteten utover budsjettert aktivitetsvekst. Det er knyttet usikkerhet til anslagene for 2015 og jeg vil komme tilbake til Stortinget i revidert budsjett 2015 med en nærmere vurdering av beløpene i lys av det videre utredningsarbeidet og eksakt tidspunkt for iverksetting.

SPØRSMÅL NR. 551**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 12. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener helseministeren at ambulansetjenesten i Hammerfest er god nok og hva vil ministeren eventuelt foreta seg for å sikre forsvarlige ambulansetjenester i hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Brannsjefen i Hammerfest melder om at brannvesenet stadig oftere er med på akuttmedisinske oppdrag. Mandag 26. januar måtte brannbilen som rykka ut til en trafikkulykke utføre ambulanseoppdrag fordi det ikke var noen ambulanse tilgjengelig. Alternativet var å la pasienten ligge igjen.

Brannsjefen advarer mot utviklinga, og å tro at brannbilene er egna til å kjøre alle typer pasienter. Han peker på at de bare har en primitiv bære med seg, og må improvisere sterkt for å sikre pasienten i bilen. De kan heller ikke kjøre fort når de har med seg en pasient. For mange pasienter vil det være viktig å komme raskt til sykehuset. For andre kan det være livsviktig med akutt hjelp fra helsepersonell underveis.

Klinikkssjefen ved Finnmarkssykehuset viser til at forsvarlighetskravet er vurdert som tilfredsstillende både av dem selv og Sintef tidligere, men peker også på en økt oppdragsmengde i ambulansetjenesten og mulighet for at det kan bli konflikt om flere hendelser skjer samtidig.

Svar:

Befolkningen skal ha tillit til at de får kompetent hjelp når de trenger det i akutte situasjoner. Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har

ansvar for å sikre befolkningen hjelp i akuttmedisinske situasjoner. Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet innspill fra Helse Nord RHF om ambulansetjenesten i Hammerfest.

Helse Nord RHF har svart at det er rutine for AMK-sentralene med såkalt trippelvarsling ved trafikkulykker og andre hendelser med motorkjøretøy og personsaker. Det betyr at alle nødetatene (politi, brann og ambulanse) rykker ut ved slike hendelser. Det er derfor naturlig at brannvesenet bistår ambulansetjenesten ved akuttmedisinske oppdrag – på samme måte som ambulansetjenesten bistår brannvesenet ved brann. Dette er samarbeid mellom nødetatene i praksis, og sørger for at befolkningen i Norge har et best mulig tilbud.

I redegjørelsen fra Helse Nord RHF fremgår det at brannvesenet har dokumentert ett oppdrag med pasienttransport i Hammerfest. Helse Nord RHF understreker at dette neppe kan kalles en utvikling i feil retning, men at det er en fornuftig avgjørelse av personellet på vakt i brannvesenet. Samtidigskonflikter vil alltid kunne inntreffe i ambulansetjenesten, og i kritiske situasjoner er det avgjørende med et godt samarbeid mellom de ulike nødetatene for å sikre et best mulig tilbud til innbyggerne.

Helse Nord RHF skriver i sin redegjørelse at enkelthendelser ikke kan være dimensjonerende for ambulansetjenesten, og at dagens dimensjonering av tjenesten er vurdert som tilfredsstillende ut fra oppdragsmengden.

Jeg legger til grunn at Finnmarkssykehuset følger utviklingen i oppdragsmengden fortløpende og vurderer behov for eventuelle tiltak når det er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 552**Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 13. februar 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Vil regjeringa bidra til å løse situasjonen og kan det være aktuelt å vurdere å heve flyvraket ved et sivilt initiativ?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media er det blitt kjent at Russland har kontaktet Norge med forespørsel om samarbeid for å heve et russisk flyvrak fra andre verdenskrig. Forespørselen er knyttet til 70-års markeringa av frigjøring fra tysk

naziokkupasjon. Norge har avvist forespørselen med begrunnelse om at det ikke er ønskelig med militært samarbeid rundt denne saken i den nåværende utenrikspolitiske situasjonen. Avvisningen har skapt sterke reaksjoner i nord ettersom våre naboer kjempet for og sikret vår frihet. Flere har også pekt på viktigheten av å holde oppe både folk til folk samarbeid og politisk kontakt med Russland. Det russiske initiativet kan bidra positivt i så måte dersom det imøtekommes.

Svar:

Jeg er opptatt av å bevare og respektere minnene, historien og levningene etter dem som døde under krigen. Dette er en viktig del av vår felles historie med Russland.

Forsvarsstaben mottok i 2014 en russisk anmodning om bistand til å søke etter det aktuelle flyvraket. Det bilaterale militære samarbeidet med Russland er suspendert og forespørselen ble derfor avslått.

Det er ikke gjort noen realitetsvurdering av muligheten for søk og heving av flyvraket. Det vil trolig være nødvendig å gjennomføre omfattende undersøkelser for å se om det er mulig å lokalisere et eventuelt vrak. Etter så lang tid vil dette sannsynligvis være vanskelig. Jeg vil gjøre oppmerksom på at den ytre delen av Tanafjorden ble grundig undersøkt etter Mehamn-ulykken i 1982. Dersom flyet fortsatt hadde vært identifiserbart, ville det med stor sannsynlighet ha blitt funnet. Disse utfordringene ble også understreket i svaret fra konstituert forsvarsminister til stortingsrepresentant S. Navarsete i den ordinære spørretimen onsdag 28. januar 2015.

Som statssekretær Øystein Bø skrev i sitt svar til Fylkesmannen i Finnmark 2. februar, og som konstituert forsvarsminister sa i spørretimen 25. januar, vil jeg imidlertid ikke utelukke det vil kunne være aktuelt for norske myndigheter å gjøre søk i dette området i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 553

Innlevert 4. februar 2015 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 11. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«I sine høringsuttalelser til forslagene om endringer i arbeidsmiljøloven, datert hhv. 24.9.14 (om midlertidige stillinger) og 13.10.14 (om øvrige forslag til endringer), understreker BLD viktigheten av å belyse likestillingsmessige konsekvenser av endringsforslagene gjennom en konsekvensutredning i tråd med utredningsinstruksens pkt. 2.3.2, der likestilling er nevnt særskilt.

Er denne konsekvensutredningen gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

I de nevnte høringsuttalelsene viser BLD til en grundig dokumentasjon av kvinners løserer tilknytning til arbeidsmarkedet: Kvinner er overrepresentert blant midlertidige ansatte allerede i dag. Midlertidige ansettelser er særlig utbredt i kvinneorienterte sektorer, som undervisning, helse- og sosialtjenester og overnattings- og serveringsvirksomheter.

Føyer man til varehandel, vil de fleste av disse sektorene være blant dem som trolig også vil bli sterkest berørt av forslagene om opphevelse av forbudet mot søndagsarbeid, økt daglig arbeidstid, mer overtid

uten betaling, redusert betaling for beredskapsvakter og mindre innflytelse for tillitsvalgte.

BLD viser i sitt hørings svar til at endringene i arbeidstidsbestemmelsene åpner for lengre arbeidsøkter og økt uforutsigbarhet for arbeidstaker, noe som kan bidra til å svekke, ikke styrke, kvinners tilknytning til arbeidsmarkedet og menns omsorgsrolle hjemme. Dette vil i så fall være stikk i strid med vedtatte politiske målsettinger, som det hevdes å være tverrpolitisk enighet om.

En særlig utfordring knyttet til økt bruk av midlertidige stillinger, er situasjonen for dem som er/blir gravide i løpet av ett eller mellom to midlertidige engasjementer, både når det gjelder muligheten for reengasjement og foreldrenes rettigheter til lønnet permisjon.

BLD nevner dessuten selv behovet for å se på mulige kjønnsforskjeller når det gjelder virkningene av hevet aldersgrense, både for tilknytning til arbeidslivet og for rettigheter til pensjon.

Det framgår ikke av de aktuelle proposisjonene (Prop 39 og 48 L (2014-2015)) om slik konsekvensutredning som BLD ber om, faktisk er gjennomført.

Svar:

Forslag til endringer i arbeidsmiljøloven er lagt fram av Arbeids- og sosialdepartementet i Prop 39 L (2014-2015) og Prop 48 L (2014-2015). Arbeids- og sosialministeren er konstitusjonelt ansvarlig for forslaget og dette svaret er derfor, på vanlig måte, utarbeidet i samråd med Arbeids- og sosialdepartementet. I lovforslaget som blant annet gjelder midlertidige ansettelser, Prop. 39 L (2014-2015), er kapittel 7 viet til vurderinger knyttet til økonomiske og administrative konsekvenser.

Der påpekes det at bruken av midlertidige ansettelser er relativt begrenset i Norge. Bare om lag 8 prosent av de sysselsatte er å finne i midlertidige stillinger. Flertallet av de midlertidige ansatte er kvinner (60 prosent) som jobber i vikariater i det offentlige. Arbeids- og sosialdepartementet viser til at bruken av midlertidige ansettelser er størst i offentlig sektor og da særlig innen utdanning og helse- og sosialtjenester, alle kvinnedominerte bransjer.

Arbeids- og sosialdepartementet gjør i Prop. 39 L følgende vurdering av konsekvenser av innføringen av en generell tidsbegrenset adgang til midlertidige ansettelser:

Det er etter departementets vurdering ikke mulig å trekke noen klare konklusjoner om hvilke konsekvenser innføring av en generell tidsbegrenset adgang til midlertidig ansettelse vil ha for likestilling i arbeidslivet, men det antas at det ikke blir store konsekvenser.¹

¹ Prop. 39 L (2014-2015), s. 133

Videre er det etter Arbeids- og sosialdepartementets vurdering grunn til å tenke seg at andelen midlertidig ansatte menn vil øke dersom bruken av midlertidig ansettelse øker i privat sektor, der menn er i flertall. En slik utvikling vil i så fall være i tråd med tilsvarende erfaringer gjort i Sverige.

Arbeids- og sosialdepartementet har foretatt vurderinger av likestillingsmessige konsekvenser av forslaget til endringer i arbeidsmiljøloven når det gjelder midlertidige ansettelser. Det er behov for mer kunnskap på området. Arbeids- og sosialdepartementet har inngått en flerårig forskningsavtale om utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet. Arbeids- og sosialdepartementet vil følge utviklingen i bruken av midlertidig ansettelser i arbeidsmarkedet og løpende vurdere ytterligere behov for forskning og utredning.

Når det gjelder likestillingsmessige konsekvenser av forslagene om endringer i arbeidstidsreglene viser Arbeids- og sosialdepartementet i Prop 48 L (2014-2015) til at større mulighet til å kunne tilpasse arbeidstidsordningene vil være aktuelt for arbeidsplasser som benytter seg av turnusordninger. Det er en overvekt av kvinner som jobber turnus. Her vil forslagene kunne gjøre det enklere å jobbe lengre vakter enkelte helger, noe som kan bidra til at den enkelte arbeidstaker får flere frihelger også i virksomheter der helgearbeid er helt nødvendig. Dette vil også kunne bidra til at behovet for små stillingsbrøker, og dermed deltidsansettelser, blir redusert.

Denne regjeringen ønsker et fleksibelt og framtidsrettet arbeidsliv. Jeg slutter meg derfor til arbeidsministerens forslag.

SPØRSMÅL NR. 554

Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 12. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«På hvilken måte vil regjeringen ta opp prosessen for å sikre sannhet og et rettferdig oppgjør gjennom FNs menneskerettighetsråd (UNHRC) rundt krigsforbrytelsene og massedrapene av sivile i slutten av krigen mot Tamiltigrene med den nye regjeringen på Sri Lanka?»

BEGRUNNELSE:

Sri Lanka har nylig gjennomført valg med et resultat som overrasket mange. Valget beskrives av analytikere

som det viktigste på flere tiår. En av de vanskeligste utfordringene for den nye regjeringen vil være forsoning med Tamilene. President Sirisena, som har bred støtte i den tamilske befolkningen, har en unik mulighet til å starte en prosess med å skape varig fred. Mye kan gjøres med en gang. Språklige rettigheter til Tamilene kan gjenopprettes. Hæren kan fjernes fra noen av de landene det opptar i nord. Politiske samtaler kan starte. Etterforskning av de mest opprørende forbrytelsene og brudd på menneskerettighetene som for eksempel drapet på avisredaktør Lasantha Wickrematunge eller parlamentariker Joseph Pararajasingham kan starte. Selv om den

nye regjeringen trenger et visst pusterom er det svært viktig at det internasjonale samfunnet over tid spiller en rolle i å fortsette å presse for ansvarlighet for de unevnelige grusomheter under krigen, for brutale mord for voldtekter, for drap på uskyldige sivile.

Svar:

Presidentvalget på Sri Lanka 8. januar var et historisk eksempel på et fredelig maktskifte. Det srilankiske folk skal gratuleres for å ha benyttet seg av stemmeretten og på den måten ha bidratt til en demokratisk endring. Valget har gitt den nye regjeringen i Sri Lanka et viktig grunnlag for å skape et inkluderende demokrati basert på godt styresett og rettssikkerhet.

Jeg snakket umiddelbart etter regjeringsskiftet med landets nye utenriksminister, Mangala Samaraweera. I samtalen ga jeg uttrykk for at Norge vil støtte den nyvalgte regjeringen i gjennomføringen av dens positive reformagenda. Statsminister Solberg har også sendt gratulasjonsbrev til president Maithripala Sirisena og statsminister Ranil Wickremesinghe og gitt uttrykk for den historiske muligheten Sri Lanka nå har til å sikre et fredelig, inkluderende og demokratisk Sri Lanka.

Den nye srilankiske regjeringen har presentert et lovende og ambisiøst 100-dagers program som er en klar kursendring fra den forrige regjeringens politikk. Den omfatter en rekke viktige demokratiske reformer. Regjeringen har lagt vekt på behovet for forsoning. Og den har satt fokus på etablering av en troverdig nasjonal mekanisme for rettferdighet etter borgerkrigen. Det er positivt at regjeringen synes å være seg bevisst sitt ansvar og sin unike mulighet til å arbeide for forsoning og rettferdighet, noe som står sentralt i arbeidet for varig fred i landet. Noen første grep er allerede tatt, som regjeringens utnevning av sivile guvernører i Nord- og Øst-

provinsene og løftet om samarbeid med FN om Sri Lanka-resolusjonen som planlegges behandlet i mars-sesjonen i FNs menneskerettighetsråd.

Som part til en rekke sentrale menneskerettighetskonvensjoner, og i henhold til internasjonal sedvanerett, har Sri Lanka en forpliktelse til å etterforske alvorlige menneskerettighetsbrudd og krigsforbrytelser. En vellykket langsiktig forsoningsprosess på Sri Lanka må omfatte en form for rettsoppgjør for alvorlige forbrytelser som er begått i løpet av den lange konflikten. Norge vil spille en konstruktiv rolle overfor den nye regjeringen, også når det gjelder dette spørsmålet.

Den nye srilankiske regjeringen er i dialog med FN, inkludert med høykommissæren for menneskerettigheter, om hvordan den best kan samarbeide med FN i oppfølgingen av mulige krigsforbrytelser og brudd på humanitærretten under borgerkrigen. Dette samtidig som den får rom til å konsolidere en sårbar demokratisk prosess. Norge vil støtte opp om en enighet mellom srilankiske myndigheter og FN om håndteringen.

Den nye srilankiske regjeringen har så langt gitt nye og positive signaler, og har vist evne til handling på viktige områder. I likhet med andre internasjonale partnere, er vi fra norsk side i god dialog med den nye regjeringen om deres arbeid for demokratiske reformer, forsoning og rettferdighet. Vi bruker Norges nettverk, som er opparbeidet gjennom mange år, til å støtte opp politisk og diplomatisk om en krevende prosess, som utenriksminister Samaraweera kaller Sri Lankas «Burma-øyeblikk». Videre planlegger vi norsk bistandsstøtte til sårbare grupper, kapasitetsbygging innen rettsstat og demokratibygging, forsoning, og styrking av menneskerettighetene. Her spiller det sivile samfunnet i Sri Lanka en sentral rolle.

SPØRSMÅL NR. 555

Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 11. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til prøveordning med gratis sykkel på enkelte tog-strekninger, for eksempel på Jærbanen?»

BEGRUNNELSE:

I Oslo har det vært en prøveordning hvor passasjerene kunne ta med sykkel gratis på t-banen utenom

rushtid. Denne ordningen har vært så vellykket at den nå er gjort permanent.

Det er ønskelig at flere skal benytte seg av enten kollektivtrafikk eller sykkel for å komme seg rundt i de store byene. En ordning hvor man kan ta med seg sykkel gratis på toget vil kunne gjøre det enda mer attraktivt for folk å benytte seg av kollektivtilbudet, enten det er for å komme til og fra jobb eller om man ønsker å ta en sykkeltur et sted i nærområdet. En slik

ordning vil være med på å gjøre hverdagen både enklere og mer miljøvennlig. I Rogaland vil bompengene bli betydelig høyere etter vedtaket om Bypakke Nord-Jæren, og i denne sammenheng er det viktig at det også legges til rette for alternative måter å reise på. En ordning hvor man kan ta med sykkelen gratis på toget vil kunne bidra til at flere velger å la bilen stå hjemme.

Svar:

Samferdselsdepartementet ønsker at flest mulig skal reise klimavennlig og er derfor positiv til ordninger som tilrettelegger for økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange.

På lokaltog – og korte regionstogstrekninger kan sykkel per i dag tas med når plassen om bord tillater det. Det kan ikke reserveres plass på forhånd. Billett for sykkel om bord på NSBs tog koster i dag halv pris av ordinær billett, grenset oppad til 194 kroner.

Flertallet av dagens togsett som brukes på lokaltogstrekningene, Jærbanen inkludert, er ikke spesielt tilrettelagt for transport av sykler. Det er i dag bare kapasitet til om lag 6 sykler per togsett på Jærbanen. Flere sykler enn dette vil normalt gå på bekostning av plass til barnevogner, rullestolbrukere samt sikkerhe-

ten generelt ved at inngangsparti og midtganger blokkeres. En prøveordning hvor det er gratis å ta med sykkel om bord kan føre til økt etterspørsel som ikke nødvendigvis kan imøtekommes med dagens materiellpark og bestillingssystem.

NSB har vurdert forslaget og anbefaler ikke en slik prøveordning med dagens togsett på Jærbanen på grunn av følgende forhold:

- Togsettene på Jærbanen (type 72) er ikke utformet for transport av sykler
- Sykler i inngangsparti og midtgang vil kunne sperre adkomstmuligheter ved uforutsatte hendelser
- Sykler vil hindre barnevogner og gå på bekostning av rullestolplass i lokaltogene
- Stasjonsoppholdene er korte og NSB sin erfaring er at sykler i lokaltogene på Jærbanen vil medføre lengre stasjonsopphold og fare for punktlighetsavvik

Siden det allerede i dag er mulig å ta med sykkel når plassen om bord tillater det, det er begrenset plass i mange togtyper og NSB fraråder en slik prøveordning, ønsker jeg ikke å be NSB om at selskapet endrer dagens praksis.

SPØRSMÅL NR. 556

Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 11. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Når vil den varslede gjennomgangen av hele bidragsordningen ferdigstilles, og hvor viktig mener statsråden det er at vi har en bidragsordning som ikke diskriminerer eller legger uheldige økonomiske føringer i forhold til samvær eller hvor barnet kan bo?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved flere anledninger tidligere varslet en full gjennomgang av hele bidragsordningen. Senest i forbindelse med at barn kan kreve bidrag av sine foreldre under utdanning. En gjennomgang av regelverket er også varslet i forbindelse med at mange, særlig fedre, føler seg diskriminert slik regelverket i dag praktiseres. Det er også påpekt en rekke svakheter ved regelverket ved at samværsforelderen er forpliktet ovenfor bostedsforelderen til innbetaling

av økt bidrag også der samværsavtaler brytes av den andre forelderen.

Svar:

Arbeidet med å gjennomgå bidragsordningen for å utvikle et enklere og mer rettferdig regelverk er i gang. Denne gjennomgangen vil også omfatte en vurdering av ordningen med bidrag etter fylte 18 år som henger sammen med ungdommers rett til tre års heltids videregående opplæring etter opplæringslova. Eventuelle forslag til endringer i bidragsordningen vil bli sendt på alminnelig offentlig høring når arbeidet er slutført.

Det er et uttalt mål bak gjeldende bidragsordning at barnets behov for forsørgelse skal deles mellom foreldrene etter økonomisk evne og så rett og rimelig som mulig. Mor og far er både omsorgspersoner og forsørgere, og bidragsregelverket tar utgangspunkt i

at de skal være likestilte i disse rollene. Formålet med bidragsreglene er imidlertid å sikre barnet forsørgelse fra foreldrene sine – forsørgelsesplikten er en foreldreplikt. Dette innebærer at der ulike hensyn krysser, vil hensynet til barnets beste være avgjørende.

Jeg er opptatt av å sikre begge foreldrene mulighet til å være sammen med barna sine etter samlivsbrudd. Det vil være i barnets interesse at avgjørelser og avtaler mellom foreldrene om kontakten med barnet oppfylles og etterleves.

Bakgrunnen for reglene om fradraget for samvær i barnebidraget, er at den bidragspliktige skal få dekket utgiftene sine under samværet, utgifter som bidragsmottakeren samtidig sparer. Forsørgelsesutgiftene «følger» med andre ord barnet under samværet. Dersom bostedsforelderens vanskeliggjør samvær,

kan samværsforelderens be domstolen tvangsfullbyrde samværsavgjørelsen ved tvangsbót. Videre kan samværsforelderens kreve ny avgjørelse av hvem som skal ha foreldreansvaret og hvem barnet skal bo fast sammen med. Hensynet til hvem av foreldrene som kan sikre barnet best mulig samlet foreldrekontakt vil som regel være et viktig moment i helhetsvurderingen av hva som er barnets beste.

Jeg vil avslutningsvis framheve at det følger av regjeringsplattformen at regjeringen vil likestille foreldrene som omsorgspersoner, med de samme rettigheter, men sikre at hensynet til barnets beste alltid veier tyngst i saker om foreldretvister og samvær. Arbeidet med å utrede dette er i gang, og eventuelle lovendringsforslag vil bli sendt på alminnelig offentlig høring når arbeidet er ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 557

Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 16. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Er bistandsprosjekter som «sjakk som effektiv bistand til utdanning» noe utenriksministeren vurderer å gi støtte til?»

BEGRUNNELSE:

Kasparov Chess Foundation Africa (KCF) er en organisasjon som aktivt bruker sjakk for å fremme utdanning og sosial utvikling, særlig i Sør – Afrika, men også i flere andre afrikanske land. Dette gjør de gjennom prosjektet, «Aid for Chess in Education». Organisasjonens målsetting er å inspirere til intellektuell utvikling, styrke læringsevnen hos barn, bygge selvtillit og skape positive rollemodeller blant fattige barn og unge i utviklingsland.

Sjakk er et spill som både er morsomt å spille og samtidig har vist seg å være svært gunstig for å fremme læring. Det er derfor et godt egnet verktøy for å fremme barns læring. Forskning viser gode og positive effekter av å spille sjakk. Barn lærer seg å visualisere trekk og mønster fremover i spillet, og de må lage planer og strategier. I tillegg er det et spill som krever utholdenhet og dyp konsentrasjon, og det gir næring til barns kreativitet. Det kan fremme logisk tenkning, matematisk og naturvitenskapelig forståelse.

Norges sjakkforbund ønsker et samarbeid med KCF for å fremme sjakk i arbeidet for å fremme utdanning. Det er allerede gjennomført en rekke vellykkete pilotprosjekter som viser at små investeringer gir god effekt for barns læring og utvikling.

For å legge til rette for at flere barn i utviklingsland kan få delta i utviklingsprogrammet «Aid for Chess in Education», er det behov for internasjonal finansiering.

Svar:

58 millioner barn globalt står utenfor grunnskolen. Og av verdens 650 millioner barn i grunnskolealder, er det minst 250 millioner som ikke lærer grunnleggende ferdigheter i lesing og matematikk. Denne læringskrisen vil ha store negative konsekvenser for fremtiden.

Regjeringen prioriterer derfor læringsutbytte høyt innenfor utdanningssatsingen og er en pådriver globalt for å sette dette på den internasjonale dagsordenen. I tråd med dette er læring et hovedtema på høynivåkonferansen om utdanning som arrangeres i Oslo 7. juli i år og hvor FNs generalsekretær Ban Ki-moon vil delta.

Erfaring har vist at frivillige organisasjoner er viktige bidragsytere til et godt læringsmiljø, ikke minst for marginaliserte grupper, gjennom organisering av aktiviteter, lek og idrett i tilknytning til sko-

len. Slike aktiviteter kan bidra til at flere barn begynner på skolen, at de fortsetter på skolen i flere år og at de faktisk tilegner seg grunnleggende kunnskap.

Norge samarbeider for eksempel med organisasjonen Right to Play, som sammen med utdanningsmyndighetene i flere land bruker lek og sport til bevisstgjøring om og opplæring i temaer som er relevante for nasjonale skoleplaner. Et annet eksempel er Norges Idrettsforbund, som bruker idrett som verktøy for å utvikle sosiale ferdigheter, kunnskap om rettigheter, evne til selvstendige valg og en sunn livsstil. Det er imidlertid viktig at frivillige organisasjoner bi-

drar til å styrke nasjonale strukturer og ikke bidrar til å bygge opp parallelle systemer.

Sjakk er et engasjerende og intellektuelt stimulerende spill. Jeg deler representantens syn på at Kasparov Chess Foundation Africa (KCF) har potensial til å inspirere til intellektuell utvikling, styrke læringsevnen hos barn, bygge selvtillit og skape positive rollemodeller blant fattige barn og unge i utviklingsland.

Utenriksdepartementet imøteser en søknad fra KFC, eller eventuelt Norges sjakkforbund, KFCs norske samarbeidspartner, som så vil bli gjenstand for en faglig vurdering i departementet og i Norad.

SPØRSMÅL NR. 558

Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad

Besvart 16. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak gjør Norge og den norske ambassaden i New Dehli for å hindre frihetsberøvelse av sikher som har sonet ferdig sin dom, men likevel ikke slipper ut av indiske fengsel?»

BEGRUNNELSE:

I India i dag sitter det menn fremdeles i fengsel etter at deres 14 års lange dom er ferdig sonet. Samtlige av mennene er sikher og indiske myndigheter viser ingen tegn til å løslate dem. En gjennomgang av disse tilfellene viser at de faller inn under «UN Human Rights Working Group on Arbitrary Detention 'kategori I'». Det betyr at indiske myndigheter mangler lovhjemmel for å holde disse personene fengslet og frihetsberøvelsen er ulovlig. Fortsatt fengsling av disse personene tyder på en statlig diskriminering av sikhene i India. Sikhene både i India og i utlandet markerer nå sin protest mot diskrimineringen generelt og disse personenes fengsling spesielt. Bhai Gurbaksh Singh Khalsa (India) har sultestreiket siden 14.11.2014 med krav om løslatelse av disse personene.

Svar:

Representanten viser til at en gruppe sikher i India sitter fengslet på tross av at deres 14 år lange dom er sonet. Det fremholdes også at den sultestreikende Bhai Gurbaksh Singh Khalsa har krevd løslatelse av disse personene.

Det medfører riktighet at Khalsa sultestreiket siden november i fjor med krav om løslatelse av sju innsatte han hevder sitter fengslet etter at straffen er sonet. Khalsa har nå for øvrig avsluttet sultestreiken. Personene han krever løslatt er etter den informasjon ambassaden i New Delhi har innhentet, dømt etter Indias terrorlovgivning.

Opplysninger ambassaden har innhentet viser at tre av de personene saken gjelder er fengslet for å ha tatt del i attentatet på en tidligere delstatsminister i Punjab. Dette skjedde på 1990-tallet (31. august 1995) i en periode da mange ulike grupperinger av sikh-separatister med vold forsøkte å løsrive Punjab fra India, med mål om å opprette sin egen stat. De ble dømt til livstid for drapet. De resterende innsatte på listen er angivelig dømt til livstid for andre terrorhandlinger i delstatene Gujarat, Uttar Pradesh og Karnataka.

Indisk høyesterett har nylig avklart at en livstidsdom innebærer fengsling på livstid. Indisk høyesterett avviste dermed at en livstidsdom kun innebærer 14 års fengsling. En person idømt livstid i fengsel kan benådes når personen har sonet minst 14 år, men dette gir ingen automatisk rett til benådning.

Eventuelle søknader om benådning vil være en sak for indiske myndigheter og det indiske rettssystemet. Det vurderes derfor ikke slik at det er grunnlag for at Norge skal involvere seg i disse sakene.

Hvorvidt sakene kan anses som vilkårlig frihetsberøvelse, slik representanten fremholder, er et spørsmål FNs arbeidsgruppe for vilkårlig frihetsberøvelse vil ta stilling til, dersom saken blir klaget inn.

SPØRSMÅL NR. 559**Innlevert 5. februar 2015 av stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth****Besvart 13. februar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kommunereformen skal flytte oppgaver fra staten til nye kommuner samtidig som statens ytre etater organiserer og omorganiserer uavhengig av reformen og uten sammenheng og koordinering med hverandre.

Hvilke planer har statsråden for at dette koordineres og sees i sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vedtatt nye retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser. Statsråden sier selv i en pressemelding knyttet til dette at «Staten skal både bygge og bruke kompetansen i hele landet». Ambisjonen i de nye retningslinjene er at den statlige lokaliseringspolitikken skal medvirke til en fordeling av statlige arbeidsplasser som bidrar til vekst og verdiskaping i hele landet. Statsråden har også ansvaret for en stor kommunereform der ambisjonen er å etablere nye og mer robuste kommuner. Av ambisjonene i reformen er også en flytting av oppgaver fra staten til de nye kommunene. I Statens egne ytre etater som for eksempel Mattilsyn, Skatteetaten, Kriminalomsorg og Politiet jobbes det med store reformer og omstruktureringer som går i retning av større og sentraliserte enheter, uten at disse er koordinert med hverandre, uten særlig dialog med kommunene eller regionene, eller sett i forhold til den igangsatte kommunereformen. Statens egne etater omorganiserer og rasjonaliserer tilsynelatende primært av rasjonaliserings- og effektiviseringshensyn internt i de respektive etatene. En gevinst ved å se dette i sammenheng fra departement og ut til ytre etater ville være en reell gjennomgang av potensialet og etter hvert en reell avgivelse av statlige oppgaver til et kommunalt nivå og en koordinering og helhetlig plan for fordelingen av større og sentraliserte enheter for å styrke regionale arbeidsmarkeder i hele landet gjennom valg av lokalisering. Dette ville også gitt større legitimitet til realitetene i ambisjonen om en kommunereform som faktisk bidrar til å styrke robuste kommuners helhetlige oppgaveportefølje.

Svar:

Spørsmålet omhandler tre problemstillinger som i noen grad kan sees uavhengig av hverandre – oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene, administrativ inndeling og geografisk lokalisering av arbeidsplasser. Kommunereformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen til større kommuner som bedre kan møte morgendagens utfordringer. En

endret kommunestruktur med større kommuner vil legge grunnlaget for å kunne overføre oppgaver fra fylkeskommunen, fylkesmannen og staten for øvrig, og slik styrke kommunene som lokaldemokratiske organer for sine innbyggere. Flere oppgaver vil gi kommunene mulighet til å utvikle et mer helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud til innbyggerne, samtidig som det vil bidra til å skape større interesse for lokalpolitikken. Spørsmålet om overføring av oppgaver til kommunene fra staten kan imidlertid i stor grad drøftes uavhengig av den administrative inndelingen av staten. Jeg er klar over de betydelige forskjellene i organiseringen av den regionale statsforvaltningen. I dag er det kun NAV og fylkesmennene som følger fylkesgrensene. I Meld. St. 12 (2011–2012) Stat og kommune – styring og samspel fremkommer det at den regionale inndelingen av statsforvaltningen i hovedsak er fastsatt etter det som er mest rasjonelt for sektoren, for den enkelte virksomhet og de oppgavene den skal ta seg av. Flere stortingsmeldinger har trukket opp generelle prinsipper og kriterier for inndeling av den regionale statsforvaltningen. Flere stortingsmeldinger har også slått fast at inndelingen av den regionale statsforvaltningen ikke skaper så store problemer at det er nødvendig med en full harmonisering av den geografiske inndelingen av de om lag 40 statlige virksomhetene. Departementet skal utrede fylkesmannens fremtidige geografiske inndeling. I og med at fylkesmannen har kommunene som sin viktigste målgruppe, vil færre og større kommuner åpne for å vurdere hvor stort geografisk område og antall kommuner et fylkesmannsembete bør kunne håndtere. Dette vil også bli sett i sammenheng med overføring av oppgaver til kommunene og regjeringens målsetting om reduksjon i behovet for statlig detaljstyring som følge av større kommuner. Arbeidet vil videre bli sett i sammenheng med endringer i det regionale folkevalgte nivået. Også spørsmålet om lokalisering av statlige arbeidsplasser kan i stor grad drøftes uavhengig av den administrative inndelingen. Siden 1990-tallet har økningen i antall statlige arbeidsplasser vært størst i de største byregionene. Dette skyldes i hovedsak at nyansettelser kommer der de statlige enhetene allerede er lokalisert, men også som følge av strukturendringer i virksomhetene. Jeg mener det er viktig å være bevisst lokaliseringen av arbeidsplasser, slik at vi benytter oss av kompetansen som finnes i hele landet. Det har vært nødvendig med nye retningslinjer for å nå målet i lokaliseringspolitikken om å styrke regionale arbeidsmarkeder, og at man velger lokalisering der arbeidsplassene vil bidra

til utvikling i regionen. I de nye retningslinjene stilles det tydeligere krav om at departementene alltid skal gjøre de endelige vedtakene om lokalisering. Den nye hovedregelen ved opprettelse av ny statlig virksomhet er at minst tre alternative lokaliseringssteder bør vurderes. Ved etablering av nye, eller ved omlokalisering av statlige virksomheter, skal det legges vekt på lokalisering i regionale sentra der virksomheten har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser. Ved omlokalisering av virksomheter eller oppgaver som følge av strukturrendringer og rasjonalisering, skal mulighetene i eksisterende regionstruktur vurderes. Et eksempel er Mattilsynet, som ved reduksjon av antall forvalt-

ningsnivåer og regioner blant annet valgte å styrke fagmiljøet i Sortland som nytt regionkontor for Nord-Norge. Jeg mener det er viktig å bygge nye, sterke fagmiljøer flere steder i landet. Samtidig er det viktig å bygge videre på eksisterende kompetansemiljøer. Regjeringen har i løpet av sitt første år besluttet å lokalisere det nye valgdirektoratet til Tønsberg, som betyr at arbeidsplassene flyttes ut fra Oslo, samt å opprette nye arbeidsplasser tilknyttet Forbrukerrådet i Tromsø. I tillegg har regjeringen besluttet å legge et nytt Nasjonalt IT-senter for norske sykehus til Bergen, samt å opprette Sykehusbygg HF med base i Trondheim.

SPØRSMÅL NR. 560

Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. februar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvordan jobber statsråden videre for å få etablert et beredskapslager for matkorn?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har ønsket å legge bort arbeidet med å etablere et beredskapslager for matkorn. I sin kommentar til anmodningsvedtaket sier Næringskomiteens flertall:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merket seg at NILF, den 11. juni 2014, leverte rapporten Notat 2014-12 'Marked fra regulering: Vurdering av statlige lagringstiltak for sikker matkornforsyning' til Landbruks- og matdepartementet. Flertallet har merket seg at rapporten ikke er en sårbarhetsanalyse, men en vurdering av behovet for statlig lagring av matkorn. Flertallet mener det er behov for en mer omfattende risiko- og sårbarhetsanalyse.»

Svar:

Stortinget vedtok 26.11.13, som del av budsjettavtalen for 2014 mellom regjeringen, Kristelig Folkeparti og Venstre, en anmodning til regjeringen om å utrede behovet for en ordning med kornlager. Anmodningen ble oversendt Landbruks- og matdepartementet for oppfølging.

På bakgrunn av anmodningsvedtaket ba Landbruks- og matdepartementet Norsk institutt for land-

bruksøkonomisk forskning (NILF) om å utrede behovet for en ordning med kornlager. Departementet mottok 11.06.14 rapporten Notat 2014-12 Marked for regulering: Vurdering av statlige lagringstiltak for sikker matkornforsyning fra NILF.

Hovedkonklusjonen i rapporten var at de norske verdikjedene for matkorn, mel og bakervarer kan håndtere de risikoene som er relevante. Statlig regulert lagring kan vanskelig styrke den norske forsyningssikkerheten merkbart, men kan i stedet svekke markedsaktørenes motiv for egen risikohåndtering.

Regjeringen ga tilbakemelding til Stortinget i Landbruks- og matdepartementets budsjettproposisjon for 2015, jf. kapitlene 1.5 og 13. Regjeringen foreslo ikke innføring av en ordning med beredskapslagring av matkorn i Norge.

Stortinget vedtok ikke innføring av beredskapslagring av matkorn under behandlingen av statsbudsjettet for 2015. Under behandlingen av saken i Næringskomiteen uttalte flertallet følgende, jf. Innst. 8 S (2014-2015):

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er behov for en mer omfattende risiko- og sårbarhetsanalyse.»

Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 561**Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. februar 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hva er status for det pågående arronderingssalg av skogeiendommer fra Statskog?»

BEGRUNNELSE:

Det er ønskelig å få informasjon om hvilke typer eiendommer som er solgt og hvilke type kjøpere. Det er ønskelig at dette presenteres både som antall eiendommer og i areal.

Videre er det ønskelig å få vite mer om hvilken type eiendommer som gjenstår å selge før man har brukt opp den fullmakten som ble gitt i forbindelse med kjøpet av Borregaard Skoger.

Spørsmålet stilles på bakgrunn av påstander som er fremkommet om at videre bruk av fullmakten ikke vil kunne regnes som arronderingssalg.

Svar:

Statskog SF startet i 2011 et omfattende arronderingssalg i tråd med forslaget som ble lagt fram for Stortinget i 2010, og Stortingets behandling av denne jf. Prop. 11 S (2010-2011) Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF og Innst. 153 S (2010-2011). I ekstraordinært foretaksmøte i Statskog SF 27. mai 2011 ble det fastsatt følgende kriterier for arronderingssalg:

- Statskog SF skal selge spredte skogeiendommer foretaket eier fra før
- Nedsalg skal resultere i en bedre arrondering for Statskog og lede til en mer effektiv drift
- Eiendommene selges til markedspris gjennom budgivning. Statskog skal søke å oppnå høyest mulig pris for eiendommene.
- Eiendommene drives på ordinært vis fram til salget finner sted
- Direktoratet for naturforvaltning (DN) gjøres kjent med de skogeiendommene som skal selges før de legges ut for salg, for å kunne anvende dis-

se til vern eller makeskifte knyttet til vern av private skogeiendommer. DN's behov for skogteiger til vern eller makeskifte skal ikke påvirke hvilke skogteiger Statskog SF legger ut for salg, eller forsinke salgsprosessen eller inntektene til Statskog SF. Utover dette skal kriteriene forstås slik at DN får en forkjøpsrett på markedsmessige vilkår.

- Ved salg i områder som er omfattet av Samerettsutvalget 2 skal det gjøres klart for kjøper at eventuelle eksisterende rettigheter til skogteigen ikke blir berørt av salget og at Statskog ikke kan ta ansvar for eventuelle ulemper dette vil medføre for kjøper i framtiden.

Arronderingssalg skal etter planen være slutført i løpet av 2017, og Statskog SF har så langt solgt 148 eiendommer på til sammen 273 000 dekar. Totalt har Statskog SF planlagt salg av 600 000 dekar i arronderingssalg. I tråd med kriteriene for arronderingssalg som ble vedtatt av den rød-grønne regjeringen i 2011, består eiendommene som omfattes av salget av spredte skogteiger foretaket eide før kjøpet av Orklas skogeiendommer. Disse er valgt for å bedre arronderingen av foretakets eiendommer, og dermed oppnå mer rasjonell drift. Eiendommene som er solgt varierer i størrelse fra ca. 100 til 11 600 dekar. Det store flertallet av eiendommene ligger i området 300 til 4000 dekar. Så langt er 69 prosent av eiendommene solgt til lokale kjøpere i samme kommune, 13 prosent er solgt til Miljødirektoratet for bruk i verneprosesser, 10 prosent er solgt til kommuner og 8 prosent er kjøpt av andre. Eiendommene som skal selges i det gjenstående arronderingssalg velges ut fra de samme kriteriene som ble fastsatt i 2011, og vil være tilsvarende type eiendommer som de som er solgt hittil. Statskog SF går normalt ikke ut med informasjon om hvilke eiendommer som er planlagt solgt, før alle forhold knyttet til de ulike eiendommene er avklart.

SPØRSMÅL NR. 562**Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 11. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I en skjønnsrettssak om ekspropriasjon har en kvinne i Bergen fått penger av Jernbaneverket til kjøp av ny bolig på 80 kvm til tross for at boligen som eksproprieres er på rundt 180 kvm. Her mister et menneske hjemmet sitt, men det gis ikke erstatning tilsvarende hele huset.

Mener statsråden som eier av Jernbaneverket at erstatningspraksis i denne saken har vært riktig?»

Svar:

Det er avsagt et skjønn av Bergen tingrett i denne saken, som gjelder ekspropriasjon av en boligeiendom i forbindelse med bygging av ny tunnel gjennom Ulriken. Kvinnen som eier eiendommen har brakt skjønnet inn for lagmannsretten. Det endelige resultatet i saken foreligger derfor ikke.

Det er nå opp til domstolene å ta endelig stilling til erstatningsutmålingen ut fra gjeldende ekspropriasjonserstatningsregler. Det er derfor ikke riktig av meg å kommentere saken utover dette.

SPØRSMÅL NR. 563**Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 13. februar 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Kva for tollsatsar representerer utfordringar for Norge i høve tilgjenge til EU sin marknad innanfor EØS-avtalen, kvi for representerer desse tollsatsane ei utfordring, og kva for avsetningsmogleheiter eller industrivekst ser ministeren for seg på spesifikke område knytt til konkrete endringar i desse tollsatsane?»

GRUNNGJEVING:

Fiskeriministeren fortel mellom anna i fiskeribladet Fiskaren måndag 12. januar at ho vil ha den tyske matministeren Christian Schmidt til å legge press på EU i forhandlingane om EØS marknadstilgangen til norsk fisk.

Det er hevda, mellom anna i drøftinga om norsk EU-medlemsskap, at norsk fisk er utsett for store tollhindringar til EU-marknaden, og at toll dermed hindrar vidareforedling og eksport av bearbeidd norsk fisk. I ein slik debatt er det viktig å få klargjort dei konkrete tollhindringane til EU-marknaden.

Svar:

EU er den næraste og viktigaste eksportmarknaden for norsk sjømat. Dette er sist stadfesta i eksporttala frå 2014, kor 62 prosent av samla norsk sjømateksport gjekk til EU. Verdien av denne eksporten var på

meir enn 42 milliardar kroner. I tillegg er EU ein stabil sjømatmarknad av stor betydning. Viktigheita av stabile handelsvilkår er nyleg demonstrert gjennom Russlands importstans for norsk sjømat sidan august i fjor. Samstundes som EU er vår viktigaste marknad, er vi ikkje nøgde med handelsvilkåra norske sjømatprodukt har i EU i dag. Om lag 70 prosent av norsk sjømateksport til EU, målt i verdi, vert i dag møtt med tollbelastning i EU. Norsk sjømat har i dag tollpreferansar for torsk og andre kvitfiskprodukt gjennom det såkalla «Fiskebrevet» frå 1973 og gjennom Protokoll 9 til EØS-avtala, men EU opprettheld samstundes toll på viktige eksportprodukt som laks, sild, makrell og reker. Desse tollsatsane aukar med bearbeidingsgrada til produkta og er på 2-13 prosent for laks, 3 – 20 prosent for sild, 7,5 – 20 prosent for makrell og 7,5 – 20 prosent for reker. Samstundes har vi framleis toll på visse viktige bearbeida torskeprodukt, slik som klippfisk med 3,9 prosent. I tillegg til dette, møter norsk sjømateksport eit samansett system av 50 bilaterale importkvotar som er framforhandla med EU som kompensasjon for bortfall av frihandelsavtalar idet EU/EØS har vorte utvida. Tollsatsane på laks, sild, makrell og reker og systemet med tollfrie kvotar er ei utfordring for norsk sjømatnæring. Til dømes bidreg høg toll på foredla produkt, slik som 13 prosent toll på røykt laks og 20 prosent

på foredla sildeprodukt, til å vanskeleggjere slik produksjon i Noreg. Eit godt eksempel på betydinga av tollsatsar og tollfrie kvotar, er produksjonen av sild i eddik og krydderlake. Desse produkta har 20 prosent toll på EU-marknaden i dag, men ein har gjennom forhandlingar med EU fått auka dei tollfrie kvotane for desse produkta. Det er sjølvsagt ikkje tilfredsstilande at enkelte av desse kvotane er tidsavgrensa og under reforhandling med EU, men betra vilkår har bidrege til at norske produsentar har kunne auke sin eksport av desse produkta til EU dei siste åra. Dette bidreg til at vi kan oppretthalde ein meir differensiert sjømatproduksjon i fleire norske bedrifter. Det er også ei konkret utfordring at viktige konkurrentland, som Island, Færøyane og Grønland, allereie har betre vilkår på EU-marknaden enn Noreg. Til dømes har Færøyane, men også Chile, nulltoll på laks i sine avtalar med EU, medan Noreg møter toll frå 2 prosent for heil, fersk laks og laksefilet til 13 prosent for røykt laks. Island har til dømes også betre vilkår for sin rekeeksport med null prosent toll, medan Noreg har 7,5 prosent toll. Toll på fryste, pilla reker har i fleire år bidrege til at vi har hatt ein handelslekkasje til Island, kor «norske» reker har blitt foredla og endra opphav, og dermed har blitt eksportert til EU som islandske reker med nulltoll. Nyleg har det også kome fram at Canada vil få frihandel på fisk i sin frihandelsavtale med EU. Dette vil til dømes bety at Canada vil kunne få nulltoll på reker, etter ein overgangsperiode med tollfrie kvoter, for eit produkt som dei i dag har 20 prosent toll på. Canada er storprodusentar av kvitfiskprodukter og konkurransen på EU-marknaden vil verte skjerpa. Alt tyder på at også

USA vil kunne få nulltoll på fisk dersom ein TTIP-avtale kjem på plass dei neste åra. I tillegg til tollbelastninga kjem det ei rekke kostnader for eksportørane knytt til administrative utgifter og tapte mogelegheiter ved at andre konkurrentar har betre marknadsshøve. Det største potensiale for auka verdiskaping ligg likevel i at produsentar og operatørar i eit fritt marknad kan legge opp til marknadstilpassing, planlegging og marknadstrategier på eit heilt anna grunnlag enn i dag. Sjømatnæringa er ei næring som vi ynskjer skal vekse i framtida. Dagens handelsvilkår i EU er eit resultat av fleire tiår med forhandlingar og avtalar med EU. Handelsregimet er samansett og ikkje tilpassa dei noverande handelsstraumane. Dei legg heller ikkje til rette for tilverking i Noreg. Difor er det særskilt viktig at norske myndigheiter arbeider for å hegne om dei vilkåra vi allereie har i EU, samstundes som vi ikkje kan slå oss til ro med at andre sjømateksportørar har betre vilkår. Skal vi sikre norsk tilverking av fleire pelagiske produkt, til dømes av krydder- og eddikmarinert sild, må vi sikre tollfri adgang til EU-marknaden. Skal vi forsøke å auke tilverking av røykt laks og andre lakseprodukt for eksport til EU, må vi ha like konkurransevilkår som andre operatørar i EU. Det same gjeld for makrell og reker. Regjeringa legg difor stor vekt å sikre betre handelsvilkår for sjømatnæringa i EU, til dømes gjennom dei pågåande forhandlingane om EØS-bidrag og marknadsadgang for fisk. Dette er eit viktig bidrag til å sikre konkurransevilkåra for ei næring vi ynskjer skal utvikle seg vidare og såleis bidra til større verdiskaping.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 16. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil Noreg, dersom Noregs opningstilbod i TISA-forhandlingane ikkje blir endra på det relevante området, vere forplikta til å tillate internasjonale byggefirma frå TISA-landa å etablere seg som AS i Noreg på lik linje med norskeigde byggefirma, og dermed også ha tilgjenge til å hente uavgrensa med arbeidskraft frå EØS-området?»

GRUNNGJEVING:

Forhandlingane for TISA-avtala ser ut til å bli gjenstand for meir politisk debatt i EU enn det me til no har sett i Noreg. Europaparlamentet har funne grunn til å ta politisk grep om det som skjer i TISA-forhandlingane. Parlamentarikaren Viviane Reding leiar arbeidet med dette, og er i gong med å presentere EU-parlamentet sine føringar for forhandlingane, sokalla «green lines» og «red lines», med krav om kva avtala må innehalde, og, ikkje minst, kva avtala ikkje skal innehalde dersom EU skal godkjenne den. Reading

har bedt om meir openheit i forhandlingsprosessen rundt TISA-avtala.

I Noregs opningstilbod står det på side 19 at Noreg opnar for utanlandsk bedriftsetablering (commercial precence) innan «construction and related engineering services». Det er av stor interesse å klargjere kva for sektorar Noreg bind seg til å opne gjennom TISA-forhandlingane, mellom anna innan byggebransjen.

Svar:

Noreg sitt regelverk inneber ikkje-diskriminerande marknadstilgang for utanlandske bygg- og anleggstenester. Denne opninga er bunden i WTO-avtalen om handel med tenester, GATS. Noreg har såleis heilt sidan 1995 gjennom GATS vore forplikta til å tillate utanlandske byggefirma frå WTO-landa å etablere seg i Noreg på lik linje med norskeigde byggefirma utan nokon form for diskriminerande tiltak.

Det norske opningstilbudet i TISA og annan informasjon om TISA ligg på regjeringen.no. Tilbudet er det same som Noreg sine bindingar i WTO for utanlandske bygg- og anleggstenester. Når ei utanlandsk verksemd er etablert i Noreg, så gjeld det same regelverket for dei som for alle andre etablerte verksemdar i sektoren.

Det viktigaste føremålet med TISA er å pålegge fleire land ei plikt til å sikre ikkje-diskriminerande marknadstilgang for utanlandske tenester. Føremålet er å gjere desse grunnprinsippa gjeldande for tenester som det finst ein marknad for, og som det i stadig større grad vert handla med på tvers av landegrensene. Noreg har ei lang rekke bindingar med grunnlag i WTO-avtala om handel med tenester. Vi ønskjer at TISA-forhandlingane fører til at andre TISA-land kjem nærmare det norske bindingsnivået, som er høgt når det gjeld tenester som det vert handla med. Lykkast det, vil TISA sikre at norske tenester har tilgang til andre marknader på like vilkår som konkurrentar frå andre land. Dette gjeld til dømes viktige tenester som skipsfart, som aleine har 97,5 milliardar kroner i inntekt frå utemarknader, eller mobiltelefoni, ein sektor som omset for om lag 70 milliardar kroner på utemarknader. Klare og avtalefesta spelereglar vil vere særskild viktig for alle dei små og mellomstore tenesteverksemdene innan til dømes ingeniørtenester som finst i sektorar som energi og maritim, med samla inntening på fleire titals milliardar kroner.

Noreg har viktige offensive interesser knytt til energirelaterte tenester innanfor tenestekategorien bygg- og anleggstenester. Det er i Noreg si interesse å sikre tilsvarende ikkje-diskriminerande marknadstilgang som vi har bunde i WTO for norske tenester i andre TISA-land.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 16. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Er barne-, likestillings- og inkluderingsministeren uenig i uttalelsene fra stortingsrepresentant Elin Agdestein, og hvorfor ønsker ikke regjeringen å legge til rette for lengre kontraktsperioder for å sikre ideelle aktører i forkant av ikrafttreddelsen av EUs anskaffelsesdirektiv?»

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Trønder-Avisa 3. februar 2015, hvor stortingsrepresentant fra Høyre, Elin Agdestein, uttaler om regjeringens anbudsperiode for ideelle aktører:

«Det er noe jeg vil ta opp med statsråden. Det er alt for kort tid til å skape nødvendig forutsigbarhet og kvalitet i tjenestetilbudet».

Viser videre til at stortingsflertallet nylig stemte ned et forslag fra Arbeiderpartiet om lengre kontraktsperioder for ideelle aktører.

Svar:

Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling skal få nødvendig hjelp og omsorg. Som barne-, likestillings- og inkluderingsminister er jeg opptatt av at alle tiltak og tjenester som brukes i barnevernet skal være underlagt strenge krav til kvalitet.

I regjeringens plattform står det at kommunene skal gis rett til fritt å velge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, uavhengig av hvem som leverer tiltaket.

Regjeringen ønsker likebehandling av private aktører som staten kan kjøpe barneverntjenester fra. Bufdir har på oppdrag fra departementet utredet konsekvenser av å likestille alle private aktører som statlig barnevern kjøper tiltak fra. BLD vil nå gjennomgå og vurdere de funn som legges frem og konsekvenser av å likestille alle private aktører i barnevernet. Jeg vektlegger gode og fleksible avtaler for ideelle aktører, på lik linje med avtaler med andre private aktører.

I påvente av utredningen fikk direktoratet beskjed om å innføre en midlertidig ordning med skjermet konkurranse for de ideelle som skal gjelde kontrakter for 14 måneder fra 1. februar 2015. Disse kontraktene vil dermed ha samme utløpsdato som rammeavtalene om kjøp av enkeltplasser som er inngått med de ideelle og andre private aktører.

Vi trenger et mangfold av gode tiltak for det enkelte barn. Departementet har ikke grunnlag for å si at det er systematiske kvalitetsforskjeller mellom offentlige og private tilbydere eller mellom kommersielle og ideelle tilbydere. Ved å få på plass en samlet konkurranse fra 2016 kan porteføljen av plasser settes sammen slik at tilbudet blir enda bedre tilpasset de ulike målgruppene av barn og ungdom. Dette betyr at man kan tilby det enkelte barn et tilbud av god kvalitet, som er tilstrekkelig differensiert og tilpasset ulike behov.

I behandlingen av Dok. 8:85 S (2013-2014) fattet Stortinget vedtak i samsvar med Innst. 31 S (2014-2015), som bl.a. innebar at ovennevnte skjermete konkurranse ikke ble endret. Stortinget anmodet dessuten i vedtak 15 om at det våren 2015 utlyses nytt

felles anbud på kjøp av faste barnevernsplasser for kommersielle og ideelle aktører. Jeg kommer tilbake til Stortinget med svar på dette. Stortinget ba samtidig i vedtak 16 regjeringen om bl.a. å legge til grunn at kontraktene gjøres langsiktige/løpende, og regjeringen vil følge opp også dette.

Det har blitt reist spørsmål om hva som er konsekvensene av avtaler med kortere varighet for barn og unge. Opphold på institusjon er i nesten alle tilfeller av begrenset varighet. Når kontraktene går ut, forsøkes det alltid å etablere overgangsordninger, slik at barna slipper å flytte. Noen ganger etableres det avtaler om enkeltkjøp av plasser utover en kontraktsperiode for å beholde stabiliteten i oppholdet for det enkelte barn.

De tre nye EU-direktivene om offentlige anskaffelser vil forenkle en rekke prosedyreregler. Det vil bli lettere for små og mellomstore aktører å konkurrere om offentlige kontrakter og det vil bli lettere å ta sosiale hensyn og miljøhensyn. Arbeidet med å gjennomføre de nye direktivene må ses i sammenheng med pågående revisjon av det nasjonale regelverket, jf. NOU 2014:4 som nå har vært på høring fra Nærings- og fiskeridepartementet.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement. Vi trenger et mangfold av gode tiltak fra ulike private aktører slik at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 19. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Når vil statsråden leggje fram ny dommeravhørsforskrift?»

GRUNNGJEVING:

Viser til interpellasjon av dato 3. april 2014, der justis- og beredskapsministeren seier at:

«Departementet følger nå opp – og har kanskje gjort det i for lang tid – innspillene fra høringen og vurderer om ytterligere informasjon må hentes inn. Det er et arbeid som er prioritert fremover. Jeg ser

ikke bort fra at det arbeidet kan resultere i forslag som avviker såpass fra forslagene i rapporten at det bør gjennomføres ny høring. Jeg vil i så fall komme tilbake til Stortinget med dette i egnet form så raskt som mulig.»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med forslag til lovendringer i straffeprosesslova om avhør av barn og andre særleg sårbare fornærma og vitne i straffesaker, og med ei heilt ny forskrift om same emne. Målet er å få eit klarare regelverk som

legg til rette for gode avhøyr og for praktisk og tidleg gjennomføring av avhøyra. I arbeidet står omsynet til rettstryggleiken til barn og dei særleg sårbare vaksne heilt sentralt.

Stortinget er varsla om at proposisjonen er planlagt fremja i vårsesjonen og i oppfølginga av stortingsbehandlinga blir det utforma ny forskrift. Departementet har vurdert det slik at det ikkje er naudsynt med ei ny høyring før forslaget til lovendringar blir fremja for Stortinget og ny forskrift blir vedteke.

Proposisjonen vil blant anna innehalde forslag til ny avhøyrsmoell og ei vurdering om vi treng dom-

marleidde avhøyr, jf. Stortinget sitt vedtak nr. 484, 16. juni 2014. Spørsmålet om obligatorisk bruk av barnehus og fristen for å ta avhøyr vil også bli omhandla i proposisjonen, jf. Stortinget sitt vedtak nr. 480 og nr. 483, 16. juni 2014.

Førebygging og bekjemping av vald og seksuelle overgrep mot barn er eit område som er høgt prioritert av regjeringa. Eg ser difor fram til å fremja forslag til endringar som legg til rette for styrking av rettstryggleiken for barn og andre særleg sårbare fornærma og vitne i straffesaker.

SPØRSMÅL NR. 567

Innlevert 6. februar 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta kontakt med helse- og omsorgsministeren for å sikre at utgifter knytt til medisinsk undersøking på barnehus vert teke over helsebudsjettet, og ikkje budsjettet til barnehusa?»

GRUNNGJEVING:

Somme barnehus kan fortelje at det varierer om utgifter til medisinske undersøkingar vert teke innfor helsebudsjettet eller budsjettet til barnehusa.

Svar:

Barnehusa er ei delt oppgåve mellom Barne-, familie- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. I 2014 fekk Politidirektoratet overført 4,250 mill. kr. frå Helse- og omsorgsdepartementet i samsvar med avtalen om bidrag til finansiering av ordninga med barnehus. Tilskotet går inn i budsjettramma til dei politidistrikta som har barnehus. Den samla budsjettramma for politidistrikta for dekning av utgiftene ved barnehusa i 2014 var 76,6 mill. kroner, og tilskotet frå Helse- og omsorgsdepartementet utgjorde m.a.o. 5,6 % av budsjettramma. Utgiftene til medisinske undersøkingar i samband med dommaravhøyr ved barnehusa blir belasta det einskilde politidistrikts rammer ved faktura til barnehusa.

I 2014 betalte barnehusa totalt kr. 1 867 830 for i alt 586 medisinske undersøkingar. Det blei utført 3 352 dommaravhøyr ved alle barnehusa. Det blei såleis utført medisinske undersøkingar i 17.5 % av alle

dommaravhøyr ved barnehusa. Kostnadene pr. undersøking varierer sterkt etter kva for barnehus undersøkinga skjer ved, – frå ca. 10 400 kroner til ca. 1 150 kroner pr. undersøking. For heile landet er kostnadene 3 187 kroner pr. undersøking i snitt.

Politidirektoratet har innhenta oversikt over dei ulike avtalene det einskilde barnehus har med helsesektoren, når det gjeld konkret avtale, praktisk samarbeid og økonomiske tilhøve. Oversikten viser at det er høgst ulike avtalar som barnehusa har inngått med lokale helseforetak. Einskilde medisinske undersøkingar i samband med dommaravhøyr blir gjennomført på sjukehus. Politidirektoratet har opplyst at når ei medisinsk undersøking blir gjennomført på sjukehus, blir det som regel ikkje sendt faktura til barnehusa.

Etter Politidirektoratets oppfatning er det grunn til å vente ein vesentleg auke i behovet for medisinske undersøkingar ved barnehusa framover, både ved at talet på dommaravhøyr med spesifikt behov for medisinske undersøkingar er venta å stige og at talet på dommaravhøyr i seg sjølv er venta å gå opp. Dette representerer difor ein vesentleg auke i kostnadene til medisinske undersøkingar for 2015. Til dømes er det venta at Statens barnehus Oslo vil stå for ein auke på meir enn 1.5 mill. kroner. Ved dette barnehuset blei det gjennomførte 122 slike undersøkingar og betalt kr. 450 000 i 2014 for to halve dagar i veka.

Sjølv om finansieringa av medisinske undersøkingar skjer over budsjettet til politidistriktet som har barnehus lokalisert der, vil det etter mi vurdering vere føremålstenleg å få til harmonisering av avtalene som barnehusa får med dei lokale helseforetaka,

herunder finansieringsspørsmål. Eg viser i den samanhengen til at Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet i tildelingsbrev til resp. Helsedirektoratet og Politidirektoratet har gjeve direktorata i oppdrag om i samarbeid å greie ut ansvarstilhøva, knytta til sporsikring ved vald og/el-

ler overgrep i tråd med tiltak 35 i Handlingsplan mot valdtekt 2012 – 2014. Direktoratata er også bedne om å gje overslag over kor mykje sporsikringa vil koste og kven som bør eller skal ha finansieringsansvaret. Dette oppdraget omfattar også barn. Frist for å svare på oppdraget er oktober 2015.

SPØRSMÅL NR. 568

Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 16. februar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Er klima- og miljøministeren enig med Nikolai Astrup i at klimaforlikets mål om innenlandske kutt i klimagassutslipp for 2020 som er vedtatt i Stortinget ikke vil bli gjennomført og hvorfor er i så fall ikke Stortinget informert om dette?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket har partiene på Stortinget vedtatt et eget mål for hvor mye de norske innenlandske kuttene av klimagasser skal reduseres fram mot 2020. Målet medfører at norske fossile utslipp maksimalt skal være 47 millioner tonn CO₂ i 2020.

Høyre og FrP-regjeringen har varslet at klimaforliket skal styrkes.

I Dagens Næringsliv 6. februar uttaler stortingsrepresentant for Høyre Nikolai Astrup at «Norge har som mål at Norges utslipp skal være redusert med 30 prosent fra 1990-nivået og at to tredjedeler av kuttene skal skje innenlands. Det vil ikke skje.»

Svar:

Norge skal fram til 2020 påta seg en forpliktelse om å kutte de globale utslippene av klimagasser tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990. Om lag to tredjedeler skal tas nasjonalt, jf. Innst. S. nr. 145 (2007-2008). Selv om det vil bli krevende, ligger dette målet fast.

Da jeg overtok styringsansvaret for klimapolitikken bestilte jeg en statusrapport fra Miljødirektoratet. Den leverte Miljødirektoratet i mars i fjor. Rapporten viste at når det gjelder norske utslipp var det et gap på ca. 8 mill. tonn CO₂ opp mot 2020-målene. Skrinleggingen av Mongstad var en av flere årsaker til at dette gapet faktisk økte det siste året SV satt i regjering. Nå er vi i gang med å forsterke klimaforliket, og har blant annet økt satsingen på klimateknologi og jernbane.

Målet i 2020 er et viktig steg på veien mot 2030. 2020-målet forutsetter både utslippskutt i Norge og kvotekjøp i utlandet. Det ligger i Klimaforliket som også SV var en del av.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 16. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Kan statsråden gje ei oversikt for åra 1994-2014 over nasjonal og fylkesvis utvikling av saker i barnevernet som gjeld omsorgsovertaking (alle typer) og

tvangsinngrep overfor ungdom med alvorlege åtferdsvanskar der oversikta òg viser kor stor del av sakene som gjeld utanlandskfødde barn og barn av innvandrarar, i tillegg til ei oversikt over utgifter til og

tilsette i barnevernet i same periode samla sett og fordelt på det kommunale barnevernet og den statlege delen samanlikna med samla statleg og kommunal utgiftsvekst?»

Svar:

Slik eg forstår spørsmålet ditt er det stort sett fakta og tal du ønskjer. For å kunne gje ei god oversikt vert det du etterspør hovudsakeleg presentert som vedlegg i form av tabellar. Det er eit tett samspel mellom statlege og kommunale aktørar på barnevernsområdet, og vi har berre for nokre av sakene du ber om hatt tilgang på tall for heile perioden 1994 – 2014.

Tal og fakta er hovudsakeleg henta frå Statistisk sentralbyrå (SSB). Vi har og innhenta nokre tal frå Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) for det statlege barnevernet.

Tabell 1 gjer ei oversikt over talet på barn i omsorgstiltak (Barnevernloven § 4-12) ved utgangen av året, i perioden 1994-2014. Tala er henta frå barnevernsstatistikken på SSB sine heimesider, og er berre tilgjengeleg til 2013. Frå 2013 er det gjort endringar i korleis det blir rapportert, og kva som blir rapportert frå kommunane til SSB. I tillegg har ikkje alle kommunar rapportert for 2013. Dermed kan ikkje alle tal for 2013 samanliknast med tidlegare år.

Tabell 2 i vedlegget gjer ei oversikt over tal på barn med omsorgstiltak (Barnevernloven § 4-12) i løpet av året, også henta frå SSB. Her er berre tal frå 2003 til 2013 tilgjengeleg.

Tabell 3 i vedlegget gjer ei oversikt over talet på tvangsinngrep (barn med plassering og tilbakehald i institusjon (Barnevernloven § 4-24)) i løpet av året. Desse tala er basert på statistikk frå Bufetat. Oslo er ikkje

med her sidan dei ikkje er brukar av Bufetats fagsystem. Trondheim er med i materialet frå 2008 då dei vart innlemma i det statlege barnevernet.

Det er lite data for saker som gjeld utenlandskfødde barn og barn av innvandrarar. SSB har presentert tal for 2009¹, som viser at av 1 426 300 barn og unge i alderen 0-22 år var 11 % innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre. Av 46 487 barn/unge som tok imot tiltak frå barnevernet (3,3 %) var fordelinga slik:

- Utan innvandrarbakgrunn: 2,9 %
- Innvandrarbarn: 6,7 %
- Norskfødde med innvandrarforeldre: 5,1 %

Tabell 4 i vedlegget gjer ei oversikt over kommunane, med unntak av Oslo, sine utgifter til barnevern. Her er tal frå 2008 til 2013 tilgjengeleg. Oslo er framstilt i tabell 5, med tal frå 2005 til 2013. Kjelda er SSB og Bufdir.

Tabell 6 og 7 gjer ei oversikt over årsverk (2010-2014) i og utgifter (2010-2014) til statleg barnevern. Kjelda er Bufdir.

Tabell 8 viser utgiftsveksten samla sett, og fordelt på det kommunale og det statlege barnevernet.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2014-2015/dok15-201415-0569-vedlegg.pdf>

¹. Det er venta at SSB legg fram oppdaterte data for sommaren.

SPØRSMÅL NR. 570

Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 16. februar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Hvilke konkrete forskjeller i saksbehandlingsregler innebærer Regjeringens forslag i Prop. 35 L (2014-2015) om at kommunene skal fastsette løyper for kjøring med snøscooter gjennom lokal forskrift framfor å ta i bruk plan- og bygningsloven, slik det var lagt opp til i det opprinnelige høringsbrevet?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 35 L (2014-2015) har Regjeringen valgt å unnta snøscooterløypene fra plansystemet i plan- og bygningsloven. Det foreslås isteden at kommunene fastsetter løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre gjennom vedtak i lokal forskrift. Dette går på tvers av det forvaltningssystemet som lå til grunn for begge de tidligere forsøksordningene, for Stortingets behandling av saken våren 2014 og for høringsbrevet

høsten 2014. Til tross for at enkelte saksbehandlingsregler etter plan- og bygningsloven fremdeles kommer til anvendelse i henhold til lovforslaget, er endringen potensielt av stor betydning.

I energi- og miljøkomiteen sin behandling av ny plandel i lov om planlegging og byggesaksbehandling, Innst. O. nr. 57 (2007-2008), viste en samlet komite til at loven skal være et verktøy for en langsiktig, samfunnsøkonomisk og effektiv utvikling av samfunnet hvor hensynet til helhetlige løsninger vektlegges. Et flertall av komiteen, med unntak av medlemmene fra Fremskrittspartiet, sluttet seg også til at kommunal og regional planmyndighet skal anvise motorferdsel i utmark gjennom plan- og bygningslovens bestemmelser.

Plan- og bygningsloven har et system som er godt innarbeidet i kommunene og blant befolkningen.

Systemet tjener til å utrede, ivareta og avveie ulike interesser til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Det grepet som Regjeringen foreslår i lovproposisjonen skaper derfor en usikkerhet om hvordan hensynet til natur, friluftsliv, folkehelse og utmarksbasert næringsvirksomhet vil bli ivaretatt.

Svar:

Regjeringen har i lovforslaget lagt stor vekt på at prosessen kommunene må gjennom for å fastsette snøscooterløyper skal være praktikabel og at det skal være klart og tydelig hvilke regler som gjelder.

Det fremgikk av forslaget som ble sendt på høring at det formelle hjemmelsgrunnlaget for kommunenes saksbehandling og vedtak om snøscooterløyper var lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med tilhørende forskrift. Samtidig ble det foreslått at kommunen i sin saksbehandling i stor grad skulle følge plan- og bygningslovens regler for utarbeiding av arealplan, men med unntak og særregler som fulgte av utkastet til forskrift.

Høringen viste at høringsinstansene, spesielt kommunene og fylkesmennene, hadde ulike oppfatninger av hvordan høringsforslaget var å forstå. Flere høringsinstanser påpekte at reglene fremsto som kompliserte og at forholdet mellom motorferdselloven og plan- og bygningsloven var uklart. Som følge av dette fant departementet det nødvendig å forenkle og klargjøre regelverket, ikke minst gjaldt dette forholdet mellom plan- og bygningsloven og motorferdselregelverket. I proposisjonen foreslår derfor depar-

tementet endringer som tydeliggjør at kommunen skal treffe vedtak etter motorferdselloven. Kommunens saksbehandling skal i utgangspunktet følge de alminnelige saksbehandlingsreglene for forskrifter i forvaltningsloven kapittel VII. I tillegg har departementet foreslått enkelte særregler for saksbehandlingen som fremgår av forskriftsutkastet som er inntatt som vedlegg til proposisjonen. Her fremgår det blant annet klart hvilke enkeltbestemmelser i plan- og bygningsloven som skal gjelde. Særreglene skal blant annet sikre at de berørte interessene i så stor grad som mulig kommer til orde og blir hørt.

Fordi snøscooterløyper innebærer arealdisponering som berører et bredt spekter av til dels motstridende interesser, foreslår departementet blant annet at plan- og bygningslovens bestemmelser om høring i § 11-14 og kunngjøring i § 12-12 fjerde og femte ledd gis tilsvarende anvendelse for kommunens saksbehandling. Disse bestemmelsene utfyller de prosessuelle kravene i forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter.

For at snøscooterløypene skal være synlige og bli tatt hensyn til i den øvrige kommunale arealplanleggingen, foreslår departementet at kommunene skal tegne inn løypene i kartet til kommuneplanens arealdel. Denne inntegningen vil være til informasjon for øvrig arealplanlegging, og den vil ikke ha selvstendig rettslig virkning.

De foreslåtte saksbehandlingsreglene innebærer at muligheten for å fremme innsigelse er erstattet med en særskilt klagerett på kommunens forskriftsvedtak for blant annet offentlige myndigheter og organisasjoner. Som det fremgår av proposisjonen mener departementet at et innsigelsessystem etter plan- og bygningslovens system med hjemmel i motorferdselloven slik det var foreslått i høringen, blir unødig komplisert for denne type saker. Berørte statlige og regionale organer vil i stor grad kunne klage der de samme forhold kunne gitt grunnlag for innsigelse. For å gi de klageberettigete og klageinstansen mulighet til å vurdere om kommunen har foretatt de vurderinger som den plikter, stiller forskriften krav til innholdet i kommunens vedtak.

Saksbehandlingsreglene som departementet har foreslått sikrer etter mitt syn at hensynet til viktige allmenne interesser som natur, friluftsliv og folkehelse blir ivaretatt på en minst like god måte som etter forslaget som var på høring.

SPØRSMÅL NR. 571**Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 18. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I en serie avsløringer har avisa Nordlys vist store problemer med ambulansetilbudet ved Universitetssykehuset i Nord-Norge på grunn av kutt i tilbudet. Det er tilfeller der pasienter har måttet vente på ambulanse i syv timer. Og på grunn av mangel på ambulanser i Tromsø trekkes ambulanser på omgang ut av omkringliggende områder slik at store regioner står uten ambulanser på enkeltdager ukentlig.

Kan ministeren garantere at det reduserte tilbudet ikke vil kunne gå ut over liv og helse?»

Svar:

Befolkningen skal ha tillit til at de får kompetent hjelp når de trenger det i akutte situasjoner. Det er de regionale helseforetakene og kommunene som har ansvar for å sikre befolkningen hjelp i akuttmedisinske situasjoner. Denne regjeringen har styrket sykehusenes økonomi i 2014 og 2015, blant annet for å sikre god tilgjengelighet til spesialisthelsetjenester.

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet innspill fra Helse Nord RHF om ambulansetjenesten ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN). Helse Nord RHF har svart at styret ved UNN i desember 2014 vedtok at aktiv pasientbehandling skal prioriteres noe høyere, og beredskap noe lavere enn tidligere. Styret sa seg innforstått med at dette kunne medføre endringer i vaktplaner og økt differensiering av responstidene i ambulansetjenesten. Styret ga sin tilslutning til en utredning om fremtidig struktur i ambulansetjenesten. Styret forutsatte at eventuelle konkrete forslag om strukturerendringer ble godkjent i styret.

Ifølge Helse Nord RHF vil ovennevnte utredning og konsekvensanalyse av den fremtidige strukturen i ambulansetjenesten ta noe tid. Arbeidet forutsetter faglige vurderinger, en detaljert transportøkonomisk analyse og bred involvering av ansatte, brukerutvalget og kommunene i prosessen. Etter planen skal utredningen sendes til kommuner og brukerorganisasjoner i mars med svarfrist i slutten av april. Helse Nord RHF registrerer at utredningsarbeidet i seg selv skaper uro, men ber om forståelse for at UNN ikke kan trekke konklusjoner før det foreligger et gjennomarbeidet beslutningsgrunnlag.

Helse Nord RHF skriver videre at UNN har noen akutte bemanningsutfordringer i ambulansetjenesten i Tromsø, og at dette er en utilsiktet situasjon som UNN søker å løse så raskt som mulig, uavhengig av styrevedtaket og prosessen beskrevet ovenfor. Helse Nord RHF understreker at det er uheldig å omdisponere ambulanser fra distriktet til bruk i Tromsø og at UNN forsøker å unngå dette. Dette er en midlertidig løsning for å avhjelpe den akutte situasjonen i perioder, og berørte kommuneleger vil varsles når slik om-disponering av ressurser settes i verk. UNN er bevisst på at ambulansemangelen kan føre til hendelser med samtidighet og mulig konsekvens for forsvarlig pasientbehandling. Situasjonen følges derfor daglig med kontinuerlig overvåking av responstider og samtidighetskonflikter. UNN arbeider med å finne andre og bedre løsninger på bemanningsbehovene i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjeneste.

Jeg legger til grunn at UNN følger utviklingen fortløpende og vurderer behov for eventuelle tiltak når det er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 572**Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 18. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jernbaneverket skal starte arbeidet med å regulere trasé for nytt dobbeltspor mellom Eidsvoll og Minnesund. Et forslag som Jernbaneverket har trukket tilbake, ville gitt store inngrep blant annet gjennom

fuglefredningsområder langs Vorma. For å unngå forsinkelser og minimere naturinngrep er det viktig at alle trasealternativer utredes tidlig.

Vil statsråden derfor forsikre seg om at Norsk Banes alternative trasé (utarbeidet på oppdrag fra

Glomma og Vorma elvelag) utredes som et fullverdig alternativ?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneløpnetts opprinnelige plan medførte fyllinger i opptil 20 meters høyde og inntil 77 meter ut i Vorma. Det er også planlagt bru tvers over Minnevikka. Brua vil komme til å dele landskapet rundt Minnevikka i to. I tillegg vil brua kunne medføre endring av strømforhold, erosjon og endrede livsvilkår for fugler, dyr og planter. Planene vil ramme både rødlistede planter og truede fuglearter i et unikt område. Det har ikke kommet noen signaler på at JBV planlegger store endringer i forhold til den opprinnelige planen.

På oppdrag fra Glomma og Vorma elvelag har Norsk Bane utarbeidet en alternativ trasé. Her er traséen trukket inn på land med mye mindre påvirkning av Vorma og evjer. Det meste av steinfyllingene mot Vorma er fjernet bortsett fra helt i syd og har en mye kortere kryssing av Vorma ved Minnesund og er mer i harmoni med eksisterende bruer. Brua er også lagt helt i utkanten av fuglefredningsområdet.

Med en slik løsning kan man unngå de verste forstyrrelsene av fuglelivet og å splitte landskapet i to med en ny stor bru i Minnevikka. Norsk Banes miljøtrasé ble enstemmig vedtatt utredet av Eidsvoll kommunestyre i desember 2013. Til tross for dette, er det foreløpig avist av JBV. En rekke aksjonsgrupper og organisasjoner, blant annet Aksjon Nei til Raseri av Mjøsas Strandsone, Bevar Mjøsas Strandsone og Glomma, Glomma og Vorma elvelag og Naturvernforbundet mener at Norsk Banes alternativ bør bli en del av den offentlige behandlingen så snart som mulig. Vi håper at statsråden har mulighet til å bidra til dette.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2014-23 legges det opp til investeringer som skal gi sammenhengende dobbeltspor til Hamar innen utgangen av 2024. Den aktuelle dobbeltsporsparsellen representanten Hansson tar opp, Eidsvoll – Langset, er ca. 9 km lang og inngår i den planlagte utbyggingen.

Trasékorridoren på denne strekningen ble fastsatt i en kommunedelplan med konsekvensutredning som

ble endelig godkjent av Miljøverndepartementet i februar 2009. I denne prosessen ble det gjort grundige vurderinger av bl.a. tekniske og økonomiske konsekvenser, og virkninger for miljø og samfunn ved de ulike alternativene.

Jernbaneløpet fremmet sommeren 2012 et forslag til reguleringsplan på deler av strekningen langs Vorma, men valgte av flere grunner å trekke dette tilbake i januar 2013. Jernbaneløpet opplyser at etaten blant annet ønsket å se på muligheten for å redusere omfanget av fyllinger i Vorma.

Jernbaneløpet har informert meg om at innspillet fra Glomma og Vorma Elvelag (GVE) som det vises til i spørsmålet, kom høsten 2013. En betydelig del av den foreslåtte nye traséen ligger utenfor kommunedelplanens korridor. Det er derfor Jernbaneløpets vurdering at å skulle gå videre med dette forslaget innebærer ny planprosess, noe som vil medføre risiko for forsinket framdrift i utbyggingen av dobbeltsporet til Hamar. Det er videre Jernbaneløpets vurdering at forslaget fra GVE ville ha innebåret høyere kostnader, en lenger distanse med dobbeltspor samt lavere hastighetsstandard og derfor noe økt reisetid. Forslaget fra GVE ville ha redusert inngrepet langs Vorma noe, men ville samtidig ha ført til betydelige inngrep i områder lenger vest som er tettere på lokalsamfunnet og befolkningen.

Det vil være ulike synspunkter på hvor en trasé bør gå, og det vil alltid være fordeler og ulemper ved ulike løsningene. Regjeringen ønsker å redusere planleggingstiden for utbygging av infrastruktur. Det er derfor viktig å unngå omkamper og holde fast ved de beslutninger som er fattet, så lenge det ikke dukker opp nye vesentlige opplysninger som gjør at beslutninger bør tas opp til ny vurdering.

Jernbaneløpet vil våren 2015 legge frem et planprogram hvor etaten vil begrunne hvilke traséalternativer og hvilke temaer som etaten anbefaler utredet gjennom arbeidet med reguleringsplanen. I planprogrammet vil Jernbaneløpet også redegjøre mer i detalj for hvorfor etaten ikke mener det er hensiktsmessig å vurdere nærmere traséalternativ som ligger utenfor den vedtatte kommunedelplanen. Forslaget til planprogram legges ut til offentlig ettersyn og vil bli politisk behandlet i Eidsvoll kommune.

SPØRSMÅL NR. 573**Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 16. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden foreta en utredning av alternativ trase E39 Sandnes – Flekkefjord?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på spørsmål Dokument nr. 15:252 (2014-2015) besvart 11.12.14. Her fremgår det at samferdselsministeren ikke har foretatt noen utredning av alternativ trase.

Jeg forstod det også slik på regionvegsjef Eidsnes under Solamøtet i januar 2015 at dette er et alternativ som Statens Vegvesen ikke betrakter som aktuelt.

Både Rogaland FrP og Rogaland Sp har uttalt seg om saken på sine fylkesårsmøter i 2015. Rogaland Sp vedtok:

«Rogaland Senterparti vil be samferdselsmyndighetene vurdere alternativ trase E39 til Flekkefjord. En slik vurdering må gjøres innenfor den fastlagte framdriftsplan for E39.»

Det legges ned en stor innsats fra personene som jobber for den alternative traseen. Etter mitt syn fortjener disse en klar tilbakemelding på om alternativet med ny trase mellom Sandnes og Flekkefjord er realistisk og om det er slik at statsråden vil be Statens Vegvesen om at den skal bli vurdert i den videre planleggingen.

Svar:

Regjeringen har en offensiv satsing på samferdselsfeltet, og har fremskyndet arbeidet med en rekke veiprosjekter. I tillegg har regjeringen gjort justeringer og endringer på veiprosjekter for å få løsninger som er bedre tilpasset fremtidige behov. På strekningen E39 Stavanger – Kristiansand har regjeringen allerede bedt Vegdirektoratet planlegge veien som firefelts vei, fremfor primært to felt med midtdeler, som forrige regjering la til grunn.

Dagens regjering er opptatt av bedre nytte fra infrastrukturinvesteringer. Jeg har brukt mye tid på å sikre god fremdrift på E39-prosjektet, som er viktig for hele Vestlandet. Det ble raskt tatt beslutninger om trasevalg, det er bevilget betydelig midler til planlegging og jeg har befart flere av strekningene.

Den omdiskuterte traseen for E39 mellom Sandnes og Flekkefjord over Høg-Jæren kan være en god løsning som bedre ivaretar transportbehov i et lokalt og regionalt perspektiv. Jeg har derfor bedt Statens vegvesen om å foreta en vurdering av en slik løsning. Alternativet med veg over Høg-Jæren skal vurderes og sammenlignes med de alternativ som alt foreligger for E39 mellom de to byene. Vurderingen og sammenligningen skal blant annet ta for seg økonomi, trafikkgrunnlag, trafikkutvikling og mulige gjennomføringsløsninger for prosjektet og skal foreligge innen 4. mai i år.

SPØRSMÅL NR. 574**Innlevert 9. februar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 17. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Stemmer det at det pågår kutt og nedleggelse av deler av Bufetat som igjen fører til kutt i fosterhjemmenes utbetalinger, og fare for forverring av vilkårene for fosterhjemmene, fare for oppsigelser og mindre rekruttering, og mener statsråden at dette er en ønsket og forsvarlig utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Et samlet Storting mener det er viktig å styrke fosterhjemtjenesten. Det er store behov for rekruttering av nye hjem og for en gjennomgang av vilkårene for fosterforeldrene. Regjeringen har varslet en stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen.

Det meldes samtidig om en opplevd forverring av rekrutteringssituasjonen og av fosterforeldres vilkår som en konsekvens av omlegginger av Bufetat. I

noen kommuner er samtlige hjem varslet om at de vil få kutt i sine utbetalinger, grunnet i omorganiseringer i Bufetat.

Svar:

Fosterhjem er det mest brukte tiltaket i barnevernet når barn ikke kan vokse opp hos sine foreldre. En god fosterhjemsordning er viktig for å sikre at barn og unge får den omsorg og støtte de trenger for å utvikle sine evner og stå støtt på egne bein i livet. En av de store utfordringene er imidlertid å rekruttere nok fosterhjem tilpasset det enkelte barns behov. Rekruttering av ulike typer fosterhjem har derfor høy prioritet både i direktoratet og i departementet.

Det statlige barnevernet har ansvaret for å rekruttere og lære opp fosterforeldre. Vanligvis er det den kommunale barneverntjenesten som inngår kontrakt med det aktuelle fosterhjemmet, også når det gjelder hvilken godtgjøring fosterhjemmet skal motta. Der som kommunens utgifter overstiger den kommunale egenandelen på kr 30 600 per måned, refunderer staten det overskytende dersom utgiftene kommer inn under refusjonsordningen. For å få refusjon må utgifter til eventuelle forsterkningstiltak være avtalt mellom kommunen og Bufetat før refusjon innvilges. Alternativet er at forsterkningstiltakene er vedtatt av Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Bufdir er i en omstillingsprosess der de skal prioritere de oppgavene barnevernloven legger til Bufetat, og i mindre grad skal utføre oppgaver som ikke er lovpålagte. Etaten skal i sitt omstillingsarbeid, så langt som mulig, ta hensyn til kommunenes ulike forutsetninger for å ivareta nødvendig kompetanse, tiltak og tjenester.

Jeg er kjent med at en av Bufetats regioner har orientert kommunene om at de vil endre praksis når det gjelder refusjon av kommunens utgifter. Grunnen til dette skal være at regionen tidligere har refundert utgifter som ikke er omfattet av refusjonsordningen. Det medførte en uheldig forskjellsbehandling mellom regionene og ulike vilkår for fosterforeldre.

I fosterhjemsavtalen mellom kommunene og fosterhjemmene står det at avtalen skal gjennomgås en gang i året. Jeg forutsetter at kommunene forholder seg til de avtalene de har inngått og ikke endrer avtaler med sine fosterhjem uten forutgående drøftinger med hjemmene det gjelder.

Departementet fikk i 2014 gjennomført en kartlegging av fosterforeldres økonomiske rammevilkår. Kartleggingen viste at det er store forskjeller mellom hva fosterhjemmene mottar av ytelser fra kommunene. For regjeringen er det viktig at fosterforeldre, som gjør en av de viktigste oppgavene i vårt samfunn, har gode og forutsigbare rammer. Jeg er derfor glad for at vi nå har startet arbeidet med en egen stortingsmelding på fosterhjemsområdet.

SPØRSMÅL NR. 575

Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I Brønnøysund Avis 05.02.15 er det oppslag om at sorenskrivaren ved Alstadhaug tingrett ikkje vil bli erstatta etter fråtreden. Det blir opplyst at domstolen skal blir styrt av sorenskrivaren i Rana tingrett.

Meiner statsråden at ei slik ordning er forsvarleg og i tråd med gjeldande regelverk, eller er dette ei form for sniknedlegging av domstolar utan politisk handsaming som statsråden vil gripe inn i?»

Svar:

Domstoladministrasjonen (DA) har orientert departementet om at dei for tida vurderar eit tettare samar-

beid mellom Alstadhaug tingrett og Rana tingrett. Eit slikt samarbeid kan mellom anna innebere ei felles leiging for dei to tingrettane. DA har opplyst at dei vil vurdere kva for formelle rammer som vil vera viktig for eventuelt å kunne etablere eit samarbeid, og kva for juridiske og praktiske premisser som må leggest til grunn.

Så snart DA har gjort si vurdering vil dei innhente synspunkt frå dei to domstolane og arbeidstakarorganisasjonane før ei eventuell avgjerd om å etablere eit samarbeid tas. Eg avventar på denne bakgrunn DAs vurdering.

SPØRSMÅL NR. 576**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 13. februar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«I forbindelse med behandling av endringene i differensiert arbeidsgiveravgift i Stortinget, ble det stilt spørsmål til statsråden under debatten om oppfølging av de berørte kommunene. Kommunene er ennå ikke kompensert for dette dobbelttrekket.

Kan statsråden svare for hvordan han vil følge opp flertallsmerknaden og om hvordan statsråden vil følge opp fylkesmannen som allerede har foretatt et betydelig trekk i skjønnstilskuddet for disse kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Den 9. desember 2014 behandlet Stortinget Innst. 16 S (2014-2015). I den forbindelse ble det stilt spørsmål fra undertegnede om hvordan statsråden ville forsikre seg om at de kommunene som var blitt trukket både i skjønnsmidlene fra fylkesmannen og i basistilskuddet i forhold til endringene i differensiert arbeidsgiveravgift skulle håndteres. Spørsmålet i debatten ble tatt på basis av et utsagn i Telemarksavisa blant annet fra komitéleder Njåstad og representant Rekanes Amundsen som garanterte for at kommunene Nome, Hjartdal og Drangedal i Telemark ikke skulle bli skadelidende og at fylkesmannen måtte tilbakebetale trekket i skjønnsmidlene. Jf. flertallets merknad i innstillingen: Flertallet ber regjeringen påse at fylkesmennene ikke foretar endringer som medfører stor reduksjon i skjønnstilskuddet for enkeltkommuner fra et år til et annet. Videre ber flertallet regjeringen sikre at fylkesmennene tar særlig hensyn til situasjonen for mindre kommuner

som er sårbare for økonomiske svingninger, og at man unngår å se 2014 og 2015 i sammenheng på en måte som innebærer betydelig reduksjon av skjønnstilskuddet i 2015.

Svar:

Jeg vil her vise til flertallsmerknad fra kommunal- og forvaltningskomiteen i Innst. 16 S (2014-2015):

Flertallet viser til at omleggingen med differensiert arbeidsgiveravgift er provenynøytral for kommunene og i tråd med den praksis som ble fulgt i 2007 og i 2004. I stedet for å trekke for fordelene av differensiert arbeidsgiveravgift gjennom skjønnsmidlene, er fordelene av redusert arbeidsgiveravgift for 2015 trukket fra rammetilskuddet til de berørte kommunene. Dette skyldes at summen av trekk på fylkesnivå ville ført til en betydelig reduksjon i skjønnssammenheng for enkelte fylker. Flertallet viser til at regjeringen derfor har valgt å foreta trekket på de kommunene som nå får avgiftslettelse gjennom et trekk i rammetilskuddet som vises i tabell C i Grønt hefte for 2015. Flertallet viser til at midler til kompensasjon for tidligere endringer av differensiert arbeidsgiveravgift uavkortet er lagt inn i basistilskuddet for fylkesmennenes skjønnsmidler. Regjeringen har imidlertid ikke lagt føringer for fordelingen av midlene i 2015, men bedt fylkesmennene foreta en konkret vurdering av de ulike kommunenes situasjon ved fordeling av skjønnsmidler. Flertallet ber regjeringen påse at fylkesmennene ikke foretar endringer som medfører stor reduksjon i skjønnstilskuddet for enkeltkommuner fra et år til et annet. Videre ber flertallet regjeringen sikre at fylkesmennene tar særlig hensyn til situasjonen for mindre kommuner som er sårbare for økonomiske svingninger, og at man unngår å se 2014 og 2015 i sammenheng på en måte som innebærer betydelig reduksjon av skjønnstilskuddet i 2015. Flertallet ber regjeringen vurdere den økonomiske virkningen av omleggingen for de enkelte kommunene og eventuelt komme tilbake til saken i kommuneproposisjonen/revidert nasjonalbudsjett. Kommunal og moderniseringsdepartementet har i tildelingsbrevet som ble sendt fylkesmennene 11. januar bedt om å få en tilbakemelding på skjønnstildelingen sett i lys av komiteens merknad. For øvrig vil jeg komme tilbake til saken i kommuneproposisjonen for 2016 som legges frem 12. mai 2015.

SPØRSMÅL NR. 577**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 16. februar 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hvilke signaler vil statsråden gi fylkesmennene vedrørende skadefelling av jerv og bruk av snøskuter?»

BEGRUNNELSE:

I Oppland har det kommunale fellingslaget fått avslag på bruk av snøskuter for å kunne drive effektiv skadefelling av jerv. I Nordland derimot har skadefellingslaget fått tillatelse til bruk av snøskuter i samme periode. I Oppland kjører dessuten Statens naturoppsyn fritt i de samme områdene der jerven befinner seg for å drive bestandsregistrering, mens de kommunale lagene får avslag for bruk av snøskuter for samme formål. Uten bruk av snøskuter blir fellingstillatelsene ineffektive og ikke realiserbare.

Svar:

Viltloven forbyr i utgangspunktet bruk av motorkjøretøy og luftfartøy til forfølgning, avledning og lokalisering av vilt. Det er heller ikke lov å løсне skudd fra luftfartøy eller motorkjøretøy. Ved skadefelling, som representanten her spør om, eksisterer det imidlertid en mulighet for å sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling, jakt- og fangstmetoder. Det er flere eksempler hvor lokale fellingslag har fått dispensasjon for bruk av snøscooter til lokalisering av spor under skadefellingsforsøk på jerv. Slike dispensasjoner fra viltloven må imidlertid fremgå av

den enkelte fellingstillatelse og begrunnes. Et utgangspunkt for vurderingene er at viltlovens generelle regler for utøvelse av jakt legges til grunn. Den som får tillatelse til å nytte motorferdsel etter viltlovens bestemmelser må også innhente tillatelse fra kommunen etter motorferdselsloven og tillatelse fra grunneier til å kjøre på vedkommendes grunn. Det er liten tvil om at snøskuter i enkelte situasjoner kan være et effektivt virkemiddel ved felling av jerv. Vi kan som beskrevet allerede i dag tillate bruk av snøskuter ved skadefelling. Jeg ser det ikke som aktuelt å endre dette.

Målsettingen, i tråd med rovviltforliket av 2011, er at lisensfelling skal være hovedvirkemiddelet for regulering av jervebestandens størrelse. Jeg jobber nå med et forslag om å åpne noe mer for bruk av snøskuter under den ordinære lisensfellingen på jerv. Mitt forslag innebærer at kommunene kan gi tillatelse, på visse vilkår, til bruk av snøskuter for uttransportering av åte, fangstbå og åtebu. Dessuten foreslår jeg en avgrenset utprøving der de aktuelle kommunene etter søknad også kan gi tillatelse, på visse vilkår, til bruk av snøskuter for transport til og fra fangstbåser i forbindelse med tilsyn. I tillegg legger jeg opp til en avgrenset utprøving av fast montert kunstig lys ved åtejakt på jerv, samt at jeg ber om synspunkter på fordele og ulemper med elektronisk overvåking av fangstbå for jerv. Dette vil om kort tid bli sendt på alminnelig høring.

SPØRSMÅL NR. 578**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Riksadvokaten har i publikasjon nr. 1/2015 undersøkt etterforskinga og den påtalemessige behandlingsa i den såkalla Monika-saka i Hordaland politidistrikt. Rapporten viser svikt i etterforskinga på ei rek-

ke punkt. Fleire tar til ordet for ei ekstern gransking av Hordaland politidistrikt.

Vil statsråden informere Stortinget om korleis Riksadvokatens rapport vil følgjast opp, korleis ein skal hindre liknande svakheiter i andre etterforskingar og vurderer statsråden behov for ekstern gransking?»

GRUNNGJEVING:

Riksadvokaten si arbeidsgruppe har gjort ei kvalitetsvurdering av etterforskinga og den påtalemessige behandlinga i Monika- saka. Politiet i Hordaland la vekk saka i august 2012 som «intet straffbart forhold.» Det vart lagt til grunn at barnet hadde tatt sitt eige liv. Ved årsskiftet 2013/2014 kontakta ein etterforskar ved Hordaland Politidistrikt ein næraste overordna og opplyste at han, etter å ha gått i gjennom dokumenta i saka, meinte at saka burde takast opp att. I rapporten han blei pålagt å skrive, kom det fram totalt 21 forslag til nye etterforskingsskritt. Men korkje ansvarleg påtalejurist eller politimester vedtok å ta opp att saka, og det blei heller ikkje bestemt at saka eller etterforskar sin rapport skulle sendast til Kripos for vurdering.

Arbeidsgruppa som har undersøkt etterforskinga og den påtalemessige behandlinga i Monika – saka, skriv i rapporten at dei meiner at kvaliteten på den etterforskinga som er gjort, var mangelfull. Arbeidsgruppa meiner politiet og påtalemyndighetene må utarbeide system for å sikre at kvaliteten på det som politiet gjer held god nok fagleg standard, og at manglar fangast opp og rettast, slik at dei ikkje utviklar seg og pregar etterforskinga.

Arbeidsgruppa skriv at eit av hovudfunna når det gjaldt politiet si etterforsking var fråvære at ein stadleg, engasjert og kompetent etterforskingssleiting. Arbeidsgruppa støttar i rapporten anbefalingane om sertifiseringssystem for avhør, og at det bør utgreiast eit sertifiseringssystem for etterforskingssleiting av større, krevjande saker.

Svar:

Saka om Monika Sviglinskajas død blei tatt opp att i 2014 og er framleis under etterforsking. Det pågår med andre ord etterforsking samstundes som ulike sider ved den tidlege fasen i politiets handsaming av saka blir gjennomgått. Det er svært viktig at slike saker får ei grundig og samvitsfull handsaming og at ein unngår at dei same feila blir gjentatt i framtidige saker. Eit av dei viktigaste virkemidla for å unngå

gjentaking, er at ein identifiserer kva som gjekk gale og gjennomfører endringar der dette er naudsynt. Det er riksadvokaten som har det overordna ansvaret for handsaminga av enkeltsaker på straffesaksfeltet. Riksadvokaten tok raskt ansvar og sette ned arbeidsgruppa som skulle gjennomgå politiets handsaming i eit læringsperspektiv. Dette var eit viktig og helt naudsynt grep som eg sluttar meg fullt ut til. Eit viktig tiltak som allereie er sett i verk, er riksadvokatens retningslinjer frå hausten 2014 om at alle slike saker nå skal avgjerast av statsadvokatane med ei skriftleg tilråding frå politiet. Spesialeininga for politisaker gjennomgår også saka. Tema for denne gjennomgangen er om det er gjort noe straffbart i samband med handsaminga av Monika-saka. Dette er ei strafferettsleg etterforsking som vil bli handsama i påtalesporet. Det er opplyst at Spesialeininga si rapport vil føreligge i veke 9. Politiets handsaming av Monika-saka kom opp som ei varslarsak. Politidirektoratet har bede om ekstern bistand for å undersøke påstandar om gjengjelding, og om det føreligg forsøk på påverking i noen retning. Etter ekstern konkurranse har advokatfirmaet Wiersholm 19.2.2015 fått oppdraget. Siden også Politidirektoratet si handsaming av denne saka er en del av den vurderinga som skal foretas, er Justis- og beredskaps-departementet, og ikkje Politidirektoratet oppdragsgivar. Det føregår difor fleire vurderingar av ulike sider av Monika-saka allereie. Når, i tillegg til rapporten frå Riksadvokaten, også rapportane frå spesialleinga og advokatfirmaet Wiersholm føreligg, vil eg ta stilling til om det er naudsynt med ytterligare gransking, eller om det då føreligg eit godt grunnlag for å vurdere dei ulike sidene ved denne saken og om det er aktuelt å sette inn særskilte tiltak utover det som allereie er vedteke. I mine møte med riksadvokaten og Politidirektoratet vil eg be om å bli orientert om oppfølgingsarbeidet og gjennomføringa av naudsynte tiltak. Dette må vi også sjå i samanheng med det generelle, pågåande arbeidet med å gjere kvaliteten på politiets etterforsking betre med utgangspunkt i blant anna rapporten «Politiets etterforskning i 2013».

SPØRSMÅL NR. 579**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 18. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det er gjentatte eksempler på at næringsvirksomhet, både store og små aktører, ikke får lov til å sette opp skilt for å informere om sin virksomhet i tilknytning til vegene. Dette kan hemme vekst og utvikling for lokalt næringsliv som ikke får profilert sin virksomhet.

Hvordan vurderer statsråden denne situasjonen og behovet for mer næringsvennlig skiltregelverk, og vil statsråden ta et initiativ for å gjøre praktiseringen av dagens skiltregelverk mer liberalt inntil eventuelt nytt regelverk er klart?»

Svar:

Serviceskilting og virksomhetsvisning kan ha stor betydning for lokalt næringsliv og turisme. Det er derfor viktig å gi god informasjon, som ivaretar både lokale og de reisendes interesser.

Slike skilt skal ikke ha som primært formål å drive markedsføring/profilering av ulike bedrifter, men skal sikre at reisende lettere finner frem til relevant tilbud langs veien. På dette området ønsker jeg at regelverket praktiseres mer liberalt enn hva som mange opplever har vært tilfelle inntil nå. For reisende kan skiltinformasjon om attraksjoner og servicetilbud være nyttig, og bidra til at den reisende lettere finner sine destinasjoner fremfor å måtte lete seg frem til ulike destinasjoner.

Vegdirektoratet, som for tiden går gjennom skiltregelverket, er derfor bedt om å sørge for at relevan-

te eksterne aktører, herunder NHO Reiseliv og Innovasjon Norge, involveres i dette arbeidet for å bidra til resultater som i størst mulig grad tilfredsstiller alle parter.

Direktoratet er også bedt om å se på muligheten for bedre differensiering i regelverket mellom skilting på ulike typer vegnett (europaveg/riksveg, fylkesveg og kommunal veg). Det er ikke nødvendigvis slik at vilkårene for å kunne sette opp skilt må være like strenge uavhengig av vegtypen.

De skal også se på rutiner for bedre samordning mellom regionene, slik at vi får mest mulig lik vurdering og praktisering. Jeg kan imidlertid opplyse om at Statens vegvesen hvert år mottar ca. 1 000 søknader om skilting til virksomheter og servicetilbud. En gjennomgang av disse sakene viser at over 90 % av disse søknadene blir innvilget. Det kan bety at praksisen mange steder fungerer godt, mens det noen steder føres en for streng praksis i forhold til hva dagens regjering vil legge til grunn.

Arbeidet er nå i slutfasen etter blant annet flere møter med ulike bransjeorganisasjoner. Prosessen har gitt nyttige innspill, men også tydeliggjort behovet for tettere og bedre samarbeid.

Jeg kan for øvrig opplyse om at det vil bli avholdt et møte 6. mars i år mellom Landbruks- og matdepartementet, Samferdselsdepartementet, Virke og Vegdirektoratet, der temaet vil være skilting og småskala reiselivsbedrifter.

SPØRSMÅL NR. 580**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 18. februar 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil regjeringen støtte Hellas i de nylig oppstartede reforhandlingene om landets enorme statsgjeld?»

BEGRUNNELSE:

I januar vant Syriza valget i Hellas med 36,3 % av stemmene og 149 av 300 plasser i parlamentet. Den første og største utfordringen for regjeringen er å re-

forhandle avtalen om gjeldsnedbetaling og lånevilkår med EU.

Landets totale gjeld er i dag beregnet til mellom drøyt 2 700 milliarder kroner (315,5 milliarder euro) og 2 840 milliarder kroner (324 milliarder euro), noe som tilsvarer mellom 175 og 177 prosent av BNP. Av dette er 240 milliarder euro lån fra troikaen EU, Den europeiske sentralbanken (ESB) og Det internasjonale

le pengefondet (IMF). EUs krisefond (EFSF) er største kreditor med nærmere 142 milliarder i kriselån. Som lånevilkår har troikaen stilt krav om at Hellas må gjennomføre store innstrammings tiltak med drastiske kutt i lønninger og pensjoner, samt privatisering av statlige selskaper.

Den greske valgkampen handlet i stor grad om hvorvidt landet skulle holde fast ved innstrammingspolitikken som er pålagt av «troikaen» (Den europeiske sentralbanken, EU-kommisjonen og IMF) eller ikke. Resultatet av innstrammingspolitikken er tap av suverenitet, en forsterket økonomisk krise, rekordhøy arbeidsledighet, halvering av lønnsnivå og pensjoner og en humanitær krise for store deler av befolkningen. I dag er Hellas' nye statsminister Alexis Tsipras i gang med å reforhandle lånebetingelsene og krever sletting av deler av gjelden. Fjerde og siste utbetaling av kriselånet skal etter planen skje 1. mars. Dersom ikke Hellas blir enige med troikaen innen den tid, er statskassen tom.

Svar:

Norske finansielle bidrag til kriselån til land i euroområdet går gjennom IMF. Norge er ikke en del av den diskusjonen som nå pågår mellom den nye greske regjeringen og eurolandene. Hellas har så langt ikke startet forhandlinger med IMF for eventuelt å endre avtalen landet har med denne institusjonen.

Jeg vil være positiv til samordnede tiltak som kan hjelpe Hellas. Norge har støttet tidligere avtaler mellom IMF og Hellas om bistand. Ved en eventuell reforhandling av avtalen med IMF, vil IMF fortsatt måtte kreve at det gjennomføres tiltak som kan rette opp de gjenstående ubalansene i økonomien og sikre at landet vil kunne bære tyngden av nye lån. Dette bærende prinsippet i organisasjonens utlånsvirksomhet har bred tilslutning blant medlemslandene. IMF har i utgangspunktet ikke anledning til å ettergi gjeld.

Hellas fikk som første euroland innvilget kriselån fra EU og IMF våren 2010. Lånene var knyttet opp

mot såkalte stabiliseringsprogram med långiverne, som inneholdt en rekke tiltak for å gjenopprette bærekraften i offentlige finanser og bedre landets vekstevne.

Våren 2011 ble det klart at Hellas trengte mer hjelp, og landet inngikk nye låneavtaler med EU og IMF i mars i 2012. Samlet låneramme for disse avtalene er om lag 172 mrd. euro, hvorav 28 mrd. euro fra IMF og resten fra det europeiske stabiliseringsfondet (EFSF). Høsten 2012 viste det seg igjen at tiltakene som var avtalt ikke var tilstrekkelige til å bringe Hellas' gjeld ned på et håndterbart nivå. I desember 2012 ble derfor gjelden til private obligasjonseiere, herunder Statens pensjonsfond utland, nedskrevet med om lag 2/3 av pålydende verdi. Videre gikk EU-landene med på å øke løpetiden og redusere renten på deler av lånet fra EUs kriseordninger, og å tilbakeføre ESBs fortjeneste på kjøp av greske statsobligasjoner til den greske stat. Eurolandene tok videre på seg en politisk forpliktelse til å bidra til å gjennomføre tiltak som vil bringe gjeldsraten ned til 124 pst. i 2020 og lavere enn 110 pst. av BNP i 2022.

Hellas har til nå fått utbetalt i underkant av halvparten av lånerammen fra IMF. På grunn av manglende framdrift i gjennomføringen av tiltak, er det uklart når den neste statusgjennomgangen vil bli lagt fram for IMF's styre. EUs finansielle støtte har hele tiden vært en viktig forutsetning for at IMF kan videreføre sitt program. Mens avtalen med EU utløper ved utgangen av februar i år, løper avtalen med IMF til mars 2016.

Manglende framdrift i reformtiltakene gjør at Hellas heller ikke får utbetalt den siste transjen på i underkant av 2 mrd. euro i låneavtalen med EU. Fristen er 28. februar. Greske myndigheter kan søke om forlengelse, men har så langt ikke gjort det. Den nye regjeringen ønsker i stedet å forhandle en ny avtale med EU. Dette har så langt møtt motstand blant andre euroland.

SPØRSMÅL NR. 581**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 19. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helseministeren svarte 6/2 på spørsmål fra undertegnede «at det er liten oppslutning om å samle store deler av Oslo universitetssykehus på Gaustad» og at «i uoverskuelig framtid vil dette handle om hvordan utnytte de lokalisasjonene som man nå har». Men på OUS' hjemmeside som refererer styrepapirene til 13/2 heter det at idéfasen fortsetter, og at det man foreslår bare er en noe nedskalert utgave av Campus Oslo.

Mener statsråden det er samsvar mellom hans svar til Stortinget og hvordan OUS går videre med mye av planene sine?»

BEGRUNNELSE:

Mange oppfattet det som meget positivt da både OUS-direktøren og statsråden i løpet av 5/2 og 6/2 ble referert i media på at planene om gigantsykehuset Campus Oslo var lagt bort, fordi det ikke fantes politisk støtte på Stortinget eller finansiering av det – noe som har vært hevdet bl.a. fra undertegnede i Stortinget siden høsten 2013. Også overfor Stortinget uttrykte statsråden noe av det samme i sitt svar av 6/2 på mitt skriftlige spørsmål av 30/1.

Det samme inntrykket får man ikke når man leser oppslaget på OUS' hjemmeside om «Idéfasen fortsetter» og styrepapirene til 13/2. Her går det alternativet som framheves, fortsatt ut på å lage et meget stort sykehus på Gaustad på samlet ca 430 000 m², dvs. om lag to ganger så stort som St Olav i Trondheim. Man sier også at det bare er på «det nåværende tidspunkt» man ikke vil bygge enda større, fordi det ikke finnes finansiering.

Man åpner for å løse lokalsykehusfunksjonen og kreftområdet på andre måter, men her ligger det ingen forpliktelser eller konkrete planer, f.eks om å ta i bruk Aker sykehus eller bygge nytt klinikkbygg på Radiumhospitalet. Fem år etter at bystyret i Oslo fattet sitt vedtak på grunnlag av en felles utredning med OUS, legges det heller ennå ikke opp til noe vedtak om storbylegevakt. De viktigste konkrete spørsmålene som haster mest for befolkningen og pasientene i Oslo, skyver man således foran seg, mens «Idéfasen fortsetter».

Det var positivt at helseministeren kom på banen med mer konkrete signaler om OUS' sine planer gjennom svaret av 6/2, og det ville være ønskelig om helseministeren kan følge opp dette ved å klargjøre om det som ble sagt om at Campus Oslo ikke har oppslutning eller finansiering bare gjaldt den helt

maksimale utgaven av prosjektet «på det nåværende tidspunkt», eller om det gjaldt mer grunnleggende sider ved det. Det siste ville åpenbart være mer i tråd med den kritikken som har vært reist på Stortinget.

Svar:

Jeg har merket meg at styret ved Oslo universitetssykehus (OUS) i styremøtet 13. februar vedtok å utsette styrebehandlingen av saken på bakgrunn av at beslutningen bør forankres i nytt styre, samt at styret hadde behov for mer tid til å diskutere saken. Jeg avventer derfor styrets behandling av denne som nå er planlagt i april. Endelig sluttført rapport planlegges etter det jeg forstår ferdigstilt og behandlet i Oslo universitetssykehus sitt styre før jul 2015, med påfølgende behandling i Helse Sør-Øst. I saksframlegget til styret har administrasjonen foreslått å ikke gå videre med alternativet å samle hele OUS på Gaustad. Det er styret i OUS som må vurdere hva som er behovet for areal ved en delvis samling på Gaustad. Dette behovet vil jo avhenge av vurderinger knyttet til bruk av eksisterende bygningsmasse, lokalsykehusfunksjonene og organiseringen av kreftområdet. Jeg registrerer forøvrig at mange er bekymret for at det nå benyttes mye utredningsmidler og ressurser på denne prosessen. Til det vil jeg si at Oslo universitetssykehus behøver nye bygg og oppgraderinger. Det er en rekke interessenter som vil bli berørt av utviklingen ved Oslo universitetssykehus og som må involveres. All erfaring tilsier at god planlegging og et godt beslutningsgrunnlag gir lavere kostnader i senere runder. Oslo universitetssykehus har i dag en dyr og uhen-siktsmessig drift bl.a. som følge av at de har langt mer areal enn det som er nødvendig og i tillegg er mye gammelt, dårlig vedlikehold og dårlig egnet for sykehusdrift og også vanskelig å rehabilitere/bygge nytt på. Når representanten viser til at Oslo universitetssykehus samlet foreslår å bygge ut ca. 430 000 m², så er det viktig at huske på at sykehuset i dag har 900 000 m², og at nybygg vil kunne føre til at man kan drive innenfor et mindre, men langt mer hensiktsmessig areal. Delvis samling på Gaustad innebærer en utbygging på 200 – 250 000 m² i tillegg til de arealer en allerede har på Gaustad. Det var i styresaken til møtet 13. februar 2015 lagt opp til at alle videre alternativer skulle beskrives med en første etappe og videre etappeinndeling på overordnet nivå. Det er viktig at Oslo universitetssykehus nå opparbeider seg et godt grunnlag for å gjøre videre beslutninger. Representanten stiller videre spørsmål ved Oslo uni-

versitetssykehus sitt utsagn om at samling synes lite realistisk å finansiere på «nåværende tidspunkt». Dette utsagnet får stå for Oslo universitetssykehus sin regning. Jeg oppfatter at dette ikke er et aktuelt alternativ. Når det gjelder lokalsykehusfunksjonen vil Oslo universitetssykehus ta dette med i sitt videre utredningsarbeid. Dette kan innebære økt bruk av Lovisenberg og Diakonhjemmet, endret bruk av Aker eller et nytt sykehus sør i Oslo. Når det gjelder Aker sykehus så er det viktig å ta inn over seg at lokalene der har en bruk i dag, i et samarbeid mellom Oslo universitetssykehus, Oslo kommune og Sunnaas sykehus. Det ble i styresaken til møtet 13. februar 2015 lagt opp til at organisering av kreftområdet med vurdering av bygningsmessige forhold ble utredet parallelt med de øvrige planarbeidet. En ny storbylegevakt ligger flere år fram i tid og er først og

fremst Oslo kommunes beslutning. Oslo kommune holder på å utbedre lokalene i Storgata, slik at funksjoner kan flytte tilbake dit. Etter hva jeg nå forstår har Oslo universitetssykehus som siktemål å ta i bruk disse lokalene fra 1. november etter en forutgående testperiode. Det vil være naturlig å benytte disse lokalene i en del år framover. Etter hva jeg har forstått gjenstår det deler i Oslo kommunes utredning i forbindelse med en storbylegevakt før en beslutning kan fattes. Jeg viser ellers til mitt svar til representanten Böhler om dette temaet 9. april 2014. Uavhengig av de langsiktige planene for utvikling i hovedstadsområdet, vil det være et operativt og stort akuttinntak på Ullevål i lang tid fremover. Det er Oslo kommune og OUS som må vurdere realismen og egnetheten av eventuelle tomtealternativer ved Ullevål eller andre steder.

SPØRSMÅL NR. 582

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad

Besvart 18. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I dag varslet ministeren at han vil dele opp norsk jernbane i ulike trafikkpakker som lyses ut til selskaper som vil drive med persontransport.

På hvilken måte vil ministeren ivareta og sikre de ansattes lønns- og pensjonsrettigheter ved en evt. anbudsutsetting/privatisering?»

Svar:

Regjeringen arbeider med sikte på å fremme forslag om jernbanereform til Stortinget i løpet av våren 2015. Målet er å gi et bedre togtilbud til pendlere og næringslivet. I dette arbeidet har regjeringen vært tydelig på at ansvaret for jernbaneinfrastrukturen skal ligge hos staten. Dagens regjering har også kraftig økt satsingen på vedlikehold, slik at infrastrukturen vil komme i gradvis bedre stand etter flere år med for lave bevilgninger til vedlikehold og fornying.

Det har vært gode erfaringer med konkurranseutsetting av persontransport på Gjøvik-banen, hvor kundetilfredsheten er blant de aller beste for jernbanen i Norge. Dette gir inspirasjon. Sunn og god konkurranse om persontransport med tog vil inngå som en del av reformforslaget, men hvor staten definerer konkurranseforholdene utfra en helhetlig vurdering av infrastrukturen og behovene til de reisende. Jeg er i den forbindelse opptatt av at de ansatte i jernbanesektoren skal behandles ordentlig og at gjeldende lover og forskrifter skal følges.

Jernbaneloven inneholder en bestemmelse som innebærer at regelverket om arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven vil gjelde ved bruk av konkurranse om avtaler om persontransporttjenester. De ansatte vil i utgangspunktet ha rett til ansettelse hos ny arbeidsgiver med samme individuelle rettigheter som hos tidligere ar-

beidsgiver. Vilkårene knyttet til lønn, arbeidsvilkår og pensjon vil bli regulert tilsvarende det som gjelder ved virksomhetsoverdragelser.

Formålet med å innføre konkurranse er ikke å svekke de ansattes lønns- og arbeidsvilkår. Fornøyde og motiverte ansatte i jernbanesektoren er viktig for

å sikre at jernbanen skal ta sin del av den framtidige del av transportveksten. Jeg vil komme nærmere tilbake til forhold som angår konkurranse innen persontransporten med tog når reformforslaget legges fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 584

Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 18. februar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Fylkesmannen i Troms har underkjent vedtaket i Gratangen kommunestyre om tidsplan for og gjennomføring av utredning om kommunereformen. I fylkesmannens brev av 28.1.2015 heter det bl.a.: «Fylkesmannen forutsetter at kommunestyret vedtar hvilke utredningsalternativ som er aktuelle for Gratangen kommune...».

Hvilken juridisk hjemmel er fylkesmannen i Troms gitt for å underkjenne kommunes utredningsplan og pålegge et alternativt utredningsgrunnlag?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 300 S (2013 – 2014) sier Stortingets flertall, partiene H, FrP, KrF og V, følgende i en merknad om kommunereformens framdrift:

«Fleirtalet understreker at det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen. Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokalt leiarskap. Fleirtalet vil understreke at det er eit utredningsansvar for alle kommunar.»

Merknaden er ikke fulgt opp gjennom forslag til vedtak.

I statsrådens brev til landets ordførere med invitasjon til å delta i reformprosessen, heter det bl.a. om statsrådets forståelse av stortingsflertallets merknad om utredningsansvar:

«Jeg forstår dette slik at alle kommuner skal gå gjennom prosessen med å diskutere og vurdere sammenslåing og at prosessen avsluttes med et kommunestyrevedtak senest innen våren 2016».

Om fylkesmannens rolle sier statsråden:

«Fylkesmannen har fått ansvar for å igangsette og lage rammer rundt de lokale prosessene.»

Fylkesmannen i Troms forutsetter at Gratangen kommune skal foreta ny behandling av sitt arbeid med kommunereformen fordi kommunen ikke har redegjort hvem det skal utredes sammenslåing med innen våren 2015, som er fylkesmannens tidsfrist.

Fylkesmannens brev til Gratangen kommune gir behov for statsrådets klargjøring av om fylkesmennene har et formelt grunnlag for å pålegge en bestemt framdrift og bestemte løsninger i sitt arbeid med kommunereformen.

Svar:

Stortingets flertall har gjennom behandlingen av Prop. 95 S (2013-2014) gitt klare signaler om innhold, innretning og organisering av arbeidet med kommunereformen. Kommunene har et utredningsansvar, og fylkesmannen skal følge opp kommuner som ikke på eget initiativ tar nødvendig lokalt eierskap.

Jeg har i tidligere svar til Stortinget (Dokument nr. 15:155 (2014-2015) tydeliggjort mitt syn på spørsmålet om kommunenes utredningsansvar. Selv om dette ikke er et formelt vedtak som pålegger kommunene en aktivitet, bør kommunene etter min vurdering følge opp signalene, både av respekt for flertallet på Stortinget, og av hensyn til nabokommunene.

Etter min vurdering viser brevet fra Fylkesmannen i Troms til Gratangen kommune at signalene fra Stortinget til fylkesmennene følges opp på en tryggende måte. Fylkesmannen, som har god kjennskap til forholdene i kommunene i sitt fylke, stiller spørsmål ved om kommunestyrevedtaket av 27.10.14 er i tråd med Stortingets og regjeringens signaler. I tillegg peker fylkesmannen på at vedtaket vanskeliggjør arbeidet for nabokommunene. For at et eventuelt nytt vedtak skal være i tråd med dette, peker fylkesmannen på noen forutsetninger som bør være på plass.

Jeg er ikke enig i representanten Grenis påstand om at dette er en formell underkjenning av kommunens utredningsplan, da fylkesmannen kun «anmoder» om at saken tas opp til ny behandling. Fylkesmannen skriver:

«Slik Fylkesmannen ser det, er Gratangen kommunestyres vedtak lite i tråd med det kommunale utredningsansvaret som kommunereformen forutsetter. Den vedtatte tidsplanen synes også å være i sterk utakt med den prosess og fremdrift som fylkets øvrige kommuner legger opp til.

Fylkesmannen anmoder på denne bakgrunn om at kommunereformen tas opp til ny behandling i Gratangen kommunestyre. Fylkesmannen forutsetter at kommunestyret vedtar hvilke utredningsalternativ (retningsvalg) som aktuelle for Gratangen kommune og at det i tidsplanen klargjøres når kommunen skal ha utarbeidet et statusbilde/utfordringsbilde for egen kommune. En slik egenanalyse er en viktig forutsetning for å gjennomføre en god dialog med andre kommuner.»

Fylkesmannen har fått ansvar for å legge til rette for gode regionale prosesser. For at det skal være mulig å gjennomføre gode regionale prosesser, er det nødvendig at alle kommunene bidrar med å legge til rette for en god nabopratt i sitt område. Etter min vurdering følger fylkesmannen opp sitt ansvar på en konstruktiv måte. Jeg mener likevel at fylkesmannen burde brukt en annen formulering enn; «forutsetter at kommunestyret vedtar», da dette isolert sett kan tolkes som at fylkesmannen gir kommunen et pålegg.

Denne saken viser at vi har fått på plass en god organisering av arbeidet med kommunereformen. Regional og lokal kunnskap hos fylkesmannen og KS regionalt sammen med lokalt eierskap i hvert enkelt kommunestyre, gir det beste grunnlaget for konstruktive og gode prosesser i hver enkelt kommune i tråd med Stortingets signaler.

SPØRSMÅL NR. 585

Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 19. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Både justis- og beredskapsministeren og statsministeren varslet i Stortinget i desember 2014 en total gjennomgang av alle utsendelser av lengeværende barn som følge av at den tydelige politikkendringen som lå til grunn for tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2014 ikke var oppfattet og videreformidlet.

Når vil en slik gjennomgang foreligge og hvilke konsekvenser vil den ha for lengeværende asylbarn som følge av dette?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med redegjørelsen justis- og beredskapsministeren holdt for Stortinget 2. desember 2014 vedrørende lengeværende asylbarn orienterte statsråden at han samme dag hadde bedt politidirektøren forklare hva som har skjedd, hvordan det har skjedd og hvilke praktiske konsekvenser det har hatt. Videre sa statsråden at det ikke er klart i hvilken grad den manglende oppfølgingen (fra politiets side) har hatt for konsekvenser i praksis, men det vil bli undersøkt på en grundig måte. Statsråden sa også i sin oppsummering at han «ville gå gjennom sakene som har vært i porteføljen».

Dagen etter, i Stortingets muntlige spørretime, gjentok statsminister Erna Solberg at

«Nå foretar vi en gjennomgang, og Politidirektøren foretar en gjennomgang, av hvordan praksis har vært...»

og videre at

«Justisministeren har bedt om en gjennomgang av de sakene, de prioriteringene og det som har skjedd i utsendelsen av barn, og bakgrunnen for at man ikke har fulgt opp i tildelingsbrevene til Politiets utlendingsenhet det som faktisk var det klare politiske styringssignalet.»

Svar:

Jeg viser til den åpne kontrollhøringen i kontroll- og konstitusjonskomiteen 6. februar 2015 om utsendelse av lengeværende asylbarn og dokumentene som ble oversendt komiteen i den forbindelse. Gjennomgangen av konsekvensene fremgår av brev fra Politidirektoratet datert 18.12.2014 (ref. 2014/00241-56115). Denne redegjørelsen er oversendt Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. Utover dette har sjef PU og Politidirektøren utdypet den praksisen som gjaldt i 2014 i forbindelse med høringen 6. februar.

SPØRSMÅL NR. 586**Innlevert 10. februar 2015 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 18. februar 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Vil statsrådet styrke informasjonsarbeidet til LNU i samband med gjennomføring av forsøksordning med stemmerett for 16 åringer ved valet i 2015?»

GRUNNGJEVING:

Kommunal- og moderniseringsdepartementets har delt ut fem millioner kroner til informasjonstiltak retta mot unge veljarar føre kommunestyre- og fylkestingsvalet 2015.

Ein av mottakarane var Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) som fekk 250 000 kroner for å spreie informasjon om forsøk med stemmerett for 16 og 17-åringar i 20 kommunar over heile landet.

LNU søkte om 500 000 kroner som skulle nyttast til informasjonsarbeid i 10 kommunar. Tildelinga på 250 000 kroner har gjort at det no er tvil om prosjektet kan realiserast.

Forsøk med stemmerett for 16- og 17-åringar er eit viktig tiltak for å utvide demokratiet og sikre større deltakelse i val. Tidlegare forsøk vart vidareført for lokalvalget i 2015, for å få eit breidere erfaringsgrunnlag.

I evalueringa av forsøk med stemmerett for 16-åringar i valet i 2001 (Institutt for samfunnsforskning 2014:1), vart LNU og Barneombudet framheva som viktige nasjonale aktørar som bisto kommunane med faglig påfyll og praktisk bistand, og det vart konkludert med at kommunar som nytta desse ressursene i tillegg til lokale ressursar greidde å mobilisere fleire unge veljarar enn andre kommunar.

Av omsyn til den vidare evalueringa er det difor viktig at informasjonsprosjektet vert gjennomført, og at det omfatter alle forsøkskommunane.

Ved valet i 2015 står det viktige informasjonsarbeidet til LNU i fare, ved at organisasjonen berre mottok kr 250 000 som skal fordelast på informasjonsprosjekt i 20 kommunar. Til samanlikning fekk LNU kr 988 000 i støtte i 2011.

LNU har erfaring med informasjonsarbeid, og var ein av to viktige nasjonale aktørar ved valet i 2001. Når ein veit at dette arbeidet hadde effekt i form av auka mobilisering av unge veljararar er det svært alvorleg når det no er uvisst om prosjektet kan realiserast.

Svar:

108 organisasjonar søkte om tilskot for ein sum i overkant av 23 millionar kroner til informasjonstiltak ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2015. Beløpet til fordeling var 5 millionar kroner. Departementet har godkjent 27 av søknadene, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner var blant dei.

Tilskottsordninga for informasjonstiltak har som formål å auke veljarane sin kunnskap om val og å auke valdeltakinga. Ordninga er ikkje bare retta mot ungdom, men også innvandrarar og veljarar med behov for informasjon som er særleg lagt til rette. Ordninga kjem i tillegg til det generelle informasjonsarbeidet Kommunal- og moderniseringsdepartementet og 428 kommunar gjer for å informere veljarane om kommunestyre- og fylkestingsvalet 2015.

Ved tildeling av tilskot til informasjonstiltak ved kommunestyre- og fylkestingsvalet 2015 fekk Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner 250 000 kroner for å informere om kor viktig det er å bruke røysteretten og å spreie informasjon om forsøket med nedsett røysterettsalder i alle 20 forsøkskommunane med nedsett røystealder. Totalt blei det søkt om 500 000 kroner. Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner har i sin søknad opplyst at tiltaket kan gjennomførast sjølv om dei berre får tildelt delar av tilskottsbeløpet.

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner hadde ein todelt søknad, kor dei fekk innvilga den delen som retta tiltaka mot forsøket med nedsett røystealder. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ikkje gitt støtte til den delen som omhandla ein nasjonal informasjonskampanje for å få unge til å røyste. Vår vurdering er at dette tiltaket er relativt kostnadskrevjande samanlikna med andre søkjarar som har mål som kan samanliknast. Kommunal- og moderniseringsdepartementet meiner derfor at den delen av søknaden som Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner ikkje fekk innvilga blir ivaretatt av andre tilskotsmottakarar.

Eg meiner at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gjort ei god samla prioritering av tilskotsmidlane som vil kunne gi god effekt.

SPØRSMÅL NR. 587**Innlevert 11. februar 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 17. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kva konkrete planar har regjeringa for å sikre at andre statar ikkje vert gjeve tilgang til å hente inn data frå norske nettbrukarar, utover det som er avtalte prosedyrar for utlevering av data mellom land, og vil justis- og beredskapsministaren, som sin finske kollega, støtte Irland i arbeidet mot utlevering av europeisk e-post til amerikanske myndigheiter frå eit datasenter i Irland?»

GRUNNGJEVING:

Minister Dara Murphy T.D i Irland ba i fjor EU-kommisjonen om støtte knyta til det som vert kalla NY Warrant Case. Det er ei rettssak i USA som er knytt til ei tvist om amerikanske myndigheiter har rett til å hente inn data utanfor landet. Konkret gjeld saka utlevering av e-post lagra i Microsoft sitt datasenter (skyteneste) i Dublin, i samband med ei straffesak. Saka reiser viktige prinsipielle spørsmål om grensesnittet mellom USA og EU sine lovar om vern av data. Saka er anka. Utfallet av saka vil kunne få store konsekvensar for folks person- og rettsvern i EU og Noreg. Anna-Maja Henriksson, den finske justisministaren, sendte i fjor eit brev til EU kommisjonen ved Ms Vera Jourová, Commissioner for Justice, Consumers and Gender Equality. I brevet skriv den finske justisministaren at ho er særleg uroa for dei potensielt alvorlege konsekvensane utfallet av saka kan få for EU. Henrikssen viser til at direkte tilgang til data lagra i EU vil omgå gjeldande prosedyrar for utlevering av data mellom land, såkalla Mutual Legal Assistance Treaties (MLA). Ho meiner at dette er eit svært grunnleggjande spørsmål med omsyn til vern av data i EU. Det er viktig å sikre folks tillit til teknologi no og i framtida. Arbeidet mot kriminalitet må ikkje gå på akkord med demokratiske verdier som personvern.

Svar:

Saken i det amerikanske rettssystemet som stortingsrepresentanten viser til, har sin bakgrunn i at amerikanske myndigheiter utstedte en rettslig ransakelsesordre hvor Microsoft ble beordret til å utlevere informasjon knyttet til en konkret e-post konto. Microsoft nektet å etterkomme denne, da informasjonen var lagret utenfor amerikansk territorium, nærmere bestemt hos et datterselskap i Irland. Microsoft har i to rettsinstanser blitt pålagt å utlevere informasjonen direkte til amerikanske myndigheter, uavhengig av hva slags lover Microsoft er underlagt innenfor EU og i

Irland. Dommen er anket og således ikke rettskraftig. Den 15. januar 2015 tok en rekke selskaper ut stevning til støtte for Microsoft, herunder Apple, Amazon, Cisco, eBay, Verizon, US Chamber of Commerce, the National Association of Manufacturers, ABC, CNN, Fox News og the Guardian.

Hovedregelen om overføring av data fra Norge til utlandet er at personopplysninger kan overføres til land som sikrer en «forsvarlig behandling» av opplysningene, jf. personopplysningsloven § 29. Stater som har gjennomført EUs personvern direktiv (95/46/EF) oppfyller per definisjon kravet til forsvarlig behandling. For andre stater kreves en konkret vurdering av vernnivået før data tillates overført. Det eksisterer i dag en rekke avtaler mellom EU og ikke-medlemmer, herunder USA, om utlevering av data, for eksempel «Safe harbour», Passenger Name Records (PNR), Terrorist Finance Tracking Programme (TFTP) og Mutual Legal Assistance (MLA). Konsekvensene dersom den påankede dommen blir stående, er at det ses bort fra allerede eksisterende avtaler om utlevering av data til USA, og dommen utfordrer derfor i praksis andre staters juridiske suverenitet i det digitale rom. Det kan ikke utelukkes at amerikanske og -kontrollerte selskaper etablert i Europa vil kunne bli fanget mellom EUs personvern direktiv og medlemsstatenes personvern regelverk på den ene siden og amerikansk lovgivning på den andre. Særlig har det knyttet seg usikkerhet til de «grenseløse» sky-lagringstjenestene.

Det diskuteres nå i EU om nytt personvern regelverk kan klargjøre situasjonen rundt overføringer av data til USA. EU-kommisjonen har foreslått at en generell forordning om behandling av personopplysninger skal erstatte gjeldende personvern direktiv. Justis- og beredskapsdepartementet deltar i forhandlingene om regelverket i Rådets arbeidsgruppe for personvern, DAPIX. Europaparlamentet har foreslått at kommisjonens forslag til bestemmelse om virkeområde for ny forordning utvides med følgende markerte tillegg:

«Article 3: Territorial Scope

1. This Regulation applies to the processing of personal data in the context of the activities of an establishment of a controller or a processor in the Union, whether the processing takes place in the Union or not.»

Hensikten er å fastslå at ikke-europeiske selskaper som velger å operere i det europeiske markedet, skal forholde seg til europeiske personvern regler. Den 27.

november 2013 presenterte dessuten EU-kommisjonen ytterligere tiltak for å styrke tilliten til at EU-borgeres personvern er sikret ved dataoverføring fra EU til USA (<http://europa.eu/rapid/press-release-EMO-13-1059n.htm>).

Jeg følger saken nøye. Den endelige vurderingen av hvilke eventuelle konkrete tiltak som bør igangsettes for å sikre norske nettbrukere, må avvente til rettskraftig dom foreligger og EUs arbeid med personvernforordningen ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 588

Innlevert 11. februar 2015 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 18. februar 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva konkret vil regjeringen foreta seg for å legge press på lovgivningen og behandlingen av opposisjonsleder Anwar Ibrahim i Malaysia?»

BEGRUNNELSE:

Opposisjonsleder og tidligere visestatsminister, Anwar Ibrahim, ble tirsdag (10.02.15) kjent skyldig i sedomi av malaysisk høyesterett. Anklagene mot den tidligere visestatsministeren går ut på at han i 2008 hadde samleie med en mannlig medarbeider. Anwar, som var en stigende stjerne i malaysisk politikk, ble først pågrepet i 1998, og tilbrakte seks år i fengsel før han ble løslatt. Saken ble gjenopptatt i 2008, og han ble dømt i 2011, men anket dommen til en høyere rettsinstans, hvor han i 2012 ble frikjent. Påtalemyndigheten i Malaysia anket frikjennelsen, og 67-åringen ble igjen dømt for forholdet i mars i fjor, før høyesterett nå opprettholdt dommen. Menneskerettsgrupper har reagert sterkt på rettsprosessen, som de mener er politisk motivert. Anwar selv mener det samme, og sier at det er et forsøk fra regjeringens side på å sabotere opposisjonen, ikke minst siden saken ble gjenopptatt rett etter at han vant valget i 2008. Flere land, som Australia og USA har allerede vært ute og kritisert behandlingen av Anwar Ibrahim. Amnesty International kom samme dag med skarp kritikk og kaller dommen en «undertrykkende kjennelse som vil ha en dempende effekt på ytringsfriheten i

landet». Dagen etter, onsdag 11. februar, ble karikaturtegneren Zunar arrestert for å kritisert dommen. Fra norske myndigheter har det foreløpig vært stille.

Svar:

Dommen mot den malaysiske opposisjonslederen Anwar Ibrahim vekker bekymring.

I en uttalelse 11. februar påpekte jeg at dommen setter alvorlige spørsmålstegn ved rettssikkerheten i Malaysia. Flere andre land har også reagert på rettsprosessen.

Vi har tidligere tatt opp menneskerettighetsspørsmål med Malaysia, og vår ambassade i Kuala Lumpur vil i nærmeste fremtid ta opp Ibrahim-saken med malaysiske myndigheter. Norge samarbeider med EU og likesinnede ambassader om menneskerettighetsspørsmål i Malaysia, og vi vil følge denne saken tett videre i samarbeid med disse.

Denne typen straffebud medfører sjelden tiltale i Malaysia, noe som reiser spørsmål ved domstolenes uavhengighet. Inntil dommen var Ibrahim regnet som den sterkeste utfordreren til dagens regjering, og Norge er bekymret for malaysiske myndigheters vilje til å benytte lovverket for å kneble politiske motstandere av regjeringen.

På generelt grunnlag tar Norge alltid avstand fra dommer med utgangspunkt i lovgivning mot homofili. Slike dommer strider mot grunnleggende menneskerettigheter.

SPØRSMÅL NR. 589**Innlevert 11. februar 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 19. februar 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Vi statsråden sørge for at Opplysningsvesenets Fond opptrer i tråd med overnevnte rundskriv i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med overføring av kirkelige eiendommer til kirkelig fellesråd, ble det den 21. januar 2002 sendt et rundskriv fra Kulturdepartementet til kommuner, kirkelig fellesråd og menighetsråd. I rundskrivet heter det i forbindelse med avgrensningen av den grunn som skal overføres vederlagsfritt at «det vil være naturlig å legge funksjonelle betraktninger til grunn og spørre hva som ville være den naturlige utstrekning for eiendommen dersom den ble etablert i dag». Og videre at «funksjonelle betraktninger tilsier f.eks. at adkomstvei og parkeringsplass bør omfattes».

I forbindelse med overdragelsen av Rakkestad Kirke fra Opplysningsvesenets Fond, holder fondet parkeringsplassen og grunnen med kapellet utenfor det areal som skal overføres vederlagsfritt. Dette kan ikke være i tråd med å legge funksjonelle betraktninger til grunn.

Svar:

Rundskrivet som det vises til i spørsmålet gjelder opprydding i eiendomsforhold som følge av kirkeoven som trådte i kraft i 1997. Kirkelig fellesråd ble da etablert som organ for soknet i forvaltningen av kirkene. Tidligere stod kommunene for kirkeforvaltningen, og dette innebærer at kommunene i mange tilfeller står

oppført som hjemmelshaver til kirkelig eiendom som er knyttet til soknet. Ved fastlegging av grensen mellom kommunal eiendom og kirkelig eiendom forutsettes det blant annet at funksjonelle betraktninger legges til grunn, slik at for eksempel parkeringsplass ved kirken kan følge med ved hjemmelsoverføring der det er naturlig. Dette må avtales mellom kommunen og kirkelig fellesråd. Forholdet mellom Opplysningsvesenets fond (Ovf) og kirken lokalt har et annet utgangspunkt enn det som er omtalt i ovennevnte rundskriv. Ovfs eiendommer har en lang forhistorie, og de tilhører ikke lokalkirken. Det er fastsatt ved lov at Ovfs eiendommer ikke kan gis bort, jf. lov 7. juni 1996 nr. 33 om Opplysningsvesenets fond § 5 første ledd. Formålet med fondet er å sikre at det kommer Den norske kirke som helhet til gode og at verdiene blir bevart og gir avkastning i samsvar med Grunnloven. Det er ikke uvanlig med avtaler om bortfeste av arealer som er knyttet til lokalkirkelig bruk, slik som for eksempel grunn til gravplass, bårhus eller lignende. Ovf har i praksis anerkjent soknet som reell eier der Ovf står som hjemmelshaver i grunnboken til gamle kirker og kirkegårder når arealet i svært lang tid har vært i bruk som kirke- eller kirkegårdsgrunn uten noen form for avtale med fondet. Når det gjelder arealet knyttet til blant annet parkeringsplass ved Rakkestad kirke, vil Ovf nå undersøke nærmere hva som er grunnlaget for bruken. Ovf vil deretter ta stilling til om arealet kan overføres vederlagsfritt. Jeg viser til at Ovf nå vil foreta nærmere undersøkelser og deretter ta stilling i saken. Jeg vil derfor avvente Ovfs videre behandling av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 590**Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 23. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å rassikre fv 45 før liv går tapt?»

BEGRUNNELSE:

Fv 45 er en viktig regional transportåre for Sør-Rogaland, indre deler av Gjesdal kommune, for Sirdal kommunes kontakt med Jæren, og for Forsand kommune med stor turisme. I tillegg er det sommerstid stor trafikk mellom Jærregionen/til og fra Setesdal og Telemark, en sommervei som ble åpnet for trafikk i 1990.

Fv 45 er også adkomstvei for biltrafikk til og fra Lysebotn/Kjerag om sommeren og for turisttrafikk ofte kombinert med ferje på Lysefjorden.

Det er trafikk tall på gjennomsnitt 2 200 biler pr. dag og over 800 000 på ett år.

Fv 45 har en ujevn standard med enkelte partier som er svært dårlige med rasfare, flaskehalser som særlig er problematisk for tungtrafikk/buss. Bare de siste ukene har det vært ras på veien hvor steiner har ødelagt biler, og nesten et under at liv ikke er gått tapt.

For å utbedre veien ble det i NTP og Veikontorets forslag til handlingsprogram 2002/2011 satt av mindre midler til små utbedringer over 10 år. Dette var på ingen måte nok og lokale politikere i Gjesdal tok initiativet til Gjesdal Bomselskap, fordi det ble sett på som den eneste realistiske finansieringen for å gjennomføre flere tiltak på veien.

Bompengerevisjonen ble først basert på parallellinnkreving i 12 år fra 15.02.2004, men i St.prp. nr. 127 S (2009-2010) ble det vedtatt utviding av opplegget for utbygging av FV 45 med nye prosjekt og tiltak også. Bompengerevisjonen ble utvidet med 8 år fra 2016-2024.

Under den rødgrønne regjeringen var det ras ved Tysdalsvannet og Gyadalen, liv gikk tapt, og det kom penger på bordet til tunneller.(480 mill+218mill), på tross av at her er mindre trafikk tall enn i fv 45.

Svar:

I forbindelse med forvaltningsreformen ble tidligere rv 45 i Rogaland omklassifisert til fylkesveg fra 1. januar 2010, jf St.prp. nr. 72 (2008-2009), side 23. Etter forvaltningsreformen er derfor Rogaland fylkeskommune ansvarlig for prioriteringer på denne strekningen. Dette vil også gjelde konkrete prioriteringer av statlige tilskuddsmidler til skredsikringstiltak på fylkesvegnettet i Rogaland.

Skredsikring er høyt prioritert i regjeringens arbeid. Bevilgningene for 2014 og 2015 over vegbudsjettets post 31 til skredsikring på riksveg gir en oppfylling på 55,2 pst. av rammen i første fireårsperiode av Nasjonal transportplan 2014-2023 etter to år. Over statsbudsjettet bevilges også midler til tilskudd til skredsikring på fylkesvegnettet. I 2014 ble det fastsatt nytt tilskuddsprogram for planperioden 2014-2017 som grunnlag for fordeling av bevilgningene. Siden ordningen ble etablert har det årlig vært et betydelig underforbruk på posten. Det er derfor etablert tiltak overfor fylkeskommunene for best mulig å kunne utnytte bevilgningene, bl.a. knyttet til planstatus for aktuelle prosjekter og muligheter for omdisponeringer mellom prosjekter i et fylke og midlertidige omdisponeringer mellom fylker.

SPØRSMÅL NR. 591

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. februar 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I 2014 hadde UDI en økning på 4,5 prosent i ubehandlede saker fra 2013. Det gjelder særlig ubehandlede saker om familieinnvandring. Det er uakseptabelt å måtte vente så lenge for å leve som familie. Også antall ubehandlede utvisningssaker og asylsaker øker. Årets budsjett er ytterligere kuttet. I svar til Krf i Stortinget skriver statsråden: «Jeg forventer at saksbehandlingstiden i familieinnvandringssakene går ned i 2015.»

Hvordan skal målet om forkortet ventetid nås?»

BEGRUNNELSE:

Kutt i budsjettene har ført til stor økning i ventetider for å få familiegjenforening eller behandlet asylsaker.

Det er ikke mye moderne og det er fryktelig for folk som bare vil leve normale familieliv.

Og for de som skal få behandlet asylsak, er dette veldig skadelig. Å få behandlet saker raskt er veldig viktig og å bli gående uvirksomme uten engang å komme i gang med søkeprosessen er bare negativt fordi integrering for de som skal bli her, utsettes enda mer.

Anundsen skrev til Stortinget 07.01.15 i svar på spørsmål fra Kjell Ingolf Ropstad (Krf):

«Jeg forventer at saksbehandlingstiden i familieinnvandringssakene går ned i 2015.»

Hittil har køene økt og regjeringen har ikke vist noen handlekraft for å få ned køen av folk som bare venter på å få leve et normal familieliv.

Svar:

Regjeringen styrket i 2014 UDI med om lag 30 mill. kroner til behandlingen av flere oppholdssaker og IKT-utvikling. Dette er videreført for 2015. I 2015 er det også gjort enkelte endringer i UDIs driftsbevilgning som i hovedsak er knyttet til oppgaveendringer på andre områder, gevinstforpliktelser som følge av EFFEKT-programmet, samt regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform. Bevilgningen er også redusert med 3,4 mill. kroner som følge av opphevingen av ordningen for faglærte som ønsker å lære norsk i Norge.

Det er opp til UDI å finne de beste tiltakene for en mest mulig effektiv saksbehandling innenfor de rammene de har fått tildelt av Stortinget. Jeg forventer at UDI jobber kontinuerlig med å forbedre saksflyt og øke effektiviteten for å gi en forutsigbar saksbehandling. Søknader om familieinnvandring har stor variasjon i kompleksitet, og UDI kategoriserer nå sakene i større grad og deler disse inn i forskjellige saksbehandlingsspor. Kategorisering av familieinnvandringssakene i tydelig definerte grupper gir bedre mulighet til aktiv styring av ressurser og til å foreta nødvendige prioriteringer i den daglige driften.

I 2014 har UDI gjennomført flere tiltak for en mer effektiv saksbehandling av familiesakene; omorganisering av UDIs veiledningstjeneste, elektroniske meldinger (eMeldinger) til brukerne på ulike stadier i saksbehandlingsprosessen og nye nettsider med søkeren i fokus. Det er å forvente at produktiviteten går noe ned når man gjennomgår en omfattende omorganisering, men UDI rapporterer at de nå ser effekter av disse tiltakene.

UDI jobber også for å utnytte potensialet som ligger i eksisterende elektroniske verktøy. De er i gang med å utvikle en kalkulator for saksbehandlingstid i familieinnvandringssaker som skal publiseres på UDI.no. Denne vil ta høyde for 13 ulike saksløp, og vil kunne gi brukerne en mer presis angivelse av forventet saksbehandlingstid enn det som er tilfelle i dag. Det er forventet at denne tas i bruk i løpet av mars.

Jeg følger utviklingen gjennom styringsdialogen med UDI, og vil etterspørre resultater av de tiltakene som er iverksatt. Jeg forventer at saksbehandlingstidene stabiliseres på kort sikt, samtidig som det er en målsetting med en viss nedgang i løpet av 2015 for særlig prioriterte og kurante saker.

SPØRSMÅL NR. 592

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 17. februar 2015 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Anser statsråden at Aker Havfisk har oppfylt sin leveringsaktivitetsplikt i Hammerfest gjennom avvikling i Rypefjord og flytting til Forsøl med kraftig redusert aktivitet, og mener statsråden at forvaltningsloven er oppfylt når Hammerfest kommune ikke har fått svar på sin klage av 25. august 2014?»

BEGRUNNELSE:

Aker Havfisk har gjennom Hammerfest Industrifiske AS aktivitets- og leveringsplikt til industrianlegget Rypefjord, Hammerfest kommune. Selskapet disponerer 6 torskekvoter fordelt på 2 trålere. Aker Havfisk har meldt at de ønsker å flytte sitt anlegg fra Rypefjord til Forsøl, også det i Hammerfest kommune. En slik flytting ville føre til en reduksjon av arbeidsstokken med over 50 %, fra 100 ansatte til 45. Anleggsflyttingen vil også føre til mindre leveranser pga. lavere kapasitet på land og vanskeligere innseilings- og havne-

forhold i Forsøl kontra Rypefjord. Til tross for Aker Havfisks åpenbare overtredelse av samfunnskontrakten har Nærings- og fiskeridepartementet godkjent flytting fra det leveringspliktige anlegget i Rypefjord til Forsøl i vedtak av 1. august 2014.

Hammerfest kommune har klaget på dette i brev av 25. august 2014 med bakgrunn i kommunens eierandel på 40 % i Hammerfest Industrifiske AS, som igjen er majoritetseid av Aker Havfisk ASA. Hammerfest kommune har etter aksjeloven negativt flertall og prøver med det å hindre forhold som åpenbart svekker tilknytningen til Hammerfest.

Til tross for dette eierskapet må kommunene bruke krefter og juridisk kompetanse på å kjempe mot Aker Havfisks bevisste svekking av aktivitets- og leveringsplikten i Hammerfest.

Hammerfest kommune har ikke mottatt svar fra departementet på sin klage av 25. august 2014.

Denne treneringen fra departementet har Aker Havfisk benyttet slik at det er omtrent ingen aktivitet i

Rypefjord og heller ikke oppstart i Forsøl. I tillegg er fiskeindustrianlegget i Rypefjord med tinglyst heftelse om at eiendommen skal benyttes til fiskeriformål, lagt ut for salg med benevnelsen industribygg.

Svar:

Til Havfiske ASAs tillatelse til torsketrålere er det stilt vilkår om at fartøyene skal være knyttet til bestemt industrivirksomhet, ikke vil bli tillatt skilt fra denne og at industrivirksomheten må opprettholdes på et visst nivå. Det er dette som defineres som aktivitetsplikt.

Nærings- og fiskeridepartementet mottok våren 2014 en redegjørelse fra Havfisk ASA hvor selskapet presenterte Norway Seafoods AS sine planer om å styrke og videreutvikle fiskeforedlingsvirksomhetene som Norway Seafoods AS driver i Nord-Norge. Ett av tiltakene gikk ut på å flytte filetvirksomheten fra Rypefjord til Forsøl. Begge anlegg ligger i Hammerfest kommune. Havfisk ASA beskrev i sin redegjørelse at organisering av ny virksomhet i Forsøl vil

innebære færre ansatte og medføre redusert behov for trålråstoff.

Nærings- og fiskeridepartementet vurderte vilkåret om aktivitetsplikt opp mot omfanget av ny virksomhet i Forsøl og fant det riktig å justere aktivitetsplikten i overensstemmelse med planlagt drift, slik det også har blitt gjort tidligere for eksempel i Kjøllefjord. Dette innebærer at den planlagte virksomheten vil oppfylle det gjeldende aktivitetsvilkåret.

Det er ikke foretatt noen justeringer i leveringsplikten.

Hammerfest kommune påklaget departementets vedtak. Situasjonen er noe spesiell ved at kommunen også er aksjonær i det aktuelle fiskebåtredet, og det har vært nødvendig å vurdere om kommunen har klagerett. Forvaltningsloven stiller ikke eksplisitte krav til saksbehandlingen, men jeg ser at saksbehandlingen i denne saken har tatt lenger tid enn hva vi skulle ønsket hadde vært mulig. Nå har vi imidlertid kommet dithen at klagen i løpet av kort tid kan ferdigbehandles.

SPØRSMÅL NR. 593

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 23. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjør for at saken om støyskjerming ved Sel kirke blir løst?»

BEGRUNNELSE:

Sel kirkelig råd har i lang tid arbeidet med å få på plass en løsning på støyproblemene ved kirkegården. E6 går rett ved kirkegården og støyen medfører at presten må stoppe opp flere ganger i løpet av seremoniene ute. Statens vegvesen sier i det forprosjektet som er utarbeidet at Sel kirke ligger svært utsatt til for støy. Det har i lang tid vært arbeidet med å finne løsninger på hvordan støyskjerming kan gjennomføres. Riksantikvaren mener en jordvoll vil være den riktige løsningen, men dette er ikke gjennomførbart fordi avstanden mellom E6 og kirkegården er for liten. Biskopen i Hamar har godkjent den løsningen som Statens vegvesen har anbefalt i sitt forprosjekt og minner i et brev datert 5.2 2015 om at det er biskopen som har den endelige myndighet

til å godkjenne støyskjermens utsende. I et brev fra Samferdselsdepartementet sies det at for å kunne sette opp støyskjerming på denne kirkegården må denne godkjennes av Riksantikvaren. Siden Riksantikvaren bare vil godkjenne en jordvoll som det ikke er mulig å få plass til, kan det synes som om saken ikke kan finne en løsning på grunn av at godkjenningsinstansene har forskjellig syn på saken. Situasjonen framstår uverdigg for pårørende, og det trengs avklaring på hvordan saken kan løses både plan- og budsjettmessig.

Svar:

Jeg har bedt Statens vegvesen vurdere muligheten for å finansiere støyskjerming av Sel kirkegård langs E6. Statens vegvesen oppgir at de ikke ser at det er hjemmel for bruk av statlige midler bevilget til vegformål til å gjennomføre tiltaket. Siden aktuelt regelverk ligger under Klima- og miljødepartementets ansvarsområde, har jeg nå bedt om deres vurdering av saken.

SPØRSMÅL NR. 594**Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 17. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden forslaget fra Barneombudet om at barnevernet må begrunne henleggelse ved bekymringsmelding?»

BEGRUNNELSE:

I dag kan barnevernet henlegge saker uten begrunnelse. Barneombudet sier til Dagsavisen 12.02.15 at dersom barnevernet må begrunne henleggelsene så vil det kunne bidra til bedre undersøkelser.

Svar:

Jeg har forståelse for at Barneombudet kommer med et slikt forslag og ser at dette kan være nyttig for å ivareta hensynet til barnets beste på en god måte. Jeg er selv opptatt av å styrke barns rettssikkerhet og ser at et slikt forslag vil kunne bidra til dette.

I november 2014 ble det satt ned et lovutvalg som skal se på hvordan barnevernloven kan forenkles. Utvalget skal bl.a. vurdere barnevernets forebyggende ansvar, barnevernlovens tilpasning til nye familiemønstre og tiltakene i barnevernet.

Det fremgår også av mandatet til lovutvalget at utvalget skal vurdere om henleggelse av meldinger og undersøkelser etter barnevernloven skal begrunnes. Utvalget vil således vurdere spørsmålet nærmere og komme med en tilrådning i saken. Ved vurderingen av dette spørsmål og andre områder som fremgår av mandatet skal utvalget i samsvar med utredningsinstruksen redegjøre for økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser av sine forslag. Utvalget skal legge frem utkast til ny barnevernlov.

Jeg vil derfor ikke ta endelig stilling til dette forslaget før utvalget har levert sin utredning i august 2016.

SPØRSMÅL NR. 595**Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 18. februar 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvor mange tilsyn er foretatt, hvor og når er tilsyne foretatt og hva er vurdert og avdekket ved tilsyene som er foretatt av fylkesmennene siden krisesenterloven trådte i kraft?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunenes krisesentertilbud etter krisesenterloven. Loven sier imidlertid ingenting om hyppigheten og omfanget av tilsynet.

Svar:

Krisesenterlova trådte i kraft 1. januar 2010. Med loven fikk kommunene en plikt til å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som utsettes for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

Fylkesmannens tilsyn skal rette seg mot de systemene kommunen har opprettet for å sikre at krisesentertilbudet oppfyller lovens krav. Dette innebærer at fylkesmannen skal rette sitt tilsyn mot kommunen og ikke det enkelte krisesenter. Fylkesmannen står fritt til å vurdere hvilken tilsynsmetode som skal benyttes. Dette kan variere fra enkle kartlegginger til mer omfattende systemrevisjoner. I departementets årlige embetsoppdrag til Fylkesmannen gis det føringer om hva som skal innarbeides i årsrapportene til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I embetsoppdraget for 2015 fremgår det at Fylkesmannen i sin ordinære årsrapport skal rapportere på gjennomførte tilsyn. Dersom fylkesmannen kommer over tilfeller hvor krisesentre er lagt ned eller tilbudet er redusert, skal det gis en kort redegjørelse for bakgrunn og konsekvenser i årsrapporten. Det bes i tillegg om at Fylkesmannen i årsrapporten redegjør for eventuelle andre forhold departementet bør være kjent med.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har foreløpig ikke fastsatt nærmere bestemmelser om omfang eller hyppighet i tilsynsarbeidet. Departementet har prioritert å utarbeide en veileder for fylkesmennenes tilsyn og en veileder for kommunene om internkontroll i kommunalt krisesentertilbud.

Det finnes ikke en fullstendig oversikt over hvor mange tilsyn som er foretatt eller hvor og når tilsynene er foretatt. Departementet har imidlertid fulgt dette området aktivt etter at loven trådte i kraft og har mye informasjon om fylkesmennenes tilsynsvirksomhet basert på blant annet en kartlegging alle embeter ble bedt om å gjennomføre, en evaluering av krisesentertilbudet som nylig er gjennomført samt fylkesmennenes årsrapporter. Nedenfor vil jeg redegjøre nærmere for hovedfunnene fra disse datakildene:

Redegjørelse fra embetene – status 2012

I 2011 mottok departementet flere bekymringsmeldinger om brukernes tilgang til kommunale krisesentertilbud. Departementet mottok på den bakgrunn redegjørelse fra 17 fylkesmenn. Oppsummeringen av redegjørelsene viste at for et mindretall av kommunene fremstod det som utfordrende å komme til enighet om finansieringen av krisesentertilbudet. Fylkesmennene var jevnt over godt fornøyd med de kommunale tilbudene og mente at kommunene skjøttet sitt ansvar etter krisesenterlova på en tilfredsstillende måte. Det ble rapportert om to krisesentre som var kjent avvirket (Sauda og Ytre Helgeland). Brukerne kunne disse to stedene benytte andre sentre.

NOVAs evaluering av krisesentertilbudet i kommunene

Velferdsforskningsinstituttet NOVA fikk i november 2012 i oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet å gjennomføre en evaluering av kommunenes implementering av krisesenterlova. Denne evalueringen ble lansert den 2. februar 2015. Oppdraget har vært å vurdere om krisesentertilbudene i kommunene har utviklet seg i tråd med lovens krav, etter innføringen av krisesenterlova. I evalueringen vurderes også i hvilken grad Fylkesmannen gjennomfører tilsyn med kommunenes arbeid.

Jeg er glad for at loven ser ut til å ha bidratt til å styrke hjelpetilbudet til voldsutsatte. En hovedkonklusjon fra evalueringen er at kommunenes arbeid med krisesentertilbudet er på riktig vei. Brukerne av krisesentrene er gjennomgående svært fornøyd med hjelpen de mottar og tilbudet til barn på krisesentrene har blitt bedre. Sentrene har mer formalisert kontakt med barnevernet og sender flere bekymringsmeldinger enn tidligere.

Kompetansen til ansatte ved krisesentrene er blitt bedre. Majoriteten av sentrene har nå egne barnefaglig ansvarlige. I tillegg har en større andel av de ansatte ved sentrene høyere utdanning. Dette vitner om en økt

profesjonalisering, og det er svært positivt. Evalueringen viser også at kommunene samlet sett bruker mer midler på krisesentertilbudet nå enn før loven ble innført, og at kapasiteten på landsbasis har økt.

Samtidig viser evalueringen at det er et stykke igjen til vi kan si at lovens intensjoner er iverksatt fullt ut. Dette gjelder blant annet tilbudet til menn og deres medfølgende barn, tverretattlig hjelp etter opphold på senteret, og det er utfordringer for voldsutsatte med tilleggsproblematikk.

Kommunene ble i undersøkelsen spurt om Fylkesmannen hadde gjennomført tilsyn med kommunenes krisesentertilbud etter 2009. 12 prosent av kommunene i utvalget (bare 169 kommuner har svart på undersøkelsen) oppga at Fylkesmannen hadde gjennomført tilsyn etter 2009. Det er imidlertid en høy andel som svarer vet ikke eller ikke svarer i det hele tatt (43 %). Dette gjelder spesielt for samarbeidskommunene.

Forskerne har i evalueringen også sett på et utvalg tilsynsrapporter for å få nærmere innsikt i hva slags avvik Fylkesmannens tilsyn kan avdekke. Rapportene avdekker gjennomgående utilstrekkelig helhetlig kommunal planlegging og tilrettelegging for samarbeid. Rapportene avdekker også avvik knyttet til at ikke alle kommuner har et helårs- og døgnåpent krisesentertilbud, ikke alle kommuner gjennomfører intern kontroll og at ikke alle kommuner har et tilbud til menn og kvinner som er fysisk atskilt. Det fremkommer også at ikke alle kommuner har et krisesentertilbud som er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne.

Fylkesmennenes årsrapporter

2011 er det første året alle embetene rapporterer i årsrapporten på dette embetsoppdraget. Årsrapportene for 2014 foreligger ikke ennå. En gjennomgang av fylkesmennenes årsrapporter for perioden 2011–2013 viser at mange embeter gjennomførte kartlegging/tilsyn med alle sine kommuner i 2011 om hvordan kommunene organiserte sitt krisesentertilbud. I 2012 er det mer vanlig at embetene gjennomfører tilsyn med noen utvalgte kommuner. Mens 2013 er det året fylkesmennene rapporterer om minst tilsynsaktivitet. Embeter som ikke har gjennomført tilsyn viser gjerne til andre aktiviteter som for eksempel at de har besøkt krisesentre eller innhentet årsrapportene fra krisesentre i fylket.

Årsrapportene viser at fylkesmennenes tilsyn har avdekket avvik knyttet til manglende internkontroll med krisesentertilbudet, lite egnede lokaler og svakheter ved tilbudet når det gjelder styring av virksomheten og samordning av tjenester. Det ble også avdekket at en kommune ikke var tilknyttet et krisesenter.

I Fylkesmannens embetsoppdrag for 2015 har vi nå bedt om at kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn

oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. På den måten vil vi kunne få mer systematisk informasjon om hva fylkesmennene faktisk vurderer og avdekker.

Jeg mener at det er behov for å vurdere nærmere hvordan Fylkesmannens tilsyn med at kommunen oppfyller pliktene etter krisesenterlova kan styrkes. Jeg har derfor igangsatt et arbeid med å vurdere nær-

mere hvordan det overordnede faglige tilsynet med krisesentertilbudet kan styrkes.

Fylkesmennenes tilsynsvirksomhet har også avdekket at det er uklarheter i regelverket når det gjelder hvorvidt det skal føres tilsyn med den enkelte kommune eller kun med vertskommunene for krisesentertilbudene. Dette er en problemstilling som departementet også vil vurdere nærmere.

SPØRSMÅL NR. 596

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 23. februar 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er samferdselsministeren nøgd med det kvalitets-sikringsarbeidet som blir gjort i samband med utviklinga av Nasjonale turistvegar, eller ønskjer statsråden å styrke kvalitetssikringa, og det ville vera interessant å høyre kva statsråden vil gjera for å sikre lokal medverknad til prosjekta, slik at dei aktuelle stoppestadene blir til i eit samarbeid med lokalmiljøet?»

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen har ansvaret for å utvikle Nasjonale turistvegar som attraksjonar for dei reisande frå utland og innland. Senterpartiet støttar satsinga, og har merka seg at ei rekke av dei stoppestadene som er langs turistvegane, både er spektakulære og bruksvennlige. I mitt heimfylke Møre og Romsdal har eg likevel merka meg at det har oppstått diskusjonar om konkrete løysingar, noko som gir grunn til å spørje om kvalitetssikringa av dei enkelte prosjekta er god nok.

Konkret gjeld dette stoppestaden Eldhusøya på Atlanterhavsvegen. Her har ein brukt 50 millionar kroner på å bygge ein stoppestad som har nokre særsvake sider. Romsdals Budstikke skriv den 09.01 2015 at ein no har bestilt eit korrigeringsarbeid til 400 000 kronar som skal sikre ein gangveg ytterlegare. I fjor sommar vart ei 7-årig jente skadd då ho sette beinet fast i gangstien.

Det er vidare omdiskutert i lokalmiljøet kor god den arkitektoniske og planmessige løysinga er, og om ein her har tatt godt nok omsyn til eit sårbart kystmiljø.

I artikkelen frå Romsdals Budstikke fortel strekingsansvarleg Grete Kongshaug at ein også slit med el-forsyninga på staden – noko som det på same måte blir sett inn tiltak for å bøte på.

Eg har registrert at Statens Vegvesen, for å halde høg kvalitet i arbeidet med turistvegane, har nedsett eit kvalitetsråd. Vidare forstår eg at eit arkitekturråd med ein arkitekt, ein landskapsarkitekt og ein biletkunstnar skal sikre høg visuell kvalitet på utsiktspunkt og rasteplassar. Vidare har ein engasjert ein egen eigen kunstkurator.

Ein skulle tru at all denne kompetansen ville gjere det overflødig med den typen tilpassingar som er nemnd over. Ein skulle vidare tru at dei faglege instansane som er i arbeid, hadde greidd å vera i fruktbart dialog med lokalmiljøet. Om det i det heile har vore slik dialog i tilfellet som her er omtalt, kjenner eg ikkje til. Om innspel i så fall er tekne omsyn til, er også uklårt. Derfor synest det for meg som om Statens vegvesen her har eit forbettringspotensial.

Svar:

Nasjonale turistveger er 18 nøye utvalte strekningar gjennom dei mest opplevingsrike og vakre landskapa som Noreg har å by på. Målet med satsinga er å freista norske og utanlandske turistar til å velja landet vårt som sitt feriemål. Dette blir gjort med spanande og nyskapande arkitektur og tankevekkande kunst på nøye utplukka rasteplassar og utsiktspunkt slik at alle dei 18 strekningane skal framstå som likeverdige medlemmer av ein ny norsk turistattraksjon.

Som kjent er det Statens vegvesen som har oppdraget med Nasjonale turistvegar. Kvalitetsrådet for nasjonale turistveger med sin kompetanse på veg, natur, arkitektur og reiseliv har vore det rådgivande organ i overordna spørsmål, med vurdering og val av strekningar med tilhøyrande innhald som eit viktig tema. Arkitekturrådet og kunstrådet si oppgåve er å sikra det arkitektoniske og kunstneriske uttrykket i samspel med dyktige formgivarar og ingeniørar. Eit

synleg resultat av alt dette er ei rekke arkitekturprisar til Statens vegvesen, arkitektane og dei som bygger for anlegg langs dei nasjonale turistvegane.

Arkitektur i natur har skapt nye bilete av Noreg og har styrka Noreg sitt omdømme som eit innovativt land i pakt med naturen. Rasteplassar og utsiktspunkt langs dei nasjonale turistvegane blir brukt aktivt på nett, katalogar og brosjyrar i marknadsføringa av Norge som reisemål. Bileta av utsiktstien og sørvisbygget på Eldhusøya framhevar både landet vårt og region når desse går verda rundt, blant anna gjennom Innovasjon Norge sin reiselivsportal «VisitNorway».

På Eldhusøya har Statens vegvesen lagt inn eit stort arbeid for å utvikla ein sliten hovudrasteplass til ein av dei ti store attraksjonane langs Nasjonale turistvegar. Det lokale påtrykket for å få gjort noko med toalettforholda og terrengslitasjen var stort, noko som har resultert i eit samarbeids-prosjekt der Møre og Romsdal fylkeskommune gjekk inn med 11,5 mill. kr og Averøy kommune sørgde for framføring av vatn.

Statens vegvesen melder at de for satsinga på Eldhusøya har gjennomført ein grundig planprosess i tett kontakt med Averøy kommune på vanleg måte, med høve til innspel både gjennom informasjonsmøte og høyringar. Revidert reguleringsplan med plassering av sørvisbygg og trase for ein universelt tilgjengeleg sti rundt heile øya blei vedteken av Averøy kommunestyre 21. juni 2010. At det også etter at planen er vedteken og anlegget er gjennomført fortsatt er

ulikt syn på løysingar og estetikk er ikkje uventa, ikkje minst når ein som i turistvegsatsinga skal vera nyskapande og utfordrande for å oppfylle målet med satsinga.

Å vera nyskapande betyr også at ein stadig prøver ut nye materialar og løysingar, ei utfordring som kan bety at ein enkelte stader må retta opp enkelte detaljar når ein ser resultatet og får teke løysingane i bruk. Dette gjeld stien der ein i innspurten av arbeidet oppdaga at avstanden mellom gangbana og rekkverket dessverre blei for stor enkelte stader, noko som blir utbetra til sommaren 2015. Her er gangbana laga i rister av kompositt, eit materiale som blir brukt offshore på grunn av at det tåler røffe påkjenningar av ver og vind.

Eldhusøya har blitt svært populært og mykje besøkt både av turistar og lokalbefolkninga. Erfaringane frå sesongen 2014 viste at det er behov for å forsterka straumforsyninga for å sikra nødvendig kapasitet for drifta av sørvisbygget og tilbodet til dei besøkande. Statens vegvesen er allereie i gang med dette i dialog med lokale aktørar og Averøy kommune.

Statens vegvesen skal med sitt kvalitetssikringsopplegg gjera eit grundig og solid fagleg arbeid for å utvikla ein unik attraksjon til glede og nytte både for vegfarande og norsk næringsliv. Arbeidet med Eldhusøya stadfestar at det blir lagt opp til eit ope og grundig samarbeid for å få dette til, utan at ein går på akkord med det nasjonale blikket som må til for å utvikla ein internasjonal turistattraksjon.

SPØRSMÅL NR. 597

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 17. februar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Viser til spørsmål i januar 2014 om godkjenning av mastergrad i jordmorfag ved Høgskolen i Bergen. Statsråden svarte at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe med det mål at HiB sin søknad om master fra 2012 skulle behandles i løpet av våren 2014, men HiB har ennå ikke fått svar. Sykepleiere som vil spesialisere seg velger fagretninger med master. Norge trenger flere jordmødre.

Hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i arbeidet med å få godkjent mastergrad i jordmorfag i Bergen, Trondheim og Tromsø?»

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål 276 til Kunnskapsministeren som ble besvart 23. januar 2014, og tilsvarende spørsmål 316 til helseministeren besvart 6. februar 2014, der jeg tok opp Høgskolen i Bergen sin søknad til NOK-UT fra 2012 om å få godkjent sin jordmor utdanning som mastergrad. Begge statsrådene var opptatt av å få etablert mastergrad for å sikre god tilgang på jordmor kompetanse i helsetjenesten.

Helseministeren viste til at det i 2012 ble autorisert 284 jordmødre i Norge, en økning på 12 % fra året før. Av disse hadde 111 norsk utdanning og 153 nordisk, mens de siste 20 hadde utdanning fra andre land.

Jordmødre er en av helseprofesjonene som må ha autorisasjon for å utøve yrket EUs direktiv om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner gir automatisk godkjenning av 5 helseprofesjoner, herunder jordmødre. Den norske mastergraden må derfor harmoniseres med kvalifikasjonskravene som gjelder i andre EU-land.

Kunnskapsministeren viste til kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet og forslag om å nedsette en arbeidsgruppe med oppdrag å vurdere behovet for endring i forskrift til rammeplan for jordmorutdanning slik at det ble mulig å etablere mastergrad i jordmorfaget. Kunnskapsministeren håpet at dette arbeidet skulle fullføres i løpet av våren 2014 og at NO-KUT kunne behandle søknaden fra Høgskolen i Bergen etter dette. Kunnskapsministeren avsluttet svaret med at han ikke var komfortabel med situasjonen.

I løpet av året som er gått har Høgskolen i Oslo og Akershus fått godkjent mastergrad. Høgskolen Buskerud og Vestfold hadde fått godkjenning før siste regelendring. Mens de tre utdanningsinstitusjoner som ikke er på Østlandet fortsatt ikke har fått godkjent master i jordmorfag. Foruten Høgskolen i Bergen, gjelder det Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Trondheim.

Ved Høgskolen i Bergen er de fleste kliniske videreutdanningene for sykepleiere blitt masterstudier: anestesisykepleie, barnesykepleie, intensivsykepleie og operasjonssykepleie. Fra før har helsesøster, kardiologisk sykepleie og diabetessykepleie masterstudier.

Spesielt unge sykepleiere som ønsker å videreutdanne seg er opptatt av studier som gir mastergrad. Det er underlig at utdanningstilbudet skal være så ulikt rundt i landet og spesielt at det skjer i et fag som har så stor betydning for kvinnehelse.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ruth Grung om godkjenning av mastergrad i jordmorfag ved Høgskolen i Bergen.

Kunnskapsdepartementet har i brev av 11. februar 2015 invitert høyskoler og universiteter med jordmorutdanning til møte den 24. februar 2015. Tema for møte er erfaringer med videreutvikling av videreutdanningen til jordmor og etablering av et mastergradsstudium i jordmorfag. Høgskolen i Bergen er også gjort kjent med at departementet vil prioritere arbeidet med jordmorfag.

SPØRSMÅL NR. 598

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 19. februar 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Norges Realfagsgymnas AS har fått avslag på sin søknad om å etablere en ny videregående skole på Sotra utenfor Bergen. Utdanningsdirektoratet har i sitt avslag vist til at søker ikke kan dokumentere et pedagogisk tilbud eller organisering av undervisningen som er nyskapende i forhold til eksisterende offentlige og private skoler.

Vil statsråden holde fast ved at private skoler ikke skal forstyrre den lokale skolestrukturen?»

BEGRUNNELSE:

Norges Realfagsgymnas Sotra AS har søkt om å etablere et studiespesialiserende utdanningsprogram med vekt på realfag i Fjell kommune utenfor Bergen. Fylkesrådammen i Hordaland Fylkeskommune frarådet etablering og viste til at tilbudet hadde samme målsetting som teknologilinjen ved Sotra videregående skule og dermed ikke var nyskapende slik den

smale unntakshjemmelen i privatistloven, som trådte i kraft 20. juni 2014, åpner for. Fylkeskommunen viste videre til at det allerede er et overskudd på 300 elevplasser innen studiespesialiserende i den aktuelle skoleregionen.

Fylkespolitikkerne fra Høyre, Frp og Venstre vedtok med 8 mot 7 stemmer å støtte etableringen og mente at «konkurranse av elever er til fordel for elevene og skjerpende for skuleeigar», men de viste også til overkapasiteten og at en må ta hensyn til «teknologilinjen» ved Sotra videregående skule ved vurdering av søknaden.

Avslaget fra Utdanningsdirektoratet viser til at Norges Realfagsgymnas Sotra AS, til tross for at det ble etterlyst tilleggsinformasjon, ikke kunne dokumentere at den har et pedagogisk tilbud eller en organisering av undervisningen som er nyskapende i forhold til eksisterende offentlige og private skoler. Søker har ikke sendt inn læreplan for det som blir beskrevet som et utvidet teoretisk og praktisk støtte-,

fordypnings- og progresjonstilbud i matematikk og realfagene (10 timer i uken). Det viser seg at søker, når de blir bedt om å presisere tilbudet ikke har ment at dette skulle omfattes av privatskoleloven, men være et frivillig tilbud som elevene må betale ekstra for. Skolen sin søknad gir dermed ingen undervisning utover ordinær studiespesialiserende.

Søker viser videre til «temabasert undervisning», «omvendt undervisning» der elevene ser videoforelesninger som hjemmelekse og utstrakt samarbeid med næringslivet. Alt dette gjennomføres i flere offentlige og private skoler i dag og er ikke i seg selv nyskapende.

Det er godt å se at vi har et Utdanningsdirektorat som har kompetanse til å vurdere realitetene i søknadene, men det er bekymringsfullt at så mange lar seg forlede av hvordan private aktører presenterer tilbudene sine.

Jeg er fullt klar over at departementet er klageinstans og at statsråden ikke kan uttale seg om enkelt saker, men ønsker en presisering av hva statsråden mener med at «private skoler ikke skal forstyrre den lokale skolestrukturen»?

Den mest utfordrende ved etablering av private skoler er når de forringer det offentlige skoletilbudet, både ved å trekke ut ressurssterke elever eller reduserer kompetansen blant lærerne. Begge deler gir et svakere læringsmiljø. Mye forskning viser også at såkalte teoristerke elever profiterer på mangfold blant elever og valgmuligheter som større skoler kan gi.

Privatskole gründer Roger Elstad som står bak søknaden Norges Realfagsgymnas Sotra AS vurderer, ifølge NRK, å skrinlegge planene om å etablere tre nye elitegymnas i realfag, to i Bærum og ett på Sotra. Kunnskapsministeren svarer til NRK at det fortsatt skal være forbudt å tjene penger på skole, at det skal være de samme kvalitetskrav og krav om at nye

privatskoler ikke forstyrrer den lokale skolestrukturen.

Ut fra min erfaring med videregående skoler fra Hordaland fylke med mye geografi, er at man i distriktene er helt avhengig av gode videregående skoler med et bredt utdanningstilbud for å kunne gi alle ungdommer lik rett til utdanning. Private skoler i distriktene vil utarme læringsmiljøene eller medføre at enda flere ungdommer må flytte på hybel. Begge deler er med på å øke risikoen for frafall.

Svar:

Norges Realfagsgymnas Sotra AS fikk ved Utdanningsdirektoratets vedtak av 30. januar 2015 avslag på søknad om godkjenning etter privatskoleloven § 2-1 tredje ledd. Skolen klaget på vedtaket 31. januar 2015, og saken ble oversendt departementet for klagebehandling 4. februar 2015. Da klagen nå er til behandling i departementet, kan jeg ikke uttale meg nærmere om den konkrete saken. Jeg vil likevel vise til at privatskoleloven § 2-1 tredje ledd er en dispensasjonshjemmel som bestemmer at det i «særlige grunner» kan godkjennes skoler som ikke fyller kravet til godkjenningsgrunnlag. I Innst. 232 L (2013-2014) uttalte flertallet i en merknad at godkjenning etter dispensasjonsbestemmelsen ikke skal gis dersom den aktuelle vertskommunen eller vertsfylket går mot slik godkjenning. Som uttalt under stortingsdebatten om dispensasjonshjemmelen vil jeg følge opp denne flertallsmerknaden, slik at det ikke godkjennes skoler hvor vertskommunen eller vertsfylket går mot godkjenning. For ordens skyld vil jeg bemerke at Hordaland fylkeskommune (vertsfylket) i foreliggende sak støtter søknaden om etablering av Norges Realfagsgymnas Sotra AS.

SPØRSMÅL NR. 599

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 18. februar 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare «eksportkravet» på norske velferdsytelser fra Den europeiske unionen (EU) som følger av Noregs deltaking i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), visa dei gongene Noreg ikkje har akseptert eksportkravet et-

ter krav frå EU, gje ei oversikt over norske velferdsytelser som er omfatta og norske velferdsytelser som ikkje er omfatta av dette eksportkravet frå EU, i tillegg til å synleggjera utviklinga i eksport av velferdsytelser til ikkje norske borgarar fordelt på land?»

Svar:

Dei fire fridomane står som kjend sentralt i EØS-avtalen. Ein av desse fridomane er den retten arbeidstakarar har til fritt å ta arbeid i dei andre medlemslanda. Dette er grunnlaget for ein felles europeisk arbeidsmarknad. Å gje arbeidstakarane høve til vere med i trygdeordninga i det nye arbeidslandet og å få til dømes den alderspensjonen dei har tent opp når dei flyttar attende til heimlandet, er med på å gjere det enklare for dei å nytte seg av retten til å ta arbeid i eit anna EØS-land. Dette er bakgrunnen for at ein allereie i 1959 fant det naudsynt å regulere den europeiske trygdekoordineringa i ei eiga forordning. Dette er no regulert i forordning nr. 883/2004, som i artikkel 7 slår fast prinsippet om plikt til trygdeeksport.

I utgangspunktet gjeld denne eksportplikta for alle trygdeytningar, men ein kan gjere unnatak for «særskilde ikkje avgiftspliktige ytingar». Noreg har fått unnatak for to ytingar. Dette gjeld garantert tilleggspensjon til fødde / unge uføre og supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg. Vidare er eingongsstønad ved fødsel og adopsjon uttrykkeleg unnateke frå virkeområdet for forordninga. Stønad til einsleg mor eller far blir og vurdert som ei yting som ligg utanfor virkeområdet, som følgje av denne ytinga sitt sterke grep av å vere sosialhjelp.

Noreg har i enkelte døme freista å utfordre EØS-systemet, blant anna med omsyn til det såkalla «Finnmarkstillegget» i barnetrygda. Noreg eksporterte ikkje denne ytinga og blei av EFTAs overvakingssorgan (ESA) stemna inn for EFTA-domstolen. I 2006 ga EFTA-domstolen Noreg medhald i at dette tillegget kunne behaldast som ei regionalpolitisk åtgjerd, utan plikt til eksport.

Eit anna døme er den norske kontantstøtta, som dei fyrste åra ikkje blei utbetalt når barna budde i utlandet. Etter at Finland i 2002 tapte ei sak i EF-domstolen om deira tilsvarende yting, oppmoda ESA Noreg om å vurdere standpunktet sitt til eksport på nytt. I og med at det syntes openbart at ein ville tapa ei eventuell sak for EFTA-domstolen, tok ein derfor den gang til å eksportera norsk kontantstøtte.

Eg har og blitt bedd om å synleggjere utviklinga i trygdeeksporten. Slik eg tidligare har uttala frå Stortingets talarstol, har vi foreløpig ikkje godt nok talgrunnlag og god nok statistikk over trygdeeksporten. Dette er det nå tatt grep for å få på plass. Det er uansett på det reine at utviklinga i dei siste tiåra har ført til vekst i eksporten av norske trygdeytningar. Til dømes var det blant mottakarane av kontantstøtte i 2004 berre 0,2 pst. som hadde barna sine i utlandet. I 2014 hadde dette auka til 4 pst.

Folketrygdas utgifter i 2013 var på 358 mrd. kroner (ekskl. utgifter til helsetenester). Av dette blei rundt 6,8 mrd. kroner (ekskl. utgifter til helsetenester) utbetalt utanfor Noreg. Folketrygda sine pensjonar utgjorde om lag 5 mrd. kroner. Dagpengar og sjukepengar utgjorde snautt 0,9 mrd. kroner, mens familieytningane (barnetrygd og kontantstøtte) utgjorde drygt 0,3 mrd. kroner.

Som kjent seier regjeringa i den politiske plattformen at den ønskjer å «... begrense og stanse trygdeeksport, men innanfor de internasjonale avtalene Norge er bundet av». Eg er opptatt av at vi i EØS må finne ei rimeleg og riktig balanse mellom individ sin rett til fritt å flytte mellom landa og landas plikt til å betale velferdsytningar til personar i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 600

Innlevert 12. februar 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. februar 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjere greie for beleggsprosenten i dei ulike helseføretaka i dag, kva slags beleggsprosent helseføretaka planlegg for i eventuelle nye sjukehus, og om statsråden vil setje krav om ei forsvarlegheitsgrense på 85 pst belegg slik britiske helsemyndigheiter har gjort?»

GRUNNGJEVING:

Viser til spørretimespørsmål den 11.2.15 om beleggsprosent i Sykehuset Telemark HF, som planlegg for 100 prosent belegg. Ifølgje ein ny tysk studie viser det seg at ved pasientbelegg over 93 pst., aukar dødelegheita signifikant. Legeforeninga har lenge tatt til orde for at Norge bør vedta ei grense på 85 pst. beleggsprosent på akuttsjukehus, slik ein har gjort i England. Statsråden har hittil ikkje svart på om han

vil ta initiativ til at det blir ei slik grense, som alle føretak må forholde seg til. Vi bør unngå situasjoner som den som blei tatt opp i spørjetimen, der det tilfeldigvis og gjennom media kjem fram at eit helseforetak driv med ei uforsvarleg beleggsgrænse for pasientbehandling.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet om beleggsprosent til Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har, med utgangspunkt i tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB), svart at den faktiske beleggsprosenten for somatiske sykehus på landsbasis var 93 pst i 2013. Noen sykehus oppgir et gjennomsnitt på 80 pst, mens St. Olavs hospital HF, Helse Bergen HF, Helse Stavanger HF og Akershus universitetssykehus HF oppgir belegg på over 100 pst. Det foreligger ikke nyere tall pr. i dag. Helsedirektoratet peker på at beregningene av den faktiske beleggsprosent er beheftet med usikkerhet, og at det er krevende å trekke entydige konklusjoner ut fra tallene. Under er den samlede oversikten over den faktiske beleggsprosenten ved samtlige helseforetak:

<i>Helseforetak</i>	<i>Faktisk beleggsprosent</i>
<i>Sunnaas sykehus HF</i>	86,6 %
<i>St Olavs Hospital HF</i>	102,1 %
<i>Vestre Viken HF</i>	92,4 %
<i>Akershus universitetssykehus HF</i>	114,1 %
<i>Sykehuset Innlandet HF</i>	91,9 %
<i>Sykehuset Østfold HF</i>	97,2 %
<i>Helse Stavanger HF</i>	104,8 %
<i>Helse Fonna HF</i>	86,4 %
<i>Helse Bergen HF</i>	100,2 %
<i>Helse Førde HF</i>	78,0 %
<i>Helse Nord Trøndelag HF</i>	92,6 %
<i>Helse Finnmark HF</i>	80,5 %
<i>UNN HF</i>	90,3 %
<i>Nordlandssykehuset HF</i>	93,4 %
<i>Helgelandssykehuset HF</i>	76,2 %
<i>Sørlandet sykehus HF</i>	81,1 %
<i>Sykehuset i Vestfold HF</i>	90,1 %
<i>Sykehuset Telemark HF</i>	86,3 %
<i>Oslo universitetssykehus HF</i>	99,4 %
<i>Helse Møre og Romsdal HF</i>	92,0 %

Statens Helsetilsyn anbefalte i en rapport fra 2001 et gjennomsnittlig belegg på 85 pst. for planlegging av drift ved avdelinger med høy andel øyeblikkelig hjelp innleggelser. I tillegg anbefalte tilsynet et belegg opp mot 90-95 pst. ved avdelinger med hovedsakelig planlagt virksomhet. I etterkant av denne rapporten har det blant annet skjedd endringer i behandlingsmetoder (mer bruk av dagkirurg mv), utbygging av kommunale tjenester og kortere liggetider. Jeg vil derfor understreke at beleggsprosenten i seg selv ikke er et godt mål på kvalitet, men at også andre faktorer må inngå i planleggingen av nye sykehusprosjekter. Helsedirektoratet trekker frem dekningsgrad for sykehussenger og utnyttelse av senger som faktorer som må sees i sammenheng med beleggsprosent. Det kan være vanskelig å planlegge for gjennomsnittlig liggetid i sykehusprosjekter som skal realiseres i et 10 års perspektiv. Jeg er opptatt av å skape pasientens helsetjeneste. Da er det tilgjengeligheten av og kvaliteten i helse-tjenesten, herunder pasientens opplevelse av tilbudet, førende for utformingen av helsepolitikken. Korridorpasienter har dessverre vært et uheldig trekk i norske sykehus over en lang periode, og dette er derfor en kvalitetsindikator som helsemyndigheter, sykehuseiere og helsepersonell har vært opptatt av. Fra 2011 til 2013 har det vært en nedgang i andel korridorpasienter i landet som helhet. De nyeste tallene viser at andel korridorpasienter i 2. tertial 2014 var 1,4 pst. Dette er den lavest andel korridorpasienter som er målt noen gang. Det er selvfølgelig ikke ønskelig å ha pasienter liggende i korridorene på sykehus, og jeg vil fortsette å følge opp dette med de regionale helseforetakene. Hva gjelder planlegging i eventuelle nye sykehus, viser Helsedirektoratet til at de fleste nye sykehusprosjekter de senere årene er planlagt med 85 pst. utnyttelsesgrad på ordinære sengeavdelinger. En del av de nye sykehusprosjektene, som nytt østfoldssykehus, har imidlertid planlagt med 90 pst. utnyttelsesgrad. Jeg vil understreke at helseforetakene har ansvar for å sørge for forsvarlig drift når det kommer til utnyttelse av kapasitet og kvalitet på tjenestene som leveres. Samtidig er det viktig å understreke at kirurgiske avdelinger og indremedisinske avdelinger har ulik aktivitet, og 85 pst. belegg vil derfor falle ulikt ut ved kirurgiske sengeposter og indremedisinske sengeposter. Ved kirurgiske avdelinger er nærmere halvparten av aktiviteten planlagt, mens hovedaktiviteten ved indremedisinske avdelinger er øyeblikkelig hjelp. Belegget ved indremedisinske avdelinger varierer derfor mindre gjennom uken, mens det ved kirurgiske avdelinger er høy aktivitet gjennom ukedagene, men mindre aktivitet i helger og helligdager. Det innebærer at beleggsprosenten ikke ligger jevnt på 85 pst., men

er høy i ukedagene og lav i helgene. Avslutningsvis vil jeg benytte anledningen til å korrigere mitt svar på spørretimespørsmålet 11. februar 2015. Sykehuset Telemark HF budsjetterer ikke med 100 pst. belegg, slik jeg ga uttrykk for (det er forskjell på å budsjettere med en beleggsprosent og faktisk beleggsprosent). Helse Sør-Øst RHF har presisert at all aktivitet ved Sykehuset Telemark planlegges ut

fra pasientens behov. Ifølge Helse Sør-Øst RHF har Sykehuset Telemark HF et hensiktsmessig antall senger gitt befolkningens behov. I perioder med høy aktivitet har sykehuset vridd aktiviteten mot mer bruk av poliklinikk, noe som gir en riktigere bruk av kompetanse og kapasitet. Jeg vil uansett ta opp saken med beleggsprosent og kvalitet med Helse Sør-Øst RHF.